

JXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 1.

Nhar it-tnein

28 ta settembru 1846.

PROGRAMMA.

Min kad ma Giahan ma jrid jitħajjar?

Idħol fis sociu ġħaliex jitħajjar:

Harsu figurtu xin hu dañcan!

Xi ġmiel ta kaghda donnu sultan.

Idħlu fis socjji mkar ġħal tlied xħur,

Lil colloħad jilka skir u signur;

Coll ħmistax johrog jħid chelmtein,

Lil chiefra jsauuat l-it-taibin xein:

Lil gvernaturi, lil krati u coll,

Lil contrastabili f'dakka lil coll!

Lil coll minn jonksu haun jistampah,

Bil vizzi tigħu collħad jarah!

Oh! x'għarucasa teun ġħal ġiarsin,

Haun f' idein Giahan jakħu 'i coll f'hix.

B' għos-soldi l'ahua tarau bic-ciarr,

Minn ġharef tahsbu chem huua ħmar.

Tisma fuk Malta l'ahbariet,

Ftit tal politca u il-ħmerjiet.

U ta l'Italia ta coll pajjs,

Haun il valigia takrau qiegħi fis-

Sa minn giò l'Indj, fl'ahħar ta l'ard,

Colloxx ingibbu tajjeb u scard.

Ġħal x'imchien bogħod ġħandna il vapur,

Idħlu fis socjji, tieħdu gost sgur.

MALTA.

Mil cieb ta Lanzun il haun ma ġħandna xi nħidu xein particulari, izda fit-tieni follia nittamau li natucom xi ahbar fuk it-tieba... u il-gherf... tal gvernatur ta-hna li hem l'Inghilterra fuk il fat tal-Carnival li mhoddxi ta 22 ta frar 1846.

Min jħid li sir Patrick Stuart jargia jiġi, u minn jħid li ma jargiax, ma tista temmen xein xi jħidu, imma aħna iċollna

nħidu li ma jigix huua aħiar ġħaliex, jekk jrid jħix fil quiet: imma x'bin jiftacar f'dauc l-eluf tal-liri sterlini li jehu minn fuk spalleina ta xein, stit jimpurtah mit-ħarucasiet.

Università. Chif jħidu l'università ta Malta sejra tajjeb seuua: "bhal Paulu ġhasfura pass il-koddiem u ġiexha lura." Collħad jehu gost biha din l'ahbar l'izied minn habba is-sur retturi mischin.

fatti Giaħan Ħaseb sih, hech chif jispiccia li studj tal lingua taliana jaħku president fi Trebisonda biex ma jaġmilx ġħaib lis-Slenterellu. S' issa għadu ser jibda il leggenda.

Li *Sdirettur* sejjjer tajjeb ucoll, kighed jaġmel progressi cbar!!!.. imma billi għadu ma ħariġx id-dizziunariu tīgħi, ma jiguhx dauc it-termni singulari addattati għat-tfal. Nittamau li dan id-dizziunariu jcun xi hagħia ahiar mil lis-sgrammatica.

L'Assistent l'izied batut, it-taġħbia ta l'università, bil-ħagiar u il buieb u colloxx, collha fuk spalleih; infatti coll leuuel tax-xahar jcollu jmur għal paga!... (m'hux għax għandu bzon....) illi dan hu uħed mil pisijet il cbar: u darba coll tant jmur jixtri is-santi u id-domni għal premj tat-tfal.

Għażiex suk l'università bizzejjet, darbohra nidhnett u chem flus kegħdin jintefku minn fuk spallejnejna għat-tħaliex tat-tfal: u kegħdin jitħallmu daks chem jitħalliem giannet jibredica.

Trebisonda. Mal vapur *Oriental* chelna nisimgħu id-disgrazia tal vapur *Puff*, cap. Rugens ill'investa nhar il gimħa 18 ta daxx-xabar fuq *Cap Marina* ma *feluga griega*, u tilef rota u nos, għal daks tant chellu jmur jati carina fit-tarznar ta strada Mercanti alias Castellania.

INGHILTERRA.

Fil gazzetta ta l'Inghilterra il *Herald*, nakrau li il Vicariu generali cattolicu rumman, ilmenta mil usu li jilbsu mascarat. Jech huua ech (tħid il gazzetta) naħihsu li la hu mali u la mnissel mil l'Italia, izda xi kassisazz mrobbi mil patata ta *Kerrey* eu ta *Tipperary*

Il membri tal Parlament uara li telfulna

il-cause tal Carnival, xtieku jaſu x' chien il fatt!!!

FRANZA.

Luigi Filippu sultan il francisi, kighed jaħseb biex jmur jzur l'ir-regina Vittoria, u il poplu kighed jaħseb biex joktlu.

ITALIA.

Is-sultan ta Napli ma jridx jakta jesu li ma hux Napoleone secondo.

TORCHIA.

Il gran signur ta Stambul jrid bhal dari jħalli u jnizzel il munita, baġħat għal Proclama ta Malta tal gordi tax-xemx biex fukha jimxi!

L'actar li jħob jħallak u jakta rius il gran signur, fuk li *sgħid*, għal daks hech baġħat għas-sentenza ta *Cianura* biex ma jcollux scruplu tal konċenza!!!

NOTIZZI DIVERSI.

Fil bicceria ta Carabusa daz-zmien lil barrin jbeqħuhom hajja kabel ma joktluhom, u biex actar jħairu lix-xerrej, jlib-suhom iċ-ċenetta la albanisa u li stuali.

Il-ħad li ghadda fil-ħaxja zeug inglisi tal baħar rieħdu lil tliet contestabili,— sa kaluħhom li jatuhom xebha ħartiet u b'għaxar bicciet jseuu colloxx, u jech jit-niffes l'ispettur jeħu seħmu ucoll. Din bokka pulizia!!! Li chienu maltin ifla-għallauhom.

AVVIS.

Dauc collha li jgħibu fis-suk il lampuchi mgħoddia, jcunu mcocċjin barra għax jaġħmlu dannu cbir lil min jixtri hom u jecolhom—izda barra mis-suk fit-trekka jistgħu jimbighu!!! N.B.

AVVIS IHOR.

Il fuied il kalb u l'interiuri li jcollha morda xi bakra, jcunu iccundannati għal canal; izda lahamha jista jimbih!

Giahan jitlob bil kalb collha lil-ispettur,
Li javanza xi gradu lis-sargent Xaham għal
l'attenzioni particolari li kighed jaġħmel
fil cantuniera ta' Strada Teatru.

Giahan.

Fil Cortill ta' Fonzu fi Trebisonda għan-
du jsir l'incant tal-ċluh collha li ciarrat il-
vapur *Puff* cap. Rugens.

NECROLOGIA.

Granet ilu mietet fil fuor tal-ġiuentun
taħha l' imseichna *Unioni Gazzetta ta' Malta*. Collhad thassarha barra mil-
gisu : ma jafux mietitx bi trascuragini
tat-tobba eu ta' niesha, imma jech chellna
ngħidu nokkas taċ-ċomb.

MANIFESTI TA' L'INTRODUZIONI.

Mal vapur *Puff*, cap. Rugens mil Bahar
mejet raccomandat lil "Lauzara" mia
u sebghin ras barrin, tliet mitt tuzzana
ċnetti la albanisa, u tliet telef par stuали.
U accont tighu canucciali ta billeil.

Mal vapur *Volcano*, mil l'Inghilterra
raccomandat lil *Mazzun*, erba tuzzani mi-
tri tal-filpa, u ħmistax il-baclu tal-ferla.

Mal feluga l'*Ipocrita* minn Ruma mitein
ctieb tal-gisu għal gazzetta il *Fiammetta*
raccomandati lis-sur Manibitx.

Mal brig scuner *Beicher*, minn Marsi-
glia erba tuzzani lampi bil-globu tal-cri-
stal, raccomandati lit-tieka tat-triek id-
deika.

Mal bark *Ercole* minn Alessandria taġ-
bia giannetti, biex jiddirigu l'università.

Mal bark *Amsterdam*, minn Pietrburg-
go, taġħbia frosti, raccomandati lil Giahan,
biex jrażzan l'ilnsa tal-maldicenti collha.

L'ESILIU.

Jibka is-sliem għalix ja Malta,
Għaliex Bona tistennieni:
Fein tuelid ja ard nitolboc
Illi chiecu ma tinsieni.

F' nofs ta bahar lir-riħ nitlob
Li juassalli it-tislijiet,
Lil dich ommi u il missieri
U lil ħbiebi f' coll nahiet.

Min kad chien jigi xi għidli,
Illi imjassar għad incun
Minn pajijsi għal giò Bona,
Bħid minn niesi incun midfun.

Izda il giuħ u il għaks tal Gzira
F' pajis iħor jehdoc fis:
Chif kad uħed jħix jista
Kalb dal hemm u dat-tħacchis?

Chif kad niecol nista chisra
Haun ma uliedi fuk dil Gzira?
Spiccia il għid u il hena collu
Ankas biss fadal tifchira.

Izda dana uard u zahar,
Seuua il għaks, u seuua 'l giuħ;
Għax il hemm għad jeun icbar
It-tfal taġħna li jgiarbuħ.

U 'ecca dan id-destin taġħna;
Ma jaklagħna minnu ħad:
Chem il gvern jdum despoticu,
Taħtu jbati sgur collha.

La jgħallimna jrīd li schejjel,
La 'l cummerc ma jrīd jħin:
U' ech b'dal mot għad tigi sığha
Li jtemm l' isem tal maltin.

Min jaf ismi hux ta leuvel
Li giò Bona ser jntemm?
U ta niesi jeun it-tieni,
Li jispiccia kalb il hemm?

Giò uidnejja nisma kighed
Minn dat b'għid jdokli 'l habar!
Chif minn għairi uliedi jħixu
Jech ma jtihom Alla is-sabar?

Ibchi o Malta bil-ġri għomtac,
Nibcu l'ahua dad-destin:
Biex nakilgħu biccia chisra
Hem il bzon niġru miassrin!

Jibka is-sliem għalich ja Malta
Għaliex Bona tistennieni:
Fein tuelit ja ard nitolboc
Illi chiecu ma tinsieni.

MALTI.

TALBA LIL GIAHAN.

Giaħan ja Giaħan . . .

Isma dat-talbl ! ..

Hiereġ mil clieui

B' ġeggia tal kalb !!

Itlob lil Giove

B' dac għersech fis :

Jara chif jaġħmel

B' dae li Scoccis !!

Travu jgħidulu

Jasu collhad !

Leħha ta tieba

Ma għamel kad.

Lilech mel' Giaħan

Fis nitolbuc,

Li tmeuitulna . . .

Biex iħobbuc . . .

Nimħeċċ giäà kighted

Tfur bħala luu;

Ekred fis mighu

Haun lil Mazzun !!!

GIAHAN U STENTERELLU.

Stent. X'hem Giaħan x'inti kalbech seuda il-lum, ma darix ! jakau ma chiltx?

Giaħan X' chilt il frigħen tgħarrak il contrastabili f'dakka il coll !!! ara bil flus f'ideja u ma nixtrix hut, minn habba f' dal katħha clieb tad-demoniu !

Stent. Dina kad hagia ma smaita, bil flus f'idej u ma tixxix ! mela m'hix munuta inglisa ?

Giaħan Issa ngħidlech : thallt il pixxeria biex nixtri xi hagia għax-xuui, u ma' nsibx ghair stit munkara u xi stit arznell.—Izda chien hem uihed li chellu tliet sparli sbieħ u

mulet sih xi quart ; tħabtu chem huma, kalli il prezz u conna għod-dna iċċurdaina — nilma ħażżeek sargent u contrastabili donnhom zeug indannati mahṛugin mil kigħi ta l'infen, kabdu 'l-ħutiet tefgħuhom fil cavetta, ħarsu ħarsa leih ; simtna, kalulu . . . , għas-signur daun ! in-ħallich taħseb Stenterellu kalbi chif bkait donni statua tal-ħaġar inħares lein dix-xena ! Min hu dan ix-xitan ta signur ? huua uakt ix-xiri hem is-signur u il skir ? X'signur ! li kont naf minn huua dan is-signur biex tara x' kont naġ-millu, kont nurih minn hu Giaħan !

Stent. Iscot ! Giaħan, iscot !!! għax jech nħidlech minn hu titbicchem !!!

Giaħan Nitbicchem ? Jena għandi ragiun ! din m'hux leuvel darba, għax għand tal-laham grali hech ucoll, l'ahiar biccia għas-signur, l'ahiar frotta għas-signur, l'ahiar ġobna għas-signur, l'ahiar hobza għas-signur ! Għax l'ahiar frosta, u l'ahiar forema teuinx għas-signur ?

Stent. Iscot Giaħan ! għax haun li spiuni, ma jridu xein biex jdaħħlu geuua!

Giaħan Xinhu ? lil Giaħan jaħħelu geuua, huua Giaħan għadu ma serak xein ! Iva ngħid u ngħajjal ! għax irri dħol minn hu dan is-signur !!!

Stent. Iva bil mot : il Catapan jibka bejn-nietna . . . int għandek ragiun . . . izda ħares sofri u iscot . . .

Giaħan Niscot ! niscot ! dalu akt immur intih taġħiġira . . .

Stent. U chem int veru Giaħan ! Għax tieħoda contra tigħi ! la jsib il-bo-llo jmissu jaġħmel izied minn daks hech ; huda contra il-bejjha, għax minn jebi rett, minn jaġħmel l'affariet tigħi seuu, u jmur onest man-nies, jitmellah mil catapan, mil gvern, u mid-dinnja colha. U hudha regula : li jech tinżilli jogħliech ; ma jech toghliel, tafx x'fatta jinzel eh ! Daks li tinzel ruh indannata fl-abbissi ta l'infen.

JXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 2.

Nhar it-tlieta

13 ta ottubru 1846

MALTA.

Il Gvern tal Gzira.

Chiecu nsaksu lil sir Patrick Stuart, jech jaſx x'divrenzia tħaddi minn gvern *neurali*, għaj gvern *despotiku*.—Ahna nis-supponu li għaliex ma tħaddix divrenzia ohra, għair li uħed jibda bl' L. u l'ihor jibda blin-D. Izda għal dan il bniedem jaf eu ma jaſx, dejjem jehu tort biex jbigh. Ghax jech jaſ x'jgħiġieri gvern *liberali* kad, ma chellu juza id-dispotismu ma poplu l'izied quiet u fidil għar-regina tighu; u jech jaſ x'jgħiġieri *despotiku*, chien jmissu jaħrab id-dispotismu daks li taħrab id-dnub il-mejjet; għaliex ommna l'Inghilterra mux biss uakkfet il liberalismu fil-pajis taġħha, imma ucoll dauc il-pajisi collha li huma taħt il-bandiera taġħha, giagħi l-thom jaġudu bhala uliedha dich il-libertà tant sabiha, li mux biss magħiuba mil populi tad-dinnia collha, imma ucoll mil-cbir Alla li il-coll f'dakka halakna liberi.

B'liema autorità chiecu nghidulu lil dad-despotiku Stuart tigi toħroġ avvis minn

għair il-consil tal-poplu, illi bħala liberali ma tista tagħmel xein minn għair il-consens tighu? B'liema autorità chiecu ngħidulu lil dan l'imbecille Stuart tigi tħalli costum antichissimu minn poplu li ma għandu l'ebda sfog għair dauc l'erba ħmerijiet tal-carnival? B'liema autorità chiecu ngħidulu lil dan l'ippocrita Stuart tigi tindahal fuq il-giurnata tal-had tal-cattolici apostolici rumani, religion dominanti chienet għadha u tibka, trid sansaltru tagħmilna protestanti bħallech? B'liema autorità chiecu ngħidulu lil dan il-ħajjen Stuart tigi tiehu consil fuq il-had tal-carnival mil-vicariu Lan-zun serv ta' l'*Iskof Caruana* u ma teħdu minn għand il-monsinniż iskof Caruana cap tal-enċisja cattolica apostolica rumana?—B'liema autorità chiecu ngħidulu lil ghiddieb Stuart tmur tħid fil-parlament li inti collma aghmilt bl'auto-rità tas-superiuri tal-enċisja, sejn int lil-cap taġħha ma għarrastux? B'liema autorità chiecu ngħidulu lil ghiddieb Stuart tmur tħid li komna xeuu iexa għassul-

dati tigħech, u l-bisna mascarati fl-euevel giurnata tal-carnival a dispett tigħech? Ah! infamia! oh xelleragini! oh ghideb u dispotismu li kad ma nstama bhalu!!! Izda dana dejjem chien u jeun, u chem iddum l-Inghilterra tibaqtilna gvernuti, innjuranti minn din il fatta bhalma huua dan sir Patrick Stuart, bniedem mrobbi fl-armi, ma jaġrafx għair id-dixxiplina tad-dispotismu, ma jaġrafx għair in-nar tal-battallijj, f'dakka jibaqituh jiguvernajja pajis civilizzat li għandu aktar connjoni tal-politika milli ra ballal f'hajtu, ebif ma triduhx jakleb rasu jidbellah u jiscanta, u jibda jaġħmel ta' fuk taht scont lis-struzionijiet li jatuh xi erbha ċbar li jriduna fil-għid . . . L'izied mil-cammarilla!!! Izda nittamau illi l-Inghilterra tieħu dan collu in-considerazioni, u tip-premia lil poplu fidil taqħha—u tieċċi-stiga lit-tiranni collha li għandna fil-gzira.

IL CAPIJET

U il-ħlas ta' l-Università.

Tliet mit lira fis-sena għandu ir-Rettur, mit lira għandu id-Direttur, u tmenin lira għandu l'assistant, li jgħibu ħames telef seba mja, u sittin scut shan shan jaħirku; ħlasijet daun li joħorgiu minn fuk spallejna biex jitħalmu uliedna. Izda li chien il-gvern tasseuua jhobbna u jrid li nitħalmu, chien jcun bosta aħiar li jaġħmel tliet statui tal-hagħar, u jatihom lilhom daun il-flus collha, inclel ġejt jatihom lil daun it-tliet inniżuranti li jistgħu jintgħata fuq il-uiċċa ta dina l'ard, għal l-ankas jech jatihom lil daun li statui li semmejna jcun bosta aħiar, għax dauc la jaġħmlu la deni la ġid, imma dar-rettur, dad-direttur u dan l'assistant mux biss li kegħdin jeh-dulna demmna u il-ġħarak tagħha, izda minn habba sihom uliedna kegħdin bil-

mot il mot jitilgħu ftit izied inniżuranti minn daun it-tliet arcissimi inniżuranti.

Chiecu insaksi lil gvern, u jech ma jafx jsaksi: x'għid lu li kad għamel dar-rettur? x'vantaggi uera fl-università għat-taqħlin tat-tfal? xi stabilixxa f'daz zmien li jlu retturi? siex uera ruhu bhalma ureu ruhom retturi oħra? Xein! xein! xein! għair riekked leil u nhar!!

Chiecu nsaksi mbghad, għad-direttur xi progressi huma li saru fli schejjel mondu jlu direttur, dan li jidirlu li hu xmara tal-gherf? x'jasu it-tfal izied milli chienu jasfu kabel ma sar direttor? Liema huma il-principj sodi li tahom lit-tfal, għair caus ftit icbar milli chien kabel ma nħolkot id-dinnia?

Chiecu nħidlu fl-ahħar nett, xi nħu kighed jaġħmel l'assistant? x'vanta ġu dal bniedem għal li schejjel? x'doctrina għandu biex jmur jassisti mas-surfussej - jett collha? Sgurament jibka hal-kun miftuh meta jisma daun id-domandi; u jech il-gvern għandu xi cont li jara lil maltin giurnata educati bħalma huma educati nazzjonijiet oħra, jidhol dahla fih in-nifsu u jkacciat lil dat-tlieta mill'università, biex ma jtebbgħuhiex izied bl-inniżuranza u bl-incapacità taqħhom; u jech ma jeunx dan, iċollna id-dritt collu li nħidu, bħalma dejjem għidtna, illi il-piacej tal-gvern m'ux hagħohra, għair li jarana ħmir u inniżuranti.

INGHILTERRA.

L'ahħar ahbari jiet l'irċeveina mil l-Inghilterra huma daun:

L'annata tal-patata dis-sena marret hażina u iš-ġu, daks chem marret hażina il-cause tal-Carnival ta Malta fil-parlament,

F'ittra oħra jħidulna li ma setgħux jisbu fl-Inghilterra, sli Scozia, sli Irlanda ra-

gel izied *gharef milli* sabu lil sir *Travu*, ftit izied minn Bertoldu, Buzak, missier, Giahan u l' Arlecchin ta Venezia; għal politika tighu l'Inghilterra sejra izzommu ma tibghatux izied fil Gzira ta Malta, għal daks hech Giahan jirriemanda lil poplu collo tal Gzira li jilbes l'isuet mil l'ahiar li jista, għax għal Malta (povru Travu) miet sbatax il mitt meut sobtu !

FRANZA.

Fil parlament ta Franza ma setgħux j-zommu bid-dahc x'hin semġu li meta għadha Gianvill bl' armata tighu minn Malta il gvern ta ordni li jagħalku il buieb u jerfghu il pontijet !

Kal certu ministru, illi il gvern ta Malta għandu jeun xi biccia originali ! Ahna nisgurauh li aktar mil bceiec ta Ra-faellu.

ITALIA.

Is-sultan ta Napoli u is-sultan ta Sardinja baqħtu ittra lil l'imperatur tar-Russia, fejn jidid lu jekk kadx ra xi avvis izied dispotiku minn dac li għamel il gvernatur ta Malta fuq il Carnival tat-22 ta Frar 1846. Baqħad jididilhom illi ma jlux li kara li storia ta Neruni, u Diuni-giu ta Serkusa, flimchien ma l'Inquisizioni ta Spannia—jidirlu li chienet xi haġia izied liberali mil l'arcissmu Travu.

TORCHIA.

Il Gransinniūr bagħat Malta għal dauc il bojjett collha u sotta bojjett tat-tnejn u għoxrin ta frar 1846, biex jaħbtu għal chem il malti jinsab fil-Lvant. Ir-risposta chienet, li jibghatuhom bil kalb collha barra minn tlieta : lil Maleu uihed, għax messitu sbatax il mitt ċmaira u għadu ma scappax... U lit-tnejn l'oħra ittorrof-nauhom.

L' EZAMI

*Ta Bertoldu, Buzak u Zizinu,
koddiem Giahan.*

Giahan

Uieġbu lil Giahan milli jsaksicom,

F' dana l'ezami mhejj għalicom.

Lilech Bertoldu xin hu Rettur ?

Bertoldu

(Chif ser ninkabat ma ngibielex sgur.)

Ragel tax-xienza u 'ech għandu jeun,

Giahan

Dana ħmar jafu, chem int buffan !

Buzak mel' lilech xin hu Rettur ?

Int Rasech ġidha ta Disrettur !

Buzak

Rettur sur Giahan ? temminx ma nafx...

(X'uhħda ser naħmel, ma ninkalax!!)

Fid-dizziunariu għad ma gibtux :

X'annimal huua għad ma nafux.

Giahan

Lilech Zizinu ersak mument,

Nehħi l'lunetta ; xin hu Assistant ?

Zizinu

Isma sur Giahan tini ftit zmien,

Sa chem naħsibha nħidlech min jen !

Jen l'impiegħ tighi biex naħseb spiss

Nixtri ftit domni u is-santi biss...

Biss tmenin lira tauni bi ħlas,

Nigri fli schejjel donni kauuas.

Giahan

Già daun tauhomloch per carità ;
Għax għadech lura fl'idha a bā !!
 Ej sur Bertoldu, inti già rkatt ?

Bertoldu

(Mishut t'esami, għadni ankas kbat !)
Għadni kegħid naħseb xin hu Rettur :
Għax irrid noħrog chiecu bl' unur !

Giahan

Bravu Bertoldu chem irnexxbeit,
 Hakkech il paga, Buzak xi tgħid ?

Buzak

Xi tridni nġħid lech sur magistrat ?
 Fuk dal pass jena uisk incurlat.
 Jen autur għaref, izied minn dan,
 Mitt-lira għandi biss mis-sultant
 Xi nhua ħdejja dan il mischin !

Xogħol ma għandu riekk coll ħin.

Giahan

Smaitu Bertoldu ? għandu ragiun...
 Chiteb sgrammatica seu ta' miġnun.
 Elf lira hakku ta dan il-ħerf
 U coll fil-ghodu elf oħra b' nerf !
 Morru inniżuranti tigiuni kad,
 Issa haun f'Giahan jaſcom collha.
Hsibt l'intom għarfa seirin tgħallmuni,
 U'ech chxist li intom uisk fanfarruni,
 Nehhi 'l lunetta sur assistent,
 Għal camrot tajjeb fuks bastiment;
Mux għal li schejjel ja fanfarrun,
 Kighed isservi seu ta buffun !
 Morru inniżuranti boloh u coll,
 Bit-tfal tiddauru jħaitu għe 'l coll.

Għal l'Eccellențissimu Sir (ma nafxa x'jsmu) Cavalier Cmandant tat-travi—Cutnent tal-puntali—General tal-muntni—Hachem ta' Malta, Għaudex, Filfla, u Ċhemmuna, &c. &c. &c.

L'umili petizioni ta' **Giahan**, mali tgħid Omni.
 Nuri umilment,
 Ahna hauna chifinsiebru Sur Eccellen-

tēħrek bl'erba rxexiet li għamlu ; seuua jech taġħmel xi xita cbira, ġemm ir-ruh hemma collha jissonta bħalma issontda dauc in-nies collha tad-diluviu universali.

Sur Eccellențissmu dan m'hux pont nargia nġħid iech ma tatix īrcaptu. **Għax** impiegaituh lil collettur biex jidher il-flus biss ? biex joħrog xein ? cos min fuks spalleina joħorgiu dauc il-flus collha tat-tisuijiet &c. &c. &c. Mela *Scamp* biex jiġi farġa għaxar scudi, sebha rbghajja u carlin lir-regina, giè bena il-bacil xibrein oħla milli chien jmissu—biex l'abitanti ta' Bormla jech il-gvern ma jseuu il-homx jeolhom jonfu xi mitt seud coll u ihed mil but għax inchella jiegħirku !!

Sur Eccellențissmu daue il-kzezijiet (nitchellem bir-rispett ta'l-Eccellențissmu tiegħi) fit-herox, u ati īrcaptu. Ismaħha dit-talba sur Eccellențissmu għax tier-ġejja mil kalb, mil pulmun, mil milza, mil clieui collha.

U tal grazia &c. *Giahan*.

AHBARIJET.

Fi *Trebisonda* il-ħalliel it-tajjeb u il-ħalliel il-ħażin u Longinu, thairu jkajjmu Gazzetta meita, per mez tal-vapur *Puff*, Cap. Rugens. L'idea chieku ma hix ħażina; imma daun iz-zeug ħallelin u Longinu jridu għad-damhom imchißer fuks is-salib; u il-vapur jrid li jinvesti ma xi gifen ta-tliet ponti biex jmur affont xogħol ta darba.

Fl'*Isla d'Erba*, mietet xbeiba fil-fiur tal-gjuvintu taġħha, u ħalliet hasra cbira lil certu statua *tar-rham* li chienet uisk di-vota taġħha; infatti collha sehem li dan li statua jaġħmel xi miraclu jmur uara il-cadavr bil-bacil tal-lubien fuks rasu,— min dan collu ma chien xein, għal daks tant *Giahan* chif jntaka ma dan li statua *tar-rham* jati 'l-ġiomor il lu u il-miġi ba-khalu !!

P.S. Il ferħ tax-xiber uara li kata jesu mil cant ġħax kajjem chem ktates chien hem fl'Isla d'Erba—ried jmur jidher *re-quiem eternam* f' dar ta meita: meta habbat il bieb, il famillia hasbet li ried jidhol jcanta il-Libra b'dac il lehen pessmu tiġi, checceu barra solennement.

Trebisonda.—Giaħan jitlob li l-dac l'abbati li la hu *torc* la *albanis* imma *quacru*, ma jaṭix fastidju lin-nies tal galbu bil-leil fuk il-ġain, ġħax leuuel darba ħelisha taj-jeb li kalulu uiċċe ichraħ biss, izda darba oħra jillesti spalleih ġħal dakk it-tabal.

N.B.—F'Giaħan iħor impingiuch.

Trebisonda.—Certu tabib li jisua daks *id-diamanti*, mar jinvista bakra maktula fil-bicceria. Il biccier leuuel ma urih il milza: uara li tant testifha minn fuk sa isfel bil bastun, b'seħħu &c.—il biccier dendha u staksieh xi jrid jara izied: kabes it-tabib kallu irrid nara il milza; iz-zebbuġ! x'tabib int (kallu il biccier) ilech it-testifha nofs siġħa!!!

TEATRU.

Cos Giaħan jifhem ucoll fit-teatru—u l'actar ragel imparziali li jnsab fil uiċċe ta' l-ard. Issa naturalment tridu l'opinioni ta' Giaħan eh? u bonu: leuuel chelna stit carfa, u issa ġandna stit bzar, neħħi xi tnein eu tlieta kodma tu autem *Domine miserere nobis.*

Il musica ta' Patist bħal Caulata ta' għadha, fiha il-laham tal-majjal taċ-ċanga, perzut, zalzet, cromb, kara, crafes, gdur, &c. &c.

Jech irridu nithadtu fuk it-tenur, in konxenza ma nistħux nġidu li hu taj-jeb, imma li insaffrulu u navvileħ b'diċi il maniera ankas huua seuua, ġħax hu ma ġandu l-ebda htia, il-htia ta' min jgħiġ hal-na inhalsu il-postijet oħla mil l'acbar teatru tad-dinnejha, u jgħiġi li scart ta' San

Carlinu—Mela lil l'impressariu imisscom toħorgiu fuk il-Palk-xeniku, u uara li tonorau bl-actar tisfir aħrax, ġie, u tpespis, infurraulu spalleiħ b'nerv eu ġħaslugia, tad-danni u interassi collha.

Giaħan it-tlieta li mghoddja mar it-teatru biex jaġħmel bħal ħad iħor xi osservazioni, u hech jcollu x'jichteb fuk dal-loc ta' divertiment pubblicu; fost il-ħueiġġ colħa, cursitā xtiekk jaċtħulu. ġħaliex certa sinniura (ma insemmu xein min hi) tokġħod b'dahara lein il pubblicu; forsi ġħax mart xi *ragel cbir?* jau ġħax il-gvern jtiha il-loggia franca? dana ma ġħandux jcun, l'educazzjoni l'ankas ma tridu; u Giaħan li osservaha tajjeb, bħal raġel li dar uisk, ġharef, u ġħal daks tant ta sentiment, juissiha u jħidilha illi f'dara ta' għażżepp li trit u li joqhgħo, innma f'loc hech pubblicu u ġħal daks tant ta'min jist-mah, tara darb' oħra chif igġib ruħa, ġħax inchlelè jcollu jsaffarielha leuuel uħed.

AVVISI.

Min jrid jara il-commiedjj tad-dahc, jmur is-suk fil-ġodu, jara *lis-sinniur* mdauuar b'ħafna galantomi b'coll bieċċia ta' uidna iebar minn ta' hmar; xi *Canoncu*, xi *Don Faham*, xi *Bombu* &c. l'izied meta jigu il-lampuchi.—Thobbu ta' għoffu!!!

Giaħan jixtiekk jaf jeħi l'introduzioni, in-Necrologia, u l'articlu musica tal-Fiambetta N.° 1, 2, 3, humiex michtubin minn l'avucat ex Levantino eu mis-sur Manibix.

Darb' oħra nithadtu fuk l'abbusi di-spotici u inniuranti li kiegħda ta' għażżepp il-pulizia ta' Bormla fuk tant nies li ma ja-fux jitkolbu ir-ragiuni ta' għadha.

Arrevederci

Ma nistħux ma nillodaux il-condotta ta' li spettur ta' għadha mondu ġharaf il-briccu-nati ta' xi erbha minn ta' ma duaru. Sassa

già ezilia tnein, nittamau izda li jnakkixi
erbha ohra. *U Prosit.*

Giahan jħarraf lis-sargent maggiur Caruana illi il pubblicu tal belt, contentissmu bil ma ojetta li għandu fis-serviz, u l'ipparzialità li għandu chem mal skir chem mas-sinniūr, izda jitoibu an-nom ta bosta galantomi, li chem jista jati il gemb lil xi sargent ippocrita eu jech jista jekerd u xogħol ta darba; u li jokħod għaineiha mistuha fuk *iż-żabu tal-gras*, il mif-sudin u il bombi collha, nies l'actar pessimi fil-pulizia.

X' habta għandhom certi avucati jaħtsu il causi għaucin minn jdein xi avucati li jeunu già stieħmu maġħhom? Inbagħi jidu li fil boschijet biss hem il-halle lu! Saku il Malcu jaf jidilcom.

GIAHAN U STENTERELLU.

St. X'hem Giahan! chif mort biha il lez-
zioni li taitech l'ahhar darba?

Gi. Tajjeb! tajjeb!! tgħallimt seuua issa,
ma neunx izied iblaħ.

St. Ghidli hagia, forsi taf la darba kighed
għal dan: chif chienet l'affari tan-
nakxa tal-hobz?

Gi. Hmerijet! Speculazioni taġħhom biex
jiġibru xi fit-tit liri!!!

St. Speculazioni ta min?

Gi. Ejja sur Stenterellu, trid taġħmilha ta
l-iblaħ biex ma thallax duana?...
Speculazioni ta dac is-sinniūr li con-
na tħallimna xi hagia minnhu *in illo
tempore*.

St. Issa kighed nara l'inti veru Giahan!
dac collu fid il poplu!! għax għandu
il poplu jecol hobz bir-ramel? biex
xi erbha bejha jistaghnej?

Gi. Biex jistaghnej?

St. Bil-hobz! għax ir-ramel jaġmel il-pis,
u hech jakilgħu hafna b'dal ħell!

Gi. Seusi sur Stenterellu, għaddech lura
f' dil branca. Tridx tara chem m'hux
hech; f'coll tliet mitt hobza ma hemx
ukjia trab tan-nakxa (m'hux ramel)
li chienet ukjia f'coll hobza chem
jistgħu jisirku dau il-bniedha, ahseb
u ara si tliet mitt hobza ankas
ukjia.

St. Mela għaliex lil tat-tin u tat-tamar ma
jiccondannau hom? dac collu veru
ramel?

Gi. Chala!! issa ngħidlech. Għaliex daun
tat-tamar u tat-tin skar u msautin
daks Giob, x'jioħdelhom it-tin u it-
tamar? biex jakbdilhom it-tin eu it-
tamar jrid jaġmel spejjes daks chem
jisua,— u l'affari tibka f'uċċhom
(voldiri ma jdaħblux liri fil but) im-
ma lil tal-hobz jiecondannahom għax
nies jistgħu; u m'hux lil collha jakb-
dilhom....

St. Dana għaliex m'hux collha? huua il-
ligi m'hix għal collha?

Gi. Dina branca ohra nithadtu minnha
f'numru ih-

St. Ieconfondeitni, ma nafx x' nibda nir-
rispondiċċi!!!

Gi. Ah!! niela tiecondannax huejjeg
li ma tifimx sihom, bħalma jaġim lu
certi toħha li jiecondannau il-hobz, u
frattant dac li jkarmec taht snienhom
ma jafux xin hu!!!

St. Għandek ragiun Giahan!!

Gi. Issa sur Stenterellu chiecu b' għer-
feek collu naġmlech magistrat lil
min tħaddi b' karriek?

St. Scont; jech incun interessat, voldiri
bis-sehem, nati tort lil bejha; jech
ma neunx imdahħal, inħalli l'affari
tħaddi chif nhi sejra....

Gi. Hux!!! f'liema ctieb sibtha dil-ligi?
St. Fil ctieb tad-dispotismu.

JXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 3.

Nhar it-tlieta

27 ta ottubru 1846

MALTA.

Fuk il Furmaria.

Xi nhu jaħmel il gvern tal gzira? Xi nħas, hu profond? X'meut sobtu hi din li ma jismax, eu majridx jisma xi jsir u x'ma jsir fil gzira li kieghda taht ir-responsabilità tigħi? Jech ma jridx jħarbel stit il *camerilla* u jara il monopolju li kegħd jsir! jech ma jridx jmur fil krati seu ta' l'imħafsin chem ucoll tal magistrati u jara ucoll il maniggi u l'onnipotenza chiefra lu ħom. Jech ma jridx jmur id-duana jara fai xi jsir u x'ma jsir! Jech ma jridx jmur is-suk u jara dauc il ħafna *saltambanchi* taħbi il masra ta pulizia! Jmur għal l'ankas maura sal furmaria, jara stit lil ħutu, lili bniendu ill-ħalli, morda, moribondi, agunja, b'liema maniera, b'liema chefrija, maltrattati, mal-servuti, iddisprezzati, imzebilħin u mhāira mit-tiran cirurgiu principal tal furmaria.—Chiecu nsaksuh: Għaliex lil min jgħibu marid tha'res leih biċ-ċiera? Għala tiddisprezzah? Għala tgħairu? Għala tinvistah bl'actar herra u goffagħini cbira? Glax ma għandix

forsi mil gvern mja u hamma u għox-rin lira sis-sena biex tassisti ma dauc l' imsejena nies tribulati, mugiugħa u agunja li jeunu jistenneuc bħalma jistenneu l'Alla? U inti tmur fukhom bl' actar cheffrija u tirannija cbira, uara illi il gvern kieħed jħalsech minn fuk spallejhom.— Dac il-ċliem fahxi li tħallimhom, dac il-ċliem disonest, dac il-half, dac id-dagħa li jaġid il-leħha mant l'izied maħmuġ fuk l'educazioni u l'età tigħechi!! Dich it-trascuraggini li thalli fuk is-servitū, x'hix li scutelli tal brodu (isem ta brodu) jimteshu fil lozor tal marcia, dauc li mtieraħ li jinsiltu minn taħbi marid iħor li jeun iceanerat, collu marcia u dmja, u jngħatau lil marid iħor li jeun għadu chif-dahal!!! Dac il-stit laham mħoll biex red li tatuhom bla sicċħina, u bla furċetta, dauc il-bannji shan li tħażżeż, u malli toħorgiuhom tgħaddihom minn curritur għas-sriet biex tarġġi teħduhom għal soddithom!!! Dac limsejien marid li jsaksi għal feriti tigħi, u int tħidlu, minn haux għal San Pubbliu!! Min jħid li

għejja fis-sodda xtiek jimxi stit, jisma minn fommoch issa ingibulech lil *Piccone* biex tisfen!!! Lil dac ir-ragel xiñi li ridd tinvistah, u hu bil mistha meta ra ruhu għaruien ried chiecu b' idu jgħiġi, u tatih dakka fuk idu ragel ta dich l-età!!! Dann, daun fattijet li kad ma nstemgħu bhalhom l'ankas fi zmien Erodi, Neruni, Dionigu ta Serkusa, Alvaru l'Inqisituru ta Spannia, illi daun chienu l'izied tiranni, l'izied chiefra u ta kalb ġażina!!! Imma dan ma għandniex x' irriduh, hem bzon li il gvern jcheċċi lil cirugiu principal li hem mil l'actar fis, u jistabbilixxi lil had iħor izied uman minn dan it-tigra, u li jaġraf jiddirigi lis-servitù; u jech il gvern ma jemminx lil dan l'articulu (altru u la seriu) jaġħimilna piacir jmur chif hua obbligat sal furmaria jissorprendi hom ħin bla uakt (m'hux le javsahom li għandu jmur) u jsaksi lil morda collha chif huma servuti, x'chielu, u chif jit-trattauhom?

IL. CAMARILLA.

L'ahua afu li ma hux zmien izied tal-petizzonijet u tal-comitati; ma hux zmien izied li nitolbu lir-regina għal commisionarjj, għal consil popolari, u rappreżentazzjoni nazionali. Le, le, daun il huejjeġ ma humiex għair ġazen u hiena mizruġi minn taħt taħt mil *camarilla* biex jgiagħluna nidbiegħdu u nakħu in disgrazia tar-regina, u fl'istess ħin nuru ruieħna rivoluzionari, u b'dal mot il mishuta u karrieka *camarilla* izied tit-kauua fil-hiena u it-tirranismu. Le, le l'ahua, afu li Alla jgħidilna, għinu ruieħ-com u jen ngħincom. Niftacru illi il poplu mali darba biss rebah il causa tighu, meta il giustizia hadha b'ideih, u dan chien għamneuel meta issottoscrija il manifest

illi l'euiiek ta Skallja jibkju jgħaddu b'ħamsin sold. Intom tafu l'ahua illi il poplu ta l'Inghilterra hadha b'ideih stess il libertà tal-cummerċ, u hech ucoll il poplu francis. Cunu asu illi *vuci del poplu, vuci did-Diu*. Mela jaħtieg li neħħilsu mil mishuta *camarilla* u naħħmlu usu mid-dritt tagħna. Halli il gzira ta Malta teun dejjem tar-regina mahbuba tagħna, imma jnkisu dejjem illi il poplu malti ma jcun ta had; u li naħħmlu aħna stess amministraturi abili u onesti, sabiex ma nhallux li tixrob izied demmna din il chiefra u karrieka *camarilla*, illi uara li tiekol minn fuk spailejna seba mit elf scud fis-sena thallilna it-trikat mimlja bit-taleb, u b'nies tal-furtuna, u fl'ahħar nett jogzauna lil l'Inghilterra illi m'ahniex dennji li ingibu l'isem ta poplu, bħalma jgibuh nazzioniet oħra. Ningħakdu immela l'ahua mal poplu inglis, u m'hux mal *camarilla* koloniali, u Alla jgħinna. Ningħakdu immela u nghajtu dejjem viva ir-regina mahbuba tagħna! viva il poplu ta l'Inghilterra! u tiffonda għal dejjem il karrieka u il ħaina *camarilla*!!

IL CAN. F. PANZAVECCHIA.

Il-popolazioni ta Malta collha mħaġġba, tixtiek taf il għaliex il gvern kiegħed jaħkarna b'tant spejjes inutili, bħalma hua il ħabs il ġdid, it-trik tas-Sliema li ma hia necessaria xein għal gzira, &c. &c. U fl'ahħar nett mit lira fis-sena lil Can. F. Panzavecchia intitolat *Direttur* u taħt it-titulu ta caless tauh dis-somma: x'meritu għandu dal bniedem biex jimpiegħu u jatuh dis-somma, billi għamel xi servizzi lil xi nies tal *camarilla* voidiri xahhamhom b'xi flus? Allura b'zeitu jakluh. X'għerf għandu biex jcun Direttur? Għamel grammatica!!!!—għal grammatica li għamel uara

I meut tighu jmissnom jkaddēduh u jkeħjuh f' *Museo*, biex in-nies tad-dinnja collha tigi tara l'original ta' l'inniuranza.

AVVIS LIL GVERN.

Il popolazioni ilha tghemghem uisk uk ix-xat tal belt, u ix-xat ta Bormla— b'dauc il barclori ta' l'imġħobbia, il għarucasijet ebar uisk li keħdin jsiru, ma istax tħaddi persuna li ma jittraxxnaux iex.—**Għal** daks tant jaġħmlu stit/contestabli, eu guardiani tas-sanità, biex jinkatgu għal dejjem daun il għarucasijet ieħda infami.—Thalluniex narġħu nisolbu.

INGHILTERRA.

Il ministru tal colonji, haseb għal chem il ragel jinsab iddisprat u miserabili fl'Inghilterra biex jibgħathom Malta jsiru sargenti u catapani, għal l'ankas (kal il ministru) uara stit zmien jsiefru minn Malta mġħobbiżx bil liri. **Għal** dauch il branchi aktar ma teun *giannet* uisk aħjar.

F'ittra oħra privata jħid il ministru illi l'intenzjoni tal-gvern in quanto għal l'egħiun tan-naha l'oħra, ma chienet xein biex jehles lil poplu mil castiġġ tal-ħaċċ, daks chem għal fran u il bacil li bneu, u frattant giebuhom a spejjes tal-maltin.

FRANZA.

L'ahhar trattat li għamel is-sultan ta' Franza ma l'Inghilterra li chem jista jibgħatlu maltin fl'Argiel, f' *Bona &c.*—Il mezz ma hux jhor, għair li jaktgħilhom il cummerċ, u jmeu uithom bil giugħi; l'Inghilterra iccontentat, u kaltlu illi jlu f'rasha dan il-hsieb, imma bil patt, li chem tista Franza tibgħathom prigionieri f'Tul-lun, biex jinkerdu xogħol ta' darba.

ITALIA.

Il liberalismu tal-Papa Piu ix, chien caġiun li uakka lis-sultan ta Napli fis-sodda

b'ugħi ta msaren.—Izda għamel uegħda li jech chif jsiejjah li ruh sued collha... biex jaġħmlulu setta għalih uħdu, biex id-dispotismu tighu jibka jseħħi sa' l'ahħar tad-dinnja.

TORCHIA.

Il gran sinniur ħareġ proclama, illi coll min jsemmi l'isem tas-sultan ta Napli u l'imperatur ta l'Austria, jnejhi it-turbant, u jakbat jsalli; għax coll min hu contra il papa, uara meutu jmur igħaudi lil Maumettu.

AVVISI.

Għażiex jħarrraf lil dac it-tabib li giè jispunu hafna ghideb fuk it-tabib li jisua daks *id-diamanti*, illi dich l'affari tal-milza ma hia minnha xein, għax chixef il verità minn għand persuni izied ta mln jemmin-hom minnu; għal daks tant meta jcun battal, eu jcollhu xi jħid ma xi persuna privata, ma għandux jmur jiccomprometti l'edituri, imma jmur jehu lembuba jfet-tel stit *ravju*, u jaklih *biz-zeit*. Min ji-tuielet tond, ma jnutx quadrat.

Min jrid jixtri xi seuda eu kamħet il-leun għas-serviz tad-dar, jmur fi *Trebisonda* giebu partita *Armeni*, *Toroc*, *Griechi* u *Albanisi*. Biex taġħżlu a piacit tagħcom tistgħu tmorru nhar ta festa jeunu hem esposti b'ordni tal-cap l'*ohxon*, ie-confermat mil-quaccru.

Captan Ruggens stieden bosta ħbieb tighu a bord tal-vapur *Puff*, fil conversazioni kallhom illi il-gvern ma għandux bzon jħallas izied li spiuni, għax il-gazzetti spiuni *biz-zejjet*.—Chieku insaksuh, il-gvern tax-huua jħallas lilech b'uċċiu imdauuar lura? . . .

Is-sur *Ravanelli* ta Pietru-Burgu jahtieg jokħod attent chif jiggiudica il-cotba tan-nies, inclelè nakraulu li storia tal- . . .

chif tuieled il ma Napoli Dermania ! ! !

Sur Spettur, kabel ma narau *lix-xahmiet* collha, lil *mifsudin*, lil *bombi* u il xi *ippocrita* imcoccijin eu esiliati mil belt ma nħallukx quiet. Sassa għandna motiv nillodauc, imma jech tisma dit-talba incun uisk izied obligati.

Għadda minn uidneina illi sir Travu fil-ħmistax ta novembra jcun darb'ohra Malta,—nistħailu tgħidu, inthom fit-tieni numru ma għidtux li miet sbatax il mitt meut sobtu.—Għandcom ragiun imma għax dal bniedem hua b'seba ruieħ bħal ktates. Ma nqidulcom xein, nirracmandauh fid-devozjoni tagħidcom; it-toffieħ t'Adam ġħall-lankas muxx għali — il għauncin ssiefer jgħibu addoċċ — *Arrevederci*.

Għajnej jħarrar lil publicu, illi coll minn jistampa ruħu eu jissemma f'dal folkijet, jista jghod ruħu li hu l'acbar giannet fid-dinnja—għax ħmir biss insemmu fis-

AVVIS TAL GHAKAL.

Minn stit tax-xhur il haun irċaptalna seamplu ginuis Monsu Fracassorum—uara li barax ħafna flus minn Genua giè jaġmilha ta negoziant fil Gzira, l'ahħar salt mortali li għamel, lil uħed captan li ried jixtri mizzanin.

TEATRU.

Jiddispiacina tabilhakk li sit-tieni numru thadditna xi hagia contra l'impresa u l'impresariu, imma issa indunainha illi il-ħtieja ma hix għair, ta dikk l'imsejiena mu-sica ta *Patist* u tat-tenur Ballastracci (veru xcora ċraret) għal daks tant ingħid-dbu ruħna milli għidna.

Ir-Roberto Devereux mux bis mar taj-jeb imma tajjeb uisk.—L'Elizir d'Amore imbagħad veru elizir,—izied hasseuh hilu

in-nies mil pastizzi biz-zoccor.—Għal dat Għajnej irsolva jaġħmel sunett, għunur tal Prima Donna, tal Bax, tat-Ter u tal Comprimaria.

SUNETT.

Sbejha u ħilua 'l prima Donna
Daks il ħilu tal pinit,
Jech ingħid daks il punenta
Incun għadni għid uisk stit.

Meta tisma imbagħad lil Uenzu,
Tinsa 'l hemm tinsa it-tħacchi
F'dac il hin tistħajlech tiecol
Għasel, ssingia u ħabbħazis ! !

It-Tenur m'ux biss l'hu sbejjah,
Ohla ucoll mil mastazzoli :
M'ux bħal *Stracci* fuks ix-xena
Taħsbu kighed jiġi hab noli ! !

Fis imbagħad għal Comprimaria,
Jaħtieg nichteb ta' habib :
Malli tisma il leħen tagħha
Thoss ir-rixiex tat-tin u iz-zbiż-

F'ahħar nett lil l'impressariu,
Jiscusani jech arrait :
Għax ħabbejtu u għadni nhobbu,
Daks jc-ċeċċa u il kubbait.

Għajnej

Sur Stenterellu,

Had il libertà nichtiblech daun iz-zeu versi u bihom ingħarrsech illi smait inti għarū ma *Serpинella*; inti tas il-cu fidenza li għandna bejnietna, izda kad chelli il-ħila insaksich ujje imb' ujje ħu tas-seuua,—biex ma taħsibx forsi li i ridech tistedinni eu tatini il cunfett. Għidu daks tant nitolboc li tictħibli zeug ver fl-euvel numru li gei—u tgħarrafni hu tas-seuua, meta jsir u minn chien il-hutta Biex naqħmlilcom *Sunettun*.

Is-serf fidil tiġie Għajnej.

IL FESTA TA S. MASSMU F' HAL KÖRMI FIL 11 TA OTTUBRU 1846.

Sur Giahan nitolbuc l' iddaħħilna daun l'erba versi fil giurnal politiku tigħiech, għas-sodisfazjon tal pubblicu, u tal procuraturi collha li ma chellhomx il piacir l-is-sir il festa, izda saret fit-ahiar mis solitu; għal daks tant nibdeulhom bil proverbju mali "Bla serduc jisbah."

Hech chif chienet kiegħda tokrob
 Ta hal Kormi il festa ta għajnej,
 Dauc il ħaina purcraturi
 B' dan il mot geu thattu magħna.
 F'din is-sena għal San Massmu
 Ma fe'hsiebua naġħmlu xein:
 Ghaliex had ma tana ġabba,
 U ecca zgur ma jcollna mnein.
 M'ux le biss ma naġħmlu musica,
 L'ankas naġħmlu luminaria,
 U la jsir giogudifogu
 U' ech il festa tmur in aria.
 In-nies collha ta hal Kormi
 Egħleu uisk għax xein ma jsir:
 Li ma gemgħu il purcraturi
 Dan chien ghideb l'izied cbir!!
 Għax lil daun il purcraturi
 Ftit jau uisk tahom collhad:
 Bħal dan-nases li nassuna
 Ahna sgur ma smainā kad.
 U biex izied jidher bina,
 Giebu ucoll predicator,
 Li coll min jidhol jisimgħu,
 Min giu l'cnisia jioħrog zgur.
 Jech jingieb għal San Giorg ta għajnej,
 U taituh forsi l' cappattra:
 Ahsbu fis għal xi had iħor,
 Għax il coll inċheccieħ barra.
 Xein tokogħdu ta għajnej l'aria,
 Ingħid lileom purcraturi:
 Għax il festi minnēna jsiru,
 Ghad li il coll mahnix sinniuri.

Raitu il festa ta San Massmu
 X'fatta chienet, u izied tħun!
 Mela l'prosita dan collu
 Tixxraq biss lil giuvintun.
 Imbagħd int pureratur ta għajnej
 Af li f' colloġġ ligi intuc:
 U kadx tinsa le 'i proverbiu,
 "Illi jisbah bla serduc."

GIAHAN U STENTERELLU.

- St.* Mancomali l'ahna ntkaina!! Feinech daz-zmien collu?
Gi. Chif hua m'hux coll hmistax għandna nintakgħu?
St. Għandek ragiun, imma iz-zmien narah tuil uisk; l'ahħar darba chellech tħidli xi hagħia, u halleitni b' corsità cbira: għamill piaċir għidli xi hagħia fuk il contravvenzionijiet tal-hobz.
Gi. Isma jena ngħidlech, imma jibka bejnjetna, li ma jaġħmlul ix-xi libel...
St. Oh minn dan tahseb xein; għamel kont li ciemex sejjjer tidfnu (kalb it-teum).
Gi. Mela ngħidlech. Għandek taf illi il pulizia īrmiet għaina fuk xi tnein eu tliet furnari u ruinathom minn fuk sa isfel, fein lil xi oħrain akua minn hom ma feċċithom kad, u frattant li stess kamħ, li stess għażiġ, u li stess hobz, &c. għal daks tant jech nokogħdu nħarblu il fatt seuu ta daun il poveri furnari, u narau dauc il liri, u il hobz li iccondannaulhom, uisk niddubitau illi jeolhom bil kalb it-taiba jarġġu jrodduhom bieku jecunu josservau tajjeb is-seba eman-dament michtub fit-tayli tal ligi.
St. Chif tridhom jrodduhom daun collha, mela il confisca ma chienetx magħ-mula regularment?
Gi. Bagatella; chienet regulari u drittak daks hem hu drit il campnali ta Pisa. Leuvel nett, nippovau illi il kamħ ta certu furnar (illi għamlulu izied milli

felhu) sinnial ta ramel ma chienx fis; nippovau ueoll illi il pulizia assolutament chella contra dal furnar.

St. U chif tipprova li chellhom contra tighu?

Gi. Dauc l'huma provi nashom jen: jena haun għandi ngħidlech x'sar u x'ma sar.

St. Kabdulu uisk lil dal furnar?

Gi. Leuuel darba uihed u disghin hobza u nofs, u iccondannauh *lira*. Uara ġranet kabdulu 12 il hobza, u uahħluh lira u għaxar xelini, u it-tielet darba kabdulu 18 il hobza, u uahħluh zeug liri, u f'daun it-tmintax il hobza billi ma sabu xein xi jħidu, u mħagġibbin bil biuda tighu, kalu li hu imhallat bil gir!!! fein nippovau illi dac il hobz chien pur daks cheni hi pura il konċeu ta tarbia ta tliet ti jem. M'humiex contenti minn dan collu, jerġħu jmorru għand li stess furnar, jakbdulu 30 hobza li chellu fuk it-tavli, u il hobz li chien hiereg mil forn għax ma chienx ta dal furnar, izda li stess kamħi, li stess għażiñ, u li stess għaggiena ma redux ja fuu bi. Il mara tal furnar li chienet tara din l'ingiustizia, bed-ghed tibchi u tħidilhom il għaliex kegħdin jittrattauhom b'dil maniera.... kabes is-sargent Bomba, kallha illi hem it-tabib kīghed jistenna biex jinvistah.—Kabzet il mara (illi eż-żejt hi minnhom il coll) kalltu it-tabib x'ji-fhem f' dax-xogħol?—it-tabib f' xi ferriġment, f' xi dissenteria, f' xi bakra meita &c. f'dan jisħem m'hux fil hobz! għal din il chelma telgħiha uara nofs in-nhar koddiem il catapan (chif jħidu biex jara uiēčha għax dac m'hux hin il comparsi) u regħġu baqtuha fis. M' humiex contenti minn dan collu, jmorru (arau il hell) għand jħor li jbiġ il hobz, u jħidulu: minn għand it-tali furnar tistgħu tieħdu hobz bla l'ebda diffiċċità: daca bil-ġri baqħat ha; fil uakt tal biġi tighu, marru bil-ġri għandu u kabdulu 37 hobza u uahħluh lira—biex chellu jħallashom il furnar li semmejna. U daun huma

ix-xeni dispotici u niuranti li kiegħid tagħmel il brava pulizia tagħna.

St. Iva jakbdulhom saħħa, u il magistrat m-jgħibx periti biex jivverifica dan collu

Gi. Eh! Eh! haun hia il conclusioni! Malli jtellgħu il hobz koddiem il magistrat, jgħibu lit-tabib biex josservu u it-tabib uċċeu tost collu b'dich l'ima postura jokħod jinvistah; kadx jist-bajjad jiġi giudica inquadru ta Rafaellu daks tant iħor dach it-tabib jista jiġi giudica il hobz, generu collu differenti mil professioni tighu.

St. Mela la ma jgħibux periti ta l'arti chi jmisshom, ma jidirl ix-lu dauc is-sentenzi giusti.

Gi. Le ma humiex giusti; u b'daun l'abusi il pulizia izied tabbuza fuk da skar hech sventurati, u jcollhom izied liri x'jaksmu minn għand ir-registratur tal contravenzionijiet.

St. Issa xi jmisshom lil daun collha kegħdin jaġħmlu din l'ingiustizia hekk cbira.

Gi. Xein.—Li chien għallia, uara li niverifica il verità.—Incheccihom mis-serviz bis-sollennità u il pompa collha Għaliex jħid l'*evangelju*: Sigra ha-zina li ma tagħmilx frott aklaghha u aħrakha.—Mela lil daun in-nies l-m'humiex jaġħmlu id-dover tagħhom scont il giustizia jmisshom maklu għidha (mil l'impiegh) għal chem hi tuu l'eternità. Addio!!!

St. Fein sejjer Għian?

Gi. Sejjer sas-suk nara il *Canonu, Don Faham u Bombu* humiex allerta, minn haun u hemistax oħra niltakħu.

St. Arriyederci.

NECROLOGIA.

Granet jlu fi Trebisonda miet *bagħaż-imblobbi* bil *Croffes*.—U huma u sejri biex għad-difna għal stit ma rxuxtax jati bizzuieg. Għian li chien hem jħares lejn dix-xena, saksa lil *Petroz* ta *Għaklu*, għaliex chien hech pessmu dal *bagħal*: kabes *Petroz*, kallu għax razza inglisa sur Għian.

GIAHAN

(STRAORDINARIU.)

Nhar is sibt

31 ta ottubru 1846.

TAGHRIFA LIL POPLU.

Fl'ahhar *Mediterran* No. 431, u fl'ahhar *Portafolliu* No. 443, nakrau illi il Comitat Malti jdiarrasf lil collhad b'ittra li bagħat Dr. Bowring, Membru tal Parliament, fl'euvel ta Ottubru, u irceveuha fis-sbatax tal istess xahar b'risposta ta ittra li chien bagħat il Comitat biex jirringraziau lil membri tal Camera tal Comuni fis-sbatax ta Settembru ta tant assistenza li assisteu fil mozioni tas-sinniur Hume sit-tlieta ta Auuissu fuks l'affari tat-tnejn u għoxrin ta Frar l'imghoddi.

Sinniuri Membri tal Comitat Malti.

Llynyi Iron Company

1 Ottubru 1846.

Sinniuri,

Ircieveit ittra tagħcom tax-xahar l'imġioddi, sejn nistkar ruhi uisk cument li otteneit mil Poplu Malti l'actar opinioni tajba għal dauc li sforzi deboli li staina naġħmlu fil Parlament a favur tagħcom. Ibkħu sguri li ma jonkox minni li ma n-ġarraxx lil ħbiebi collha is-sentimenti l'actar favorevoli, illi intom Sinniuri il mezz ta'għhom collha.

Jena etibt lis-sinniur Hawes, għarraftu il corrispondenza tal comitat tagħcom mal Monsinniur Iskof, chif sibna tabiliha, illi il Gvernatur ma' chienx ottieni l'appro-

vazioni ta l'Autorità Ecclesiastica fuks l'affari tal Carnival.

JOHN BOWRING.

B'din l'occasjoni il Comitat Malti jħarrasf lil Pubblicu, illi tinħtieg Petizioni gdida lil Onorabili Camera tal Comuni, għas-sessioni li gejja tal Parliament biex nitolbu ir-rappresentanza Nazionali, la darba lord John Russel, meta f'l-lillu l'imghoddi chien magħmul Cap tal Ministeru, kal fid-discursata li għamel lil eletturi ta London, fost huejjeg oħra "L'amministrazioni tal colonji taħtieg cbira attenzjoni." Hal daks hech li dil hagħja hech importanti teun magħmula fl'euvel sessioni; għal daks tant hu necessariu, illi il Petizioni tagħna teun mriżda mil Protetturi tagħna, nitolbu ir-rappresentanza nazionali li tant nixtieku.

Hal daks hech il Comitat jitlob lil Poplu collu li jgħie nu b'xi bagatella għal dan ix-xogħol heckda tal-ħtiegia, u għal dan, il comitat ghazel mil membri tigħu b'Tresorier, lil Gintlo Dr. A. Pullicino; b'Colletturi lir-Rev. Dun C. Camilleri, lil Gintlo L. Clinchant, lis-Sinniuri: Avucat F. Grungu, Avucat G. Cachia Castagna, Avucat A. Zammit, Dr. F. A. Pollicino.

Il Colletturi li jircieu l'offerti, illi jeunu iccunsinnati lit-Tresorier, illi bl'asbar premura jati lil Pubblicu sodisfazion

esatta tas-somma li jdahhal, u ta li spejjes li jagħmel.

U chif bia intenziuni tal Comitat li ma jissieċċau lil had bit-talb, dauc il patriotti collha li jridu jiecontribuixxu għal causa tan-nazzion, jmorru jatu l'offerti tagħhom lil uihed minn daun is-Sinniuri li semmeina kabel.

Dr. ANTONIO PUCLINO

Segretariu tal Comitat Malti.

L'ahua nħinu ruiħna asu li did-darba eu naġħmlu tern u nibkħu għal dejjem mjassrin, mibluu u iddisprati—Unioni l'ahua u perseveranza—U tillusin-gaux ruiħecom bi ciem il boloh li jiddu kom li ma naġħmlu xein.—Coragħ! Jagħmel Alla.

IT-TAMA TAL GZIRA.

F' nofs ta leil kalb l'acbar hemda
Tlakt indur fejn ma mort kad:
Kalb uisk okbra naħseb f' Malta,
Għax minsia minn collħad.

F' dac il uakt li cont kegħd nishet
Daun il horox zmenijiet:
Xbeiba nilmah l'issabbarli
Dil kalb mejta bħal li muiet.

Bl'acbar ġmiel dix-xbeiba dehret,
Uiċċe li fis naċċiblu htia;
Bl'ohla daheha sommha mzejjen,
Bl'isbah rand rasha michsia.

"Ah! ja bniedem" (smaita tħidli)
"Għax kegħd titfa saħtieq cbar,
"F' loc li għandek fuks dil gzira
"Dmuu ixixerred leil u nhar?

"Għandek taf coll bniedem għaref
"Ma jaktax it-tama f'xei,
"U l'errur li jigi fuku
"Bih jitħallek għalli gei;

"Għal daks hech ma għandekx tibza;
"Għandek titma izda fir-risk:
"Ejja nħidlek x'għad jħaddi
"Minn dil gzira li tkom uisk."

Maġħha mxex; kabditni mn'idi,
Hem reskitni kalb li muiet,
Fein ilmaht kalb dac il għadam
Artal cbir fuks zeug haġriet.

"Dan l'artal" (hem bilgħi kaltli,)
"Tron tal għerf ma jintem kad:
"Jech ma jigu in-nies kuddiemu
"Ma jissabbar jista had:
"Zmien għad jigi" (tħidli bakħed :)
"Li il maltin f'coll nofs ta triek
"Fis jitħanku b'beus tal paci
"Bit-tnejid id-dmuu u il l-fiekk;

"Dac il ciem tal hilu sommhom
"Jeun ciem ta l'ahua 'l coll:
"U tal bħena ucoll il bidu
"Ta chem snjn għad jigu ucoll."

Fil uakt sichtet, jen kħad naħseb
Li għal hemm uasal it-tnejid:
Collni hieni kbat sis triekti,
Stampait f'kalbi dan il ciem:

"Titla ix-xemx ta l'ohla nisiel,
"Għad fix-xefak ta dil gzira,
"Biex fid-dlam ma teun kad izied
"U il coll gens timla bil għira."

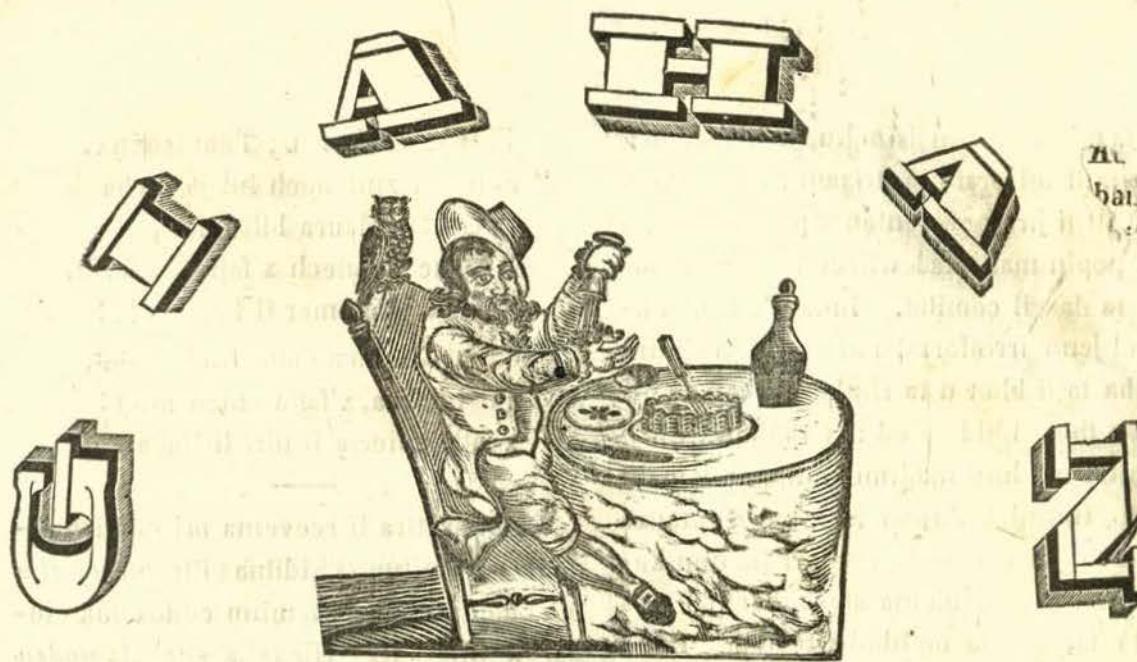
MALTI.

AVVIS.

Min għandu xi miġnun furius ma jeh-dux izied il Fluriana fl'Ospizi u tħalli minn, izda jehdu fil belt strada Brettanica, biex jehdu cura minnu il contestabili u is-sargent. — Ahiar carba f'loc chelma.

MANIFEST TA' L'INTRODUZIONI.

Bastiment mħobbi bl' inżetajiet rac-mandal lil Cap. Bugia mil bahar mejjet.

JXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU

No. 4.

Nhar ta gimgha . . .

13 ta novembru 1846.

MALTA.

J.L. CAMABILLA

Bravi l'ahua ! issa Giahan kata xeuktu, għax bdeitu tifmu illi id-deni collu tal poplu gei mil *Camarilla*, minn dil katgħaż-żozi u mħalsu mir-regina maħbuba ta-ġħna biex jaġħmlu hienjin lis-sudditi u il-colonjji taġħha collha, u huma jiddivoraul-na hobzna bit-tradimenti u jħalluna għar-ruenin, imseichn, inniuranti, u jaġħmlu na eghdeuua ta uihed il l'iħor, sa biex man-nistehmux chif għandna nehilsu minn dil karrieka u infami *Camarilla*. Curaġġ immela l'ahua ! Unioni, perseveranza u fidi f' Alla, u fina infusna, u hech nehilsu rujhna mit-tiranni chiefra taġħna. Ma chif issir din l'unioni ? Ir-remediu hu misjub. Naġħmlu chif għamel il poplu inglis, naġħmlu għakda biex ingħalmu lil poplu id-dritt iċ-ċiġlu, il-forza tīgħi, u daue il-mezzi legali collha sa biex nieħdu giustizia mir-regina maħbuba taġħna. Naġħ-zlu l'ahua caxxier, colħad tal-mistier tiċ-ċiġlu ; in-neqozianti jaġħżlu negoziant, is-

sensali sensal, il-letterati letterat, il kassisin kassis, tal huienet uihed tal hanut, il proprietarj proprietariu, tas-snajja uihed tas-senħa, u tal campannia campanniol. U biex izied nkassru, nieħdu l'offerta ta sold eu tnein collhad scont ma jista fil gimħa, collhad jppresenta il gimħa tighu għand il cappillan ta pajis, coll cappillan jzom registru, u fis ġnejja jnizzel lil dauc collha li jridu jilliberau il poplu mil Camarilla. Hech chif jcunu associati xi mla minn coll belt u minn coll rahal. Il cappillan jlakka lis-soċċi sa biex jinno minnau comitat ta zeug kassisin u tliet seculari u b'dal mot teun magħmula il ghakda malti, chif saret il ghakda inglisa, u chif kegħdin jaġħmlu ucoll il francisi, dauc tal Belgiu, u ta l'Olanda. Daun il comitati li jsiru ta coll belt u ta coll rahal jingħak du mal comitat ikadim li hauna kegħdin tant jaħdmu fil parlament ta l'Inghilterra, u li ma jistax bizżejjet jaħdem b'dich iż-żgħiġi kauua u il forza ġhal ħtiegia tal flus, u għax il Camarilla tir-rappresenta lil membri tal parlament li dan il comitat kadim ta

Malta m'hux ta min jisimghu, għax compost minn, xit miserabili intriganti, li jusrupau id-ċi itt li jirrappresentau il poplu malti, u li il poplu malti kad macconferma membru ta dan il comitat. Imma x'hi imbaġħid jeun irrinforzat mil comitati l-oħra collha ta li bliest u ta rħula, imbaġħid matcunx tista tgħid izied il *Camarilla* illi il comitat ma hux magħmul mill poplu malti collu. Imbaġħid l-ahua, ir-rappresentanza nazionali u il consil popolari incunu kegħdin neħdu b'ideina stess, scont il volontà tar-regina maħbuba taqħna. Daun il comitati jintakgħu coll gimħa eu coll xahar fil belt, u tokgħod is-seduta, u aħħna il coll incunu hemma nisimghuhom jitħadtu fuk l'interassi taqħna. Imbaġħid ii petizzonjett daun il comitati jcunu sottoscritti f' sigħa f'dich is-seduta stess li jcunu siha, il camarilla ta Malta u ta l-Inghilterra ma jcunux jistgħu izied jirruftaulna il petizzonijiet u jgħidu li m'humix legali, għax ma jirrappresentaux ġhair stit intriganti miserabili u ambiziusi, li jridu ispeculau fuk il bzon tal poplu. Curaġġ immela l-ahua, unioni u perseveranza u Alla jħinna, għax hua jgħidilna "Itolbu u naticom !!!"

LI SCHEJJEL.

Li schejjel primarj collha chem huma seuuua tas-sobijèn chem ucoll tal bniet ma jistgħux jmorru agharr mill'huma sejra avvollia id-direttur *capo d'opra*. U ir-rettur *orignal* u l'assistant *kassata* u hu xorta uaħda. Nitolbu lil gvern li jati ireaptu, u ma jħallix leuuel nett lis-sur-mastrijiżet jithallsu ta xein. Jech kad tridu ingibbulcom elf missier jilmintau mil condotta ta-taqħlim ta uliedhom.

FRIEND'S HOTEL; TREBISONDA.

"Feinech zmienech int ja ħirba
"Cont imdaura bil lellux,
"Dauc hitanech x'fatta iggiarsu,
"Fid jħammar il bebbux!!!

Għalix ja Gneides daun il chelmiet,
Ah! ziu'l bakra, x'fatta chien miet!
Ah! x'fatta spiccia il uirt li ħalla.

L-ahħar ittra li riceveina mil corrispondent taz-Zeitun jgħidilna illi *Stenterellu* ma chienx infurmat minn collo fuk iddar li nharket. Għax is-sur *Azmodeu* chien ful-dress bħad-dundiani u m'hux bil giobba di camra—U it-tambur maggiur (nitchellem bil confidenza) mar accompagniat mal vapur Puff. Cap. Rugens b'umbrella f'idu, bħallieku vici-cutnent, issa jicmunda lil dac issa lil dan, sachem lil dauc il ħafna nies telgħihom san filep u ħaduh ħafna cliem ħażin, kalulu għandekx ħila tmur tħicorda tit mellah int haun ucoll geit izzammlilna!!!

N.B. L'intrighi tgħiġi għad jgħibuh fil precipizi.

ARRIV.

Mal vapur naplitan stit tal-ġranet ilu gie Brahim Baxx liebes ta torch! għandu leħjja daks ta Mhammet, għal daks tant Giahan jħarraf lil maltin collha li jokogħdu attenti minnu għax bniedem velenus!

INGHILTERRA.

L-ahħar ittra li irceveina mil corrispondent taqħna tgħid: illi fit-tlieta ta auuissu li mghoddxi chien hem il causa tal Carnaval ta Malta, u telfuha lil maltin bir-ruh u bil gisem, izda il membri bil fixla (tant-chem ma chienux jafu xi nhuma jaġħim lu) inseu jistabbilixxu jech dal carnaval jsir eu ma jsirx izied nhar ta-had.

Aħna mixtekin nafu mil l'actar fis biex jech jsir uihed il-lesti libsa seuuia, mkar ta ħmar fuk karru.—Jech ma jsirx, uihed jaġmel carnival ta li scrupli, mkar nis-selsa stit minn għand Stuart.

FRANZA.

Ix-Xerrivari ta Franza baġħat ittra lil Għajnej, fein jħidlu, illi *Uizzu Filippu* ma jistax jcun izied fanfarrun milli'hu,—malli zeueg l'ibnu ma l'infanta ta Spannia—xtara il-gazzetti ta Franza collha biex jħidu li chien tant milieuh mil li spannioli,—fein la ebda *ombre* u la *muciaccia* ma deħret dac nhar!!!

ITALIA.

Mondu sar il-papa ġdid, is-sultan ta Napli ma qħadu jemmen b'xein, aghar mil l'atei infatti fl'Ave Maria ma qħadux jneħhi il *cappel* u jrođ is-salib b'dich l'impostura ta dari!!!

TORCHIA.

Il gran sinniur ta Stambul thajjar jaġmel codici—il għorriej siquit innominauli issa ta Rohan, issa ta Napoleone &c. kallhom kīgħed nara li ma qħandcomx conniżonjet tal-ligijet adattati għal-dal pajijs—jech jcolli nieħu, tal magistrati ta Malta, għaliex colloxx ac-capricciu!!!

AVVISI.

Fit-tieni numru conna għidna illi għandna nithadtu fuk xi abbusi dispotici u niuranti li kiedha taġħmel il-pulizia ta Bormla.—Imma il proverbiu jħid seuu “il ciem erfghu u sorru sa chem tigi bżonn,” f’ dan in-numru ma nithattux x’sar u x’ma sar ftit taz-zmien jlu sa chem jiġi uakku, idha nithattu ftit fuk il-crudeltà li kiegħda issir, u li saret ftit ġranet

ju minn povru mseichen jħidlu il-Karrenz. Dal bniedem billi chien xurban il pulizia riedet tarrestah; u tafu xein chif haduh ic-cip? ankas bhima ma jeħduha bħalu għal bicceria.—Kabduh tnein uihed f’ coll siek u straxxnau rasu teċear ma l'ard għal geuua ic-cip, illi dina l'actar in-gratitudini u chefria cbira.—Aħna nitolbu lil ispettar li jeħu dan collu in-considerazioni, u li ma jħallix daun l'inconvenienti.

Barra minn dana collu, scont chif jħid il poplu ta Bormla, chien hem certu sur G. M. B. jħajiet uara il contestabi tant chem jiflah: careruh! ħuduh! careruh! Nixtieku issa ncunu nafu dal bniedem x’ingerenza għandu mal pulizia? B’liema dritt il pulizia tokħod u tagħixxi taħt l’istruzzioni tigħi? Iech imbagħid laħak xi ħagħia fil pulizia hem bżonn li jkegħidlu xi gallu scont il gradu tigħi, biex jaġħraf fu collha.

N.B. B’dan l’articulu ma nismux li nof-fendu lil ajutant il-ġdid ta Bormla izda al contrariu, nitolbu l’Alla li jipperseverah fl’attenzioni cbira li kīgħed jaġħmel mal poplu collu, u nistgħu ucoll nicertieau bl’acbar giurament illi il poplu collu tat-tliet iblet jiftahar bil condotta u l-agħir imparziali u seuuā tigħi, bla ma noffendu xein lis-sur Castannja ajutant locali.

Certu suldat fi Trebisonda innamra minn *fencu* fil cantina ta certu *ghendus*. Uara tant zmien il *ghendus* xam, u mar billeil u kabat lis-suldat jiscongrä il-fenċa.—Dil pacenzia veramente addattata għaliha! Seuuā jħid il proverbiu!

Giaħan jħarraf lil dac is-sinniur li ħażi fastidju si Trebisonda fuk xi articlu li sar lu,—illi Giaħan ma għandu lebda parti fihi dac l'articlu,—għax istkar mad-dinnejha collha illi ja fu dejjem galantom, unest, u ta kalb tajba seuu mal geuuenin chem ucoll mal barranin.

Għaddha min uidneina illi il Quacċru għandu il mimmi. Sellu għaliex u għidlu illi b'sichspens xuppatu jecol, m'hux tigieg.

TREBISONDA.

Mian ghendus kauui, sirt ħmar giu stalla X' jaġħmel il-ġoġla, u ieġieb ja hali...

Ngħarsuha 'i uiz-ġha minn tal *Canali*?
X'nagħmlu għad-dota, jech ma hem xejn?

Iggibha il uiz-ġha. Spiantat, imnein?
Jakla xi ħagħia juassal il cliem,
Sa jakbdu Giaħan, jzommlu 'i giem,
Haun hua il Gnejdes, *Come on my Friend!*
X' curuna liebes! Dejjem cument!!!
Icteb fuk biebech, taħt li scrizioni,
L'int l'acbar għadu, tal Concizioni.

GIAHAN U STENTERELLU.

St. X'hem Giaħan jen haun xi tgħidli mil-ġdid?

Gi. U chem għandi xi nħidlech!! imma jiddispiacini illi did-darba ma għandix fejn inkighed bizżejjed dac collu li għandi nħidlek għax ta l'ankas li trid zeug follji, imma darb oħra nara chif naġħmel u indaħħalhom.

St. Chifl hech sejjer thallini xot did-darba?

Gi. Ftittal pacenzia—ma nokħodx nħidlech chem hareġ ta rēdiklu il cata-

pan did-darba, x' ħin kabat il hobbs u hadu lil magistrat biex jiccondannah; il magistrat checciehom lil coll.

St. Chif inhi din?

Gi. Hallina minn dan, ma għandniex x'irriduh, scont il galbu li Giaħan beda jaġħmel effett.—Hem bzon li taġħmilli piacir sur Stenterellu!

St. Isbaħ din xi trid?

Gi. Irridech tichtibli ittra lil gvern,—u tgħidlu b'dal mot: Sur gvernatur tifimx euu illi Giaħan xi mazetta, eu li tgħaddi iz-zmien bih bħalma tgħaddi bil gazzetti l'ohra collha.—Għal daks tant Giaħan sassa tħellem fuk *lis-Sptar*, fuk *is-Suk* u fuk *l'Universită* U ma jridx illi jitfa il cliem fir-riħ.—Hem bzon bħala gvern jati reabtu ta dauc l'inconvenienti collha li semmeina seuu f'dan-numru chem ucoll fin-numri ta kabel—eu jissuspendi li capjiet ta daun id-dipartimenti u jaġħmel li għandu jaġħmel, eu jaġħmel *libel* lilna biex nuruh jech hux veru dal collu li għidna.

St. U jech il gvern ma jridx?

Gi. Imbagħid nistampauh bit-talian, bil-francis u bl'inglis biex ngħarfū lid-dinnejha collha illi il gvern complice magħhom.

St. Sejjer niġri nichtiba!!!

Gi. La tillestiha issibni is-suk ngħasses lil *don Faham* lil *Canoncu* u il *Bambul*.

St. Addio sur Giaħan, għid lil l'ispettur li ma jinsieks lis-sargent *Ipocriti, ix-Xahmiet*, lil *Missudin* u il *Bombi*!!!

GIAHAN

(STRAODINARIU.)

Nhar it-tnein

16 ta novembru 1846.

ARRIV.

Giahan jgharraf solennement lil Maltin collha illi il bierah 15 ta novembru ragia giè mil Inghilterra sir *Patrick Stuart*. Min kad għandu l'ardir jiddescrivi il ferħ, il briju, il cumentizza li chienu siha il Maltin? Certament l'ebda Gazzetta ma għandha l'ardir tħichellem mis-subblimità u il cburja tan-nizla u il lakħa tighu tant magnifica u maestusa daks chem jiġi jistax jidher. Giahan, gazzetta verament adattata għat-Travu.

X'ma taraux l'ahua huti f'leuvel nett. Ma min nipparaguna u il briju li deher fil-Gzira malli issaccia li sfortunatissimu vapur? X'arriv ta Adelaide! x'migia tal-commissionari! x'ciomb huma dauc ħada id-deheb falz tal bierah! Sa l'ajuru deher dahej! infatti fil-vgili ta dan l'arriv ir-riaghad il berak u is-sajjetti riedu jħab-brulna li ras cbira chienet gejja.

X'mataraux il-folol bcar li chienu hem fejn sbarca, folol tan-nġaġ tal-gniedes u tal-majali—anzi li ma chienx il-ħad chieku chien jaun hem anche il-folol tal-borom u taċ-ċraret—għax in-nizla tighu chienet taht il-bicċeria biex jħaddi trionfalment mil-bieb tal-Bombi—u mnejn jħaddu bl-imġħalkin.

It-tislim li kala minn nies ma nokogħdu insemmuh xein. Minn fejn sbarca sal-palaz Giahan jiġri uraħ jiġri jara min jneħħi il-cappel—ma chellux bzon ta lapis u carta biex jidher. Għażiex minn, għażiex bil-għidu; certu inglis li jispera xi ħagħia minnu, għażiex bil-għidu; certu tedischi; u impiegat jħor imsauu daks Giob; chien hem jħor liebes l-abiat collu minn fuk s'isfel u par pullaccuni daks ta xambech sellimlu ucoll. Certu sinniur kal lil Giahan dac u-coll sellimlu dac li liebes l-abiat?—Int xi jidirlech, kallu Giahan, ma tarax xi bniedem hu, il-lbiesu ma jindicax? huwa il-lum ta l-abiat; dan għandu jaun bil-għidu xi carità.

Sir Patrick Stuart giè riecheb fuk carrozza seuda, ta min hi ma naqx, naqbi chien fuksa jebes jebes; b'dac ix-xai imdauuar ma għonku, chellu figurta ta-Travu.

U fl-ahħar nett Giahan jħarfū illi il-poplū ma ħax piacir uisk bl'arriv tighu—u kieghed jara il-poplu l-isfacciataġġini cbira chif regħu baqtu kalb poplu li la kād ma gerrħu, u l'ankas jgħarru, izda jitlob l'Alla continuament li jispicciah minnu.

Iſrah Gzira, ideich fis fakka

Ferxu il huejjeġ nies ma l'art:

Għaitu **Hosanna**, b'leħen għali,

Għaliex giena il gran Stuart!

Fis reħħmulu għax uisk ħabbna,

Iġru uraih bi ebir tħiffi!

Cunu bieżla tuh li jmissu

Lil dal bniedem heċda ebir!

Ohroġ fis ja Cammarilla,

Jmiss lilcom li tilkghuh:

Għax sibtuħ divot izzejjet,

Uihed, uiħed fis busuh!

Int ucoll Sur Arci Diacunu

Mur biex tilkghu geuua 'l bieb:

Hudu id f' id b'inkejja Malta

Tħanku tbeusu bħal zeug ħbieb!

Izda oh! x'fatta tinsamat

Meta jgħidlech b'għageb ebir:

Jen cont Gvern u għadni u nibka

Izda int Iskof le massir!!!

Chif kad tista il gzira tinsa

Minn dal bniedem kem rat git:

Sa fil camra minn tal membri

Minn għair ghiddeb għanna stit!!!

Iġru uraih isirhu u għannu

Bli strumenti u bit-tumbal!

Fahħru fis il għid li għamel

U tinseux il Carnival!!

Ftacru stit x'chien kal lil membri!!

Jech inseitu akrauh f'dal cteeb:

L'ahna ħbatna għar-rigimenti,

U tgħidux li hu ghiddieb!!!

Aħmlu fis il-luminaria

Dokku u isfnu ebar u zghar:

Aħmlu festa seu mil l'isbah

Bħalma aħmliltu meta mar!

Dokku 'l kniepel u sparaulu,

Indocrau li ma tolktuhx!

Fil gazzetti tuh li jmissu

Ar'b xi uahda ma toktluhx!

Bilgħri zeinu b'uard u fuqi

Il hitan minn ta dīl gzira:

Aħmlu fis x'Arch triənsali

Halli tgħaddi dir ras cbira!

Iġru l'ahua ġħaitu evviva,

Iġru u ġħaitu la' ddumux:

Fahħru fis il għerf ebir tighu!

Soddu halkeom la tidheux!

AZMODEO.

AVVIS.

Fin-nu mru li gei, Għiahan jaġħmel par-lata mas-sur Tabc Rapè—bit-tallian jismu *Uccello di Ra-pi-na*,—u jurih b'liema ar-dir jniakdar lil persuni letterati ta lingua malti, leuvel nett lil mejjet sur Michel-Antonio Vassalli—illi jibka immortali għal lingua malti—lis-sur Falzun autur ta Dizzionariu mali abbracciati mil-malti collha—u il xi oħrain li sforz l'ingen tagħ-hom chitbu xi hagia—fein dal bniedem ma jafx jakra bil mali (u ankas b'lingua oħra) aħseb u ara kemm jista jitħellem minnha dil lingua. Għiahan ucoll jidher risposta fuq dieg il-chelma li kal lil xi had fil Caffè ta L' sapete che parlate con me! Jurih Għiahan minn hu, u jurih ucoll chem huwa inniurant—u istiednu ucoll jech jrid jitħadde fuq il-lingua malti kuddiem in-nies tad-dinnja collha, biex jau javvieħ, jeu iaqgħi millu il bżieki f'mnieħru.

Arrevederci.

P.S. Nitolbu is-sur Rapè li ma tantx jidhol uara l'armatura għax l'imġħallek ma għandu xein piacir bi, u akt li jkun jecol ma jridx chsir il-ġain, u ankas sug-gżioni.—N.B.

JXRROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 5.

Nhar ig-gimħa

27 ta novembru 1846.

A V V I S .

Giaħan jħarrarf—Lis-socj 'i coll,
Chem ħbieb jinsabu—U eħdeuua ucoll,
Lit-tliet xħur uaslu—Biex jispicciau,
Jaħtieg li naħsbu—U fis narau
Jech tridu izied—Illi incompluh
Lil dal Gran Giaħan—Ragel tar-ruh.
Ragel puliticu—Ragel tal-gherf,
Lil chiefra collha—Jaħkem bin-nerf;
Lil-taiba jfahhar—Ma jmisshom kad,
Lil gvern jħarrarf—Koddiem collhad.
Argħu fis socj—Fis thajru 'i coll:
Tliet darbiet joħrog—B'xilin ucoll!!!

Tuna ir-risposta—U la 'ddumux,
Għarrfu lil Cuccu—Jech ma tibkħu.
Igħru fis l'ahua—Giaħan b'xilin,
Tliet darbiet f'xahar—Puntual fil hin.
Tisimħu it-tromba—Ta dal folliet,
Sa fl'infern tidħol—Geuua il kiegħi nett.
Togza lil Krati—Lil l'Ospidal;
Togza lit-Travu—Tal Carnival,
Lil Pulizia—Lil Catapan,
Terhi lil daca—Takbat lil dan.
Idħlu 'i coll socj—F'dan il folliet;
Biex colltant tilmħu—Fih xi Giannett.

MALTA.

Hobzna ta coll jum tħibluna illum.

Pater noster &c.

L'ahua ahna nafu tajjeb illi intom bil giugħi bħalna, u li ma nistgħux nakilgħuha dich il bicċia chisra li nitolbu coll jum lil Missierna fis-smeu u il Pater noster. Tafu izda il-ġħaliex? Għax il monopolisti jeclu collox bli scusa li jiġvernauna, li jħalluna il-huejjeg tas-sema u l'ard, u bli scusa li jiddefenduna mil l'egħdeuua

tagħna collha &c. &c. u b' dal mot il monopolisti li taparsi jiddefenduna jispicciau biex jħalluna mejtin bil giugħi. Arau chem hu tasseu. Għandcom taħfu illi Alla l'imbierech, dac li jipprovd i lil sa l-ankas nemla il-ġaixien tagħha, ma jridx illi uliedu jmutu bil giugħi, bil-ghax u bil għera. Għal daks tant dan il-mart tal giugħi ma hux gei minn band'ohra, ġiġi minn il-monopolisti tal-flus, illi jidfnuhom, u ma jioħorgiun homx minn taħt jdeihom jech ma jcoll-

homx raham altru u la tajjeb, bl' usura tat-tlieta eu-l' erbha fil mia six-xahar. Chif triduh immela il poplu jaħdem meta il frott ta xogħlu jehdu l'usurariu? Għal daks hech colli propretariu jmut bil giuħi, għax jech jehu il flus minn għand l'usurariu, jittlef ir-raba, u zakku tibka bħal lampiun; u hech ucoll il-haddiem u coll min jaħmel xi speculazioni ma jista kad jecol biccia chisra, għax jeun jaħdem biex jagħni lil l'usurariu, u hu u il-famillja tigħiż jitmeutu bil giuieħ. Għandcom tafu illi il flus bħal bzar (jħid il proverbiu) ma sihomx effett kabel ma jeunu mixerda. Chem għandna flus f'Malta midfuna, u ma jisfruttaw xejn lil dauc li jzommuhom mid-funa, u li jistgħu bihom jħaddmu il-popl? Imma daun il flus ma joħorgiu kad jech ma jċeuaux iggarantiti mil gvern; (*per esempiu*) li chien il bane tar-risparmju jilka daun il flus bit-tnejn fil mia fis-sena, u jislihom lil propretarji, lil ġħaddiema ir-raba, u lil tas-snajja bit-tlieta fil mia, chem nies jħixu, u jaħdmu b'dal mot? Din hija il *Bancocrazia* collha tal-gvern u tal-poplu, illi il monopolisti ma jridux illi il poplu jisimha, għax jibzgħu li jonkos il-kliġ infami taħhom, u l'usurarij ma jeċunux jistgħu izied jnezzgħu lil poplu; u il poplu imbagħi jibda jeħu mil *banc tar-risparmju* bil garanzia tar-Regina mahbuba taħna dauc il flus li dari konna irridu neħduhom bil fors minn għand l'usurarij bil 10, bil 20, bit 30 fil mia! Fimtuni issa l'ahua?

IT-TOROK TAL BELT.

Verament billi quasi id-dinnejha collha kegħdin jaħġmlu it-torok tal-hadid, il-gvern taħna haseb finn ucoll, izda minn f'loc tal-hadid għamilhom tal-musaich, izied

sihom pregiu u di valuta, u hech l'inginieri li baqħulna mil l'Inghilterra ureuna il genji għia nnetteschi taħhom. Daun it-torok li illastricalna biz-zrar u bil hamria jriduhom jservu (chif jkħidu) biex jizirgħu il-patata inglisa, għax billi huma mrobbiha biha minn għair ma jħaddux.... U chif ma tocrobx?

IL-CUCCANNA TA' LI SPANT

Min jrid jara—Chem genn u guai,
Għandna fi Bliedna—U nies bla rai?
Tmorrux fl'Ospizi—Ankas tax-Xiuh;
Il ghett haun f' Għażiex—Sgur Is-sibuh.
Ma nħid ix-isimhom—Dan ma jeun kad!
B'nofs chelma seuda—Jishem collhad....
Hech per esempiu—Xi had disprat
Għandu gejn f' rasu—L'hu avucat!!!
Jech tgħidlu għidli—Xi nhu *Criminal*....
Jaħseb sakseitū—Fuk x'annimal!
Ihor li jsma—Li Għażiex jakrauh...
Johlom li forsi—Chienu l'lauriauh!
Jibda jitħellem—Fuk l'alfabett
Minn ta lsien mali—Donnu giannett.
Ihor min jorbtu—Ma forka krib,
Jippretendiha—Li hu tabib!!!
M' ux leuvel darba—Dan l'inniurant,
Għal callu ordna—Xi visicant.
Tersak fuk iħor—Harsu x'majjal:
Iäfficea f'rasu—Li hu spizziali!!!
X'issibuh fl-ahħar—Lil dal bil giuħi?
Jaħta f'id-dua—Minn għand ziu!!!
Issib xi iħor—Donnu sinniur
Habba giu butu—Massiblu sgur;
Jrid jinnamra—Collu pè pè,
Min jeħdu f'mandra—U jħraitu għe l
Din din il bluha—U il genn tal-lum,
B'dal għali Għażiex—Jinsab mittum.
M'ux għax jiproibi—Ma tinnamrau,
Ma halsu is-sraten—La timbrrolliau!!!
Tidħlu fil-huijenet—Takbdū 'i xi had
Bit-tazza f'idu—Koddiem collhad,
Taparsi b'ciaita—Tissorprendu...

Tixorbuhielu.... Daun iva uciuh!
 Bokka spiantati—Ja hafna hmir
 Ghair frugha u hazen—Minncom ma jsir.
 Minn ghair teatru—Le ma tħaddux,
 Ghair minn namrata—Ma tithadtux.
 Hsiebcom fil balli—U fix-xalar,
 Uil flus giò butcom—Bħax-xemx f'jannar
 M'intomx le dennjj—Tal carità....
 Hafna buffani—Ha, ha, ha, ha ! ! !

Min għandu uċċiu għandu zeugiu.

Prov.

Gran pranzu nħħamel—Għant il Flixun,
 Il-lakgħa kienet—F'tir il canun,
 Lil collhad stiednu—B'lacbar rispett,
 Bosta nies dehru—F'dac il banchett.
 Barra ir-Ruh seuda—L'hu il Gran Baxan
 Li giè ftit jiġi—Man-Naplitān.
 Meta ra hecca—Li u ma stednubx,
 Ureuh bid-dieher—Li ma jriduhx:
 Kanfed il-leħjja—Bħala miġaun,
 Ried jiġri jakta—Għonk il Flixun,
 Fl'ahhar irsolva—Dan l'arleccchin,
 Jagħmel pas vili—Ta malandrin,
 Jmür jhabbat—B'uċċ īmpostur,
 Bi scusa jsaksi—Għal xi sinniū!
 Hech bil-għixi għamel—Dal uiċċ bla demm,
 Kajjem xeuu iexxa—Chem nies chien hem.
 Basta rnexxielu—Dan il mangiun,
 Jħaxchem chirxtu—B'hobz il Flixun!
 Lil gem-ħa collha—Uera xi nħu....
 L'huu 'iċċi għadu—Minn ta Gesù!

TREBISONDA.

Avvis lil Vapur Puff!!!
 Għiahan si ħsiebu—Fil-foll li gei,
 Ma captan Ruggens—Jidu chelmei,
 Jakbdu minn ġonku,—Jurih xi stit,
 Li huu vili—Daks il mazzit.
 Jakralu ħaitu—Lil dal buffan,
 Mondu fl'ospiziū—Rabtuh miġnun!
 Għal issa jniggżzu—Seu chem jiduk...
 B'għania, u titgħiġi—Minn nies tas-suk.

GHANIA POPOLARI.

X'uaħda ġralu Captan Ruggens,
 Contestabili ma jriduhx
 Ghair fl'ospiziū fein chien trabba
 Jibka sgur li ma jdahħluhx.
 Coll feiha jidhol, coll fein jersak,
 Ghair xi nassa ma jnissilx!
 Dal miġnun għal erba soldi
 Għidu x'baka ma qħamilx?

IL KOPTI TA' L'ALBANJA.

Chem suietlech gordi—Dich il gazzetta
 Ta Trebisonda—Uiegeb masetta?
 Biex tħajjar biha—Chem suietlek flus?
 Uiegeb uiċċ aħdar—Uicc ta kattus!
 Lil min ridd tħajjar—B'dac il perzut?
 Hajjar lin-nannu—Fuk xi tebut.
 Ja hagia belha—Arci niurant;
 Ja nakra chermes—Ta taħbi iġ-ġant!
 Mnein tħallim tħakra—Sur Arlecchin
 Mil ġlud tal gniedes—Eu tal-ħaqgħiġ?
 Af illi Għiahan—Jafcom il coll!
 U il għitt, u in-nisel—Jashom ucoll!
 Mel baxxi rasech—X' hin tarah gei,
 Għax biex jħairech—Af ma jrid xe!

Chif jintgħad illi il-ghoġla ta Trebisonda
 nhar il-had izzanzan cappellin celesti,
 l'ultima moda, magħmul il-belt—perciò
 jek hem xi pittur jrid jigi jara il carna-
 giun aħdar chif jakta mal cappel celesti
 bil coccardi, jista jittau u titu il-ħaż-żejt
 Kissierna, u jaġħmel l'osservazionijet
 tighu.

AVVIS LIL PUBBLICU.

Is-sur V.C. silef lil xi had cieb intitu-
 lat "*Il Giusti*" u ma jafx lil min silfu.—
 Għal dakstant għand min hu jgħib, hu
 jirrigalha, *Barsacca u Cudiera*.

B'ordni tas-Sjd.

AVVIS LIL LI SPETTUR

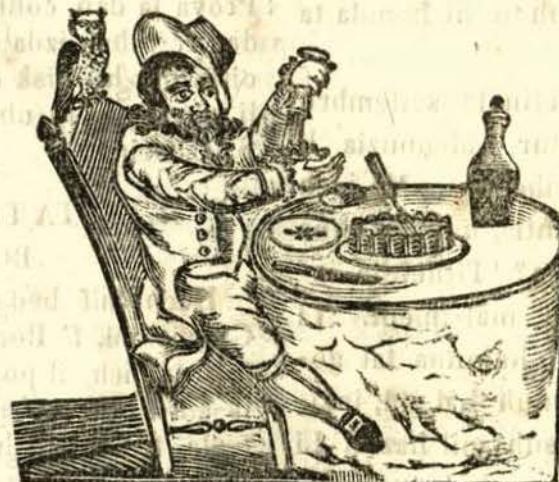
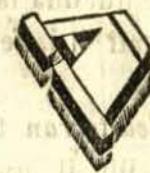
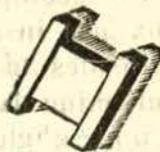
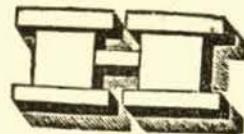
Sur Spettur, af li Giaħan għandu bosta rapporti, u lamenti contra il *Bombi* u il *Mifsudin*; af li dan l'ahħar avvis li naġmlulech għax nafu li inti galantom u thobb lil maltin, u marridux illi Alla ħares kad taka in disgrazia tal poplu li jħobboc u jciarciar demmu biex jiddefendich.—Għandek taf illi daun il *Bombi* u il *Mifsudin* ma humiex jaġħmlu id-dover taġħhom—meta jcunu għasssa minn Strada Mercanti, minn Strada Vescovo u minn Strada Teatru ma jgħaddu kad, jistgħu joktlu u jnezzgħu in-nies. Għal daks tant bħala Spettur għandek tissorvellija fuk dal particular, għax int responsabili ta collo; għandna lamenti oħra fukhom minn bosta tas-suk, ara chif taġħmel u kacciathom barra.

OSSERVAZIONI.

Scont il galbu il metodu tal principal tal Furmaria ngħoġiob. Infatti, lil certu *fursat* marid gravement, dac in-nhar li tauh *purgant*, u keġħdulu zeug visicanti—tauh is-sardin issolitu!!! Issa dan m'hux tirannissmu u dispotismu u ingratitudini? M'hux bilfors iggiagħlu lil Giaħan jitchellek, u jitchellek izied minn coll gazzetta oħra? atu ircaptu, atu ircaptu, għax f'laħ-har nett cos tafx xi jħid l'*Evangeliu*, eh? *Omnes enim, qui acceperint gladium, gladio peribunt.*

GIAHAN U STENTERELLU.

- St.* X'hem Giaħan dal viegħ iż-żeq ma tgħidli xi hagia fuk il *Catapan!* Chif chien?
- Gi.* Isma sur Stenterellu — nismahom jħidu dejjem, li chien il ciem għia har ahjar is-schiet minnu. Tiecon-fondi nġħidlech il verità sur Stenterellu fukiex tibda tħid; sbatax il mit articolu, ħasna rapporti ma tafx ma minn tibda tilħak u tieċċentata, imma jena aktar chelli piacir li l'affariet jirrangiaw ruiehom bil quiet, eu xorġ' oħra.
- St.* Għala huua il catapan taġħna ma jaġħmilhomx seuu l'affariet tighu?
- Gi.* Ma tantx uisk!! u nġħidlech għaliex.—Għax il *Catapan* kighed jaġħmel huejjeg ma jxirculux, jeu ahiar nġħidu bhal ħmir, libes cappestrū, u dauc il ħasna saltambanchi ta ma duaru jmixxu a mot u piacir taġħhom, u dan ma għandux jcūn għax hu uahdu responsabili ta collo.
- St.* Imma meta jeun fil vista dejjem lili nara maġħhom u m'uxxil lil hattihor!
- Gi.* Già mis-sebħa il koddiem, u m'uxx mis-sebħa kabel. Huua min hu cap ta dipartiment bħalma hu dac tkum fiss-sebħha u thallil collo f' idein dauc il ħasna għali!
- St.* Ah! hech ma nafx!! hech hagħiħra għandek ragiun Giaħan kalbi!!
- Gi.* Sur Stenterellu għamilli piacir jech tara lil catapan għidlu dan il ciem, forsi jiddekk u jsoddilna ħalkna, inclelè nibk għadu nġħidu sal meut.—U chif jcun għand li spettur, għidlu jħad-di chelma fuk il *Bombi*, il *Mifsudin*, *iż-żaxxha*, u l'*Epocriti*.—U jech fit-triek tiltaka ma dac *Don Faham* għidlu li meta jara lil Giaħan jbaxxi rasu, inclelè jurihulu kamru fil bir.—Addio.

JXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 6.

Nhar it-thein

14 ta dicembru 1846.

MALTA.

Fil *Malta Mail* tat-tnein u ghoxrin ta novembru nakrau articulu fuk Malta li jibda hech: *Uihed! Tnein!! Tlieta!!!* it-titulu ta dan l'articulu spiritus seuua, u jakbel uisk mal proverbju taġħna maltin.— “Il borma fuk it-tlieta tokħod;” u hech f'dan l'articulu narau li stat attuali ta l'affarijet taġħna. Il ħrafa tal Carnival li forsi sejra tibda mil ġdid,— il hoss ta Segretariu kassis protestant, biex tingħakad il ħrafa, u id-diceria li ġarget fuk ic-censura ta li stampa: uihed, tnein, tlieta. Dil gazzetta inglisa taġħmel l'oservazionijet fuk daun it-tliet numri, u tħisser b'dal mot; il Carnival jsir, jech m'u dis-sena, li gejja.— Kassis eu secular, basta għandu xi daul, u ma hux fanaticu, is-segretariu il ġdid jista ma jcunx dannus ġħalina.— Id-diceria ta li stampa klajjet, invenzionijet, l'izied hajnin u maliziusi minn xi tnein eu tlieta li mpiegau ruiehom mal gvern sfors tant chem spiċċi għamlu, sa biex jbezzgħu u jħakklu il gazzetti. Ahna leuvel nett nit-tamau illi

il *Bolla* tal-gvern contra il Carnival ta għamneuel ma narauhiex izied, m'u x għas-sin li ghad jiġi, izda l'ankas dis-sena. *It-tieni* nissuspettau li hem xi manigħ malizius li ġħażlu segretariu kassis, izda din il-hagħia m'ahniex tant boloh li nem-mnuha.

Li stess Gazzetta tat-tnein ta ottubru dac l'editur tant imparziali għamel articulu mimli b'osservazionijiet interessanti izda fosthom collha ingibu uħbi uihed biex jeun jaſu collhad.

Il gvern ta Malta, (jk̒id l'editur), jkīghed in pratica sistema collu contrariu hal dac collu illi il costituzioni inglise tħix-xebha— li hia dich li naġħmlu il petizzonijiet. Izda huua jpprocura li jgħau ueġġ b'coll mot it-triek tal-petizzonijiet, jitfa il killa ta li screditu u is-sospett fuk dauc li jheġġegħi l'affarijet, id-disprezz u it-taġħżejjur fuk dauc li jissirmau. Theddit, ueħġidiet, spjj, kerk, maniggi, daun collha maġħmul biex jħabbluna il cors tat-tal-biet taġħna. Daun il chelmiet hech jebsin ta din il gazzetta, huma chelmiet tas-seu-

ua. L'egħdeuua taħna stess jħossuhom, u obbligati li jaffermauhom fil-ħemda ta-kalbhom.

Fii *Mediterran* tat-tletin ta-settembru nakrau, illi il-gvernatur iddenunzia li stampa ta-Malta bħala ribellusa. Ma jech il-viziu hu fil-fatti, xi ħtia, nakbzu aħna nghidu, għandha li storia? Titneħħha ix-xeuka, u l-ugidji jisbriga mal-lment. Li stampa tauhielna bħala għainuna tal-govern: ma nistgħaux nġenhu għal gid, inkisu għal l'ankas li neħelsuh mil-ħażin. Li stampa għalina l'unicu mezz bejn il-poplu u il-gvern: lil poplu għax turi il-bzon tighu—lil gvern tixxiflu u tuakkagħlu l-abbusi.

Akrau fli stess giurnal il-ħarucasa tal-chiriet tad-diar tal-gvern, bil-mobli, u minn-ghair mobli li jsiru mil-l'impiegati tal-gvern civili u militari, meħudin b'kerk u ingan mir-renta pubblica (contra id-dispaceċċi ta-Lord Glenelg tas-sitta ta-lugħju 1837).

N.B.—Mil-lum il-hin Għiajan jibda jiġbor il-fiur tal-gazzetti collha biex jħarrarhom lil-colħad bil-lingua tigħu stess.

IL FESTA TAS-S.CATARINA, IZ-ZEITUN.

Verament meta il-ħagħia għandha tirnexxi—tirnexxi bl-eğrulk u ix-xniexel. Min kad chien jemmen uara tant mal-temp, f'dich il-giurnata iddedicata lil-S.Catarina chellu joħrog dac il-ġmiel ta-temp? Dich ix-xemx tant sabiha? Dac il-ġmiel ta-campannja li tgħidlech fuu cap-pellech u għonnellech, u mur iz-Zejtun! Il-folla li chien hem dis-sena xi hagħia izied minn dari; il-festa u l'apparat tal-Cnisia xi hagħia izied minn dari; il-musica imbagħiż ma nsemmuha xein, biss nħidu li chienet il-curuna u il-ħakka tal-festa collha, musica verament divota, u frattant stil modern adattat għas-seculu; musica li tkenni u tibbeatificac, musica verament dennja tal-Cnisia, u li tagħmel

unur lis-sur Anglu Galea li iccomponiha. Prova ta-dan collu, m'u x biss in-nies ta-dac ir-rahal, izda ucoll in-nies ta-bnadi ohra bakħu uisk cumenti minn dac collu li sar f'dac in-nhar ad unur u gloria ta-S. Catarina.

IL FESTA TAL-CUNCIZZIEN, BORMLA.

Hech chif bedħed tokrob il-festa tal-Cuncizzien, f'Bormla universali chien il-ferħ ta-dich il-popolazioni, cbira chienet is-sincerità ta-kalbhom biex jonorau lil-festa titolari taġħhom bl-acbar unuri u thejjia li jista il-ħsieb jimmagina. Ma tgħaddix giurnata għal-l-ohra li ma jsaksux chemi fadal biex jasal dac in-nhar tal-hena, tal-consolazioni għar-ruieħ (verament) divoti, u li dac li jaġħmlu verament jaġħmlu b'unur tal-Madonna, u m'u bi spiritu ta-pica u ta-odiu l-actar infami: izda hem tajjeb li hech chif titla ix-xemx, il-cuieč-ħeb jintefgu, hech xein ankas il-festa tal-Cuncizzien titfi u toscura coll-festa l-issir ma tul is-sena—u nardixxi nħid li dac collu li jaġħmlu bl-acbar pomposità possibili, ma jista kad jilhak ma leillet il-Cuncizzien fil-ġħodu illi jsiru huejjeg l-actar semplici, izda brijsi u adattati.

Spicciau fl-ahħar nett is-sibtiet u innovena ta-din l'Immaculata Cuncta, għada il-festa taġħha. Ghadha! Oh giurnata tal-ferħ; giurnata tal-hena!

X' nibdħu naqħmlu biex nonorauha bedħu jidu in-nies ta-dac il-pajjis, u nuruha l-imhabba cbira ta-l'affetti ta-kalbna? Din hia il-vuci generali tan-nies collha, vuci verament ta-veri insara!

Uaslet fl-ahħar nett is-sigha li fiha għandu jibda l-euevel għasar bi-transla-zioni. X' tilmaħħ malli tidhol fil-Cnisia? Liema huwa il-pittur li għandu il-hila jiddelinea dich id-dakka ta-ġħain li jati il-bniedem malli jidħol jara dac l-apparat tant maestus, dich l-esattizza bl-acbar proprietà. Tarfa għainejha lein l'orchestra, x'tara għair xita ta-professuri, xelta ta-cantanti jittenneu il-hin li għandhom jsemm-ġħadu dich il-musica tal-Mastru di Cappella V. Bugeja, musica gravi u mae-

stusa li iggiblech koddiem ghaineich bl'armonia hilua taḡha xein inkas mil l'arpa ta David, x'hin chien inspirat biex jcanta dauc is-salmi divini tighu. Għoġbu ucoll jsammagħna antifona gdida musica l'izied delicata in quanto għal gost sorprendent taḡħha, u robusta minn quantu għal maestria. Frattant beda id-Dixit u hagia uara l-ohra sal benedizioni colloċx mar scont ma x'ieku l'ulied veri ta din il gran Omm, b'dispett ta dauc collha li huma eġdeuua infernali taḡħha.

Uasal il leil ta dich il giurnata fortunata. Imma x'jena ngħid leil? Bormla deħret bħal globu tan-nar—nar mixgħul mil hġej-jegħi tal klub divoti taḡħha, illi jħammex u jitfi coll daul li tista tilmah fil giurnata. Il Cnisia, il Gallerjj, il biut, il cantonieri, u it-trikat collha deħru huggiegia uahda b'dac id-daul collu mkidħed b'tant seme-tria.

Uara din il leila hech felici, li għaddeu coll cetu ta nies bla l'ebda intervall deħret l'Aurora daheana issellem lil jum imkaddes, u thejj għal Matutin. Ah! min jidħol issa il Cnisia u jara stit dich ix-xenāl impossibili li ma jibbeatisfax ruħu; chienet tant sabiha dich id-dakka ta ġain, li la ahna ma nistgħu nfieħmu, u la intom ma tistgħu tiflu jech ma raitu bħalna. Uara dai ġmiel collu il monsinniur A. Cassolani resak jkaddes fl'artal maggiur bi trattenimenti ta l'isbah sinfonij.—Uara dan collu bedghed il kuddiesa solenni, musica li ma tissogħax jsemmiha li ma tipprofanax il-ħleuua u id delicatezza taḡħha, sonetti jiġru fl'idein, Panegiricu bit-talian tar-Reverendu Pulicia l-actar Pre-dicatur valent li għandna, u hech sbrigat dich il-ġħodua mkadza fl'acbar għaxka u briu li ma bħalu. Uasal it-tieni għasar: poplu u folol immensi, minn coll naħha, coll-had jiddeverti, coll-had mghannak b'sinjal il-ferha, barra minn xi erbha illi is-saħħa t'Alla già bedheet turi sihom, u sejri lura bis-sigħat. Il processioni imbagħid chienet il curuna u il ghakkda ta colloċx; din is-sena oltre il Capuccini li solitu jigu, geuhom ucoll erba Capillani jiccompaniaw fil fila tal Capitolu.

Hech chif dħlet il processioni, il Cnisia donnha Genna tistħajjalha tistiednec, sa biex tidhol u tisma it-Tantum ergo; Bein il musica tant divota u maestusa, bein id-dmugħi tal ferh u l'allegrezza, min għandu verament kalb safia u divota, m'ux bħal ta xi erbha bi mrar l'izied velenus, has-sħa tielgħi in estasi beata ma l'ahħar nota tas-sinfonia.

TAHDIDA BEIN GIAHAN U MADEMOISELLE FUNGA.

Giah. Corpo di un porchetto I finalmente signorina vi ho incontrata!

Fun. Bonvenuta signor Giahan!!

Giah. (Bum! x'bokka grammatica) I come vi tratta l'aria di Carabusa?

Fun. Molta bene, se non fosse questa inniuranti di giuvintu che non san-no un acca in lingua talianu sarò molto più contenta e . . .

Giah. Tacete per carità! questa vostra grammatica è un terremoto!! *Nithadtu bil mali!*

Fun. Come, come signor Giahan ! mi dice che non parla io in italiano ??

Giah. A meraviglia ! vi assicuro che il vostro linguaggio è così sublime che è difficile il capirne il mezzo per cento.

Fun. Io sfida a qualcuno giovane in tutta per tutti. . . .

Giah. Già già ! mi figuro che siete anche poetessa; non è egli forse vero ?

Fug. Ora vi dirai ;—non sono totale po-tissa, imma io conosca anche il metro bene.

Giah. Cosa volete dire per metro ?

Fun. Metro voldiri misura.

Giah. Non capisco questa misura, questo metro è qualche pollice, palmo o una canna ?

Fun. Signor Giahan sto vedere che volete ridere di me,—ma non importa niente, se volete una prova vi farai due versi poisia improvvisato, poi vedrete se capisce io di metro.

Giah. Subito signorina con sommissimo piacere ! a noi.

Fun. (Recita) Pescatori della canna,
Non pescari troppo fondù,
Napli bella, Ruma santa,
Malta piccola fior del mondu.

Giah. Veramente la canzone si vede che è nuovissima, ma io sarei di sentimento di lasciar quest'arte poetica, e di entrare un poco in voi stessa. Rammentate la vostra età, che non è più tempo il far da ragazza; rammentate la vostra ignoranza, e non fate più la ridicola. Rispettate finalmente una popolazione che vi provede un tozzo di pane giornaliero—altrimenti *Id-dallam massabah*—hai capito??.

Fun. Cosa volete che io capito? capito io bene che mi insolterebbe, e voglio scrivo un articolo col mio mano, e la porto nel Serpinella.

Giah. Farete molto bene, così avranno due Serpinelle in un sol foglietto, eh, ah, ah, ah,!!! addio.

AVVIS LIL PUBBLICU.

Giahan juissi lin-nies ta Trebisonda li ma tantx jiddaru bil-leil u ankas ma għandhom jkunu kmieni fil-ghodu billi hem certu *Contra-Stabili* mhallas biex jissassna lin-nies. Miserabil! Cerciur! Vagabond!

Lil Catapan ta' Trebisonda

Sur catapan bona grazia tgħiech nhar ta festa okħod attent għat-tmien, għax nhar il Cuncizioni Captan Rugens alias Puff—chellu uahda m'ux mitt lira piena chien jnissu, izda għaxar snin il-habs għal kies u il-culur tagħha!

Ir-ragel jirtabat b'chelmtu,
U il-Għendus mil l'imfietah.

Prov.

Certu negoziant jismu *Valigia* il-lum kighed jħammar iz-Zorrieq u ġied sa mitt seut lil baxx cantant tat-teatru biex jħalli il-musicataz-Zeitun, u jmur iz-Zorrieq; izda billi dal baxx hu bosta ragel,

u il-flus ma xtrauh kad (għax chiecu jimxi fuk id-deheb) l'ahħar darba li mar għandu dan in-negoziant biex jtih flus chem jrid hu, kabzu salti saħħi mid-dar bil-hatar ta' l'im. . . .

GIAHAN U DÖN FRUSTINU.

D.Fr. Bon giornu sur Giahan!!

Giah. Oh! merħba bich! x'giebech ghodu Don Frustinu?

D.Fr. Is-sur Stenterellu sella għalix uisk, u kallech għal did-darba scusah uisk, billi kighed jicteb certa *opera*, ma satax jigi għas-solita cunversazioni.

Giah. Ma hasx xi hagia hux?

D.Fr. Le i anzi għadu chif ha brek-fast, u grogh minn dac li jehdu is setti dormienti tal-Caffè Europa!

Giah. Tantu megliu, basta hech. Għidli hagia Don Frustinu, taf xein xin hia l'opera li kighed jicteb?

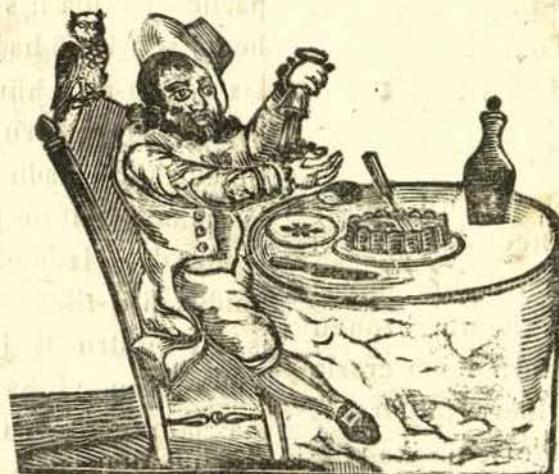
D.Fr. Chif stait nara fuk l'odiu cbir li għandhom l'impiegati għal li stampa; fuk l'imbecillità u id-disordni-jiet cbar ta' l'università; u fuk il-hmerijiet u l'ingiustizi li saru u jsiru mil *Catapan* fuk tal-ħobz, u bejjigha ohra;—fuk dauc il-chiefra, clieb, tiranni, tigri, inuman, bojjiet, arguzini, ta nhar il-carnival li għadda;—u fl'ahħar nett l'odiu cbir li għandha il-popolazioni in general għal daun il-hafna malendrini u saltambanchi li semmejjna.

Giah. Offia għalih, għal dan collu jrid għoxrin volum.—Selli għalih, u għidlu, li jech jeun jonksu xi informazioni, haun Giahan dejjem pront għal coll ma jsaksih.—Għidlu jsem-miħom dejjem lil daue li habtu fil-maltin bħalhom bil-ponnijiet, bil-psaten, u bil-grif u taġġiż nhar il-carnival.

D.Fr. Smaitu jħid l'ahħar darba li ma hux infurmat min huma.

Giah. U hagia zghira biex jeun jaf.—Għidlu jaġħmel ucoll xi articulu fuk Don Faħam, jħoccu hacca, u selli għalih!!

D.Fr. Inserviċiċ. Addio!!

JXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 7.

Nhar il gimħa

18 ta dicembru 1846.

IL MILIED.

Is-sliem għalicom—Ja ħafna ībieb,
Ja xiuh u żgħażaq—Bniet u għozzieb.
Uusal sa fl'ahħar—Jum il Milied,
Il festa uaslet—Sa fl'ahħar gied.
Ta dauca collha—Li jħobbu it-tin,
Ta dauc li jħobbu—Xi caġħk hiluin!
Ersku iddivertu—F'dal jum għażiż,
Ersku ma Giahan—Mil l'actar fis.
Mizzeuġa u romol—Għozzieb, xbeibjet,
Ja xiuh u żgħażaq—Subien u bniet.
Ersak ja ghazeb—Gib lin-namrata,
Leġħilgu katra—Fuk diċ-citrata.
Inti ja armla—Tahsibx f'meitin,
Idhol fis duku—Dar-rosolin.
Jlech tant b'xeuktu—Jommi tħidix lè...
Chif cont it-tiegħmu—Uara 'i caffè?
Għaddi Giannina—Mari, Cuncett!
Il-lejla jcollna—Haun il Ballett!
Għaddi sur Ciccu—Għaddi sur Ton!
Fein hu tal-lira?—Jisbilna it-ton!
Ejjeu ingħannu—Xi għanja 'i coll!
Fein hija id-duua—Li 'l griesem tholl?
Għandna minn collox—Rum u zambur,
Brandi u ginibru—Ma jonksux zgur.

Nixorbu l'ahua—Ar ma niscrux,
Għannu stit kajla—Li ma nagħlux ...
Haun contestabili—Barra fil ħara,
Kighted jissamma—Taħt bieb il giara.
Donnu tigiegia—Mirzuh bil bart,
Natuh stit jixrob—Mkar b'nerf ta fart.
Halluna minnu—Jirzah fis-sriet,
Għelu u jixerbu—F' giedi il Milied!
Ixrob Giannina—Leħġleg Cuncet,
Jommi xi ħleuua—Dan il banchett!
Għaddi Tonina—Int bkait fil bieb?
Għax stħait min dauna?—Daun collha
Hudulha b'idha—Għaddi conniat! [ħbieb.
Nehhi 'l mistħia—Akbat namrat,
Beusa bil giri—La tistħi xein . . .
Nistħailech tħidli—Maħniex li tnein.
Int minn min tistħi—Tħellem Tonina?
Minn Cuncett tħiġi?—Eu minn Giannina
Għaddi biex tibda—(Tixrob stit maġħna.)
Emnu sinniuri—Chem hi minn taqħna!
Hū 'i slixcun f'id-ejek—Tonina stit . . .
Kieħdu giu sommoc—Pulit! Polit!
Chif thossu għidli—Dar-rosolin? . . .
Mux oħla huua—Minn biscuttin?

Jommi xi hleuua—Nistħajlech t'heit;
 Ah! x'sigħa mbierca—Li jen haun geit!
 Mur hejj Grotta—Issa Tonin!
 Għax quantu prima—Jigi il Bambin!

MALTA.

Fil *Portafolliu* ta' 19 ta' novembru nakrau illi hem bzon ta' provediment għal dauc il fokra collha li jiġru mat-trekat,—u verament chif jgħid hu illi hemm bzonnu assolutament. Izda il gvern bona grazia tighu jech jrīd jakta il fokra mit-trekat hem bzon jistabbilixxi loc fein jkegħidhom, min hu tas-segħna jaħdem—min ma jafx jitħallek—min hu bla saħħa jip-provdilu—u m'ux ħabta u sabta jati ordni li ma jdurux jzied sit-trekat,—u jipproibixxi lil dauc ucoll li jatuhom carità, per esempiu—Il-lucanda ta' Strada Stretta, kienet taġħmel cardarun minestra coll jum għal fokra, ipproibeu ma jatix izied; oħrain chienu jiġbru ħasna fokra jkass-smulhom daks ukkja eu tnein—ipproibeuhom ma jatuhomx izied.—Jakau jmarru il palazz issa dan-nies biex jieclu eu Sant' Anton fein jiddeverti il gvernatur minn fuks spallejnejn daun in-nies collha li jitħolbu habba carità u ipproibeuhom li ma jitħolbux izied kabel ma tau provediment għalihom, biex daun in-nies per mezz ta' xi soccors ma jitħolbux izied.—Li konna fil Russia eu fir-renniu ta' Napli konna n-ħidu pacenzia, kegħdin taħt gvern dispotiku—imma aħna kegħdin taħt gvern l-i-zied liberali li jista jingħata fid-dinnja!! Mela arau chif tagħmlu u atu provediment thalluniekk nilmintau izied—U rodd salib għal uiċċeċċ, eun gvern hanin, u le tiran—Missier liberali, u le dispotiku.

LI SCHEJJEL PRIMARII.

Dauc li huma schejjel tal gvern ma jistgħux jcunu izied pessiñi milli huma

bla ma nhallu l-ebda uħda, izda mot particolari hia li scola ta' l'Isla, illi ma hemx ruh li tibqhad lit-tfal fiha ma tilmin-tax contra it-taħlim u l'educazioni li jati dan is-sur mastru!!! Hem min jlu forsi tmien xħur u qħadu ankas jaf seuua il ittri ta' l-alfabet; il pe jehoda qu, u il be, je-hodha de.—Izda nistħajiel tħidu, għax ma tħidux li it-tifel moħħu hazin, u ma hux is-sur mastru li jgħalmu hazin?—Iva li chien hem xi għaxra biss, eu qħoxrin li ma jaſu xein, izda il mart huua generali mingħajr l-ebda eccezzjoni, u il misserijiet collha jibcu l'educazioni ta' uliedhom. Dan huua il progress tad-Direttur Panzavecchia, li qħamlu biex jilħak f'loc dac l'incapaci Butt ir-Rettur? Hem bzon li il gvern jati reċaptu ta' dil branca specialment, li minnha tiddependi l'educazioni taħna—U li jistacar ucoll il gvern illi dauc il flus ta' l-Università, u ta' li schejjel Primarji, collha minn fuks spallejnejn.

IL LINGUA MALTIA.

Verament kegħdin nara il progressi ebar li kegħdin jsiru ta' din il lingua maltia mondu gietna li stampa libera f' Malta, il cotbal li kegħdin joħorgiu seuua tat-taħlim chem ucoll tad-devozioni, fein bosta nies kabel kienu jaſu jakrau bit-talian u le jisfmu xi jcunu jgħidu—u jitħal lu il lingui bla l-ebda qħainuna ta' cieb li jista jurihom u jsehimhom b'liema maniera għandhom jitħal lu. Aħna ma nistgħidu ma nillodaux il dauc collha li jiebtu din il lingua għal gid u il vantaġġġ ta' bosta nies, li jixtieku tant jakrau u jcunu jaſu xi haġġa, u billi msejeniha ma jisfmu bl'ebda lingua jecollhom jibkku fid-dlam jech xi ħad ma jehux il pacenzia jsehimhom chella b' chelma dac collu li hem mictub seuua bit-talian chem ucoll f'coll lingua oħra.

Il popolazioni hadet uisk gost li krat xi hagia fuk dal particular fir-*Revista* No. 5 li għandu jithadet xi hagia fuk l'alfabet specialment—ahna u coll-niccongratulau mal popolazioni ta Malta collha fil-ħsieb li ħa fina chif nisperau illi ciemu jeun mismuh billi il giurnal tighu huua u iħed mil giurnali sodi u mil mis-mugħin.

Minn quantu għal lingua maltia, ahna xein ma jonkosna hair li nistabbilixxu l'alfabet,—chif haun bosta persuni li għandhom tant manoscritti u minnhabba l'alfabet had minnhom ma jissogra jistampa-hom jech ma jejunux fis-sgur.—L'uniku rimediu li jsir—targia issir radunanza filologica—u f'din ir-radunanza (ma hemx bzon niccomponu alfabet jhor) imma naħżlu u iħed mil l'ahiar li haun fl'idēn.—U nitolbu unanimi lil gvern li jiggarantihulna darba għal dejjem.

AVVIS LIL PUBBLICU.

Għiahan jħarras lil collhad mil it-tra li rcieva mil l'Inghilterra. Fein il membri tal Comuni jħallu f'idēn Għiahan l'Università ta Malta biex jaħzel a piacit tighu Professuri li jcunu xi hagia aħiar milli hem.—Għal daks tant fl-euvel tas-sena jeun hem il cambiamenti—u il Professuri huma daun:

Macari ix-xiħ Rettur.

Il Karezza Bormla Direttur.

Li Sbonz Segretariu.

Macari il għannej Għal l'Eloquenza.

Babett Għal Filosofija.

Baboz Għal l'Economia

Għal issa sibna daun is-sitta li nistgħu nokogħdu moħħna quiet fuksom—izda chif nircaptau xi erbha oħra bravi mil qualită taġħhom naħsbu għal cumplament.

Nhar il Cuncizioni, Bormla smajna li sabu xi stampi muahħħlin fil-hitan, u giabruhom il pulizia,—in-nies chienet uisk mixtieka li teun taf x'chien daun li stampi,—u Għiahan biex jiccontenta lis-socċi ta dan il-foliet, u il-ħbiebu collha, għamel il possibiltà tighu collha biex jichxex x'chien; uara tant taħbit u mistoksa,—tarfulu xi hagia fuk fuk.—In sostanza ma chienx hem ħagioħra hair Bakra maktula, eu agonja kiegħda tmut, b' tant quantità ta Cinetti u Siuali muahħħlin magħha. Hech chif sama Għiahan x'chien daun li stampi bilgħi għamel descrizioni fuksom, li hia din:

Min chiecu jaħlak—Hech leil u nhar Geuua xi gorboġ—Eu gallinar:

Lil dauca l'erbha—Ta duar Lendusa Nictbu ħajjithom—Chem hi gustusa.

Uara tal-kopti—Fis tal-ghendus.

Uara li stualli—Quakru l-kattus!!

Daun collha jigu—Autenticati,

L'huma stit chermes,—Già proclamati!

Fil-ctieb ta Għiahan—Irregistrati,

Mil poplu collu—Scommunicati.

Min contra l-Cnisia—Tarauh jdur, Massiblu barca—Dana sigur.

Harsu lein uccihom—X'bokka culur!

Hux leun il-craħes—Eu leun il-għidur,

Jech ma tafuhom—Lil dal hainin,

Morru stit saksu—Lil malandrin

Dac jaħhom tajjeb—Dejjem hem magħhom,

U chif jħidu—L'hu sensal taġħhom.

Jislifcom tromba—Turi fid-dlam,

Collha infurrata—Bid-dnub u il-ħram!

Morru għidulhom—Lil daun il-ctieb!!

U ħudu magħcom—Fis dan il-ctieb.

Raidx chif minn ġħażżeen—Il festa saret,

Ja Pulcinelli—Ja rgiel tac-ciraret.

Istħu u ngħalku—Ma xi majjal,

Eu morru nstahħħmu—Giò xi canal!!

Nhar il Cuncizioni fil processioni ta l'*Isla-d'Erba* il perfett beda jaħmel ta tambur maggiur—meta jrid li tiekaf il banda—jħallilhom ix-xemħa bħal bastun tal cap di fila!—Daun iva fasnarrunati!

Lil milord ta *Petro Burgo* dac innamrat chiesah tal Coca, gietu taħbiha ghetti laħħar moda—ħax il bard f'dac il pajjs aħrax uisk.—Lil Coca gieta ma li stess bastiment tħabha homnejr, u ħafna silg minn Skallia għal meta toħroġ. Puff! puff!

TAHDIDA BEIN GIAHAN U MADEMOISELLE FUNGA.

Fun. Oh! benedetta il vento che avrebbe portato signor Giahan! quanti così ha da dirvelo!

Giaħ. Signorina, se cominciate colla lingua italiana vi lascio subito, *tchelllem chif taf!*

Fun. No signore, signur Giahan; iu sonu Maistra di questa lingua, e così voglio parlarti con che mi capite.

Giaħ. E bene; già che il diavolo vuol così, pazienza. Cosa volete dire?

Fun. Io volete dire, che soptu soptu vogliu maritu e non vogliu altro che lo mio amante.

Giaħ. Voi! voi volete marito? ah, ah, ah, se fosse la vostra ignoranza sola, meno male, ma della vostra figura poi, che si dirà?

Fun. Questa difetto che centra, basta che il sposo mi piace e io li piaccio.

Giaħ. E si può sapere per esempio chi è questo sciagurato che va a prendervi per moglie?

Fun. Un giovne il più bello, spiritoso, che potrebbe essere nel mondù.

Giaħ. Ma il suo nome?

Fun. Non la dico... Basta è un *Contra Stabili*, un giovne molto Prezioso per mio cori.

Giaħ. Per Bacco il cuor me lo diceva!! Veramente avete un buon gusto, e spero che farete fortuna; la sua vita è meravigliosa.

Fun. Come, come, signur Giahan, la mia amica mi avrebbe detto l'altro giorno che un giovne di talento molto. Voldiri: questa una bugia?

Giaħ. No che non è bugia, ma il male si è, che non vi hanno spiegato, in che consiste la sua abilità!

Fun. Cosa è, cosa è, signur Giahan? dire soptu sur Giahan se vi piace?

Giaħ. La sua abilità già ve l'ho spiegata. Ma se volete saperlo più in breve, è un avanzo di g....—Addio.

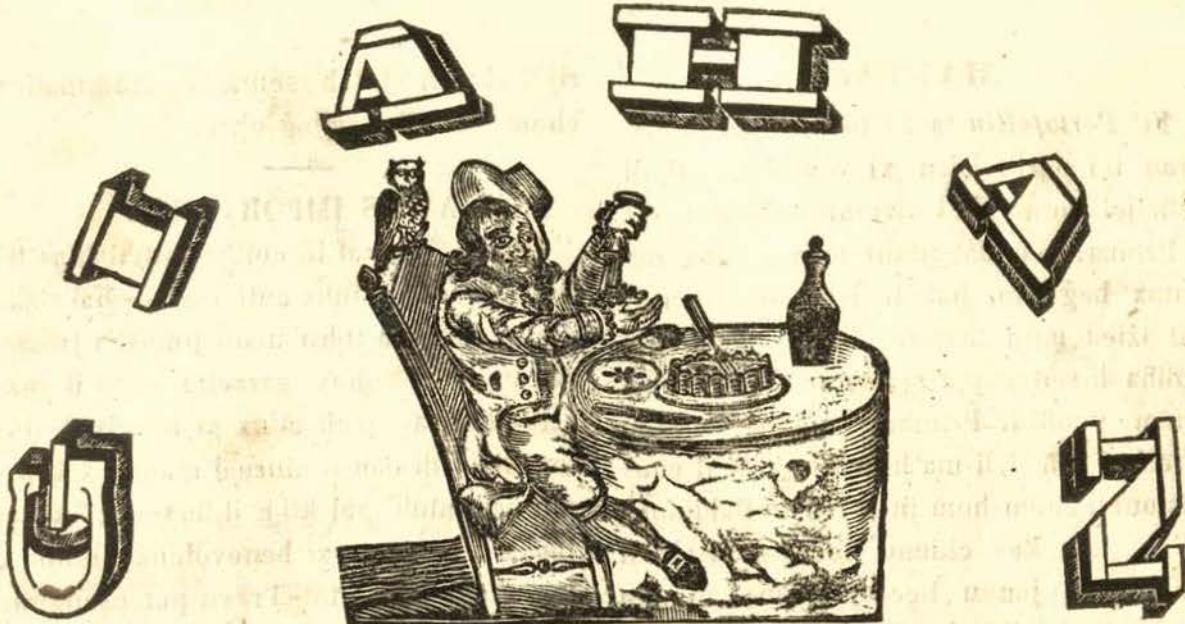
Dauc l'erba sargentti tal pulizia, l'*Epotcriti*, *Ix-Xahmiet*, il *Bombi* u il *Mifsudin* kegħdin taht il ħabel, leuvel tħecċija li jcun hem tmiss lilhom, ġħax li spettur għaraf lhuma galantomi!

Don *Faham* f'certa conversazioni chien jħid li jixtiekk jciarciar demmu, u jip-projbixxu li stampa libera; izda x'naf demmu jixorbuhulux il clieb kabel ma jciarciru xein.

Li storia tighu titkassam fi tliet ponti.—
1.° It-tlietin scud ta certu Raħal fit-bħid.—2.° Fuk tuelid u meut ta Tarbija!!—3.° Fuk l'inniuranza Terribili tighu!!!

Arrevederci,

Il *Catapan* scont il galbu sejjjer jargia jbda da capo, lil xi uħud tal-lampuchi jħallihom jbigħu fis-suk, ġħax jcunu xi stit frischi—u lil xi uħud jħecċihom jbigħu fit-trikat ġħax jcunu jintnu pesta. Aħjar għaliex jittendi tajjeb ġħax jech il popolazjoni timrat tieħu hsiebu. (Okħod attent).

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 8.

Nhar it-tnein

28 ta dicembru 1846

LI STRINA.

Is-sena it-tajba—Naticom jen,
Tliettijjem seuua—Kabel iż-żmien.
Il Milied ghadda—Żmien il kaġkjet,
Jaħtieg li naħsbu—Fx'erba habbiet;
Nieħdu caxxetta—Niġru fli Strina,
Min jitlob l'ommu—Min lil hanina.
Jommi chem cxiejet—Tarau fil gzira,
Ta min hi ċeċejchna—Ta min hi cbira,
Ta min hi gdida—Ta min kadima,
Seuua ta l'armila—Seuua ta ltima,
Seu tal miżżeuġa—Seu tax-xbejbiet,
Basta jakelħu—X'erba habbiet.
Tara lil għażeb—Għand il hanina;
F'idu il caxxetta—Jatiha strina.
Jati il miżżeuueġ,—Lil martu ucoll,
Jati l'uliedu—Lis-servi il coll;
Jatu ir-rennanti—Lil corteggiani,
Jakilghu il fokra—Minn għand il ġhani;
Sa 'l campannioli—U il contadini,
U sa 'l madammi—U is-sinniurini;
L' intitulati—U tas-salarj,
Fkar u sinniuri—Sa l'ordinarj;
Min jati il liri—Min id-dobluni,
Min jati il gordi—Min frangiscuni;

Min jati libsa—Min xi dublet,
Min xi cilindrū—Min xi ciurchet;
Min lis-seftura—Jommi mischina,
Xi par imsielet—Jatiha strina!!
Hech ucoll Għiāhan—Lil Cuncet tigu,
Fl'euvel tas-sena—Jitmaġħha migho.
Jommi jgħidilha—Kalbi Cuncetta,
Halli nimliech—Issa 'l caxxetta;
Addio addio—Ja hbieb il coll,
Addio l'ahua—Egħdeuua ucoll;
Is-sena it-tajba—Nati 'l collhad,
Gid nixtiekkilcom—Bla nhalli il had.
Is-sena it-tajba—Ja kassisin,
Lil l'avvocati—Lil l'imħalsin;
Lit-tobba collha—U lin-nutari,
Lin-nies tar-renta—Sa li spizzari;
Lin-negozianti—U lis-sensali,
Lin-nies il ġarsfa—U lin-nies bhali;
Is-sena it-tajba—Subien u bniet,
Miżżeuġa u romol—Għożżeib xbejbiet;
Is-sena it-tajba—Iva il collhad.
Di' x-xeuka taġħna—Bla inħallu 'l had.
F'laħħer nixtieku—Minn t'Alla il killa,
Tinzel u tgħarrak—Lil cammarilla!

MALTA.

Fil *Portafolliu* ta 17 ta dicembru na-krau illi sejrin jsiru xi cambiamenti sli schejjel seuua ta l'Università chem ucoll il Primari,—u dat-tibdil nismu ahna ma jeunx haġohra, għair li jirrovinauhom xi stit iżied milli huma. Daun li schejjel collha li semmejna seuua ta l'Università chem ucoll il Primari—ništghu ngħidu b'leħen uħed, li ma humiex għair il confusioni li chien hem fit-torri tal-Babilonia. M'ux għax kad chien hecca—eu chien jmisshom jeunu hecca, imma mondu giebulna dac l'imbecilli ta Butt ir-Rettur li chien aktar tajjeb biex jbiżi is-sardin, eu biex jeun rettur—u kieħdu miġħu biex aktar taġħkad il-borma dac l'inniurantis-simu ta Cen. F. Panzavecchia id-Direttur—u in-numru zeru ta Markis Barbru bhala assistent.—B'daun il-personaggi hech inniuranti, hech inabili għal qualunque sia situazioni, narau bicċiar illi il-gvern eu assolutament ma jridx illi ncunu educati, eu jrid iħaddina ta rediculi li ma għandniex il-capacità niddistingu il-ħaref mil inniurant.

L'ahua Maltin, asu li hem bżon li ahna nseċċi id-dritt taġħna, specialment dana, li minnu tiddependi l'educazioni ta u-liedna.—Ftacru l'ahua illi minn fuk spallejna ħergin dauc il-flus li bihom jħallu lis-surmastrjiet u il-professuri ta daun li stabilimenti li semmejna.—Jahtieg li naħ-sbu l'ahua seriament minn għair l-ebda telf ta żmien, jahtieg li ngharr fu solennement lir-ras il-ħain.—U jech jridu prova ta l-imbecillità, u ta l'inniuranza seuua tar-rettur chem ucoll tad-direttur u ta l-assistent ahna dejjem pronti biex natuhielhom.

P. S.—Meta is-sur Can. F. Panzavecchia jrid jaf is-sur T. x'jaf u x'ma jaf, jintak għu fejn jrid huua biex jurih il-hme-

rijet cbar li chiteb seuua fil Grammatica chem ucoll fi huejjeğ oħra.

AVVIS IMPORTANTI.

Għażiex jħarraf lil collhad illi il-ħlas tal-Gazzetti collha huua anticipat,—għal dak-stant il-gazzetta tiegu ucoll jmissha titħallas anticipat—għax gazzetta daks il-gazzetti l-ħatra—jech m'ux xi stit iżied. Intom tafu illi dan il-giurnal maħniex kehdin naġmluh għal kliġ il-flus—u l'ankas biex nacquistau xi benevolenza minn xi ras cbira (bħal tat-Travu per esempiu,) imma biex nicompiacixxu lil ħbieb u lin-nies it-taiba, u insautu lil malandrini collha. Ftacru f'laħħar nett illi millum il-koddiem jibda joħrog infallibilment—fit 8, 18, u 28, ta coll Zahar.

N.B.—Biex nuruhom lis-soci chem irridu nakilgħu flus magħhom għal li strina natuhom librett mictub mis-sur Ugi Rusatu b'sold fein jimbieġ tliet soldi.

L'UNIVERSITÀ.

Il-premura cbira, u il-ħtiegia li hem tal-professuri għal din l-imbierca ta univer-sità giagħlitna inficciu leil u nhar xi erba professuri oħra li jeunu abili xein inkas minn dauc is-sitta li semmejna fil-follett ta kabel, uara tant taħbit u stent u l-ħlas esorbitanti irnexxielna li nsibu daun il-gran professuri li haun insemmu:

Peppu in-Nappa	Għal Medicina.
Il-Badabot	Għal Giurisprudenza
Il-Bus tal-Pastizzi	Għal Chimica.
Uenzu l-Isued	Għat-Teologia.
Curun it-Tallab	Surmastru tal-Liceo
Cioffi	Għal Ginnastica.

Hech chif nispicciau mir-raccolta ta daun il-professuri u nistabbiluhom f'loc-hom—naħ-sbu bil-ġri għal Camarilla u għal li Stat Maggiur tat-Travu, u għal Capi col-

Iha ta l'Officini. Ma nemminx illi jncunu iccriticati mix-xelta li sassa ghamilna!!!

AVVIS LIL PUBLICU.

Il htiegia cbira li għandna f' Malta ta Codici ġdid, u m'ux Codici Barbaru bħal dan li għandna, tħażżeña xogħol lil Giahan li jaġħmel uihed. Hech chif jcun lest fehsiebu jibagħtu l'Inghilterra biex ma jiġrilux bħal codici ġdid li chienu għamlu—effett ma chellu kad. Iżda jech jsibu xi oppozitioni seuua fil Criminal eu fil Commerċ nitolbu lil Gvern li jehu il Codici ta Giahan u dac li chienu għamlu fil *Cortil Porta Reale* biex jcunu hem ivverificati u autenticati.

TREBISONDA.

Miserabili! Cerciur!! Vagabond!!!

G.—No. 6.

Min għandu 'l-hila—Li jisixer ftit

Hajjet dal bniedem—Sa mit-tuelit?

La 'l Metastasiu—La Cicerone,

U la Ovidio—L'ankas Platone.

Hem bżon teu n-bħalu—Xi malandrin,

Biex tista ticteb—Fuk dal mischin.

Dal bniedem tuieled—Fuk xcora għass,

Fuk *it-tri coppi*—Eu fuk xi *ass.*

Mil baida hareġ—U' ech għandu jeun,

Brigant mil liprem—Arci briccun!!

Lin-nies jissassna—Colljum disprat,

Il-habs għad jirtu—U jmut fursat.

Eu forsi jecollu—Ix-xorti ucoll

Jmut mil boja—Narauh il coll.

Dan hu it-tmiem tighu—Dan l'assassin,

Jindis f'kabar—Mal kattelin.

L'affari seria—Ta daċ-ċerciur,

Jech had ma joqtlu—Joktol sigur.

Mel'ahjar huua—Nchella xi had,

Nahsbulu mela—Bla nuru 'l had.

Arrevederci.

HOTEL.

Af illi il uirta—Di già spicciat,

Maġhruf bizznejjed—L' inti spiantat.

X'fehsieb taġħmel—Ta xi Sensal...

Fimtni xin hua—O sur Majjal?

Af l'hi uasittlech—Għal bicceria

Mil poplu hemma—Did-diceria.

U quantu prima—Taka għal.....

Dal ciem haun Giaħan—Jhabbarulech.

Ja miserabili—Arci mischin,

Ja uiċċi is-saħta—Ja malandrin !!

Sejjah lil sieħbech—Jiddefendich ..

Ftit tal-ħainuna—Għidlu jatich.

Ja presuntusi—Ja Malandrini,

Ja scart tal-forca—Ja assassini.

Ittendu tajjeb—U imxu bil kies,

Mux bil-leil f'dalma—Taħbi sin-nies.

Issa maġħrufa—Jafcom collha,

Mil cieb ta Giaħan—Ma tonksu kad!

U jech leih tharsu—F' hin inoltrat,

Kbarom jithaffer—F'dauc it-trikat.

Arrevederci.

MANIFESTI TA L'INTRODUZIONI.

Xini tal-Banavolji mħobbi bil-ctajjen racmandat lil *contra stabili*.

Mal Vapur Marexxal mil-korti il-cbira capt. Giambatist, taġħbia mandati—irracmandati lil *Għniedes*.

Mir-Ruma max-Xambech *Disonest*, taġħbi projbizzionijiet li ma jordnaux ankas jeħdu koddiesa, ricmandati lil *Quacru*.

Mal li Xprunara *Concezioni*, Captan Frosta, taġħbi scumunicationijiet u għox-xrin elf xcora taġħiġi—ir-racmandati lil *Kopti* li Stuali e com.

AVVISI OHRA.

Meta is-sargenti tal-Pulizija ma jekollom x'jagħmlu, aħjar jmorrū jorkdu, u m'ux jittantau lil galantomini. Fis-sit-tax ta dicembru fil-ħażja fil hanut L'E-

ropa chien hemma erba galantomini jixorbu, jithadtu, jidheu u jiddivertu, bla ma joffendu lil had—u la b'daqha u la b'ingurjj—fein dan collu jaħmlu testimonanza tighu dauc is-sinniuri li chien hemma, sinniuri onorevoli, u accreditati m'ux bis mal belt imma ma Malta collha. Fis-sigha u il hin, jdhol uicciu tost tost certu surgent Danza, mar-fuk tal hanut, kallu aghlak; kabes tal hanut, (hares lein l'arrog) kallu m'ux hin li naħlak; frattant taħlak u ma taħlakx, virgonnj u m'ux virgonnj, titla il korti u ma titlax, għamel das-surgent terremot shiħ f'dan il hanut illi storba u kajjem xeuiexa lil dich is-società li chienet quieta għal l'affari taħha. Ora aħna xein ma nitolbu minn das-surgent, għair li l'ispettur juissih li m'ahniex iżied taħt dauc il birbanti li conna kabel iżda taħt is-surgent maggiur Caruana l'uniku galantom.

Hem bżon li fl'Isla il pulizia tokħod attenta li ma jħallux fein kegħdin jibnu bil-leil minn għair fanal.—Strada San Francesco f'dac il bini stit jħobbu jixilgħu, u meta xi darba jkigħdu il fanal jintafa uara sagħtein u minħabba f'dan l'abbus ġranet ilu uakħu in-nies kalb dac il haġgar u it-terripien.—N.B.

F'leuvel tax-xahar jcun hem il l'ispezzion tal-Brasac—u dal vieg jahtieġ li il Bakar u l'Egħgejel collha jcunu hemm—biex jeħdu ir-ricevuta.

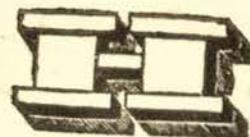
Għiahan jħarraf lil *Mademoiselle Funga* illi ma jippretendix li joffendiha, u la fl'unur u la f'xein; imma, kàl li kàl biex ticcorriegi ruħha għalli gei—biex mnein

libset seuu, u tiecol biccia chisra b'sahhet il Bormlisi, ma tmurx tħid li ma humiex educati, u ma jafux chelma bit-talian, għax jech Għiahan jħallimha f'collox aħseb u ara min jaf chem jħallimha izied.

P. S.—Dac il għarus li semmejna in illo tempore ma għandhiex xi tridu għax di *Buona Voglia*, u jech targia tiscappalech xi chelma oħra contra il bormlisi int eu xi had min razztech nerġiħu da capuscont id-dakka nisfnu.

Nhar il had 13 ta dicembru certa *Fabrica Terrana* chienet tħaddet ma certu tabib fi Trebisonda; li dat-tabib jithaddet uisk misterius ma xi ħbieb u confidenti ta Għiaħan—fis-sigha u il hin resak certu galantom ħabib ta Għiaħan u saksiehom għal Bertoldu—Kabset il *Fabrica Terrana*, b'dich id-dahca indigesta taħha, kallu jakau jridu Għiaħan. Uit-taħbi beda jidħak u għemez lil *Fabrica Terrana*, u b'tant clieni disprezzanti u mugiugħi fil-mentri, kallu: dan Għiaħan x'inhu fl'ahħar nett, ma jbażżex in-nies. Già, già, kabset il *Fabbrica Terrana*, fl'ahħar nett kallu tidra bħalma drau tant, jena għalia ma jaġħmillix sensazioni.—Min jaf chieeu nsaksuha lil dil *Fabbrica* jech Għiaħan jgħib il fatt tat-Tabac, li għamiltu darba int u Fratre-Lanza. Tidrahiex dich il-biccia?

Min jrid jisma il conversazionijet fuk in-nies—min jrid jitħallek jilgħab il karti per speculazioni—Min jrid jidbighed man-nies, min jrid jaċċuista fama hażina, min ma jridx jcun izied galantom jmur jposdi Friend's Hotel.

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 9.

Nhar il-gimħa

8 ta Jannar 1847.

IT-TIN BARRA MINN ŻMIENU.

Min kad chien jemmen—F'dan li stagiun
 Li jsib fil gionna—It-tin fagiun!
 Mort barra ir-rahal—Jlu jumein
 Jen u Bertoldu—Flimchien li tnein.
 Fil uakt nisimħu—Tħanni il Catrina,
 Seu fuk ix-xadba—Minn tal giardina.
 Jommi Catrina—Għidħila jen,
 Xtakt farchizzana—Ma m'ux daż-żmien
 Kabżed Grezziulla—Li chienet mahha
 Giuvna kauuija—Li tbigh is-saħħa!
 Jommi hanini—Kabżed Catrina :
 X'cont chiecu ghidli—Għandix xi tina?
 Jech trid niddobba—Xi koffa tin,
 Istaħħix ix-xadba—Għaddu il giardin.
 Inżel Grezziulla—Dahħħalom geuua.
 (Xi ġmiel ta nisa—Jommi xi ħleuua !!)
 Jen had il uaħda—Sieħbi ha ucoll,
 U'ech l'erġa morna—Taħt siġra il coll.
 Chelna nixxabtu—Għax stit għoljin,
 Seu f'nos is-sigira—Chien dac it-tin.
 Sellum ma chelna—Sa biex nilħku,
 Tellgħuna huma—Sa biex naktgħuh!!
 Jommi x'hi nilmah—Dich leuvel tina,
 Xi dnub naktħha—Għid il Catrina !

Di iżżejjen siġra—Chem hi sabiħa
 Xi ġmiel ta frotta—Jommi xi fuiħa !!
 Bedħed tixxakkak—Bid-demgħa f'sommha
 Tidher li għadha—B' dac halib ommha.
 Mnein hi maksuma—Hech ħamranja,
 Donnha bżengula—Ftit tauualja !!
 Kalb dac il uerak—Tant hi gustusa,
 F'l-oċċi li taktaħha—Jatid li tbusha,
 Ressakt il Isieni—Għal għasel taġħha
 Fil uakt sittilli—Minn hem naktaħha.
 Jommi xi ħleuua—X' għasel, x'pinni!
 Iżied mad-dukha—Uisk iżied trit . . .
 Sa fl'ahħar ktajta—Ma bid-dbatjja,
 X'hi chilta coiħha—Sibt l'hi sakuija.
 Iżda toġħmitha—Taiba tas-seuua
 Biss thares leiha—Thoss li stess ħleuua
 Donnha bi ġmiela—Minn tal inquatri,
 Jech ma naktaħha—Tmur għand xi patri;
 Dan gieni f' rasi—F' dac il mument,
 U' hech b' din it-tina—Hrixt tant content.
 Fil uakt infatti—Seħħi lil Catrin,
 Giaghaltha jggibli—Koffa bit-tin,
 Iggibha seuua—Fin-nhar li strina,
 Biex natu 'i Grezzia—U il Catarina.

MALTA.

UNIVERSITÀ.

Flahħar nett Giaħan mar maura sli scola primaria tal-belt; fein hem chellu jsib li scola li għandha tcun il mudel, ix-xempiu u l'original ta' li schejjel primarj collha!! Iżda xi nhu li sab? xi nhu li ra? biex baka mistħageb? b'xein haġoħra ma stagiġeb għair bid-disordnijet, bl'indecenzi, bil-gharucasijet, u il-virgħonnja li jggib għaż-ġba u mistħia lil qualunque persuna (anche persuna vili) li tidħol hem geu!! X'ma tarax l'ard donnha okbra bla cian-gatur! Dauc il-hitan mal-proprij! il-virgħonnji tat-tfal seu il-bniet chem is-subjjen! bla ma had ma jicċorregihom, jakrau bla metudu, jietbu alla precipitata—jiscolau kalb it-tniebri tal-virgħonnji!! Dan huua id-Direttur li stabbilixxa sistema? dan hu li gieb il-metudu eu li invintah mir-ras-ġdidha tighu?? Għarucasa! Vergħonnja!! Jaħtieg li il-gvern minn għair telf ta' zmien-ineħhi lir-rovinatur li hem hem geu, li huua il-Caa. F. Panzavecchia.

BORMLA.

Scont il-galbu li l'inginier ma mar kad-Bormla eu tilifha id-direzioni—eu im-uissi li ma jmurx biex jara dich il-gharucas, dauc il-kżejjet dauc l'erba tixbar tain, ħama, u kżież minn coll fejn tgħaddi. Daun l'erba chelmiet piuttost nindirizzauhom lil Sir Patrick Stuart biex forsi al-menu tmissu il-cunxenza u jmur maura jara b'għainejha x'hem u x'ma hem, u jara jech kadx jista jcun li jghaddu il-bhejjem (m'hux il-bniedmin) minn dauc il-gharucasijet ta' trikat, li ma nistħux ma-nġħairux infami u assassini ta' poplu miserabili dauc li huma impiegati biex jeħdu cura ta-dax-xogħol.—Vergħonnja! għarucas!! Vergħonnja vergħonnja!!! Iva lil

Sir Patrick Stuart nindirizza uhom daun il-chelmiet, biex narau bliema cunxenza jiddenu nuzia li stampa ta' Malta libellusa. Jmur Bormla u jara daue il-virgħonnji ta-trikat, imbagħi jecun jaf li stampa hix libellusa.—Mur immela Sir Patrick—chif int obbligat bħala missier tal-poplu u ara stit il-bżonnijiet tighu, dan huua id-dover tigħeħ, għalech l'Inghilterra bagħtitech, biex thabrech, u tfitteż, u tara il-bżon tal-poplu, u m'hux tmur Sant'Anton u thall il-cura collha taħt idein xi erba malandrini minn ta' ma duarech.—Mur immela mil-actar fis, u ara jech dich il-popolazzjoni hiex dennja tal-compassioni!!!

AVVIS.

Giaħan juissi lil Cap tal-pulizja, eu min hu ingerit f'Sant'Anton—illi dæc il-loc ma-ġħim lu leuvel nett għad-disposizioni tal-Gvernatur, u biex jcun permess jmorru jiddevertu coll-cetu ta' nies, iżda tal-galbu u onesti.—Hal daks tant, jech hem xi giardinar illi għandu xi nisa, niesu li ma humiex ta' koddiem in-nies ma-ġħandhiex il-pulizja tippermettilu jaġħmel hem il-ghett bihom bi scandalu cbir ta' coll-had!!

N. B.

AVVIS IHOR.

Bosta u bosta sinniuri, u persuni di considerazioni irraccomandau li naġmlu xi raccomandazzjoni lil l'officju tal-pulizja għas-sargent Giuseppi Attart—li hu haun illum f'l-oħra tal-kabla.—Nisperau li din it-talba jeħduha in-considerazioni u jippremiau jech m'hux lillu, lil educazioni tighu, u il-maniera tajba li għandu mannies li ma hemx ruħ li tista tgħid un et contra il-condotta onesta tighu.—L'Epoċċita chif jididlu li hu nidem mil-erruri kodma tighu, hal daks tant nisperau li forsi jargia jehu il-benevolenza tal-pub-

blicu, iżda basta ma jħauuiġġ it-trik ta dari ghax inclelè fl'ahhar nett jaka għal uiċċiu.

Dauc li huma *Mifsudin, Bombi, u Xamiet*, inhalluhom għal issa taht il madmat tal *bravu Caruana* maggiur tāgħiġhom, sahansitra jitħakklu; jech ma jridux imbagħi għandna il frosta.

AVVIS. IHOR.

Nistħajjal li coll ruh li takra il Għiahan, u jisma dac il qualità ta tagħiġir ma jistax jcun li ma jħajjarx lil foll u lil l'editor l'izied infami,—imma kabel xein ma ja-kra, hem bżon li jistampa f'rasu daun il chelmein: Min jinfama xebba tal galbu giu ħanut, biex jivvendica ruhu minn karibha; min jħallas lil xi had biex joktol lil min għandu xi jħid miġħu; min jħajjar fit-trikat lil min kad ma chelmu eu chellu xi jħid miġħu; nissupponi li tgħidu b'leħen uħed illi il frosta ta Għiahan hi uisk żgħira għal daun l'infami malandrini, scart tal-forċa!!!

Lagħab mil liprem—Dal malandrini,
Għal sold biex jiġi għab—Sar assassin!
Habat f'persuna—Għad m'ju xien,
Stenna li jsibha—Li jcunu it-tnejn,
Habat għaliha—Dan il briccun,
Brigant mil l'acbar—Vili buffun.
Li hu jissassna—Ippatentat,
Li huua vili—Autenticat,
Li hu canallia—Li hu fursat,
Fil Chistiania—Irregistrat.
Li hu fġat f'demmu—Li hu disprat,
F'pajisu collu—Iproclamat.
Iżda dal bniedem—Hechda bla gieħ,
Dich il Furiana—Għad tistennie!!

Arrivederci.

Xi ngħidu minnech—Int Galantom?
Intix tel hażen—Dac l'acbar Tom!

X'fehsiebech, taka—Eu ma takax?
Chem inti vili—Int ma takrax?
Iżda int imseichen—Uisk inniurant,
Li scola tigħeċċ—Tghallimt brigant.
Ja uicc ta . . . —Ta tentazioni,
Ja għadu vili—Tal Concezioni . . .
Già li scummunica—Ma marred kad
Minn geuua gildech—Jafu collħad.
Il uirt spiccialech—Għad tmut bil giuġi,
Min jekaf miġħeċċ—Le massib ruh!!
Għair jech tcun kīched—Il habs il ġdid,
Xi lokma frosta—Takla m'u xftit.

Arrivederci.

AVVIS.

Strada Zecca bein il kcina ta l'ammiral u il commissariat—hem il projiezjoni li la jħaddu calessi u la carrettuni u dana għaliex imħabba f'u ħiġi li għandu il gallaria tal-hadid. U il banchini li hemma li had ma jista jħaddi minn fuksom chif inħuma irrovinati u mchissrin illi l'ebda ruh ma tgħaddi li ma takax, għal daks tant hem bżon li tieħdu ħsiebom, u li ma tgħadduniekk iżied ta rediculi milli għad-deituna. N. B.

ISLA D'ERBA.

Għiahan jitlob lis-sur Esculapiu Spiteri li meta jikri xi diar fil-hara ir-Riala ma għandux jibgħad lis-sinniura tigħu u l-oħta jaħslu il-hadid tal-għallaria u il-crystal tat-tuieki—għax chienu disonesti uisk chif chienu mxamrin, u coll min chien jħares jaf jech humiex bojod eu somor

P. S.—Ara chif tagħmel gib siftura.

Sur Għiahan—Bonagrazia tigħeċċ għarr-raf f'id għażżeen, x'autorità ta lis-Sintu Dr. G. Preziosi taż-Żorriek is-6.º Distretto ti jmur jaġħlak il-ħanut ta Leonardo Caruana—għax kal li ma hallax is-suppliamenti dan Caruana chien ilu li hallasha l-ħiet-tjiem.—Nisperau li b'chelma tigħeċ-

daun l'abbusi hech dispotici inniuranti u
inumani jinkatghu sis—inclelè nahšbu
ghalihom xort' oħra.

A. B.

CALENDARIU

Li għandu johrog fin-numru li gei.

Leuuel faxxiculu l'indici tal malan-drini collha.

It-tieni faxxiculu il falzarrj u il kar-rieka collha.

It-tieled faxxiculu il ħallelin u il bric-cuni collha.

Ir-raba faxxiculu il contratti ingan-nevoli tal briccuni collha.

Il ħames fasxxiculu il giuramenti foloz li jaġħmlu in-nies ta bla condotta !!

Is-sitt faxxiculu ix-xiri tad-diar b'xi contratt falz u ħajjen tal briccuni.

Is-sebha faxxiculu il briccuni li jiċ-ċ-hdu il pagamenti, u li jaħilfu li ħalsu fein ma jejunux ħalsu.

L'ahħar faxxiculu l'esiliu tal briccuni minn pajjshom—u għaliex.

AVVIS.

Min jrid għal xi erba tjem jiddeverti bil vapur ta l'aria—Giahan bil piacir collu (minn għair l'ebda interes) jeħdu jiġiaggia stit fl-Indji settentrionali li huma Fil-fla, Čhemmuna u Ċhemmunet.

Bi cbir dispiacir għal daun l'erba tjem sejjer jħalli il ħbieb tigħu privi minnu, imma għal egħdeuua Bertoldu jaġħmel flocu.

Minn quantu għan-namrata f'laħħar nett ma jistax jispiega il ueġġha ta kalb li ser jipprova, għal dakstant jietbilha daun l'erba versi poesia biex juriha l'effetti ta kalbu u l'imħabba terribili li għandu għalliha !!

GHANIA.

X' sigħa chiefra tcun għalja;

X'hiġi l'addio jen natich :

Min kad jista il kalbi jsabbar

X'hiġi nitbighed u nħallix ?

Kalb il hemm ingħix għal dejjem;

Hena sgur ma hemx għalja;

U min jaf iżda int jaħasra

Tiftacarxi xi darba fia ?

Chiecu irrid jena hanina

Illi immixxi dejjem leich,
Dich il paci li tlift f'kalbi,
Mal mixiet tas-sbiż-riġgleich,
Mighech sgur tarani dejjem
Minn bil-leil sa fil-ħaxja,
U min jaf iżda int jaħasra
Tiftacarxi xi darba fia ?

Bhad-disprat mat-trikat nigri,

Sa'l haġriet għalik insaksi,
Jech iddur id-dinja collha
Massib ġad li jħobboch daksi.
Mondu jidlam sa ma jisbah
Nar għalik inħos giġi fia,
U min jaf iżda int jaħasra
Tiftacarxi xi darba fia ?

Koddiem uiċċi nilmaħħ dejjem

It-trekat tal-mixi tiegħi,
Fein cont għixt hajja tal-hena
X'hiġi cont kīghed ingħix migħeħ,
Iżda dauna l'acbar vleggi.
Ja hanina jcunu għalja,
U min jaf iżda int jaħasra
Tiftacarxi xi darba fia ?

Il għain nilmaħħ minn tal ilma

Fein it-tnejn conna trabbejna ;
U fein b'rahan ta l'imħabba
Lil xolxin hem taina jdeina.
Bl'acbar tama għixna dejjem
Ta l'imħabba u alania ;
U min jaf iżda int jaħasra
Tiftacarxi xi darba fia ?

Min jaf issa ja hanina

F'daq il loc fein int titrabba,
Chem għożżeib ma duarech jiġi
Jitolbuc il coll l'imħabba !
Ah ! min jaf fost dauna collha
Li tħallimhom b'tant mistħiha,
Ah smeuuiet ! ! min jaf jaħasra
Tiftacarxi xi darba fia ?

Ftacar stit xi vleggia tfaitli

Biha drabtni jaf collha :
Ftacar stit li nħobboc dejjem,
Ma ninsiech le nista kad :
Ftacar f' dan mela hanina,
U fl'addio tal-cherif ;
Ahseb.... Ah min jaf jaħasra...
Tiftacarxi xi darba fia ?

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 10.

Nhar it-tnein

18 ta Jannar 1847

CRITICA LIL GIAHAN.

Jahtieḡ lil Giahan—Niccriticauh
Fuk x'erba versi—Nissindicauh.
Halli jithakkal—Minn dil cburia,
Jahseb l' hu *Dante*—B' dil Poesia !!
Jech id-dahc jicteb—U m'ux stil għoli,
Jippretendiha—L'hu *Guadagnoli*!
Basta giè jicteb—Haun fuk it-tin,
In-nies il għarfa—Hasbu ħażin !
X'riedha li strina ?—X'riedha'l caxxetta?
X' ried jsemmiha—Lil dich Cuncetta ?
Xtakt illi ngħajjar—Lil Giahan ħmar,
Ma hem Zoilo—Giannet mil cbar !
Jippretendiha—U il paliu tiġi,
Biż-żeug af jati—Jech tilgħab miġu.
Ma nhalluh jirgħa—M'ux cliem ta hau,
Jahtieḡ lil Giahan—Niccriticau.

Biex jicteb seuua—Bla ħmerijiet,
GHaliex jinkara—Sa mix-xbejbiet.
Chif nibda nicteb—GHiduli ftit ?
Mukzież u fahxi—Eu ftit pulit ?
Xi tridu euuillā—Xi curunella ?
Eu tridu għanġia—Biex tħannu Rnella ?
Marrideomx tħidu—Ma hux gustus,
U ankas li tħidu—Li hu scruplus !
Inchella inħalli—Ma nicteb kad,
Biex niccontenta—Forsi il collhad.
Marridx inħallat—Sagru u profan,
Għax imbagħt taħsbu—Giahan xitan.
Narau chif naħmlu—Bx'erba chelmi,
Insahħru uraina—Chem hem xebbi.
Basta nitchellmu—Fuk in-namur,
Chem xbejbiet hemma—Ma jmaedrux
[sgur !!!

MALTA.

Conna nemmnu illi uara dac l'articulu li ġħamilna fil-folliet N.º 3 fuk il-Furmaria illi ic-cirugiu Principal jirrisenti ruhu, u jimminda—u il-gvern jati reaptu ta dauc id-disordnijiet, ta dauc l'ingiustizj infami, ta dich it-tirannia—li juža mal skaira col-

lha li jcunu hem geu biex jitfeiku, u jarġ-ghu jeħdu saħħithom bħal ma semmejna conna kabel. Izda il galbu li la il uihed u la l'ihor ma ried jisma, u hech tgħialuna nemmnu, li jeu huma misfieħ minn beinnie-thom biex b' coll mot jaġħmlu dannu lil-ġzira, nibdju mil' Ospidalijiet — eu il

stamp a stit jakrauha u jiccalculauha. Iżda m'ux hech għandu jeun—Il gvern għandu jati rcaptu ta daun l'inconvenienti hech horox u īnumani; u li jħabrech chem jista, u jara hem geu xi jsir u x'ma jsir. Dana collu il gvern għandu jeun jafu—u jech ma jafx jakra bil malti jsejjah lil xi had jfehimulu—inċelè nictbuhulu bl'inglis—u nibgħatuhulu l'Inghilterra biex jarau xi nhu li jictbu il maltin fil gazzetti jech humiex huejjeġ libellusi bħal ma kal sir Patrick Stuart.—Nitolbu fl'ahħar nett li jaġħmlu tobba galantomini—m'ux li jkabblu l'insietah biex jistħu l'armarjet. Għax jech Giannieku jcum minn kabru jmur jatihom xebha il coll chem hum, talli dal malandrini ta tobbu ġadlu se-neħtu.—Din l'affari ta l'armarjet chien jmissha septenza bosta iżied minn ta dac l'innocent tas-siħ.

PROCLAMA

l'eccellentissimu u onorabilissimu
Għiahan

A. B. C. D. E. F.
&c. &c. &c.

Għiahan jordna, jicċmanda, u jrid, li fix-xahar ta frar 14 15 16 collhad jista jilbes masarat scont l'uzu antichissimu tagħna—u appuntu hareġ dan il proclama sa' biex jiffranca il carta u il inka lil gvern, u minn f'loc li spettur jissirma Għiahan—forzi il firma tigħu siha xi stit iżied vigur milli chien siha dich ta bħasasena.—Għal dakstant Għiahan jispera li collhad jiddeverti, u arau chif tagħmlu inventau xi masera ġđida.

P.S.—Jech kad tigħi f'xi hagia Għiahan haun dejjem għalikom.

Vera copia.—Għiahan.

AVVIS LIL LI SPETTUR.

Nixtieku nafu x'ingerenza għandhom xi erbha min-nies mal pulizia li jmorrū jduru il balli—u jiprojbuhom minn f'l-oċċa li jiprojbuhom il pulizia, leuvel uħed il Canoncu?—u jħor li u ħeddu li ma in-chelmu iżied jech jokħod bil għakal, u chieku marridx li nibdeu *Deus in adiutorium*—għax għandna uisk xi 'ngħidu. Din l'avvertenza nispera li hi biżżejjed, u jech ma jcunx siha effett ma ngħidu xejn lil ispetturi, iżda nitilgħu għand il-gvernatur biex narau f'l-ahħar nett neħi-l-sux minnhom daun il-hafna canallia.

AVVIS IHOR.

Il Bombi, il Mifsudin, u ix-Xahmiet, insolenti uisk—u quanto prima naħsbu għalihom xort'oħra, u m'ux bli spettur.

LIL PUBLICU.

Ma jistax Għiahan ma jħarrafx lil publicu collu mil piacir li ħa meta kara dac il Pamphlet li hareġ bl'inglis fuk li schejj-jel primarj collha u fuk il condotta tal Can. F. Panzavecchia, u tal Marchis Barbaru. Hech chif irċapta f'idein Għiahan bil-ġri beda jakrah lin-nies ta Malta collha u ma chienx fadal tokba fein ma krahx li ma chellu l'approvazioni generali, l'autur tigħu għaraf tant jpingihom fil-haj, u jati sentimenti l'iżied sani, u veri contra il hmerijet, u l'imbecillità ta dauc li jippretenduha ta għorrief, u frattant inniuranti mgharufa fl'orbem terrarum. (U dana ibka beinnietna) il Can. F. Panzavecchia li huu direttur ta li schejjel primarj collha jokħod l'Isla il Hara Riala. Aħna nisperau li dac il libret già huua ben considerat mil l'autorità—u nisperau ucoll illi ma jidu minn is-Sparru is-Suġġi u l-Imġarr. Puales bid-doltrina taqqabba collha—Frattant Għiahan jitchellek a nom tal maltin collha, li assolutament majriduhx direttur,

u ankas lil siehbu assistent--imbagt jech il gvern a dispett taġħna jrid jzommu—patrun hu, m'ux għax jista imma għax jislah. Iżda nisperau li sir Patrick Stuart mil-Carnival il haun immenda, u ma jicsir ix-xeuka li għandha il popolazioni li forsi għad jidħol in grazia tħha jech b'xi maniera jivvantaggħaha.

TREBISONDA.

Għażien jitlob scusa lin-nies ta Trebisonda għax dal vieg ma hariġ il calendaru li ueghidcom fuk certi malandrini sal-zarjj—għax għadu ma hux uakt, imma chif jeun il uakt, jcollcom biex tiddevertu fuk il-hajja ta certa persuna—Il bidu jcun mil l'esiliu, imbagħi incomplu fuk iż-żueg ġiġet tighu, contratti, xiri, imbrolli, &c, &c.

Sur è tistacar—X' hin ftaħt ħait għali,
Minn għand tal barba—Srakt il canali?
Mort beghtom bil-ġri—Għand dac taċ-ċarret,
Chien jokħod seuua—Fein ta l'imkared.
Chem beghtom seuua—Għid tisthi xein,
Tauz zeug xilini—Fihom it-tnein?
X'aghmilli bi flushom—Għid xcora għass,
Tfaithom fid-dui—Eu fuk xi ass?
Issa chif chsibtu—Dal giacchettun?
X'traitu mil logħob? Nemneħħ briccun!
Mur passeggiata—Sa fuk Cordin,
Ara xi bneulech—Sur Malandrin!
Teun stampat f'dahrech—Bil għassa tcun,
U tieħu il lauria—Ta arci briccun!.

Arrevederci.

Xi tħid int l'ihor—Uiċċe tad-disprat?
Tmür tara 'l sieħbech—Mixhut fursat?
Eu tidħol mighu—Iecondannat? (nat?)
Tokħod hem tħammar—F'camra iccat-Jactħulech xuxtech—Ja ras ta bhima,
Billi tertuca!—Taħdem il-lima.
X'tifhem li Għażien—Għad ma jaſeħx?

Jrid jidbiċċhem—Biex ma jaħairechx.
Int collhad jaſeħ—L'int malandrin,
Haun magħruf seuua—L'int assassin!
Int tlaktu il logħob—Ta fil għaxia?
Biex il plattina—Tieħu minnha?
Collhad jaf l'inti—Ragħel tal kerk,
Habba ma jcolloc—Jech mux bis-serk.

Arrevederci

AVVIS.

Għażien jħarrat lil publicu illi is-socj cattru uisk u oltrapassau il mijiet—*Bona, l'Argiel, Stola, Costantinopoli, Lixandra* bizzejjed nħidu, illi coll fein hem il maltin għandha is-socj, dan barra mil li blied ta Malta u rħula collha—Mela dauc collha li forsi kegħdin socj fuk il-kalb, jitchellmu biex fit-tliet xħur li gejja nisgassauhom.

Bertoldu Segretariu.

ISLA D'ERBA.

Jahtieġ illi Għażien jħarrat lis-sur burla, li dauc is-sigarri ta strada Due Porte ma għandux xi jridhom.—Dich antica namra ta Għażien—u chien jħobba uisk, għandha viċċha viċċ il-vard—li ma chienitx viesħha minn kalba, voldiri id-dahħħal siha lil collhad—chiecu iżżevvigħa

AVVIS.

Is-sur Ugi Rusatu f'laħħar *Mediterraneo* chiteb avvis lil pubblicu—fein jħid, illi Għażien f'laħħar zeug numri tħellem xi hagħia contra *id-dramma Storico Catarina*, u fuk il produzionijiet futuri tighu! Għażien kad ma tħellem fuk huejjeg simili la direttament, u l'ankas indirettament—Speciälment fuk id-dramma għax ma krahx. Frattant Għażien id-dispiaciut uisk li jeun intacciat b'dil maniera minn Ugi Rusatu uara li ittollerlu u iccompatax l'erba ciajtiet li chiteb min chem jlu

fid-dinnja.—Imma issa Giahan è un suo imperioso dovere!! li jħarraf lil dar-ri-spettabili pubblicu—illi is-sur Ugi Rusa-tu m'ux bis ma jafx jicteb bil malti imma mil l'avvis il haun uera ucoll ankas ma jaf jakra.

AVVIS.

Lil l'Appaltatur tal Fanali.

Giaħan jħarraf lil l'appaltatur tal fanali illi il popolazioni ta'erba tibliet ma għandhomx jiokogħdu fid-dlam biex jiffranca iż-żejd.—Għal daks tant jokħod attent li il fanali ma għandhomx inemmnu—eu jintefgu kabel il ħin.—Għal issa dana għedni hulech beinnietna, ma jcun jasfu had—jżda jech matatix irecaptu nġħarsu bil-għalli lil gvern.

IN-NAMRATA.

Giaħan għandu piacir li jistanmpa daun l'erba versi li chitbitlu in-namrata tigħu x'hin chien imsiefer; u jħarraf ucoll illi jech tibka perseveranti fl-imħabba—jiż-żeuuiġha fis—u jistieden il-ħmir collha barra minn Zoilo.

GHANIA.

F' nofs ta baħar soddēti frixtha,
Għoristi bneitha bil meuġ tħiġi:
L'acbar xmajjar chjenu il lożor,
B'mitraħ chelli il font ta kīghu.

Ma xi nħu kad dan il baħar,
X'kad jservu ix-xmajjar ebar:
M' huma xein biex minn giò kalbi
Lili jtaffu dan in-nar !!

Nar li jahrak f' sidri kīghed;
U li jdeueeb sal ħadid
Kīghed jahrakni bla ma jtemmni:
U' ech inħossu dejjem għid.

Min kad jista jtaffihuli ?
Min kad sabar jista jtini ?
Ilma uiħed jitsfh jista,
L'huua il-ħars minn ta hanini.

Kalbi thabbat sitta sitta,
X'hiġi f' hanini nahseb jen :
Riekda mkajma, mkajma riekda,
Lilu nilmaħ collimchien.

Chem il darba fil-ħolm tighi
Nistħajjalni mkabbda fis !
Collni biena fis nistembaħ
Jommi f' locu insib ir-riħ...

Bhal miġnuna nibda nigri,
Minn fuksas fel geuua id-dar !
Lilu ngħajjat, fuku nheuden
Kalb il-ħrik ta dal cbir nar.

Kalbi inħossa kiegħda tonkos,
Kalb id-dmugħ u kalb il-Isik :
Sidri inħossu kīghed jiddeueb
B' dan in-nar u b'dan il-ħrik.

Ma hemx baħar li jitsfili
Dan in-nar li f' kalbi trabba :
U ankas had ma jista jtaff
Minn giò sidri din l'imħabba.

Il meut biss li tista tekred
Lil dal gisem iż-żda biss :
Għax sa f'kabri inħobbu nibka
Lil hanini kif jmiss.

AVVIS.

Coll meta jcun hem it-teatru jidħlu mil-campannia ħamsa u għoxrin carrettun haxix għal buċċetti u il-curuni &c, &c. Għal dakstant Giaħan fehsiebu jirreccorri għal dal ħala collu li kīghed jsir,—u jib-żha li għas-serati taħhom collha ankas ma jsib katta bużbież għal ankas bieja jaġħmlilhom compliment.

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 11.

Nhar il-hainis

28 ta Jannar 1847

MALTA.

Jech sassa il govern hadom bicciait l'articoli taħna—dan intant hem bżon jehdu altru u la seriu.—Jahtieġ li jeħu in considerazioni, u jara ftit il condotta ta l'erba malandrini ta negozianti li għandhom taħt ideihom il kamħ, u bl'actar infamità cbira kegħdin joktlu il collħad bil giuħi—u dan il-ghaliex?—għax il govern ma jissorvelliāx u jara il mart ta dan collu mnein hu gei—Ahna ma nħidux li ma chienx seuu illi il govern chien ta il kamħ f'idein in-negozianti—Imma ankas hu seuu li jħallihom jaġħmlu li jridu u li jogħgiobhom bla kad ma jissorvella fukhom il-ghaliex jraħsuh, u il-ghaliex jħalluh.—Sassa ilna żmien tuil nieclu il hobża bi tliet carnijiet—u la hem galbu li jogħla u la jorħos—X' jaġħmel jech jcun cap ta famillia, bi tmienia eu għaxra milluied—x' jaġħmel jech ma għandux mezzi—jib-ġħathom jiggierreu mat-trikat, bhalma is-socċieda f'tant, u tant xebbiet irrovinati.—bil giuħi ma jorkod had.—Mela hem bżon illi 'l govern jati ircaptu ta dax-xogħol u

jara xi nhia il causa illi il hobża ma hemx li torħoss—hijex scarsezza verament tal kamħ, eu serk tan-negozianti—u li ma jħalliniex nilmintau fuk dil hagia hech importanti u necessaria, u nitolbuh fl'ahħar nett li jcollu hniena minn dauc il-cappijet tal familli, li ma jixtieku illi ulied-hom jeclu il hobż bl'infamia.

IL KORTI TAL MAGISTRATI.

Chiecu irridu nitchellmu xi hagia fuk daun l'erba magistrati li għandna attualment—imma nibżgħu illi jech nictbu daks chem hem cotba fil biblioteca ma jicunx biżżejjed biex nispiegau u nħarfū lil pubblicu is-sentenzi infami, u ingiusti u dispotici li jatu daun l'erba magistrati li semmeina—infatti jech takrau il *Mediterran N° 443*, tistgħi lu tieħdu xi idea żgħira fuk is-sentenzi dispotici taġħhom. Iżda biex naticom jen u collu xi hagia żgħira fuk il magistrat *Harper* dac il galantom li żam ma dac l'inglis Mr. Hallet, li ta fastidiu il processioni tal *Corpus Domini*. — Dan is-sur *Harper* chellu koddiemu l'esami ta Frangiscu

Borg—dac li iccondannauh li tafa is-siħ lil li spettur tal pulizia—Dana Borg talla lil contestabili Giuseppi Mercieca biex joprovalu li għamel giurament falz. Il magistrat *Harper* uara li sama tant u tant testimonj li xehdu a favur ta dan id-disgraziat li ilu għal sena maġħluk giò ħabs—illibera lil Mercieca fein kal dauna ma humiex provi biżżejjed biex nħaddih cri-mnal. Issa sejrin jaħmlu gemħa ta xi bagatella mil pubblicu, biex jgħibu mil l'Argiell lil certu Cammizuli illi dan chien hem meta fereu lil li spettur, u jissostieni li chien uihed facchin u m'ux Borg li ferieh. Fuk dal pass biss ta Harper tistgħu tarau x'bokka brodu hla il korti tal magistrati, biżżejjed ingħidu korti ta l'opinioni, u m'ux legali.—Iżda nittamau illi daun il patrizi jinkatħu kalkaila.

IL CATAPAN TAL BELT.

Aħna nakrau fil Gazzetta tal Govern tal 25 ta settembru 1846—illi il mitt lira fis-sena li tau lil li scrivan īncaricat mis-suk, biex jattendi u jħarbel tajjeb l'affarijet tas-suk, biex ma jgħibux xi laham jinten—xi hut imghoddi—xi frott ma hux misiur &c, &c.—Mela la huua hech, nixtieku nafu dan il bniedem x'ingerenza għandu mal pulizia? Mnein sa fein dac li jsir fix-xatt għandu jeun irrapportat għandu la ma hux assari tas-suk? Mnein sa fein jmur jaħmel ir-ronda mal pulizia (*Funesto nome*)? Mnein sa fein jidhol mar-ronda jakta il balli?—Iżda dan tafu xein mniex jigi—is-sa nħidilcom: Dan collu jigi għax il maggior part tal popolazioni tagħna innioranta (Alla jati is-sahha lil govern) ma jafux id-dritt tagħhom—għax li chienu jafu id-dritt tagħhom u jersak il catapan fuk-hom u jħares leihom minn fuk sasfel, (ma neħdux bil-hartiet għax neħel għaxar bic-ciet); imma nħidlu, int min int?—xi nhu

l'impiegħ tiġiech? x'tindahal fil pulizia? Barra min haun—Barra! Barra! int ma inti xein—inkas mixx-xein—inti zelu, inti serv tal bejjija tas-suk; meta titchellem ma xi bejjieħ tħellem bil compiacenza—tissuperviax—u ankas tati bil ponnijiet bħalma tait lil dac tat-tair—biex tallaitu fl'inquisizioni ta l'officju tiġiech,—imma taf x'għandek tajjeb li sibt il maltin nies tajba uisk—u fuk colloxx ma jafux id-dritt tagħhom.—Aħmel is-seuua biex teun irrispettat; iżda bl'aż-żmil tiġiech jmissech iddisprezzat u immakdar mil facchini collha u li minnhom mat-cunx ic-calculat. Mela lilcom nħid issa, l'ahua maltin, għixu onesti, cunu sincieri fin-negozi taħġicom, tingannaux lin-nies la fixx-xiri la fil bigh—u la fl-effetti collha li tbighu—u tibżgħu minn had—uaħħlu il berritta fuk is-sużini—u min jrid xi hagħia għidlu jersak biex jehu il bkia tal erbarb-ġajja.

IL PULIZIA.

Ma hemx difficolta li meta issemmi pulizia ma tridx tgħid nitchellem bil confidenza—Għaliex nassigura u kom li huma bokka għali infinit, minn għair ma nħad lu l-ebda eccezioni.—Aħna nassigura u kom, illi barra minn Malta tant hi mibgħuda il pulizia illi ibda mil li spettur—l'ankas ma huua introdott si diar riguarddevoli għaliex ma jiddu spia tal-gvern. Mela rod-du salib għal uiċċecom u tatu retta lil had minnhom—tafdaux għax dac tajjeb u fabbli, u dac ma hux—għax collha xortu uahda—Af l'huma lu ġu mohbi f' gilt ta haruf!! Frattant ma ninseux particularment lil daue il malandrini ta Bombi, Xahmet, u *Mifsudin* (ghal gieħna) u dac li spiun l-ihor li hem ma duarhom *canuncu*, iżda issa colħad jafech ma titchellimx iżied koddimech in-nies!!!

LIZ-ZOILO.

Fein tghallimt tichteb—Arcissmu hmar?
 Giò xi cantina—Eu giò xi għar?
 Fein tghallimt tgħanni—Arei Giannet?
 Uiegeb uċċeċ icrah—Annimalet!!
 Xi trid tħidilna—B'dac il giurnal?
 Ghid uċċeċ il Chermes—Ta giò 'l canal?
 X'simt li il gazzetti—Se' jispondue?
 Halich hem Giaħan—Dauc le jchelmuc.
 L'ospiziū jgħiġi lech—Bi ciemu tmur!
 Lilech o sahal—Sur Editur.
 Ma tafx xi frosta—Għandu ġħalich,
 U mus tal leħja—Biex jseuu ich?
 Hallich mil chitba—Mur bigh l'imħar
 La tokħodx tinhak—Arcissmu hmar!!
 Hem bżon tħidilna—L'inti giannett?
 Poni tal chiri—Minnhaix imxett.
 Jonksoc cappestrū—Sarċ eu pannel!
 Nieħdu għal chiri—Giò xi burdel.
 Xi trid iggerri—Għan-nhar li mnaria?
 Hem tispiccia lech—Il ftit ta l'aria.
 Għax hmar ta ħabba—Jħaddiċ sgar.
 Tibka bla paliu—Sur Editur!!
 Jħaddiċ collha—Sa 'i ħmir iż-żgħar,
 Biex tar chem inti—Arcissmu hmar.
 Ankas x'hin tinhak—Massib it-ton.
 Chif trid titbierech—Nhar Sant' Anton!
 Mur mela nstaham—Giò xi pantan.
 Kabel ma naqimlech—Serv tax-xitan!!

PROGRAMMA.

Giaħan sejjer joħroġ Romanz Storiku bil Malti.—Il fatt interessanti uisk—u jeun iservi lil l'ommijiet biex jirraccon-tauhom l'uliedhom—biex la jichbru ma jeunux infami—u l'ankas ma jagħmlu sagħrileggi, bħal ma għamel il Protagonista ta dan ir-romanz. — Jibda mil k'esiliu li esiliah missieru fuq ħsara li għamel l'oħtu.—Imbagħi l'impfamità, l'imbrolli, il giuramenti foloz &c. &c. &c.—Dan ir-romanz, jeun f'volum ujhed, u mkassam

f'sitt elef sitt mia, u sitta u sittin faxxi-culu, prez tliet du iener il faxxiculu.

TREBISONDA.

Hal did-darba raitu chem aħna imbarazzati bl'assarijet, chellha nħalluhom ftit lil Malandrini. *Arrivederci.*

CATARINA.

Giaħan iġġieled man-namrata tiġi Catrina—għax sab li hi bebbuxa, u ma hja costanti xein fl' imħabba, u ciacciaruna uisk—ħal dakstant għandu daun l'erba versi contra l'imħabba tagħha, u sihom jisprimi li ma jridx assari iżied magħha.

GħANIA.

Nizzuchair mil kerk ta mħabtech

Jen hanina issa strejjakt;
 Alla f'laħħar ħniena chellu,
 Minni mseichen f'dan il uakt.

Issa nhoss kalbi mahlula,

Mir-rbit aħrax ta cbir hemm,
 Maniex noħlom le did-darba
 L'jena misdi u le nintemm.

Dich il ħeggia minni nakset,

Hieni nhossni bla taħbit;
 Ma nibchix le ġħalich iżied,
 U la uisk u l'ankas ftit.

Mambiddilx le leuni iżied

Meta jsemmu l'ismech biss;
 U ankas iżied kalbi thabbat
 X'hein inhares jen leich fiss.

Noħlom iva iżda m'ux dejjem

Lilech nilmaħ fil holm mighi;
 Jech nistembah m'intix iżied,
 Leuuel uahda fil-ħsieb tiegħi.

X'hin imbigħed minnech nigri

Manixtiekek kad f'ideja
 La tbicchini u la tferrahni
 Ghad li teun xi dakkiet ħdejja.

Jech fuk ġmielech jen nithadet,
 Kalbi then le ma tistax ;
 Ghax, f' coll htia fis nistacar
 Iżda le ma niddisprax.

Tifimx le l' inħabbel rasi,
 X' hin narac jen krib eu bghieit ;
 Ghax bla għira nchellem nista
 Lil min ħabbec u ħabbeit.

Tista thares chiesra lejja,
 Eu tħellimni bl'icbar ħniena ;
 La mihabtech la mibegħdech
 Le manħoss giò kalbi jena.

Dauc xustejch ma sħomx iżied,
 Hocom fuki u l'ankas għalb ;
 Dauc għainejch ma jaraux iżied,
 Dich it-triek ta din il kalb.

B'coll ma nifrah iss' eu naġħli,
 Seuua nibchi eu ma nibchix ;
 Tifimx le li mħabtech htia
 Ghax miħabtec le mahjx.

Jen minn għajrech drait u nidra,
 Hieni nokħod collumchien ;
 U sa mīgħech kalbi nseuumet
 Le mistri ħ mansib imchien.

Ismaqħni issa nqidix is-seuua ;
 Int sabiha u jaf colħad ;
 Ma mintix iżda f' għajnejja,
 Illi bhalech ma rau kad !!!

Jen cont nara f' uiccech kabel
 Il ġmiel joctor sa bil kliel ;
 M' issa cruha nilma ħ kigħed,
 Illi kabel ħsibtu ġmiel.

Hech chif esirt l' imħabba tgħeċċ,
 Jen b' mistħja ser inġieħ,
 Hassejt kalbi u coll tinchiser,
 Fuki f' dakka il meut hassejt :

Ma biex toħrog mil ħeni collu
 Biex ma teunx iżied mirfus,
 F'din id-dinnia iggiarrab collo
 Sa biex targia teun meħlus.

Fuk iz-zoċċ l'jeun bil colla,
 U il għasfur jeħel geu siħ,
 Fuku rixu jħalli imuahħal,
 Minnu jaħrab daks ir-riħ.

Iżda mbaġħiż ir-rixi li jittlef,
 Fis jitla għlu jaf collhad,
 U 'ech jgħassesi jibka dejjem,
 Ma jitkarrak iżied kad.

Inti għadech ma tridx temmen
 Li miħabti mix għalik,
 Ghax minn-nies int dejjem tisma,
 Illi maġħhom insemmich.

Iżda dan iż-żmien jgħib,
 Li nithadet b' tant ugħiġ ;
 Ghax coll bniedem tisma jisfer
 Collma għadda minn għalih.

Sas-suldat jitchelleml tisma
 Uara il hem uara' it-teasbir ;
 Jiftah sidru juri 'l ġrihi,
 Juri ucol l'icbar tbiccir.

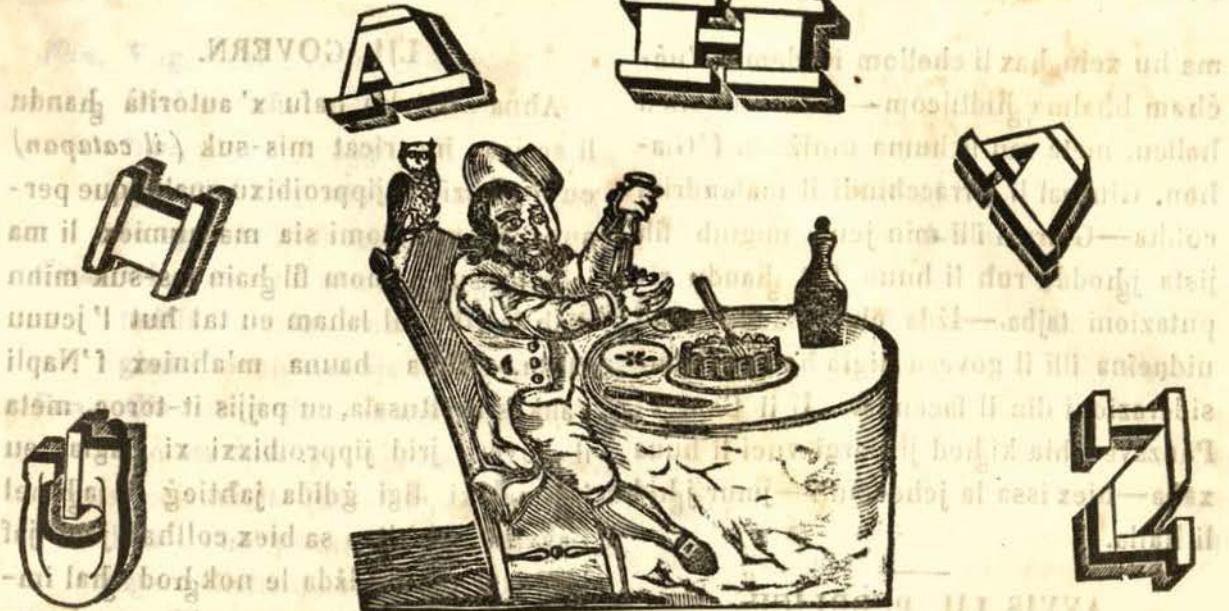
Jech ir-rsir mil hem hu joħrog
 Juri ruħu uisk ferħan,
 Il ħadit jsemmi dejjem
 Li tant carcar mal qedjan.

Jen nitchelleml ma bi cliemi
 Lili in-nifsi inxabba irrid ;
 U xein tifhem li miħabtech
 Jen nixtiekk b'dal cliem li ingħid :

Jen nitchelleml ma le nsaksi,
 Jech cliem fommi inti thobbu x,
 Eu jech kad titchelleml fuki,
 Jech tcunx ħienia eu ma teunx.

Jen karrieķa mela nħalli,
 U int kalb safia titlef f' hin,
 U ma nafx min minn ħena leuvel,
 Għandu jsabbar lil xolxin.

Jen naf biss li massibx iżied,
 Min jhobboc bla ħzunija !
 Iżda klub karrieķa bhalech,
 Jen insibhom mja mja !!!

XROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 12

Nhar it-tnein

8 ta Frar 1847

MALTA.

LI SPIA TAL PULIZIA.

Giahan gietu compassioni mit-tahbit li keghdin jithabtu tal-pulizia biex jichxfu, u jarau min hu li kighed jispiuna lil Giahan il banavolliati u ix-xelleratizza tas-serviz ta'ghom;—Infatti issa jchecciu lil dac il contestabli, issajisgradau lil dac is-sargent—issajnejhu il galluni lil dac—u issa jtellghu koddiem l'ispettore lil dac l'ihor—u frattant dejjem bakghu b'xiber mnieher—għax la chixfu u l'ankas jichxfu. Iżda Giahan billi kalbu tajba u lil pulizia jhobbha ferm!! ma jridx jħalli lil capijiet bil-cursită—u jieħel min ma hux htia; għal-dakst tant jahtieg nħidilcom min huma li keghdin jispiuna u leuvel uħed hu il-contestabli *Pinku*—it-tieni il-contestabli *Tizi*—it-tielet il-contestabli *Semproniu*—ir-raba is-sargent *Zbonz*—il-hames is-sargent *Macari*—is-sitta is-sargent *Cioffi*. Daun huma li keghdin jispajau lil Giaħan, biex ma tuahħlu f'had. U stacru dejjem li jiech tuahħlu f'xi had li ma hux htia af-li neċunu naſu, imbagħd ta-

rauh kmarcom fil-bir.—Giahan quantu prima jitla b'petizioni koddiem il-governatur contra il condotta tal-*Bombi*, ix-Xamiet, u il-*Mifsudin*, u fil-mentri nsaksuh chem għandu fix-xahar il-*Canuncu talli* jispia.

ID-DIRETTUR U L'ASSISTENT

Ta li Schejjel Primarj.

Impossibili li issib bniedem fid-dinnja minn għair demm f'uċċeu; impossibili li għandcom issibu bniedem li ma għandux amur propriu!—impossibili li issib bniedem fid-dinnja li ma jatix kont ta'l-unur tighu u tar-riputazioni, u fama tajba li għaud si żmienu. Ah!.. le timaravilliaux ruiħcom xein—għandna zeug persunaggi aħna f'Malta u nħid li huma l'unici fid-dinnja,—ma hu beinietna xein.—Il Can. F. Panzavecchia u il-marchesin Barbaru ta S. Giorgi—Min hu dac li għandu ħila jsofri dac collu li sofreu daun iż-żeug persunaggi hech galanti—Ma fadax gazzetta li ma uriedx l-injuranza ta'ghom, l-imbecillità, l-inabilità ta'ghom. Iżda dana

ma hu xein għax li chellom id-demm f'uċ-ċhom bħalma ġidtilcom—chiecu ilhom li ħalleu, meta rau li huma mniżżlin f'Giaħan, Giurnal li jirracchiudi il malandrini collha—Giurnal illi min jeun migiub sih jista jgħoddu ruh li huua ftit għandu ri-pütazioni tajba.—Iżda chif għadda minn uidneina illi il govern digià ħada in considerazioni din il facenda. U il Can. F. Panzavecchia kīghed jispargi vuci li huua xaba—biex issa la jchecciu h—jmur jgħid li ħalla.

AVVIS LIL PUBBLICU.

Collhad fehem li Giaħan għandu jirri-spondi lil dac il folliet li ħareġ intitulat "flāġel lil Giaħan." Giurnal hilu daks it-Tragedia buffa li chiteb nhar li Strina.—Iżda Giaħan ma jirrispondix lil calunnjj u imbecillitajiet.—*Addio għal dejjem.*

SERIETÀ.

Nisperau illi dauc l'ahħar erba chel-miet li għamilna fl'ahħar numru lil *catapan* u il Pulizia huma biżżejjed— u jservuhom sabiex jisthu ghainejhom minn coll-ħamil hażin u dispotiku contra popolazioni liberali—iżda jech Giaħan jichxef xi att inuman u dispotiku seuua mil catapan, seuua mil pulizia.—Giaħan a nom tal popolazioni jitla koddiem il gvernatur b'memorial contra ta'għhom fein anche jeun sotto scritt minn bosta u bosta li jħobbu il patria, u eġdeuua cbar tad-despotismu.

AVVIS.

Dauc collha li m'umiex bil piena ta-billeil—dauc li m'umiex ħallelin—dauc li ma jaġħmlux contravenzionjet—Il pulizia ma għandiekk autorità fuqhom, u jseihilcom min jseihilcom—titilgħu koddiem had-ġħair b'citationsi koddiem il magistrati.

LIL GOVERN.

Aħna nixtieku naſu x'autorità għandu li scrivan incaricat mis-suk (*il catapan*) eu il pulizia li jipproibixu qualunque persuna, sia galantomi sia ma humiex, li ma jaħslux subgħaihom fil-ġain tas-suk minn dich ir-riha tal-laham eu tal-ħut l'jeunu xtrau.—Aħna hauna m'ahniex f'Napli l'ankas fir-Russia, eu pajjis it-toroc, meta il govern jrid jipproibixxi xi hagia, eu jaġħmel xi ligi ġidida jaħtieg li jaġħmel l'avvisi mal hitan sa biex collhad jeun jaf-id-dover tighu—Iżda le nokħod għal imbecillità tal-catapan, u nitla eu incun imtalla l'officċiū tighu.

P.S.—L'ahua il Catapan huua u xein, xein; min ma hux tas-suk, voldiri bejjegħ hem suk ma għandux għax jmur, jech jrid xi hagia jeitac koddiem il magistrati.

LIL GALANTOMI TA' TREBISONDA.

Sinniuri,—L'erba malandrini li għand-com haun si Trebisonda, marru maura sal belt biex jinserixxu certu articlu miserabili contra Giaħan, u uegħdu sa sit-bicciet.—Ha ! ha, ha, ha, daun verament bceieč li jdaheu in-nies ! chienu risutati u mcoccijin mit-tipografijji collha—Ma hemx Editur issa eu tipografu li ma ja-fhomx u jidħac bihom għal-ħāitu.—Eh ! Malandrini !! Assassini !! nies infami !!!

TAHDITA BEIN MADMOISELLA.

FUNGA U GIAHAN.

Fun. Signor Giaħan, vi reveresca.
Giaħ. Ben venuta carissima signorina. Qual buon vento vi spinge a queste parti ?
Fun. Sono venuta per incomodarvelo, perchè ho molto bisogno di te.
Giaħ. Ed io son prontissimo a servirvi, e perciò comandate liberamente.

Fun. Voglio far un altro edizioni di quelli Dialghi che c' era tra me e Giahan, e vogliu aggiunga una gran quantità di sputa—voldiri quandu io sputato in faccia del signor C.....

Giah. Oh diavolo! ormai sarebbe ora di finirla, perchè con questi dialoghi avrete annojato il mondo.

Fun. Che annunjatu annunjatu!! più che stampati più vogliono leggerle; specialmente quello improvvisato che ho fatto nel primu dialgu. Che direte signor Giahan, non è degna di mia?

Giah. Anzi degnissima, e se potete favorire qualch' altra simile vi sardò molto tenuto.

Fun. Anzi soptu soptu a noi.

Vogliu mangiu li peri
Irrid niecol il langias.

Vogliu maritari

Irrid nizzeueg ma nistax!!

Giah. Misericordia! basta per carità non più...

Fun. Perchè signor Giahan non è bella, e nova?—questa servire di modello per le poesia.

Giah. Io ve lo dico francamente, che se continuate in questa maniera—vi mandano ben presto all'ospedal dei Pazzi.

Fun. Senz' altro vogliu che stamparla—e non vogliu ragioni signor Giahan; io vada, reverisco.

Giah. Signorina a rotta di collo.

MANIFESTI TAL INTRODUZIONI.

Mal bark *Stuali* cap. Toru mil l' Albania 12 il tonnellata carti tal logħob għal Trebisonda racmandati lil malandrini ta hem collha.

Mal freigata *Suat* cap. Ponnijiet erba rigimenti contestabili biex jżonnu il bon'ordni għal Carnival.

Mal brig *Bilfors* cap. Dispett tletin caxxa mascri, għal leuvel giurnata tal Carnival.

Mal brig *Rediculu* minn Napli Carrozza bi ħmar giò siha għal leuvel giurnata tal Carnival.

PASSIGGIERI LI GEU.

Erba magistrati dispotici mil l'Inghilterra għas-sentenzi tal Carnival.

Sitt Reverendi minn Pietroburgo biex fil Carnival jduru mat-trikat.

Direttur, assistent u retturi biex jirrim-piazzau it-tliet għorrief li għandna.

PARTENZI.

Hal Noto l>Editur ta li *Stefaninu* gazzetta meita sobtu—biex jitħallek stit tal grammatica.

Hal Napli fil gran Sptar ta li mgien, l>Editur ta l'*Argu*, gazzetta li chienet meita kabel ma tuieldet.

Hal Lixandra l>Editur *taz-Zoilu u shabu*—biex jitħallek jinhak scont il filosofia ta dauc il Burrichi.

IL PACI TA GIAHAN MA NAMRATA.

Fis ahfirli b'dich imħabtech

Biex hanina incun strejjakt;

Għax l'errur ta mseichen bħali

Hnienja jmissu f'dan il uakt.

Tabilħak kalbi mahlula

GHidt li hi mir-rbit tal hemm,

Iżda chienet l'aħħar darba

Illi ghidt li ma nintemm.

GHidt tasseu li 'l ħeggia naks et

Minni nħeba sat-taħbit

GHidt li dmugħ ma nxerridx iżied

U la uisk u l'ankas stit:

Jech ma imbidel leuni iżied

Meta jsemmu l'ismech biss;

F'kalbi in-nies tarac stampata

X'hin jharsu lejja fiss.

Meta noħlom lilech dejjem

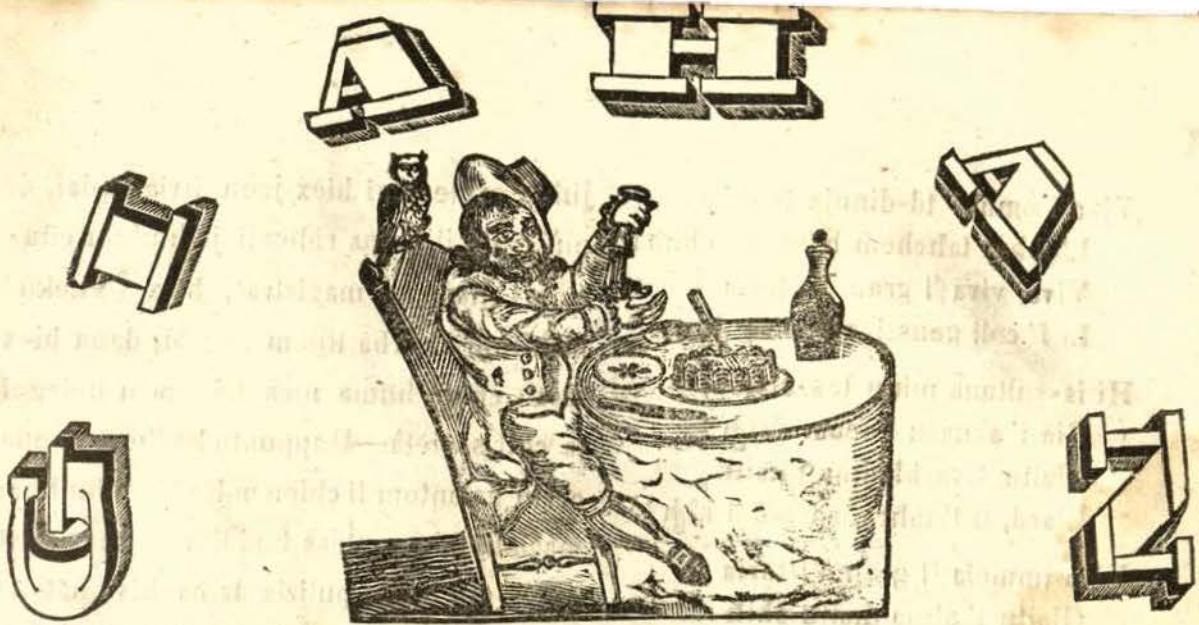
Bilġri nilmaħ fil-ħolm inġi;

Jech sin-nebb ma naraxx iżied

Jibchich bilġri dal ħsieb tighi.

Jech imbiġħed minnech niġri
 U ma teunx haun geuua idejja,
 Fukech nibda bil-ġri nħeuden
 Ghax ma nsibech jena ħdejja
 Jech fuk ġmielech ma nithaddet,
 Nirragiuna ma nistax;
 Fukech biss jaħtieg niftacar
 Sa biex sgur ma niddisprax.
 Coll mument iħabbel rasi
 Seu narac jen krib eu b'heit,
 U' ech b' did-drauua nħellem nista
 Lil min ħabbec u ħabbeit.
 Jech kad thares chiefer lejja,
 Eu tħellimni b' dich il-ħnieni
 Teun mihabtech eu mibegħdhech
 Xorta f'kalbi nhosshom jena.
 Dauc xufteich ma nħidix le iżied
 Li ma sihom l'ebda ġħalb,
 Dauc ġħainejch id-daul juruni
 F'din it-triek ta din il-kalb.
 B' collma nifrah issa eu nagħli
 Seuua nibchi eu ma nibchix;
 Jech ma teunx imhabtech ħtia
 Kalbi f'loca le ma hix.
 Jena migħech drait u nidra,
 Hieni nokħod collimchien ;
 U minn ġħairech kalbi nseuuet
 Le mistriħ ma nsib imchien.
 Is-magħni issa ingħid ix-is-seuua ;
 Int sabiha u jaf collħad,
 U m'ux biss illi int f' ġħainejja
 Illi bhalech ma rau kad;
 Jen rait dejjem f'uiccech kabel
 Il-ġmiel joctor sa bil kliel ;
 Ĝħairech cruha nilmañ kigħed,
 Hdeich ma jokħod l'ebda ġmiel.
 Ma chsirtiex l'imħabba tigħeċċ
 Bla mistħia ser ingħej,
 Ghax x'hin ridd minn kalbi imbiegħ-
 Fuk if'dakka 'l meut hasseit : [dech
 X'hin ridd noħrog mil hemm collu
 Iżied bosta cont mirfus,
 F'din id-dinnja giarrabt collo
 Biex ma nseu minnech meħħlus.

Fuk iz-zoċċ li jeun bil colla
 U il-ħasfur jmür giò sih
 Rixu jfarfar biex ma jehel
 Jixtiek jaħrab daks ir-riħ.
 Bit-kaħħuix hem rixu jitlef
 Fuku jehel jaf collħad,
 U aktar chiecu ma jrid jehles
 Ma jinkala minnu kad.
 Inti għadech ma tridx temmen
 Li miħabti collha ġħalich,
 Alavvollia min-nies tisma
 Illi maġħhom insemmich.
 Dan miħabtech collu iggibu
 Li nithaddet b'tant ugħiġ ;
 Ghax coll bniedem tisma jfisser
 Collma ġħadda minn ġħalih.
 Sas-suldat jmakdar tisma
 Dac il hemm dac it-tbiccir ;
 Iz-za avvollia b'dauc il-ġrihi
 Jargia jiġri ġħat-tcasbir.
 Jech irsir mil hemm hu joħrog
 Juri ruħu uisk ferħan,
 Ma 'l ħadid jixtiek hu dejjem
 Li tant drah f'dauc il-keħan.
 Jen nitchellem ma bi cliemi
 Lilech biss insemmi irriḍ ;
 U xein tifhem li ħattihor
 Jen nixtiek b'xi cliem li nħid :
 X'hin nitchellem fis insaksi
 Jech cliem fommi inti thobbu ;
 Ghax il-Isieni cliem ma johrog
 Li fuk ġmielech biss ma jeunx.
 Kalb bla kerk jen kad ma nħalli
 U int kalb safia iggiarrab f'hin,
 Jen hu dac li nigi l'euevel
 Biex nissabbru ma xolxin.
 Jena naf u ma nħid ix-iżied
 Li ġħalich jen bla ħżunia ;
 U li kalb bla kerk bħal tighi
 Massibiex ankas f'mitt mijja.
 Jech int b'rāhan paci ittini
 Jech tatini 'l kalbech fis :
 Chif bi ġlieda ġħanneitlech l'euevel,
 Issa mħabba nħanni inkis.

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

Nhar il-gimha

(STRAORDINARIU)

12 ta Frar 1847

VIVA IS-SULTANA TAGHNA.

Eccu l'ahua maltin! Eccu il hnienna u il kalb taiba ta *Vittoria is-Sultana* mahbuba tagħna!! Eccu il vera omm tas-sudditi fidili tagħha!! Taraux għax konna unioni, u tħabna umilment id-dritt tagħna chif tatna dac collu li xtakna u jmissna, ġudu esempiu fuk dal pass generus tagħha, sabiex nitgħalmu inħobbuha stit iżied milli konna, u nargħiha naħihsu solennement li nġixu biex inservuha u inciareru sa l'ankas katra tad-demm ġħaliha.—Taraux chif uara tant taħbit, uara tant talb, uara tant taktiġi ta kalb, chif tatna il grazia li konna nixtieku, chif nisperau ucoll li tat-tina il *Consiglio Popolari*. Perseveranza maltin, unioni, u tama fis-sultana mahbuba tagħna, u nakilgħu mux li tħabna iżda iżied milli irridu.—Tibżgħux l'ahua maltin, asu li l'affariet tagħna fl-Inghilterra seirin tajeb seuu. Asu li xortina sejra titbiddel, asu li dil Gżira per mezz tas-sultana mahbuba tagħna minn ard tal-hemm u tan-nichet seira issir ard tal-

hena ard tal beatitudini. Unioni l'ahua maltin, perseveranza, Unioni! Unioni!!!

Nisperau issa illi f'daun il granet li gejjin tal carnival collhad jokħod quiet, ġmerijjet mil l'ankas, bieq meta l'Inghilterra jeċċollha relazioni ta dac collu li ġħamilna, u chif gibna ruieħna, l'imħabba tas-sultana *ommna Vittoria* iżied toctor ġħalina, u f'coll guai, u f'coll hemm li ncunu, hi stess teun dich l'akua tarċa biex tiddisendina u ahna il coll b'leħen uħid nghidulha:

Viva, Viva 'l gran Sultana!

Viva l'omm mahbuba tagħna!

Viva id-drift uisk kauui tagħha

Li mil hemm, mil guai refagħna.

Għal din l'omm hech ta l'imħabba,

Meut ingiarbu sa f'coll guerra:

Għaitu immela viva viva!

Lil gran omm ta l'Inghilterra!!

Bi' akua nar li f'kalbna trabba

F'dakka nħaitu 'i coll coll hin,

Viva, viva il gran Sultana,

Viva l'omm minn tal Maltin!!

Viva l'omm l'id-dinnja trighed!
 L'ibhra taħchem b'kauua cbira!
 Viva, viva l'gran Vittoria
 Li f' coll gens jggib uisk ġħira!
 —
 Hi is-sultana minn tas-slaten,
 Hia l'akua u l'acbar drigh!
 Ghaitu viva bħalma ġħaitu
 L'ard, u l'ibħra, sa giò l'kiġi!!
 —
 Viva immela l'gran Vittoria
 Ghaitu l'ahua ġħaitu shiħ...
 Biex l'agħiat ta' uliedha jasat
 Bl'acbar hrara fis mar-riħ.

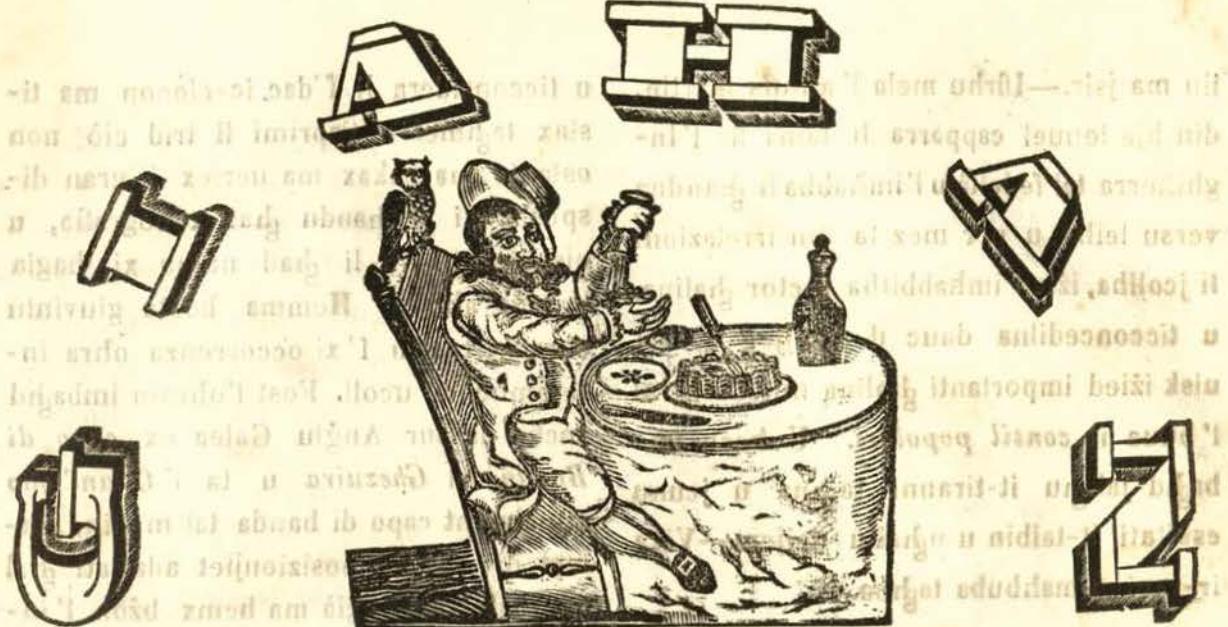
LIL PULIZIA.

Il popolazioni collha kieħda tilminta mil l'indolenza, mit-trascuragini u is-serviz ħażin li kieħda taqmet il pulizia—bil-leil tista toktol u tissasna ħad ma jeun jaf ma hemx difficultà. Fein kad sibniha quartier bħal ma huua Strada Zecca minn nofs il leil il koddiem massibx contestabili ghassa scont id-dover taqħhom—fein kad sibniha li fit-toċċ ta nofs in-nhar jersak xi contestabili jsaksi li xi ħad fal hanut jech jafx jħidlu giarax xi hagia mal-leil—din hia il pulizia regulari u vigilanti li għandna si bliedna? U biex nuricom chem huma inniuranti u ma jafux id-dover taqħhom, (jeu ġħax nies ħżiena minnhom) jech xi ħad jmur jirrekorri lejhom għal xi insolienzi li sofra f'daru, u

jitlob protezioni biex jeun irriguardat, dì più daun il hafna ridicoli jaġħmlulu citationi jħadduh magistrat, biex (xtieku) jidħiħlu xi erba tijiem calzrat, dana biex tarau chem huma nies ħżiena u indegħi ta coll società—U appuntu kallhom seuua certu galantom li chien mghoddi minnhom magistrat, hem stess koddiem il magistrat kallhom l'huma pulizia taiba bis għat-tiegħi—U hech hu,—chem il darba jiridu n-pruvahulhom. Iżda nisperau illi minn haun u stit tal-ġranet oħra xi ħad jehodom in-considerazioni ibda mil l'acbar spiccia fl'ankas uħed—U meta issemmu l'isem taqħhom ġidu dejjem “nitchellem bil confidenza,” ġħax xein ma huma ahjar minn xi hagia radba.—Nisperau li għal carnival li gei jaġim lu il-ġħakal u ma jaġħmlux dauc il hafna inconvenienti inumani li għamlu bħasasena bħal hafna clieb senza fidi!!!

Jeun iccontinuat.

Jiddispacina li ma għandniex spaziu u żmien biex nitchelu fuq is-solennità ta-S. Paul—iżda biżżejjed nħidulem : festa superba, musica divina, odi ta veru protestant minn dauc il pessimi, u ġranet sbih ma nsemmu xein.

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 13.

Nhar il ħamis

18 ta Frar 1847

MALTA.

IL CARNIVAL.

Verament dis-sena il carnival ma satax jmur ahiar milli mar. Issa tabilhakk il maltin ureu ruhom veri patriotti, veri nies li jħobbu lir-regina mahbuba taħna, għad-diportament li iddiportau ruihom bihom, għal brju li għamlu minnghair l'ebda offisa, verament ureu ruihom degni ta coll stima għax ureu li jaſu u jicconnoxxu id-dritt taħhom, u dac li għamlu bhasasena ma għamluhx bi spiritu ta vendifcioni u ta invidia, iżda għamluh biex juru li ma għandhomx jcunu ipprivati minn huejjeġ innocent, u costum antichissimu li gei mil l'antenati taħhom collha—Infatti min kaġħad jiċċonsidera nhar il ħad leuvel giurnata tal Carnival, bosta ftit libsu mascarati. Iżda il ftit li libsu collha id-deverteu bil quiet minn għair l'ebda di-sturbi. L'inglisi collha chem huma, għankas bis b'harsa ma chienu immo-

lestati mil maltin, ħad ma resak lein il chnisia taħhom, anzi al contrariu, fil-ghax-xia, l'officiali inglesi, bahrin, u ta coll cetu, collha chienu ġhakkda uahda mal maltin jixorbu, jħannu u jisfnu, illi quasi quasi dil lega bein l'inglisi u il maltin kad ma deħred hech intrinsica daks chem dis-sena, minn dal pass biss tarau il verità collha li għidtilcom u tibkħu persuasi illi il maltin thobhom lil l'inglisi, u meta xi dakkied tilminta ma teunx tilminna minnhom, iżda mil hażina amministrazioni, eu biex ngħid aħjar mil gvern pessimu li bih incunu iggovernati. Mit-tieni u l-ahħar giurnata tal Carnival ma għandna xi ngħidu xein particolari, colloxx chien bħal snin oħra, colloxx għadda b' uicc' il gid, bla l'ebda disgrazia, bla l'ebda insolenza, bla l'ebda dispetti, iżda al contrariu colloxx brjiu, colloxx daħċċ, colloxx divertimenti onesti, illi quasi quasi nistgħu ngħidu illi carnival hech quiet, hech brillanti

ilu ma jsir.—Isirhu mela l'ahuuua maltin, din hja leuel capparra li taina lil l'Inghilterra tal fedeltà u l'imhabbali għandna versu leiha, u per mez ta din irrelazioni li jcollha, iżied imħabbitha toctor għalina, u tieconcedilna dauc il huejjeġ collha uisk iżied importanti għalina mil Carnival l'huua il *consil popolari*. U hech imbaġd jakħu it-tiranni taġħna u jeunu esaltati it-taibin u nħaitu dejjem—Viva ir-regina mahbuba taġħna.

IT-TEATRINI.

Ma nistgħux ma nillodaux il condotta ta xi erba giuvintu li hem fl'Isla mil ħsieb li giehom li jaġħmlu Teatrin, sa biex jiddevertu b'devertimenti l'iżied sbiħ u utili seuua għal mogħdia taż-żmien, chem ucoll għal l'educazioni. Ma nistgħux ma nfaħħrux l'ingen u il premura li jaġħamlu sa biex jaġħmlu dac collu li jistgħu biex jiddevertu dauc il famillj collha ta dich in-naha l'huma tant ipprivati mit-teatru taġħna tal belt—mħabba li jridu jgħaddu il baħar f'nofs ta leil—li din hia ħagħia l'actar scomoda seuua għan-nisa—chem ucoll għar-rgiel.—Frattant nibdgħu leuel nett biex nillodau lis-sur Vincenzu Bonnici id-direttur tal-palc li coll min raħġ għac-ciocon tighu ma jistax ma jillodahx lil dal giuvni għal virtu tighu.—U is-sur Frangiscu Bonnici giuvni ta cbir meritu, ma hemx bżon nħidilcom l'huua profes-sor għal pittura di camera, nħidilcom biss, arau il *bocca d'opera* chif iñħia pin-giuta imbaġd tarau chif xein ma nesagera min dac collu li nħid.—Fl'aħħar nett nħaddu għas-Sur Gernandu Crexxemania il *pittur xenografu* taġħhom, verament jmissu lodi cbira għax-xeni li pengi,

u ticconsidera li f'daq ic-ciocon ma ti-stax taġħmel u tisprimi li trid ciò nonostante ma bakax ma uerix il gran disposizioni li għandu għax-xenografia, u nisperau ucoll li għad narau xi ħagħia minnu aħiar. Hemma bosta giuvintu oħra virtusi u f'xi occorrenza oħra in-semmuhom ucoll. Fost l'ohrain imbaġd anche is-sur Anglu Galea ex *capo di Banda* tal-Għażiura u ta l'*Ottani* otto attualment capo di banda tal-maltin, għamel diversi komposizzjiet adattati għal dauc il ġranet, già ma hemx bżon l'in-saħħru lil dac li mħallek, għax magħruf biżżejjed.—Dauc l'huma reciti saru uisk alla precipitata, iżda billi ġranet tal-carnival compatibili, hem bżon ghalli gei li jaġħmlu stit iżied attenzjoni u bil quiet.—Heim bżon ucoll li jitnakkeu xi stit min-nhom l'huma veri giannetti mil kucciata ta rashom sal ponta ta rigeleihom.—U titnakka ucoll xi famillia uisk malcreata u vili illi fil belt collha saret gazzetta fukħa, oltre l'huma ardit jiceritiku lil l'atturi b'leħen għali uakt li jeunu fix-xena jatteggiav li jantu verament li ma jafux eu ma dahlu kad f'teatri. U anche bi ciem malcreat koddiem udienza rispettabili jiddu ciem li nistħi nichbu, iżda li chien chien nisperau li dan ma jeunx iżied, basta però li daun il qualità ta nies jeunu esclusi.

It-teatrin tal-Belt mar divinament, coll min chien hemma collha ha piacir, il palc xenicu ċċeicheen imma grazius, l'atturi collha marru tajjeb u kal-ġu applausi meritevoli, nisperau illi seuua dan tal belt chem ucoll ta l'Isla jgħaddu il koddiem sa biex il giuvintu jeollhom mezzi li jesercitau ruieħhom seuua fix-xienza chem ucoll fl'educazioni.

NOTIZI DIVERSI.

Il balli ta Trebisonda marru tajjeb seuuua—glied u tagħiż-żorr ma naksu kad—Ah! seuuā jħid il proverbiu, min jaġmilha man-nuħħala it-tigieġ dgherfxu.

Il marchis Zizzinu sieħeb Buzak fit-tieni giurnata tal-Carnival chellu ballu pantomima, ma zeug krejjak lebsin ma-scarati fi Strada Mercanti—verament uera chem hu educat u għaref!

Cxifna illi tifla ta Ippocrita kiegħda tin-namra ma uħed jseuui il-lampi fit-teatru perciò hem bżon li missiera jit-tendi tajjeb;—dan ġidni hulu għax ingiblu rispett.

Granet jlu fi Trebisonda, certa xbejba corta vista chienet tistenna lin-namrat tagħha biex titsaqħlu ittra—fil uakt chien għaddei Giahan, u hasbitu in-namrat—u tefgħitlu dal billiet nichtub bil-malti għax mischina bit-tallian ma tafx.

Caro Sig. L.

“ Jiddispacini uisk għax ma nistax incosseulech dac il-mactur, għaliex il-mamà ma għadiekk marida—ma nispera li il-gimha id-dieħla incosseulech.

V.S.—P.A.

LIL PULIZIA.

Chif jħidulna certu persuni di considerazioni illi hem xi erba malandrini tal-pulizia insolenti uisk—lil certu galantom coll fein jarauh jinsolentanh bi ciemhom ahna jidrılha illi il-pulizia kiegħda għal-bon ordni—u m'ux għad-disordni, għal-daks tant hem bżon li minn hu cap jehu ħsiebhom u jħakkalhom chif jmiss—ħal-dal vieg ma nistgħux għax ma għandniex spaziu biżżejjed ingibu xi hagħia fuq li ue-

għidna f' laħħar Straordinari imma darb' oħra ma jonkox li nruhom l'inniuranza terribili tagħhom.

Il Cammarilla dal ġranet chienet costretta tibqħi għażiż-żakk ix-xiha—sa biex jħidulu, eu jaġħmel żakk ġidida, eu jħalli is-serviz.

Certu *Canoncu* chien imċocci minn għand li Scarpan għax jongħos, issa kighed jahseb fein jirrocca—*ma xomx*.

TALBA TAL-FKAJJAR.

Hnieni icollcom minn skir xuejjah F'biebcom resak b'røgħdiet cbar: Hnieni minni biex giò darcom Barca icollcom leil u nhar.

Hnieni icollcom huti minni Ragel xuejjah ma niflaħx; Jemi nhleu għat-tmiem jiġbduni U'ech ma nafx għada nsebbahx.

Xaqri juri it-tul ta snini,
Hueigi l-fakar haun juruh,
Bil mohkrja uicci tħemmex,
Sar canal tal uied tad-dmugħi.

Darcom kiegħda fl'ogħla hara,
Leiha rsakt minn trikti jen;
Chem nies siha sabu dejjem
Makħhad, gid u risk coll żmien.

Aħl x'hemm cbir tal skir il-haja!
Haun jen stieta tħabtcom geit,
Minn giò l-bieb is-serv checcieni
Biex f'bieb iħor nersak bhekk.

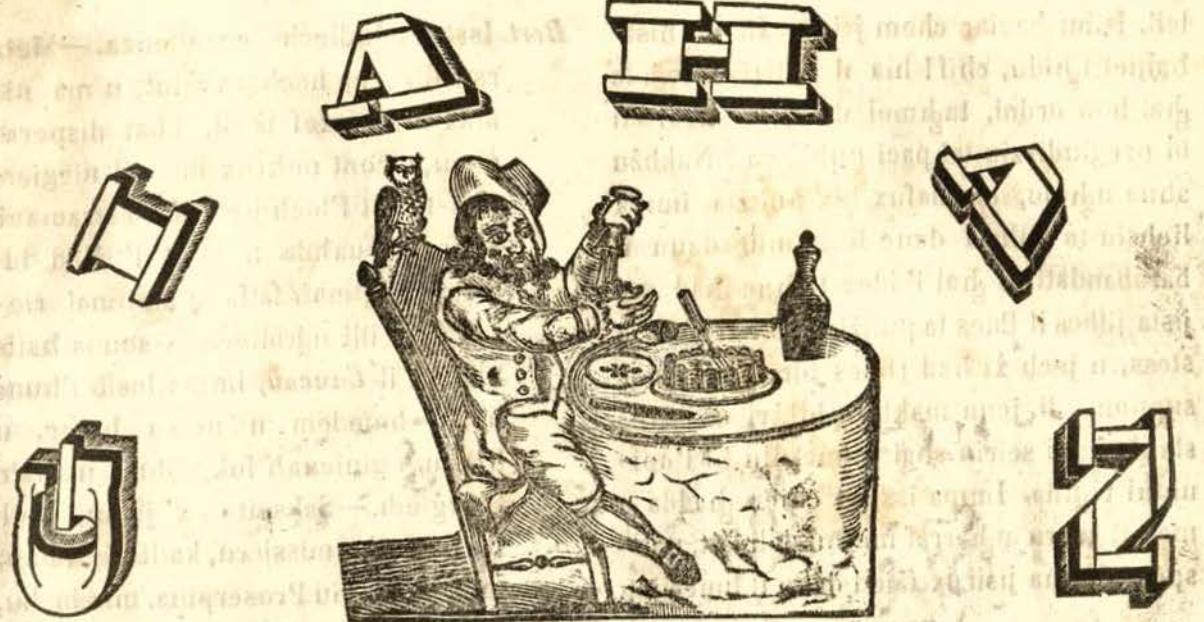
Hudni f'darech il-hanina
Biex nistriħ mil bard u ir-riħ
Ftit għal kabri nimxi fadal,
Għax skir uisk u mseichen xi.
Hnieni icollcom &c.

IN-NISA COLLA JOGHGBUNI.

GUADAGNOLI.

Intom ja nisa—Tar-rgiel il cura;
 L'isbaħ fost l' opri—Minn tan-natura;
Għalikom nisa—Inxghilt bhan-nar;
 Marridx le minncom—Naħbi dal għar;
 Dal għar m'ux iħor—Nisa sbejħin
 Biss l' inħobb jena—Huejjeg ħiluin
 F' liema cieb jidu—Sibtu mictub
 Min jħobb mara—Jaġħmel xi dnub?
 Fein kad jinsabu—Daun l' indiscreti
 Jipproibu nhobbu—Lilna 'i Poeti?
Għal Cicca nholok—Iva Tonin,
Għalihom saru—L' iżied ħiluin
 Rimi tal-ġaxka—Għalhom biss,
 ġmielhom jiġi—Haun chif jmiss.
 Int li tipproibi—Ja xiħ taż-żmien,
 M'ux iżda giuvni—Bhalma hu jen,
Collimchien niġri—Bla kad mistriħ,
 Sirt għal hanina—Każba fir-riħ.
Hi 'i cagħiun collu—Li f'kalbi trabba,
 U nhossni mħibbes—Bl'acbar imħabba,
 Nħobbha tas-seuua—Lil Carolina,
Għax għerħxa collu—Man-nies turina.
 Nilmah lil Betta—Darbitni già,
 B' dich l' iżied ħilua—Semplicità;
 Ma duarhom dejjem—Le ma negħiex,
 Lil għarsfa nħobbhom—U li m'uniekk
Censa tħażżeen—Fil versi il coll
 Chif trid manħobbha—Jech thobbni u coll.
Jech Cicca thares—Lejja bic-ciera,
 Xi ngħid li Cicca—Ma hix sinciera?
Żeja bla hila—Thares stit lejja;
 Fil uakt nixtieka—Hech geuua idejja.
 Il-ħilu ciemhom—Mahluk għat-talb,
 Hu li biccirli—F'sidri dil kalb.

Peppa bħal berka—Titfa ġħainejha,
 Biex lejja thares—Ah! min chien ħdejha
F' Cuncett ma nara—Eu f' Tona it-tnejn
 Jech humiex suued—Hhub il-ġħainein:
Għaliex ta Venere—Sbiħ u mseudin,
 Sbiħ ta Giunone—**Għax** kħallanin
 Pass seuua timxi—Nilmah l' Ernesta!
 Maż-żgħażaq bħalha—Tidher uisk lesta:
Tidħol Emilia—L' isbaħ hanina,
 Fid-dakk għos-sala—Bħal ballarina.
 Ah! kalbi nhossha—Hech tislitieli,
 X' hin dich il ueida—F' idu ittihieli!
Jech iddokk Cetta—Nhossni niscanta;
Għaxua takbadni—Jech Checca tcanta.
Bħal Trionf Censa—Tibda titħoll,
 Kad ma nitrifha—Ankas fil-folla.
Ksaira Tonina—U ksaira m'ux stit:
 Ma f' cunniet ċċeichen—L' aħiar imbit.
 Ma nħabbilx rasi—Fuk tul in-nies
Għalija insibu—Seuua coll kies.
 Jech tigi smina—Nieħodha id-dar;
 Ingħid għax-xitua—Dina l' aħiar!
 Jech niexfa tigi—Isimġħu 'i coll,
 Nħobbha għax jena—Niexef u coll.
 Ma nħabbilx rasi—Fuk dac-ciait jen;
Jobġgbuni in-niexfa—U iżied is-smien.
 Baida toħġgiobni—Samra sigur
 Toħġgiobni hamra—Minn coll culur.
Iż-żgħar inħobbhom—Għal ġmiel valent,
 Lix-xiuh namahom—Għas-sentiment.
 Kalbi jsargiuli—Seu leil u nhar
 Dauc li ma huma—La żgħar la cbar.
 Is-sbiħ joġiġ buni—Għas-simpatja;
 Il-coroh dbiegħdech—Mil gelusia.
Għal hech in-nisa—Coroh eu sbiħ,
 Seu xiuh eu żgħażaq—Nħobbhom katih.

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 14.

Nhar il ħad

28 ta Frar 1847

AVVIS LIL PUBBLICU.

Għażiex jidher kollha idha it-tlied xur ghoddhom sbrigaw, ma jionkosx ġhair in-numru 15 biex jibdhu it-tlied xur l-oħra, għal daks hech, dauc is-socj collha li forsi xebgħu, jħarrfuna ftit kabel, biex ma nkisuhomx iżied. Nitolbu fl'ahħar nett, l' is-socj li ma tantx jgħidulna għax ma gibtulix leuuel, u lil dac għax tait-tulu kabli, għax ahna bħalma tasu intom mghobbijjin bis-socj, u ma tistax tati lil coll f'dakka. Imbagħid dauc li xebgħu jech jħalluna jserħuna. Jidrıl na li mjtein u sittin sociu ma humiex ftit. Hudu paċċenzia jakrah collha. U stacru illi Għiġan dejjem xorta uahda ma jibża minn ħad; u min jishem li juakkħu lil dal giurnal jeun jaġħżak fl'ilma.

MALTA.

Nixtieku nasu xi trascuragini hi din ta' l'inginier illi ma jaħsibx fis-ġħad torok tan-naha l-oħra, voldiri ta' Bormla, l'Isla u il-Birgu. Ma hemx bżon narġġu intennu dac li konna għidha sin-numri li

mghoddia, illi meta jcunu xi erba rxieiet, bit-tiun u il-kżejjet li jcun hem m'u biss il-bniedmin ma jistgħux jħaddu imma ankas il-bhejjem u il-carrettuni. Ahna jidrıl na illi l'abitanti ta' dich in-naħha għandhom jaġaudi ucoll il-privileġji li ngau-du ahna haun fil-belt, ma nemmnu illi huma esenti mid-dazi, eu li il-hienet ma jħalsu suppliea lil-gvern bħalma jħalsu tal-belt! ma nemmnu illi dauc in-nies ta' hem ma jissurmaux parti mil-popolazzjoni ta' Malta; mela la huuha hech għaliex ma għandhomx jcunu si fhsieb il-gvern bħalma huma tal-belt? minn quantu qħat-torok tal-belt ma għandniex għax nilmintau, għax colljum jseuu sihom, imma biss nilmintau mit-trascuragini illi jibdhu triek u holl xaghrech u gib iż-żeid għal meta tċun lesta per esempiu Strada Zecca jiha għal tliet xur mibdia, għad ma hemx galbu li jillestuba, mimlija collha hagiars, ma jistax uħed jħaddi bin-nhar aħseb bil-leil; u bil-fors jsiru id-disordnijiet, jech lil-pulizja jfittilhom jchissru xi cristal ta' xi galantom li kighed quiet f'daru f'nofs ta'

leil, jsibu hagiar chem jridu. Imma nist-hajjiel tħidu, chif! hia il pulizia kieħda għal bon ordni, taġħmel daun id-disordni bi pregiudizziu tal-paci pubblica? Nakbżu ahna nħidu, ma naħux hix pulizia, imma liehsin ta pulizia dauc li għamlu daun il-barabandati, u għal l'idea taġħna ħad ma jista jilbes il-lbies ta pulizia għair il-pulizia stess, u jech xi ħad jilbes bhalhom, nis-supponu, li jcun makbut bil-għri u jarre-stauh, forsi seirin sbal imma din hi l-opinjoni taġħna. Imma issa li chien għadda u mar, il-gvern mħarraf minnu dall-fatt, u nisperau li ma jisirux iżied daun il-ħmerijet.

Aħna jidhrilna illi il-catapani u is-sargenti tal-pulizia incaricati mis-suk, għandhom jeunu hem għal bon ordni u għas-serviz tan-nies, u m'ux biex jin-solidentau lin-nies, bil-ħars, u forsi xi cliem ambiguu.—Ittendu tajjeb.

TAHDIDA BEIN GIAHAN U BERTOLDU.

Bert. Eccellenza nirreverich

Giah. Oh sur Bertoldu merħbabich!! jli ma narac chif chien?

Bert. Issa nħidlech. Mela jen mondu sirt segretariu tigħeċċ, bdeit naġħmel il-possibilità tighi collha, biex nitchixx, u neun naf l'affarijiet collha biex ma nħalliekk kad minn għair notizzjji.—Imma billi il-maggior part tan-nies huma ħainin, u forsi xi stit iżied ħażien minni, bedgħu coll-sein niekaf jaktgħu id-discors, u minn coll-sein nħaddi jsaccru il-buieb, u jtappnu shih,—biex la ncun nista nara, u l-ankas nista nisma.

Giah. Mela issa nista ma nħoddix iżied la uakħġet dil fama fuķeċċ, ma ti-suix iżied għas-serviz!

Bert. Issa nħidlech eccellenza.—Meta rait illi jena hech avvelut, u ma ni-stax nitchixx ifiżed, kbat disperazzjoni, u cont noħrox bil-leil niggiera mat-trikat f'lochijiet l-iżied stramani. Giurnata uahda li cont l-iżied id-disprat, nilma fatta ta annimal rie-sak fuki illi nħidlech is-seuua ħsibt li huua il-Caucau, imma insib l-huua nofsu bniedem u nofsu ħmar, u b'zeug giuienah suk dahru, u tnein f'riġleih.—Sakseitu x'jsmu, kalli Blis, min hu missieru, kalli Belzebub, min hi ommu Proserpina, mnein hu, mit-Tartaru, sakseitu xi professioni għandu, kalli li huua chien il-capu mastru ta li spiuni, imma issa billi xieħ, u izzoppia hareġ bil-mezza paga, u bil-libertà li jista jdur fid-dinnja chem jrid hu.—Sakseitu hux miż-żeuueg kal li mahux, imma forsi jech jsib xi bakra, eu xi għoġla a geniu tighu jithajjar.—Imbaġħ saksa lili x-naġħmel, għidlu li jen is-segretariu tigħeċċ, imma collhad issa jaf li jena nħidlech colloġ għal daks tant ħad ma jghid xein koddiemi, u ma jrid jaſdani ħad, fil-mument gietu ħniena minni, għannakni u biesni, kalli tibża xein, jen bil-mezza paga nħix ta galantom u għandi biex nitma lilech ucoll, tibżax, ejja colljum fittixxi jena ntellgħeċċ fl'airu bla ħad ma jarac, u ngiagħlech tara id-diar collha minn għair iskfa, u hem tara in-nies collha xi jeunu jaġħmlu u ma jaġħmlu.—Isbaħ din għidlu dal uakt migħeċ, ridt li jaġħmilli prova, u f'dakka uahda tellaġħni, chien bil-leil, u ġranet tal-carnival, hadni f'nofs is-suk il-kadim ta Trebisonda, u nilmhu ballu; il-musica composta mid-daqha, mil-cliem hażin, u mit-taktiġi tal-

carti tal loħob, u certu uihed tuil tuil tui, mnieħru scacciat bħal tattoroc, nissigrauh u iż-ġha, bin-namrata tgħalmu jisfen għax kad f'ħaitu ma mar f' ballu.—Jhor tuil u niexef ras daks bomba xuxtu mgiegħda, u iċċe is-saħta, jara x'jibda jakta fuk l'ass coppi, u jeġħmeż lil huh minn uara biex jħidlu x'għandu f'ideih.—Jhor donnu *Għendus* iddisprat għaineiħ imberka, jiggieled mal mara għax ma żebgħetx xuxitha u ma lib-setx li scusia u ngħidlech chien hem tragedia l'isbah hagħia li tista tara.

Għaj. Bravu toħġiobni din l'invenzioni, u minn dac iż-żmien il haun tellgħech iżied?

Bert. Mela tella għni fit 22 ta dax-xahar bil-leil fuk il Christiania chien hem contestabili arrest, għax haun illeil chellu ctieb f'idu u talab lil certu sinniur, (galantom iżied mitt elf darba minn dauc il hafna Sicarj) li jfissir lu fuk hiex jittratta.

Għaj. U li spettur ma jafx bih dal-fatt.

Bert. X'em bżon, meta jħalli li ħit u f'idein il maggiur . . . għal-lum biżżejjed darb'ohra nithadtu aħjar—Addio.

Għaj. Ibka bis-sliema Bertoldu.

TAHDIDA BIT-TALIAN BEIN IL UIZGHA U IN-NAMRATA

Uiz. Ditemelo, hai veduto Għiāhan dome-nica passato Haz-zabbar?

Fun. Siculu che l'ho vistu e mi caddi l-inguanti per lu rossuri.

Uiz. (Dina balla trid tidħac bia f'uicci, ara seuuda daks id-dlam trid tgħid li chienet rossuri!) lasciamu stari le colori non c'entrano con Għiāhan, io dico hai vedutu Għiāhan?

Fun. Scusi—o voi siete pazzu o non sapiti parlari talianu; io sto detto, che quandu viduto Għiāhan mi veni molto rossuri.

Uiz. Oh issa seira toħħligani inchelmech bil mali biex nistieħmu aħjar. X-it-tantazioni trid tgħid li jen niġnun, eu ma naħxa bit-talian. Io sonu un Salamuni di scienziato e ho lo titlu anche; gardati miela bene come parlati con mia, perchè sono titolatu, e speru f'Alla anche sotto la force mi chiamanu titolatu.

Fun. Hi . . . x'uahda din!! questi che parole sono, io non voglio un assassino dunque per mio sposo.—Dunque hanno detto bene che voi siete malandrino, ladro &c.

Uiz. A mia e? a mia!! sapiti cosa ce di buono e'l megliu niscot, perchè sapete cosa dite il proverbio, chi l'ha fatta—la spettata voldiri min jagħmel jistenna.—Avete capixiulu madam... e signurina? . . .

Fun. Io non ho da capito, per mia quando mi fanno qualchi azioni cattivissimo, io sputavo supra la genti, e così mi vendicherebbe.

Uiz. No, no chiamati a mia, io tengo un nervo che cammino sempre con issu la notte, ngħidlech is-seuua l-huus zombor.

Fun. Bene allura facciam così, voi col nervu u io col sputo, e nessuno ci guarderà.

Uiz. Ora vogliu nisma xi għania in talianu da quelli xustejn belli tiġiech.

Fun. Non tantu ano di ngħannihom perchè per invidia jiccopia u homli.

Uiz. U quellu lasciati a mia, io tengu questo nervu l'unico mobile che ho, il più caro, il più preziosu, mia cara!

Fun. Beni per contentarti a voi, perchè sieti miu sposu, e poi, poi io sonu del bonton.

Uiz. Xi nhu dal tonton.

Fun. Ticchetta.

Uiz. Eh! Eh! capito capito (min jaf xil mnigħel hi dit-ticchetta). Allu nostru signurina, la għania.

Fun. Soptu.—Partì le navi

Sciogli la veli

Tempu crudeli

Partir dovrerò.

Uiz. Ajma chem hi sabiha, kad ma smaita, mi fati piangiri.

Fun. Sicuru chi facciu piangiri. Io sonu
amorusa tant! ho li mieli nelli labbra.

Addiu Teresa

Teresa Addiu

Piacendu Addiu

Vi sposererebbe.

Uiz. Aima tcun imbierca mil l'ard sas-
sakaf chem int hilua!!!

Fun. Un abbracciu caru... addiu.

Uiz. Addiu cara.—Prosit!!!

AVVISI.

Dac l'Ipoerita li semmeina f'lahhar
Giahan ma hux l'antich, iżda uihed jok-
ħod ma duar it-teatru.

Coll min għandu xi tigeġia, eu serdue,
jahtieg jittendi tajjeb li ma joħorgiulux
barra, għax takbdu il pulizia (ħal gieħna)
u imbagħt Alla jaf xi jsir mit-tigeġia eu
minn sidha — mil bkejja tista toktol tib-
żax il pulizia ma taracx.

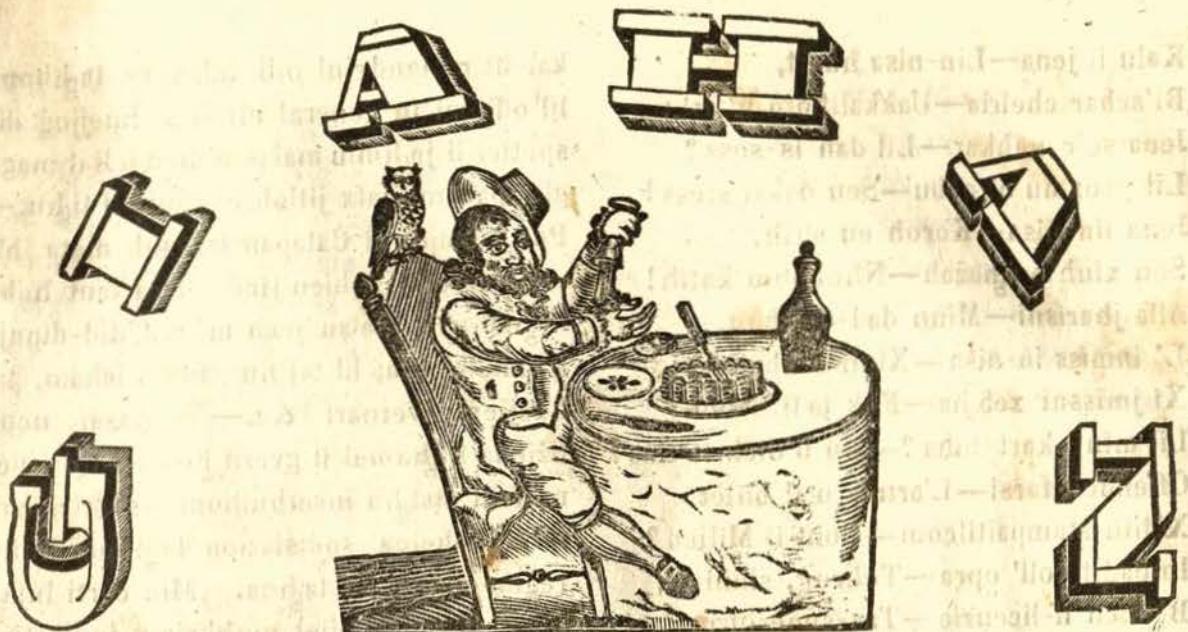
Jech xi ħad jircievi x'insolenza f'daru
minn xi malandrini, eu nies ta bla con-
dotta, jaħmel hażin jmur jirriċorri, eu
jitlob għainuna mil pulizia — għax minn
fuk dal ħafna nies tat-tigieg jħadduh magi-
strat, bit-tama li jibaqtu xi xahar calzrat.

Nhar it-tnejin 22 ta dax-xahar — certu
galantom ipplaudixxa a piacir tighu lis-sur
Malagricci fil-Barbiere di Siviglia. Uara
li spiccia collo xar fuku certu sargent a
nom tal maggiur citah. — Uara li hareġ
saksa lil maggiur għaliex citah — kabes il
maggiur kallu dac assari tagħna — tajjeb
kal dal galantom gibli ic-citazioni mich-
tuba u f'hin regolari, u nitla — kabes il
maggiur kallu "chelma ta sargent mag-
giur," Bħalli chiecu dal maggiur il *pleni-*
potenziariu tar-Regina, ma jafx illi il vuci
tighu siha polzier inkas minn zeru — Im-
ma issa collħad tgħallek, illi ma għandhiex
autorità il pulizia, anzi abbus li jecitau
in-nies verbalment.

FUK IŻ-ŻUIEĞ TA NINU U PETTA FI TREBISONDA.

La id-destin għoġbu — Hech fis u f'dakka
Lil Ninu u l'Peppa — Flimchien jħakka,
Daż-żeug għarajjes — Heċċa ħiluin
Mil ġmiel u il grazia — Seu bħal xolxin.
Xi trid naħmlilha — Issa il għarusa?
Xi *Madrigali* — Li tcun gustusa?

Iżda jidirlech — F'jum l'egħrusia
Iddah hal lili — Din m'ix bluħia!
X'niccintra jena — B' dan is-sunett,
F'jum li tatiha — Trid ic-ciurchett?
Fuk iż-żuieġ nicteb — Jen ma nistax,
Għax għadni xebbu — Ma ninkalax.
Fukhiex nithaddet — X'nibda nħid jen?
Chem għad jcolcom — Buġiet u subien?
Dan ħad ma jafu — U nħid is-seuwa
Ma nibkax dieħel — Daks hech il geuwa.
Mel' x'nibda nicteb — Fuk il banchett?
Ma tantx jferhech — Dan id-dialect;
Għax la tcun kighed — F'dan id-discors.
Ix-xorb u l'ichel — Tichteb bilfors;
U'ech tixtiék tiecol — Imkar xi stieta,
L'idea taiba — M'ux għal Poeta!
Ma per esempiu — Nithadtu quieti,
F'din l'egħrusia — X'jidħlu 'l Poeti?
X'hin għal koddiesa — Jidru reskin,
Il cant jmissu — Lil kassisin.
Hem imbagħid tara — Lil commettiva
Id-dar jeħduhom — Kalb tant evviva,
Jeħdu ir-rinfrischi — U 'l confettura,
Il versi tighi — Hem seccatura!
Imbagħid fil pranzu — Min sejjjer kad
Jokħod jakrahom? — Dan jaf collħad,
Tara 'l mistiedna — Hem f'dakka ucoll,
Bħala iddisprati — Jibilgħu il coll:
Biss il għarusa — Hsiebha m'ux hem,
Ma tafx l'affari — Chif ser tintem!
Mil għarús jena — Le ma nictibx
Jaf jecol uahdu — F'dan ma nabsibx.
Hech uara l'ichel — Trid il mistriħ,
U ir-rimi tighi — Jitsħħu fir-riħ.
Jista jeun forsi — Għal fil għaxia
Tħaddi xi sħa — Fil poesia,
Lil għarús imma — Nistħajjal tħidu,
Triduh li jokħod — B' dac l'arlog f'idu?
Eh' arlog iħor — Għandu giò rasu,
Li jdokklu il quarti — U jtirru nħasus:
Tar' lil għarusa — Titfa għaineiha,
Lein Ninu tagħha — Li hemma ħdejha,
Tibda titteueeb — Tħid l'huua 'l bart,
Jakbes fis Ninu — Jħid l'hu tart,
Addio rimi — Eu it-tishira,
Geuua fis jidħlu — U bonosira!
M'ix di l'facenda — Ja żgħażaq ħuti
Li ser tisbriga — Hech f'żieg minuti,
La jakbdu jorkdu — Min jnebbahhom?
Mel isctu quieti — Assari tagħhom!

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 15.

Nhar it-tnein

8 ta Marzu 1847

IT-TMIEM TAT-TLIET XHUR.

It-tliet xhur fl'ahħar—Sbrigau bir-raj,
Inferfer ghadni—U ghadni haj!
Jommi x' miseria—Għal xi scrittur!
Li jeun jaf jichteb—U jeun Autur...
Fuki elf uħed—Tar' jiġru il coll,
Biex tliet xhur ohra—Noħrog ucoll.
Hem tal istampa—Tilmħu pront pront,
“ Eccellettissimu—Ahseb għal cont!...
U jecolli nicteb—Biex ma ngibx guaj.
Għax il librari—Jecluni haj;
Sa dac tat-torchiu—Ma jiġibdilhx,
Minn ġhair maxxahħmu—Ma jehelsichx;
Li stampa ix-xahħam—U il legaturi
Jommi x' miseria—Litċcunu auturi!!
Ma billi forsi—Ma nichtibx sbejjah,
Fortunatissimu—Nista niszejja;
M'ux għax inrecchen—Kiġied xi flus,
Għax pulit ġmielu—Għandi il carus;
Ma 'l gost li nieħu—U bħalu kad,
Biss li ninkara—Fis minn collhad.
Avvollia bosta—Ma jaħmlunix,
Lin-nies jixtieku—Ma jakraunix!
Chem huejjeġ tajba—Chitbu xi uhut,
Kieghda għal camla—Kalb il għankbut... .

Bic-ciera jħarsu—Lein l'opri tighi,
Bhal chiecu ġandhom—Xi jħidu mighi.
Jena niscanta—Ma nafx il ġala
Daun jriduni—Collha fil-ħala;
Jen naħihsilcom—Bl'acbar giannett,
Li had ma jista—Fuki jħid ett:
Jech ciajt f'das seclu—Jrid collhad,
U l'opri taqħhom—Ma jridhom had,
Minn f'lochom jixtru—Għiahan daż-żmien
Billi dal huejjeġ—Naf naġħmel jen...
Frattant jħarsu—Bic-ciera lejja
Jixtieku collha—Jaktħuli jdejja.
Taf xin hi forsi—Iżda dil ħtia,
Għax haun insauvat—Lil pulizia!
Imma la jena—Hech liberali,
Nixtiech li id-dinnja—Collha tcun bhali:
Ma dana collu—Minn sommi ntkal,
Ma nsemmix iżied—Huejjeġ tat-tfal.
Huejjeġ infassal—Jen mil l'ahjar
Biex inlibbishom—Lil cbar u iż-żgħar,
Ma m'umiex boloh—Dal malandrini,
Li jħidu il libsa—X'tokħod, x'tigħi
Għal daks hech nicteb—Bla pregiudizi,
M'ux lin-nies naħkar—Iżda lil vizzu.

Kalu li jena—Lin-nisa ħkart,
 Bl'acbar chefria—Uakkaithom fl'art;
 Jena se'r nahkar—Lil dan is-sess?
 Lil proxmu nhobbu—Seu daksi stess!
 Jena lin-nisa—Koroh eu sbih,
 Seu xiuh o žħażah—Nhobbom katih!
 Alla jharisni—Minn dad-dnubiet,
 L'inmiss in-nisa—Xiuħ o xbejbiet;
 Xi jmissni xebħha—Fuk ta li Strina?
 Lil min ħkart biha?—Eu b'dich it-tina?
 Offendeit forsi—L'armla u il bniet
 X'hin stampaitilcom—Cont il Milied?
 Imbagħt coll' opra—Toħroġ, sinniuri,
 B'dich il-licenzia—Tas-superiuri;
 U ankas jatuni—Li nistampaħa,
 Jech il xi mara—Nittormentaha
 Anzi jhobbuhom—Għax tant gustusi,
 Sac-censuristi—L'izied scruplusi.
 Imma la intom—Heċda taħkruni,
 La tridu nidher—Ankas jixtruni;
 Intom ja nisa—Hiluin il coll,
 Ixtruni bil-ġri—U akrauni il coll.
 Ghakkduhom collha—Bhal librettin,
 Żommuhom dejjem—Fuk tavolin;
 U' ecca nitlobcom—Koddiem collhad,
 L'autur ta Giahan—Ma tinseuh kad.

MALTA.

Giahan jidhirlu li uara tant ħmerijiet u ingiustizzj li chien għamel il Catapan fuk il bejjigha tal-hobż, u tal-hut, u tal-laham &c., u meta beda jichxissu il-potenzi infami tighu—Chienu laħkul (lil Giahan) chelmein minn għand xi had tal-pulizia biex ma jsemmihx iżied, Giahan ma tantx jhobb jidu dad-discors imma forsi għad jivvomita collo—u imbagħd collhad jcun jaf mnein chien jaħfom l'affarijiet ta l-offiziū.

Hem bżon illi Giahan jħarraf lil pubbliċu collu illi dan ma hux folliet insignificant iżda folliet significantissimu,—u folliet bħalma għidna dejjem biex jħak-

kal lil malandrini mil infamità taħħom, lil officini in general minn xi huejjeġ di-spotici li jaġħmlu mal-pubbliċu u li il maggiur part ma jafx jitlob ir-ragiuni tighu.—Per esempiu il-Catapan tas-suk meta bla ebda scruplu chien jicconflissa tant hobż li għad jrid jħalsu jech m'ux f'did-dinnja koddiem Alla; lil tal-hut, lil tal-laham, tal-ħnejjex, tvernari &c.—Xi passi u coll hžiena li għamel il-gvern locali—illi liberament nistgħu inseihulhom di-spotici chif infatti chelha sodisfazion taħħom mir-regina mahbuba taħħna. Min certi infamitajjet, crudeltajiet, moħkria u ingiustizzi, gejja mil inniuranza ta dauc il-ħasna clieb ta pulizia (għal gieħna) fuk nies l-iżied quieti u pacifici li għandna fil-gżira.—Fuk it-tirannismu u l-odju ebir li għandha il-Camarilla karrieka u haina għal poplu l-iżied fidil, u li jmut għar-regina mahbuba tighu.—Fuk id-direttur, ir-rettur u l-assistent ta li schejjel primarj li kegħdin jżommu bl-imbecillità taħħom l-uliedna in-general inniuranti, uara li il-gvern jħallashom minn fuk li spallej imseichna taħħna. Fuk it-tirannismu u il-moħkria, u in-nukkas tal-carità li hemma geuua li sptar fuk dauc li mseichna fokra li ma jistgħux jħallsu tabib giò darhom, imma kegħdin jħalsu għal li sptar minn coll quart hobż li jechlu u minn coll ħagħia li jixtru.—Dan huua il-Giornal collu ta Giahan, daun huma l'ideej collha li għakkad,—illi bihom jitma li juakka it-tiranni u id-dispotici, u jgiegħel il-virtu u l'innocenza tit-trionfa għal dejjem.—Istħu għajnejcom mela l-aħħua maltin! Ifsuha darba għal dejjem illi ahna m'ahniex irsiera, m'ahniex taħt gvern di-spotiku imma taħt gvern l-iżied liberali. Għajtu immela il-coll f'dakka—Viva ir-regina mahbuba taħħna, u viva Giahan li huua it-tromba li tixxek l'impostura u il-hiena tat-tiranni!!!

Fit-tnein u ghoxrin ta frar li ghadda, la spiccia it-teatru, chien hem sargent tal pulizia poggiut mal bieb jara in-nies hiergia; f'dac il uakt chien hiereg certu galantom ma uihed habib tighu, u jisma lil dan l'inden ta sargent jimmolestah bi cliem l' actar vili u pungenti, li joffendi lil dan il galantom m'ux stit fl'unur tighu—dan l'inconvenient hech cbir, chien sejjer jikajjem xenata m'ix ċeċeħna li chiecu il habib tal offis ma żammux u ḥargiu il barra mil l'ahiar li sata.—Uara stit sieħeb dan li chien immolestat resak fuk is-sargent maggiur u kallu dac collu li giara, u chif dal galantom chien ingiustament bi cliem l'iżied sacrilegu min dac is-sargent molestat, u mħajjar; is-sargent maggiur semħu, dhaclu dahca hajna, u kallu tibża xein ghax jcolloc sodisfazion.—Fein hija iżda dis-sodisfazion? Inti huua is-sargent maggiur l'iżied kalbieni? Inti huua il habib tal galantomi, u għadu cbir tal briccuni? Inti huua li kīghed għal paci pubblica, u frattant iżied dakkjet tiddisturba bhal meta citait lil dac il galantom ghax applađixxa fil Barbier?—u għal xi uħud li jaġħmlu ta fuk taħt fil platea id-dauuar uiċċech band'oħra—Ah! pulizia, pulizia! Nies mibghuda min-nazioniet collha, nies li ma jaġħmilha maġħcom ħad, min hu dac li sejjer jaġħmilha maġħcom żbirri?

L'argentieri tilminta uisk mil conslu tad-deheb, li jħalli lir-regattieri jidħlu għandu, fein b'sentenza chienu ipprobiti: hija virgonnja cbira li tmur persuna biex tiżen xi ħaita deheb, issib f'dakka uħda hafna lpup fukha; min jrid jixtri minn haun, min jrid jixtri minn hem; frattant il pulizia ucoll għandha l'ordni li ma thallix jersku regattieri fil bieb tal conslu, imma li jokogħdu

fil cantuniera ta strada Mercanti. L'ahħar darba, smaina li harget mara tibek minn hem geuua, ghax marret biex tiżen certu deheb għal semplice soddisfazion taġħha, u ir-regattieri iccontorni uha hem geuua stess biex jixtru bil fors dac collu li chellha. Ta dan collu hem bżon li jatu ireaptu, u li jimmantien il bon ordni chif huma tenuti u obbligati.

P. S.—Fuk il conslu tal fidda ucoll hem bżon ta xi correzzioni, cioè riguard il fatt tar-regattieri; għal did-darba ma nħidux iżied!

AHBARIJET DIVERSI.

Certa Sinniura mil Belt, li għandha xi hagia tal flus, mardet marda seria, u ic-ċonsidat kalba ma certa *Leħja* tuila daks ta *San Girolamu*, din il lehia giägħlet lil dis-sinniura tmur tbiddel l'aria il Furiana iżda bil proibizioni li ħatha collha ma jistgħux jżuruha, biex lat-tmut, naturalment dauc l'erba ħabbiet li għandha jixorbu-homla it-Tabib, u il *Leħja*.—Għal minn jisħem stit cliem.

Nhar l'erbha li għadda għamlu ir-rappresentazioni tal *Barbier* darb'ohra; u f'certu loc pubblicu chien hem xi had tal pulizia jithaddet fuk dac li chienu ci-tau mħabba ghax applađixxa lil *Malagricci*, u kal, li jieħ jargia jaġħmel ħażja simil, bilgħri bilgħri jeħdu calzrat! Chem int Buffon sur è!! int ma tafx illi żmien l'inquisizioni għadda? Mela avverti xogħloc chif issemmi lil galantomi man-nies, ghax Għiahan mil lum il koddiem jsittixlech sa l'ankas pass li timxi, u sa l'inkas pass li taġħmel falz, jħarrfu lid-dinnja collha.

F'leuvel Għiahan li johro ġu naġħmlu it-traduzioni ta certu articulu li chien għamel il *Mediterran* xi sentein o tlieta jlu fuk serk u sentenzi li chellu certu uihed tal pulizia. M'ux ghax irridu id-denil lil xi had, imma ghax xi uħud li għandhom uisk aria, tajjeb li tkhakkalhom.

GIAHAN U BERTOLDU.

Bert. Eccelentissimu Giahan, serv tighech.

Int bħat għalia?

Giaħ. Int ma tafx li dan l'ahħar numru tat-tliet xħur, irrid nibaqhtec bosta bnadi.

Bert. Isbaħ din; fein tgħidli immur, eccel-
lentissimu.

Giaħ. Tnejeb; mela l'eueel ma għandek
tmur, dur fis lis socj collha, u għi-
dilhom illi Giahan jrringraziahom
uisk mil l'attenzioni, u il pacenzia li
ħadu bih, u jttama illi għat-tliet xħur
li sejjrin nargħu nidħlu sihom jcom-
plu li stess attenzioni u protezjoni
li ureuh dejjem sa minndu beda
jichteb *is-santu cruc.*

Bert. Isbaħ din, dal uakt miġhech, ankas
indum għaxar minut.

Giaħ. Stenna, stenna tigħix, għad fadal xi
nghidlech.—Uara li tirringrazziahom
lii coll, u turihom l'imħabba li għandi
f'kalbi għalihom, itħak giria sal Pa-
lizia, u għidilhom li Giahan sella
għalihom ucoll, u meta jridu xi hagia
jen pront sa. l'ahħar nifs tal-ħajja
tighi!!! Chif teun hem saksi lis-sar-
gent *Montagna* għidlu Giahan jixtiek
ja f-did il-porga taż-żeit li chien
jsemmi fejn il-bieb il-falz tat-teatru
nhar il-ħamis fil-ghaxja għamlitlux
effett, għax l'indigestjoni ma hix mil
l'ahjar ichell, specialment f'dan li
stagiun. Minn hem mur fis-ħand *Don*
Callorista, għidlu jaġħmilli piacir jir-
rivedi daun l'erba versi traduzioni,
biek ma jeunux iccriticati.

L'INSPIRAZIONI:

Ah! x'hemda ta bahar!

Ah x'hena ta xefak!

Uar' għolia già resak

Il kamar jħib;

Bein dalma u żernieka

Daul tilmaħħ keħd jisbaħ,

Husbien il-leiħ tilmaħħ

Man-nbar riesak krib.

L'aurora li ħiergia

Bil-lbies sabiħ taqħha

B' uard thejj tilmaħħha

Lil migia tax-xemx;

Minn sommha id-dahċani

Tar'ħiergia coll feugia,

Titligħeb mal meugia

Hram siha ma hemx.

Imsatar (1) jħammru

Bid-deheb minkuxa,

Hem kiegħda misfruxa

Fuk l'ibħra ġueidin;

Bhal sodda giò saltna

Tas-slaten ferħana

Fis stembħu jgħid dana

U saltnu coll hin.

Għal chem lin natura

Ma tgħidx l'hi tarbia

Mix-xein tagħha hia

Ser' toħroġ bħal merh,

Mal jum fis tituieled

Il-ħarara tal-ħana:

Ma duari coll ħana

Jiġibdni għal ferħ.

Kalb uard iċtarx hecca

Fil-ġnien tal-kdusia,

Lil buiedem bla htia

L'aurora iddiet;

X'xin f' dac il-uakt huua

Li leuvel ħsieb talla,

Ta kima 'l-ebir Alla

X'xin ra lis-smeuuiet.

O ġmiel li mis-sema

Inżiġt għat-thennia

Bil-kžież u il-bluhija

Tebħġuc f' ard tad-dlam,

Ah x'fatta bkait dieħel

Fil-hażen li trabba

Li il-bħur collu tabba

Tal-ħerf kalb il-ħram.

Ah x'tama tal-ħama

Imlietcom bil-blūha!!

Fis-ħallu dil cruha

Tas-slaten il-buieb;

U heġġegju sidircim

Bi-ħarara għażiżha

L'imkadsa trik fisa

Haun ħudu ja ħbieb.

Ah! uiegeb għal xeukti

Ja cant tas-sbuħha

U cliem tal-kdusia

Minn sommha jingħad,

Bil-ġuienah ta l'angeli

Minn sommha jittalla

U fis-ħal ebir Alla

Istahlu it-trikat.

(1) velijiet

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 16.

Nhar il-hamis

18 ta Marzu 1847

IL CLIEM TAN-NIES.

Il-lum li nghoddu—Marzu tmintax,
Minn ta dis-sena—Seclu zatax;
Irrid ingharraf—Lil ebar u iż-żgħar,
Chem għandna fukna—Hmerijiet ebar.
Ma tistax ticceb—Fuk il-kdusia,
Bilġri jghairuna—Bl' ipocresia;
Eu jech kad nicteb—Fuk ix-xbejbiet,
Bilġri jghidulna—Daun hmerijiet!!
La nistħu nictbu—(U ibkħu sgur)
La curunelli—La fuk namur.
U ar' chem hu hecca—Jisma collhad,
Ingib esempiu —Sejjer dal fatt.
“ Chien hemma ragel—Li chellu hmara,
Chien huua u ibnu—Sejrin ghax-xmara,
Għair it-taqabbia—Il missier fukha,
U it-tifel jimxi—Sa biex jsukha,
Chien għaddei ragel—X'naf mnein chien
Lemaħ il-hmara—U il daun it-tnei; [gei,
Xbin (kal lir-riecheb)—Ma thosx misthia
Toktol bil mixi—Lil dit-tarbia ?
(Kabes missieru)—Kal seuua 'l flien,
Ircheb fis inti—Hal nimxi jen.
It-tifel riecheb—Missieru jsuk.
Fis resak iħor—Chien gei mis-suk.

Ma tistħix tircheb—(Ghajat katih)
U thallli jimxi—Missierech xi? .
Jaħtieg mel' ibni—Bla żmien ta xein.
Biex ħad ma jlumna—Nircbu li tnein.
U 'ech bilġri rieħeb—Ha is-sarċ f' ideih,
Kagħad stit lura—Bit-tifel ħdeih.
Fil uakt chien riesak—Bejjegħ it-tin,
Bongiornu, kallhom !—Bongiornu xbin!
Xbin għidli ħagia—Già la ntkait miqhech,
M'ux għal xi ħagħi!!—Dil hmara tigħeħ?
Iva ja xbini—Sejrin ghax-xmara.
Din ser toktolha—(kallu) f' nofs ħara !!
Din il chefria—Dil crudeltà,
Turi 'l int niekes—Mil carità.
Kal seuua ir-ragel—(Kabes ix-xiħ)
Uakkaf il-hmara—Hem minnu siħ,
Lil l'ibnu niżżlu—Biex jimxu it-tnein,
Sa biex ma jcollhom—Xi jħidu xein.
Chien għaddei iħor—(Ghajat) xbin! sten!!
Bil hmara u timxi!—Dan ma hux gen?
Oh bhal dal huejjeġ—Jen ma raid kadt!
Chif niccontenta—Nibda 'l collhad?
(Kal dan ix-xuejjah—Lil l'iben tigħu,
Illi chien kighed—Hech hada drīgu.)

Tafx mel'chif naġħmlu—U' ech għandu jeun,
Nerfġu aħna 'i ħmara—B'dan il bastun.
Hech fl' aħħar għamlu—Ma kalux le,
U in-nies uraihom—Jħaitu għèl!!
Chifspicciat fl'aħħar—L'imseicna ħmara?
Inkata 'i ħabel—Uakħed fix-xmara!
U ix-xiħ imseichen—Bi ciem in-nies,
Tilef il ħmara—U il gid fil kżies!!
Mela f'did-dinnja—La tinseu kad,
Ma ticcontenta—Sgur lil collhad.

MALTA.

L'ahħar darba konna semmejna xi ħaż-
għaż-żuk fuq, riguard ir-regattieri li jcunu
minsuba f' bieb il conslu, minn bil-leil sa
bil-leil.—Din il għarucasa hech cbira taġ-
hom li ma jridux jisimġħu, jaħtieg illi uħed
jati ircaptu taġħha xort'oħra, u naccusau
fil mentri lil pulizia li tippermettilhom li
jokoġħdu meta għandhom l'ordni li ma
jħallu homx; il piantun minn hem ma
jmissu jonkos kad, għal dan u għal bosta
ħuejjeg oħra.—It-tieni naccusau il
conslu, li ma jheccihomx eu jrricorri lil
pulizia li ma jerskulux ħada biebu—jech
imbaġid ma jaġħmilx dan li għidna, in-
cunu costretti li nkanklu xi ħuejjeg li
jcunu għaliex dispiacevoli. Nirricman-
daulu ucoll li ma jimbarazzax f'affariet
ta djamanti, hagiar prezios &c. la ma
jishimx sihom—u li fil vista jmur għand
coll-had bla l'ebda distinzioni—Jeħi jaġ-
mel li għidnilu, iżied ma nitchelmu, in-
nekk.

LI STAT TAL GŻIRA.

Li stampa ta l'Europa chif iddur ma
hix għair tieħeb li stat miserabili li tinsab
fi id-dinnja. Is-sinniur ma hux għair
jghemgħem, u għandu biex jħix—mela
il skir jaħasra li ma għandux għaixa ta leila,
ma heom minn coll guai bla ma jista jati
ripar lil għacs tremend tigħu, x'jaġħmel? xi

jgħid?—Il prezzijiet attuali tal kmuħ chi-
bru ta bla tarf—u kegħdin jidorb u għal
meut lil dauc collha illi kegħdin f' fakar
li ma bħalu; jitnieħdu bil bichi tad-demm,
u daun huma il maggiur part tal generu
uman. Daun il prezzijiet scont l'esperienza
fehsiebhom jieħħi u jiżdiedu sa
certa epoca, u ilment f'din il Gżira ki-
għid jinstama minn collimchien. Hobża
li kabel chienet tisua żeug soldi, illum
ma tixtribiex inkas minn tliet soldi; il
familli collha illi il kliġi taġħhom uisk
ċeċċeichen kiegħdin jbatu il giuġi—u is-
sofferenzi ta l'ommijiet u il misserijiet
li jarau l'uliedhom jorkdu bla jitħaixu,
jkumu bla jitħreiku, jidrlna illi kalb tal-
ħadid li tara dat-tnejħid u dil miseria
għanda issir kalb tal-ħagħin. F'din il
miseria hech cbira, u li triegħdech, il go-
vern bħala missier hanin, jmissu jħin, u
jaġħmel dac collu li jista għal dan id-deni
hech tal biżże. Il hsebijiet t'Alla huma
uisk misteriusi, u tal-ħagħeb. Dakket
jħacches lil popoli bil giuieħi, iżda guai
ħal dach li jista b' xi mot jnakkas dal
flagel u ma jnakkas. Mela jeħi il go-
vern jrid jaġħmel opra tajba biex jissollie-
va lil Gżira, chien jmissu imkar għal ftit
żmien jatina port franc sa ċhem id-dinnja
tieħu ftit tar-ruħ, u tħiġi lilna ucoll. Jaħ-
tiegħ li il govern jati ircaptu, illi il-ħsieb
biss ta dan collu jrieħdech, ujkajjim leħ
għismed x-eu x-eu.—Dana huwa ogħet li
bih jħix il buiedem, u jeħi kad jonkos
milli għidnilu ma nasux x'consequenzi
ebbar jigu.

POLIZIA E CORTI DI POLIZIA GIUDIZIARIA.

Mediterraneo No. 252.—24 Maggio 1843.

Nhar il gimħa 12 ta dax-xahar Paulu
Gambin, (li drabijiet oħra chien il confi-
dent u li spiun tal pulizia, u spiss deher

koddiem il magistrati meta il pulizia chella bżon tax-xhieda) chien migiub kod-diem il magistrat mis-sargent Vincenzo Cordina li għażi li chien minnu mhajjar, u diffamat. Saret il querela mis-sargent Cordina, il magistrat ġares lein l'accusat, u saksieh x'għandu jgħid biex jiddefendi ruhu. Kabes kallu, illi hu iċtarx għandu jiogħza lil Cordina, għaliex dac collu li kal ma chienux diffamazionijet l'ankas taġħej, iżda is-seuua: fil uak t-ġażah li serak mil camra fejn jatu iż-żeit lil għases tal-pulizia diversi fliexchen biż-żeit: kal li hu stess ġadhom id-dar ta dan Cordina bl'ordni tigħu: li m'ux biss serak iż-żeit iż-żda ucoll sponos, canent ta li xcubetti, u sat-trombetta tas-sottabojja, li chienet hem b' tifxira. Il magistrat (jsmu tajjeb) żam l'accusa ta Gambin li minn citat sar citant, u talbu formalment ix-xhieda ta dan collu li kal. Kabes Gambin, kal li hu stess chien ix-xhud; u ahna nifnu illi fil fat taż-żeit chien complice ucoll. Uara dan il magistrat iccondannah 14 il giurnata calzrat, u 6 oħra jech ma jghiddibx ruhu milli kal. Iżda hu ma għiddibx ruhu u chien meħut calzrat scont is-sentenza.

Il magistrat chien imdorri jisimghu lil Gambin bhala xiħed b'appoġġ tal-pulizia, u dejjem emmnu: għaliex ma emmnu did-darba? għax chien fil causa u ma chellux xhieda. Imma ma hemx prova ohra għal korti, għair ix-xhieda? Ahna ma nafux jech Gambin kalx is-seuua, għax ma nafux iż-żeit u li sponos chif inserku, imma minn quantu għal kanni u it-trombetta tas-sottabojja, facili li uħed jaun jaf, billi jara għadhomx iżied f'did il-camra, għaliex ma chienux hem iżied, bħalma intifu &c. Li il magistrat minn causa ried jaġħmel tnejn chien jmissu jivverifica dan collu.

Haun jittratta minn confident tal-polizia jiogħza sargent tal-polizia, jidhrilna li kabel ma iccondanna lil Gambin chien jmissu il magistrat jati part lil ispettur tal-polizia, biex jvverifica dil hagħia, li timporta uisk l'onestà tas-sargent. X'iżied? Is-sargent Cordina stess chien jmissu jridu dax-xogħol.

Iżda dac li ma għamilx il magistrat naġħmluh ahna, u niddirigu ruieħna lil ispettur tal-pulizia, u ngħidu, li chif jid-rilna, illi l'origini ta l'accusa ta Cordina hi chif insemmu. Xi huejjeġ colltant il-tant chien segretament icconsinniati lil Gambin mis-sargent biex jehodhom lu fid-dar tigħu il Furiana. U darba, jech hu tas-seuua chif jgħidu, tah stit sponos biex jbiġhom, u Gambin biġhom użam il-flus. Minn hem il-haun beda is-sargent jipper-segitah, u beda it-taġħiġ tas-serk illi minn dan Cordina chien illiberat, u gaża lil Gambin b' taġħiġ u diffamazioni.

Mil banda l'ohra facili tassigura ru-hech mil qualità tas-sargent, u facili tirrivedi ir-registri tal-bastimenti tal-guerra fejn chien drabiet ohra impiegat, u mnein chien imċocci bl' ingiunzioni li ma jistax jcun iżied ammess fis-serviz tar-regina.— Dan jista jaġħmlu fis l' ispettur, u għat-tutela tal-corp tigħu nifmu li jaġħmlu fis.

N.B.—Daun il-huejjeġ gibnihom, u ingibu oħrain iżied moderni, m'ux suk dan Cordina biss imma spk l-oħrain collha li jimmolesta lin-nies bi ciem, b'hars, u tant movimenti ohra li ma huma xein adattati għal persuni tas-serviz; ahna jidrilna illi il-pulizia kieġħda għal bon ordini u m'ux għad-disordini, perciò hem bżon l'intom tirrispettau, u tatu għainuna fejn jinħtieg lil collhad in general. Ma hemx sinniur u skir, ma hemx baruni u artista, imma collhad xorta uahħda minn għair l-ebda distinzioni. Ilha nissaportuh

lil Cordina, u dejjem shimna li jimminda, imma il condotta tighu, giagħlitna nictbu il haja antica, u moderna tighu.—*Arrivederci.*

CAPTAN RUGENS.

Fil stit numri li għaddeu conna ħallejni rieked lil dal Malandrin, lil dal bnie dem insinnificanti; iżda billi issa ragia tana mottif, u giè b'sakah għal taħt il ferla, hem bżon li naġħihsu tajjeb scont il meritu tighu. — Xi trid tgħid bih dac id-dahc li dhaqt stit ġranet ilu il chistlania? uiegeb ftit lilna! inti xi ħsibtu lil dac li chien interrogat giument mil magistrati fuk l'affari tighu, li huua malandrin bhalech eu bħal xi uħud minn ħbiebech? B'liema ardir tinur tgħid illi il magistrati tau sentenza ingiusta? int tista kad tiddecidi is-seuua mil l'imghauueġ? Fein tgħallim il legali fl'ospizi, eu mal banavoli? Già ma hemx bżon insaksu għalix, għax ma hemx ruħ fi Trebisonda li ma tasfieħ, u jekk nibdhu nictbu il haja tgħeċch, ma nispicciaux għal ħamsin sena, specialment x'hin għamila ta sensal f'dac il fatt tat-tor, u is-suldat, dich biss taġħimlech autentica uara dahrech daks meta għad jaġħmlulech meta tcun fursat. Xi tridhom lil xi uħut mil galantomi ta dich in-naħha bl'insolenzi infami tgħeċch? inti x'tifhem illi lil dauc tista thallathom, u tipparagonahom mal persuna tgħeċch? Idhol mela dħħla fis-x in-nifsech, u ara x'inti taġħmel, għax nakilgħulech il kix u il mix tgħeċch collu; u stacar dejjem int u shabech il proverbiu antich taġħna, illi: "Min jaġħmel jaħmel." *Arrivederci.*

LIL CATAPAN.

S'issa ma nafx chem il darba għidna illi il catapan ma għandux x'jaksam mal pulizia, bil-leil jmur jaġħmel ir-ronda, jidħlu is-sargenti tal pulizia bil-leil fil huuenet fejn jeun, jirrapportaulu l'affarijet tas-serviz; stacar mela illi din l'ahħar darba li nġidu lech, għax darb oħra nithadtu xorċ oħra miġhech, u ngħidu għaliex taġħmelha ir-ronda bil-leil. Izda nisperau l'inti tit-ġakkal.

LIL S. M.

Sur è, bona grazia tgħeċċi la'ssaksix min

huua li jiġi funnali l'affari tal pulizia għax int taf iżied minni min huua, eu dak si biex ma nigħib; u għamill piacir fil huu net is-semmix l'isem tighi.

P. S.—Ftacar li għandcom ras tajjba magħcom, u icconservauha tajjeb, għax jekk għad johrotx mis-serviz, naccu istah taħt ideja, u incun naf bosta ħuejjeg ta l'offiziū tagħġġġ, mela attendu tajjeb għax il-ahħar xriech it-tiben.

Darb oħra ngħidu xi ħażja fuk il għas-ses tal-funtana, meta jgħib il-laham u ma jħalsuh, u jisċru fuk spallein l'imsejha bejjigha, għax għeddēduhom li jakgħu in-disgrazia tagħhom! —

Signor Għaż-Żen

Io credere che sono nel dovere di ringraziare voi, dello articlo che avevo scritto nel *Għaż-Żen* vostra gazzetta sopra il giovane mio signore—Bravo, perciò vi ringraziato molto.—Voi vi pregate io di stampare questo ringraziamento, perchè siccome questo fatto caduto il giorno 22 dello febbrajo, voglio che sia memorata mente. Uh! quante piaceri aveva prenotato quanto leggiuto il *Għaż-Żen* penultimo sortito, io non l'avete leggiuto tutte, ma vi confesso che ho preso molto piacere leggere l'articolo che parlò di quel signore che era stato citato dal sargeante majusclo della politessa; credetme signor *Għaż-Żen* che io avete molto ridere quel giorno. Scusatme se io prendere la libertà di scrivere col italiano a vostra signoria, ma vedete, e scusato nel stesso tempo, perchè io siete il serviente di quel giovane, e mi dispiace molte quando la maltrattato, perciò vi ringraziate dello articolo appositamente dalla vostra signoria scritto dove avevano fatto mostrato che il sargeante majusclo non ha diritto di citare *verbātamente* nè anche un berghudo. Questo è totte, perchè lori hanno creduto che io non sapessere scrivere col italiano, per questo io scrivere, e se piaciuto questo mio maniero di stendre, stendrò un altro articolo italiano più fino di questo. Adesso credere che io sono molto vostro amico, e se v'incontrare questa sera *nixorbu pinta baida* insieme.

Mastru Peppi Marcu Bomba.

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 17.

Nhar il-had

28 ta Marzu 1847

IL-LSIEN TA MARA.

Min kad ma sama—Ta Nina 'l ħrafa
 Jakra lil Giaħan—Fis jcun jasa!
 Biex tcunu tafu—Il l-sien ta mara
 Hemx ehżeen minnu—Għal li chien giara!
 Mela din Nina—Chienu żeuġuha,
 Ragel taz-zoccor—Chienu chissbuha,
 Chien jismu Ninu—Minn Hal Tarxiel,
 Għaliex dil mara—Chienet cbir xchiel.
 F' coll ma jitħellem—Chienet tmerih,
 Collma chien jaġħmel—Tiddieħech bih.
 Giurnata uahda—Hareg ftit chmieni,
 Paci ma martu—Chien l'iżied hieni.
 Mar is-suk bil-għri—Jixtri mazzita
 Illum kal forsi—Marti b' aptita.
 Dar is-suk collu—Ma sabulux
 Għax nhar ta gimħa—Haun ma joktlux;
 Mar taħt il loggia—Sab il Mustaccia,
 Iċcorda mighu—Xtara ftit caccia.
 Bagħad lit-tifel—Bla telf ta zmien,
 Kallu jghidilha—Li dan summien,
 U taqħmlu torta—Minn ġhair zmien xein,
 Li ma teunx cbira—Għalina it-fnein.
 Tas-suk mar jiġri—Għand martu Nina,
 L'iżied biex jakla—Dich ic-cinquina!

Hech malli uasal—Habbat il bieb,
 Xirfet fis Nina—Biex tara x'gieb.
 Siniura kallha—Gibt das-summien,
 Għamilhom torta—Ar' x'huma smien!!
 Hadithom mn' idu—Fettlet ġagħina.
 Kallha jen sejjjer:—Bongiornu Nina!
 Lestjet it-torta—Ta dan it-tajr
 Il forn baqtitha—Hmietha malair.
 F' nofs in-nhar seuua—Giè ir-ragel taġħha
 Kagħdu biex jeclu—“Ej kalla istaħħa!”
 Kabżet fis martu—Hech b'dan il cliem,
 “X' ritru dal ghodu—Dan il gamiem?”
 “Scusani, kallha,—Dana summien,
 Xtraitu b' idejja—Nisgurac jen!”
 Kabżet fis Nina—“Daun gamemiet?
 Tokħox tħabbini—B' dal ħmerijiet!”
 “Kigħed ingħidlech—Dan summien sgur,
 Jech tmieri n-ġallkech—B'dan il macturi”
 “Gamiem dan iva—La nħidlech jen,
 Bicċia ta chiesah!—Dana summien?”
 U 'ech chelma huua—U 'ech chelma hija
 Iggielu u saru—Fis kattanija.
 U tħa xebha—Ma nħidu xein
 Li damet f'sodda—Seuua xahrein.

Chif ghaddiet sena—Fuk dan il fatt,
(Harsu chif mara—ma tinsa kad.)
Chif geu biex jeclu—Resket stit hdejh,
U b'harsa chiefra—Fis harset lejh.
“ Bhal-lum tiftacar—(kaltlu dal ciem)
X'xebha cont taitni—Fuk il gamiem ? ”
“ U ghadech tmieri—Li m'ux summien,
Xtraitu b'idejja—Minn għand il flien ! ”
“ Le tentazioni—Nibka immerich !! ”
Kabes fis Ninu—“ Mel han-nurich ! ”
Darabba b'xebha—F' xifer l'armariu,
Sa biex jagħmlilha—L'anniversariu.

MALTA.

Min hu dac il kalb ta tigra li jati dakka ta għain fuk fuk lein li stat miserabili tal Gżira, u ma jarmix xmajjar tad-dmugħ ? Min hu dac it-tiran li jarmi għaineih fuk li stat sventurat ta Malta, u ma jħosx xi jnissidlu kalbu bi vleggi l'iżied chiefra, u li thallih immalancunat sat-tmiem tal ħaja tiegħu ? Ah ! mseichna Malta !! li xi darba chienet imsejha minn nazzionijiet collha il sur tad-dinnja, u issa irriduciet ruha f'kasba niexfa, u imħabbta mir-riħ ! Min kad jista jiċċeddu il giuħi, il għaes, it-tbatia, u il hemm li kiegħda iggiarrab il famillj quasi in general ? Xi nhia il ħtia li tant u tant famillj kegħdin jitjassru, u jittruf-nau ruieħhom f'pajjisset oħra biex jakil-ghu biccia chisra, u jitħaixu stentament, bghid minn nieshom, minn krabathom u minn ħbiebhom, bghid fl-ahħar nett minn dich l'ard li tuieldu fukha. Fein kad-raina f'hajjitna eu siż-żmenijiet tak bilna il bniet li kegħdin narau illum appena għandhom disħha eu għaxar snin, jiggieru si trikat l-iżied precipitisi, si trikat tax-xellagħini u ta li scandalu, illi dan jistgħu jaġħmlu prova tiegħu it-tobba ta li sptarijiet, li minn għair ɢ-ebda mistħia eu scruplu tal cunxienza ma jatux part tiegħu lil govern biex jara chif jaġħlakhom f'loc addattat, jaħallmu-

hom xi ħagħia utili, u li iżommuhom fil biża t'Alla bi principj ta vera religion bħalma južau almenu f'pajjisi oħra ! Xi triduh jaġħmel dac il missier, eu dich l'omm li għandhom sitta eu għaxra mill-uled fuk spalleihom, jech ma jakilgħux bil hidma taġħhom chem jeclu huma, aħ-seb u ara chem jistgħu jitimħu l'ulied sventurati taġħhom ? Dach il missier li dari chien bi tmien soldi jixtri erba ħobziet u biex jecol, illum jrid tħażżeż il sold biex jixtrihom, u jecluhom minn għair giuies ! Xi nħu jaġħmel mela il gvern b'dan in-nħas hech cbir, ma jistembahx u jara dal mart collu mnein hu gei ? Xi nħu li jrid jara fl-ahħar nett li immutu gozz ? Ah giustizia tal cbir Alla ! int hu il missier tal fkar, int iva għandek tahseb għal għainien taġħhom ; imita jech trid tħun gvern liberali lil dauc il kalbenin li hasbu għal l'Irlanda u li Scozia. Fis ati ircaptu, thallix li jidher il bichi, u it-tnejid ta li sventurati ; ilka dit-talba bħala missier hanin, af li hja ħiergia mil'kalb tas-sud-diti fidili tiegħi.

Il Populu.

IL CATAPAN.

Jididulna l'antichi, illi mondu imbena is-suk jaſu dejjem lin-nisa jibighi il bajd taħt il loggia, u li la kad għalku passaġ u l'ankas kad ma tau fastidiu lil ħad, għax li chiecu in-nies ma chienū jcunu commodi fil moġħidha, eu inconvenienti li jokoġħdu hemina, chieku in-nies chienet tirricorri, u xi giurnal chien jitchellek, bħalma tant drabi tħellmu minn xi inconvenienti li saru u jsiru bla il catapan kad ma jaħseb sihom (forsi għax għandu xi utili). — Frattant il catapan fit-tal ġranet ilu, capricciosament, u barbaramment kacciat f'dakka uahda, lil dauc l'imseichna bejjjha tal baid, li chienu

hem biex jakilghu xi carlin għal għaixien taġħhom, u il pubblicu tant chien servut tajjeb għax chien jsibhom fil kabda, tefaq-hom fit-trik jghidulha it-trik tat-tigieg, biex min jrid jixtri xi tużżana baid jcollu jmur fl'ahħar tas-suk illi dan l'aetar in-comodu ebir għal pubblicu. Barra minn din l'ingiustizia hech infami, ipproibixxa ucoll lil certu bejjiegħ li jokgħod ħadda li stess loggia numru 50 li ma jarmax il-posta tighu chif għandu jarmaha u neħ-hielu mil cantuniera sal miżien bli scusa li jati fastidiu fil uiċċe—illi dal miżien ilna nafuh hemma mondu sar is-suk, u kad had ma ilmenta; chieku insaksuh lil das-sur catapan—dan l'imseichen ragel tax-kighed jħallashom is-sittin scud fis-sena? la ma jistax jarma it-posta tighu chif hu xierak? Ma jarax dan l'ingrat catapan kighed jabbuża iż-żejjed minn dan-nies? Iżda hem bżon illi in-nies tistaħ għainejha, u min huua inniurant jitħallek illi il-catapan kighed hemma biex jara hemx xi-ħagħia tinten eu im-ġoddia, li jggib pregiudizi u il-pubblicu, anche għal bon ordini, iż-żda le li Jabbuża, u jaġħmel huejjeġ chif jdokklu mōħhu, għax li il-pubblicu chien jaf id-dritt tighu seuua, chieku sa l'ankas facchin minn f'loc li jibża minnu, chien jirrimproverah f'uicciu stess.

LIL PULIZIA.

S'issa ma nafx chem il-darba tħelmu il-gazzetti biex il-pulizia tok-ġħod attenta, u ma tkallix dauc l'inconvenienti tat-tfal tas-suk, li ma jiġi addi galantom għal giu is-suk li ma jeunx iccontorniat minnhom, u li jgħiġ luu sa-jarfa ideih fu-khom kontra il-carattru tighu—ħal daks hech nittamau illi b'din l'ahħar avvertenza jatu rimedi, u ma jħallux min jid iż-żejjed fu-khom.

Navvertuha ucoll lil pulizia o sia lil capijiet tal-pulizia, li ma jħallux jsir ġlied

bein is-subalterni, li juahħlu f'dac u f'dac li spiun ta Għiahan, għax li spiun tighu la tafu min huua, u l'ankas kad ma teunu tafu. Minn quantu għas-sargent Vincenzu Corrino il-popolazioni in general ma tridux haun il belt, arau fein tridu tibaqtuh, basta b-ġid min-nies li ma tistax tarah b'għaineha. Jech ma jeunx dan, Għiahan lil pulizia ma jħalliha kad, u jisitħek li jeun jaf il-kix u il-mix taġħhom collu—u sa nħidu x'tithadtu fil-corp tal-ġħasssa beinnjetcom.

F'numru jħor nithadtu fuks meta il-catapan iltaka mar-ronda bil-leiħ, u il-catapan chellu mighu canoncu, u rau persuna fit-tieka u giaghlu lir-ronda issejhila u niż-żluha fil-bieb ta barra, u uara tant . . .

Għiahan għandu uisk mottif jfahhar lil l'ajutant Castagna tat-tliet ibliet, mil attenzioni particolari li kighed jaġħmel bħalma dejjem ġamel, u għandhom tajjeb in-nies ta-did in-naħha li għandu nasca bosta fina li ma hemx dar tal-loġħob li ma sabi-lħiex irċaptu, u iddistruggiba.—Għal l'idea ta bosta nies di considerazioni jghi-du li dan l'ajutant jmissu fil belt, biex almenu jcollha ragel, u ragel li jaf id-dover tighu, m'ux sanfarrun. Akrau il-Carnival ta Malta poesia bil-malti—pagina 23 strofa 22.

Hem bżon li nitħellmu xi-ħagħia fuks il-bandi rigimentali li għandna attualment, u fil-mentri l'insemmuhom jaħtieg li natu id-drittta lil capo di banda Anglu Galea—illi ma hemx difficolità li ma ueriex il-maestrija tighu mil mot li irriducia il-banda maltia, illi m'ux biss li tista tħid tajba, tista ucoll tħid liberament illi mix-xein saret il-banda l-iż-żejjed famusa u tajba u supiriura mil bandi collha. Bravu is-sur Anglu Galea! bravu il-patriotta li jaġħim-lilna unur! li almenu min jiġi frostier minn pājjis iħor ma jgħidx li ma għand-

nies virtusi—illi a proporzion ta bnadi oħra xi hagia iżied mil leuuel belt tad-dinnja.—Tant iħor għandhom jeunu imsaħħrin daue il virtusi collha li jaġħmlu unur lil Gżira; u il folli ma għandhomx jeunu mimlha ġħair bl'incoraggiment tal-giuvin tun virtusi, u li giurnata incunu nistgħu ngħadduhom ma rgiel cbar tad-dinnja.

Sur Għażian—Bona grazia tigħeċ-ċharraf lil cappillan ta’ hal Kormi illi il festa ta’ san Giorgi uaslet, u aħna lil dac il predicatur li għandu jippredica assolutament ma irriduhx. Dauna l’erba chelmiet jidherilna l’ huma bizzżejjied, u nisperau li jcolna risposta. *Hafna Kormin.*

AVVIS.

Fil librerijs tas-sur Paulu Calleja il belt Strada Tesoreria jinsabu id-dizzjoneri bil-malti, bl’inglis, u bit-talian bi prezzi jiet uisk moderati ta’ G. B. Falzun.

All’Eccmo, ed Onorabmo sir Għażian, comandante le truppe Malandrinesche &c.
Umla Petizioni di Barlori, della Bormla.

Eccellenza,—Noi conoscemu che voi volere il beni del tutti li omni, molto di più di noi povra genti, e per questu noi abbiamo fatto fari questo memoriali.

Quel famusu cap. Ruggens Puff, che voi avevate avuto onorato tanto nel vostro giornalino, voli questo sur Puff (parlamu con dovuto rispetto) far lo signuri col bastuni in mano, e poi usare con noi nelle seguente maniera. Vieni il galantomo ogni giorno sulli nostre barca, fari baruffa colle pastazi per stari alla puppa, gridari parlati con rispetto come un majale—e così noi andari venire vogamu dalla città alla Bormla, e dalla Bormla alla città, lui frattantu non pagari li due grani dello viaggio—Ora la questa non è la maniera. Sir Għażian preghiamu di dari ajuto, e rimedi, altrimenti noi osari con lue da pastazi. E della grazia &c.

Anton—Patita—Karnita—Lablaba—Lariuni—Leuzu—Scaramp—Cristallu—Gildu—It-tambur—Geremia—Sebargiel.

TREBISONDA.

Mal vapur Puff cap. Ruggens, gietna l’ahħbar illi nhar l’erġha 24 ta’ dan ix-xahar il malandrini u il malvagi ta’ dich in-naha geu sal belt għal certa affari uisk interessanti, u f’xi il-hdax nichsin quarta hadu purgant li jdum jaġħmel l’effet sihom sat-tmiem tal-hajja ta’għidhom; aħna konna għidnīhom xi darba illi il proverbiu jidid “min jixtieq id-den il-giaru, jisbah bieb daru,” imma lil daun il qualità ta’ nies ma hux ta’ min jithaddet maġħhom bil-proverbji—*Gente grossa dacci favi*. Specialment il Gnejdes, il uiżgħa, u il cuac-cru flimchien mal kopti, xteku a rottà di collo li xi galantom jssoċċombi imma dis-grazia ta’għidhom l’innocenza tittrionfa, u lilhom għad giurnata narauhom imfixxla; Alla hares kad. . . jiscappau. Statevi bene.

Għażian jħarraf lis-sur Anglu Ercolani, illi min chellu xi hsieb jaġħmel xi penitenza biex jmur il-genna—b’dich il genna li għamel fil-Lombardi neħħielu il volontà—ħal daks tant eu jurina xi hagia aħjar, eu jneħħiha minn hem xogħol ta’ darba.

Jiddispiacina li did-darba ma chelniex spaziu bizzżejjed biex ingibu il fatt tal-għistacor ta’ certu berghud, imma darb’oħra ingibuh monndu infetak, sa tala koddiem il magistrat.

Kieħda tiġri vuci mal belt collha illi monsinniur is-Sant sar eugitur ta’ monsinniur Caruana, il popolazioni in general hadet piacir uisk, biha dil facenda.

AVVIS.

Chif għaddha minn uidneina illi is-sur Cleofide Cremona, għandu jati accademia letteraria allavollia rasu jebsa daks ir-riħam, u jurina l’arblu tar-razza; għax il mamā kalet li ma jiconvenilux jħallat mal galantomi.

Dr. Dante Castelnuovo professore di lingua ed eloquenza Italiana e lingua Francese offre di dar lezione a quei signori che bramassero valersi di lui ed abita Strada Teatro No. 125. Ed anzi per dar un saggio di se darà in questi giorni un esperimento accademico di letteratura Italiana, ossia Declamazione e Spiegazione della Divina Commedia di Dante Alighieri.

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 18.

Nhar il hamis

8 ta April 1847.

IL FESTA TA S. GHIRGOR.

Min jista jpingi—F' dan il folliet,
 San Ghirgor taġħna—Dac iż-żuſſiet ?
 Minn coll nies tara—F' dac Hal Tarxiel,
 Il ksaset jeclu—U imbit bil kliel !
 Tara 'l locandi—Fibom coll git,
 Mimlijja it-tuagħen—B' mixui u mazzit,
 Tara is-sinniuri—Minn ta li bliest
 Miżżeugia u romol—Għożżeib, xbeibiet ;
 Fkar u sinniuri—Collha mdandnin
 Bl' isbah lbiesi—Sa b' deheb fin ;
 Già min jicrihom—Min jiddubbahom
 Min jissellishom—Min jimbrulliahom ;
 Tal belt tilmahhom—Bil cappellin,
 Minn mil bħid jidru—L' huma maltin !
 Tara li xcuma—Li żmiceċċa lampi,
 Liebsa la polca—Bħal ta li stampi ;
 Bħal chiecu Memu—Jitchessah ftid,
 Ma Checa eu Żaża—Jinnamra jrid ;
 F'laħħar jispiccia—Giò xi hanut,
 Jecol u jischer—Bla flus fil but.
 Addio Checa—Dich in-namrata,
 F' xebha jispiccia—Minnha ix-xalata.
 Tara lil Żeppi—Liebes fratel,
 F' idu kassata—Eu figat :

Lil Giamri tilmah—Fratel ucoll,
 Bli standard f' idu—Sa biex jħoll
 Kalb il għarusa—Li teun hem ħdeih,
 X' hin jibda jxeiru—Shiħ bein ideih...
 Tara 'l Catrina—Ma żeugiha tcun,
 Bil gies imżeina—Eu bic-ciappu !
 F' laħħar tilmahhom—F'xi roċna muarba
 Fein ankas jersak—Ta habba ix-xarba
 Jokogħdu jeclu—Dac li stuffat,
 Il mokli u mixui—U il kassatat.
 Tara lil Giamri—Jati 'l għarusa
 Tiegleg xi bokka—B'tarf il carfusa.
 Uara xi torta—Tigi 'l mazzita,
 Jati 'l Catrina—Jech teun b' aptita...
 Ma hemx bżon nichtbu—Dac il mazzit,
 Chif malli ixxommu—Jakbdech l'aptit
 Chif teun imħaura—B'dac l'ohla żbib,
 Jech teun magħimula—Seu ta habib.
 Mariu jkattahha—Fis flieli flieli,
 Li Catrin thossha—Bħal cannamieli;
 Uara 'l mazzita—Jigi 'l kubbait,
 U imbagħt jistriħu—Nifta taħt hajt...
 Fil uakt hem jersku—Il għomni ucoll,
 Fuk id-dakk taġħhom—Jkabblu 'l coll.

Jerġħu id-dakkaka—Hech scont l'usanza
 Bilġri id-dokkulhom—Xi contradanza,
 Giamri jiżżeq bel—Jaġħmel giasè,
 Finta b'Catrina—Fuk it-tuppè.
 Jibkħu hem jisfnu—Sa ma jsir tard
 Jispicciau f'sacra—Ma jaraux ard.

MALTA.

L'ahua maltin, scont il galbu illi it-talb taġħna il govern ma jiccalulah xein, u ġhal-xein nictbu u nhambku fuk li stat miserabili li tinsab fis il-ġzira, u il giugħi li haun mħabba fil-ħoli tal-hobż, għax il-hobż minn f'loc li roħos għola ġabtein oħra fir-ratal, hech collma immorru aħar, u aħar, mischin il-fkajjar li dal flagel jhossu uisk iżied mil l'ohrain; uisk nid-dubitau li għad nibdħu narau, Alla hares kad, in-nies jmutu fuk xolxin bil-giugħ. Inħossuna immaravilliati chif għadu had ma ħaseb biex jaġħmel petizioni lil gvern sottoscritta mil-popolazioni collha sa biex jeħu hsieb u jara chif jaġħmel jati xi provediment necessariu ta dan il-flagel hech tremend; li chiecu il-govern chien jaġħmel bħalma konna ġidnilu li jati għal xi stit taż-żmien port franc, nissoponu illi il-ġzira chienet b'xi mot tnakkas minn hemmha, imma jech dan ma jaġħmlhx, u il-mercanti u in-negozianti aktar jaħsbu għalihom eu għal fokra, immorru lura bħal granċ, u minn f'loc li nakbdu l'ard, neherku xogħol ta darba bħalma għerkut tant u tant sli Scozia, u fl'Irlanda kabel ma bedgu jissoccorruhom il-potenzi tad-dinnia collha. Dauc collha li għandhom kalb hanina, daun l'erba versi jmisshom jitteneruh, u jraddbu lu kalbu iżied u iżied, imma minn ma jeħodiekk in considerazioni, nistgħu ngħidulu francament kalb ta tigħra, kalb ta tiran.

FUK IL-CARITÀ.

Verament ma nistgħux ma nillodauhiex il-condotta tas-sur Giuseppi Sonninu, illi nħar il-gimħa il-ebira ħaseb biex jaġħmel carità mal-fkar ta Malta, cioè il belt, il Furiana, l'erba u qiegħi, u ġħad u ġħad, barra minn Bormla, il Birgu, u l'Isla—u daun it-tliet ibliet għaliex ħalliehom ma naħux, ahna jidrlna illi f'dauc it-tliet ibliet hem fokra bizzżejjied u forsi xi stit aktar minn bnadi oħra, u anche maltin bħal l'ohrain, imma già li la ix-xorti, jid il-proverbiu sa fil-hagiar—dauc in-nies mas-sur Giuseppi Sonninu chien u sventurati. Ma nismux li nibbiasimau b'daun l'erba versi, anzi nirrispettauh, u infahħru għal l'opera caritatevoli li jaġħmel—imma jech in caso mai jargia jiġi xi īx-sieb iħor li jaġħmel xi hagia simili, ma jħallix min jilminta contra tigħi.

Sur Għajnej

Billi f'lähhar numru li ħareġ cont-ġħarrastna li għandu jsir xi cugitur ġdid ta l'iskof hu minn hu, nitolbuh li jeħu hsieb ta xi congregazionijet ta diversi fratellanzi li meta jcun il-uakt ngharrfu homlu uahħda uahħda bl'abbusi taġħhom collha; iżda kabel xein ma nieħdu hsiebhom, hem bżon li ngharrfu mil-lment li kīgħed jsir minn dich tal Crocifiss ta Bormla, cioè il-procuraturi taġħha fl'erbatax il-sena li ilhom fil-procura kad ma tau kontijiet lil-had, u il-għalbu daun in-nies kad ma ħasbu biex jatuhom, illi din il-hagia tati uisk x'jaħsbu illi hem xi hagia fin-nofs. Ahna jidhrilna illi f'coll procura li hem seuua pubblica chem privata hem bżon li tati il-contijiet taġħha eu bilanċ, chif għandu jsir. Din l'affari hem bżon li uihed jeħu hsieba seriament, u li ma teunx ittrascu-rata iżied, nitolbu ucoll lil-procuraturi illi dauc l-opri collha li jsiru mil-fratelli, u

mil benefatturi, ma jmorrux jghidu libuma taħhom, u li għamluhom minn flushom, għax jech nidħlu fir-rkakat uisk tal-huej-jiegħ nħidu li piuttost l'oratoriu interessat minnhom, inchella huma interessati mil l'oratoriu. Arau chif tridu taħmlu għakilgħu il-contijiet bil-kalb it-taiba !

Sur Għahan

Darb'ohra bona grazia tigħeċx xein tokħod tħallhar uisk lil ajutant tan-naha l'ohra fuk id-diar tal-logħob, għax fadal tnein, cioe uahda meta ma teunx f'banda tcun f'dar oħra, iżda l-iżied f'hanut fein kegħdin jilaqbu logħob tar-rest, u kegħdin jirrovinu hafna familli, infatti uihed minnhom chien jmur spiss it-teatru illum mischin uaka għal uicċio, u il-logħob ghoddu neżżeġ lu sa mil kmis ta nħar ta xogħol — iħor l-ħħar darba ħareġ minn hem imchitħet chien ghoddu kabes fil-giebja li ma chienx hem iħor żammu minn sieku; għal daks tant meta l'ajutant jeħu ħsieb jiddistruggi intierament il-logħob li għadu jsir, jimmerita tas-seu min jillodah.

MISTOKSIA.

Tafu xein mnein giebha Captan Ruggens dich il-libsa tal-filpa seuda, kadima u mtebbha bil-ktari tax-xama.

RISPOSTA.

Dich chienet il-faldrappa li jgħattu li mgienen biha meta jmutu, serakha jumein kabel ma ħareġ mil l'ospizi.

LIL CONSLU TAD-DEHEB.

Għahan jħarrraf l'il conslu tad-deheb illi din l-ħħar darba li nġidulu fuk dauc ir-rigattieri li jżom f'biebu a dispet ta min għandu fehma, jech ma jatix ircaptu nisgurauh li ingibulu bceieč li jcunu mez li jaun imċoċċi mill'impieg, u li jaun mibgħud mil poplu collu. S'issa kegħdin inchelmu taħbi, u jibka beinnietna

ma jaun jaſu had, imma f'Għażiex iħor biex teun taf taka fil-lista is-seuda, (cioe) chem il-darba ma taġħimil id-dover tigħeċx u tħalli lil dauc ir-rigattieri li semmeina; daun l'erba versi jidrlila li jmis-shom jistħulech għaineiħ.

TROVATURA.

Fil-ġranet tal-gimha il-cbira certa sin-niurina celebre fil lingua taliana infatti majjistra, chienet seira taħmel ic-cirċa u uakħgħula żeuġ ittri marbutin b'haita tar-raddiena, uahda tan-namrat taħha u l-ohra taħha, verament chellha ragiun li tgħid dis-sinniura illi il-Bormlisi ma jaſux bit-talian, isimġħu l-ittra li baqtet lin-namrat hijex capo d'opera.

Madmasella

Da quella giornata che io avevo, ed ho avevo avuto l'ispirazione di metterci le mie occhie nel vostro amabilissimamente faccia, avevavo avuto creduto di sarò nel paradiſo di Adamo; ora bisognasse che ella mi farebbe prestissimo conoscere la di ella volontà, acciocchè prepararci. Aggradite adunque la questa mia lettera bagnato colle mio lacrimi d'amore, e giuro sull'Asso del Coppi e sulla maniglia bastuni, non cambierò già mai la mia dolce Funga.—Addio mia cara, baglio quella mano di miele negro.

Vostro Amani Uizgħa.

(Risposta tan-Namrata.)

Signorino

Non mi parerebbe d'avermi già mai da pentirmi d'essere divenuta vostra consorte; io accetterò con molto allegria la vostra proposizione. Voi conoscete posso figurarmi le mie sentimenti, e l'amore insieme del mio core innocente eziandio la fiamma che lampeggia dentro questo cori nato per voi. Per quella poi che sarà dote, non bisogna parlare perché avrò più di quello che crederete, poi io la dote la portare con me, io vi assicuro che se io darerò i lezzi della lingua taliana in pochissime mese faremo la nostra fortuna; io di tutte mi de-

litto di poesia, di letteratura, di belle let-
tre &c. Dunque per me non mancare altro
che voi mio caro bene stabilirete la gior-
nata per la pubblicazione—Addio caro
sposo., Amatme *Vosra Amorosa Funga.*

TAHDIDA BEIN GIAHAN U BERTOLDU.

Ber. Eccellenissimu Giahan bon giornu!
Gia. Oh *beati oculu!* feinech daž-žmien
collu, hsibt l'inti mitt? X'ahbar
għandna mil ġdid?

Ber. U chem għandna xorti, ma hix biž-
żejed giurnata biex ingħidlech!

Gia. Jena huejjeġ tas-sustanza irrid naf,
marridx naf hagiohra—Il catapan
chif inhu sejjer, u il pulizia?

Ber. Jena dejjem huejjeġ tas-sustanza
għidtelech, u kad frugħia; il catapan
già ha pinnula, għax il miżien ta dac
li semmeina fuu-numru li għadda,
posta 50 kegħduhulu.

Gia. U il dauc l'imseicna tal baid għadhom
esiliati minn taħt il loggia?

Ber. Dauc għadhom fein keghidhom; imma
chif għadda minn uidneina illi taħt
dich il loggia jridu jicru, u m'ux għax
chien jatu fastidiu u jimpedixxu il-
passaġ.

Gia. Ah infami! Ah xellerati! Din hija il
carità li għandhom mal-fokra! Possi-
bili illi il govern mħarraff minn din
l'ingiustizia infami?

Ber. Ma jistax jeun li huua mħarrraf,
għax chiecu ma chienx jħallihom
quarta fl'impiegħ lil daun il qualitā
ta nies hech ingrati, u li ma jaſux
id-dover taħħom.

Gia. Isma sur Bertoldu, jech tasal uasla
sas-suk għarraff lil daue li mseidha
collha, u għidilhom illi Giahan għandu
piacir jaġħmel mururjal għal-kod-
diem il gvernatur, u li jeun sotto-
scrit mil bejjigha collha, u min ma
jafx jichteb jaġħmel salib, halli im-
bagħi narau il catapan jibkax iżied
f'dak l'impiegħ, li ma hu xein ad-
dattat għaliex, eu inclelē jaktaħhomx
dauc il-fanfarrnati tigħi, u l-aġħmil
despotiku tigħi li ġiġib bosta pregiu-

diziu lil bejjigha u il poplu collu.
Mil pulizia xi tħidli?

Ber. Il pulizia għadha bħalma chienet.
Ma bilu xein tau xebha lil żeug
bahrin għal meut!!

Gia. Si ē! u ma chenux irriportati?

Ber. Billi chienu, colloxx għadda am-
monti.

Gia. Nemneħ, nemneħ, għax il capijiet
subalterni bricċuni jridu magħhom,
xi uiħed galantom eu jhecciu, eu
ježilau f'xi raħal, imma xi uiħed
malandrin, eu xi ħalliel, lil dac jist-
mauh u javanzauh, biex tara x'bok-
ka capijiet għandna; già ma hemx
bżon oħidu, ibda mil cbir u spiccia
fiż-żgħir, collha bis-siegħa fil but.

Ber. Chif sur Giahan! hech kīħed tim-
maravilliani, mela li spettur u coll
bis-siegħa fil but?

Gia. Ipprova għamel xi deħi fein ma jenx
hem għairu biex tara jorbtocx! Hal-
linna min dan, nithadtu huejjeġ oħra,
chif huma sejrin is-sargenti Cordina,
Mifsud, u Grassi?

Ber. Is-sargent Cordina is-soltu, meta il
popolazioni tarah donna tara id-
demoniu ta' l'infern—L'oħrain nit-
ħattu f'numru iħor mil l'insolenzi
tagħhom.

Gia. U il canonico chif inhu sejjer?

Ber. F'laħħar Giahan li ħareġ, filgħaxia
chien huwa u il catapan, hergin minn
għand is-Sipsi u smaithom jħidu biex
jisma xi had li seirin għand ta' l'Isla,
iżda minn hem xi b... jehdu, u jin-
giebu f' Giaħan.

Gia. Taiba u coll din; Capt. Ruggens x'sar
minnu?

Ber. Kīħed jiperfeziona ruhu siċċ-circon-
ferenza tal Globu.—Chif għadda minn
uidneina li kīħed jaġħmeha mat-tsal
biex jħallimhom li scola, infatti xi
had li jaġħmilha miġħu kalulna li
ħareġ scular tajjeb, u ma fis-sieb
jibka fis-sengħa li kellew, sejjer jsir
confettier għal kaġħk immarmorati.

Gia. Issa tista tmur, għax għand ix-naqħmel
kīħed nicteb bil-ġaġla il biografija
tal-Uiż-ġha, marridx li nħalli xi pont
li jipregiudicalu il-ħajja infami tigħi.

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 19.

Nhar il had

18 ta April 1847.

IL FESTA TA SAN GIORG.

Min jista jfisser—L'ahua maltin,
X'mazzit, xi hleuua—Għandha l' kormin !
L'iżied fil festa—Ta nhar San Giorg
Geuua xi geulak—Eu giò xi horġ.
Tara coll uahda—M'ix cbira stit
Hoxna u mhaura—Tkabbdech l' aptit !
L'iżied xi uahda—Li trid għar-riha
Thossha tħaxxiha—Bil ġmiel u il fuiha !
Ah xein ma jservi—Daun il kormin,
Għal xi mazzita—Geu mahlukin !!
Thossha iddub f'halkech—Chif jħauruha
Xi grazia għandhom—F'tigan jakluha !!
Felli biżżejjed—Minn dal mazzit,
Sa biex jxebbgħeċ—Minnu l'aptit . . .
X' ma tarax dieħla—Giò dauc il huinet,
Brieret, u cpiepel—Cieken, u dbielet !
U tal lucanda—Jixher fil bieb,
“Jommi x' mazzita—Għandi ġhal ībieb !
“Għaddu sinniuri—Għaddu ! Akklhom,
“Ara is-sinniura—Xi trid ! Atihom !!
“Trid uahda żgħira—Għaddi xbint geuua,
“Aktħel ha Giorgi—Mazzita seuua ! ! . .
“Trid xi zeug flieki—Għat-tiġla ucoll ?
“Eu uahda żgħira—Ei xi tgħid Zoll ?

“Għaddi commari—Jommi x' mazzit !
“Xiua tat-tajjeb !—Commar xi trit ?
“Chifjdub f'fommoc—Id-demm u iż-żbib
“Trid uahha l' Grezzia ?—Għadda ħabib !
U 'ech kalb il folol—Sa ta li muiet,
Jeclu u jindafru—Xiuh u xbejbiet,
Il bniet u ir-romol—U il miżżeugin,
Basta mazzita—Minn tal kormin !
Jeclu tar-ħlula—Tal belt ucoll,
Nghid li 'l mazzita—Nħobbuha 'l coll !
Had ma jersaqħha—Jatiha l' ommu . . .
Collhad seu tħallek—Jitsaqħha f'fommu;
Già daun il huejjeġ—M' humiex proibiti
U la mit-Toroc—La mil Gesuiti !
Anzi jixtieku—Dejjem mazzita,
Mkar jeun l' acbar—Arcimandrita ;
Fl'ahhar xi nhuma—Dal mazzitiet ?
Demm b'ħafna huuar—U stit żbibiet....

MALTA.

Il Gazzetta L'Attualità.

Min huua dach il chiefer li jehu l'ardir u
jipprofana bil Isien sagħrilegu tigħu lil dac
id-diamant, lil dich il għauhra ta Gazzetta

mseiha l'Attualità? Gazzetta xientifica, commerciali, u politica!!! Min kad kara f' gazzetta bħal dich xi articulu intitulat **Pensiero?** Jurich chif jithauuel il Gilliu kalb il blat, u jurich chif jidbiel bis-shana tax-xemx! Jurich chif titla ix-xemx u chif tinżel, u sa l-oħt ix-xemx! Tibżax sur Editur, haun Giaħan ġhalix! Giaħan jaf l'inti ġharef, u il ġħali ta' l-egħdeuua tiġiech collu jiddependi mil għerf, anzi għerfun singolari tiġiech! Imma ġidli stit sur Editur, ġħaliex tipprivana mil presenza tiġiech ma thall li kad min jarac? Eja stit ġdein is-Sipsi, jcun hem Macari, il Bus tal pastizzi, Peppu l-ahmar, u coll tant il tant jigi Cicia nithadtu xi hagia fuk il pulitica!! Ejja sur editur tibżax, jena na f' l-inti ġharef, u jech tissoċċa chif int sejjjer naqħmlech Bertoldu segretariu ta' Giaħan, u forsi xein ma taf ġħadx issir Giaħan! U uara meutech nincoronauc bil curuna ta' Cacassenno!!!

L'Indipendent Gazzetta ohra ta' Malta.

L'Indipendent l-ahua maltin, hu certa gazzetta li tithaddet fuk il pulitica estera. Izda minn quantu ġħal affariet ta' Malta, ma jistax jcun iżied infami li jimmeritah mis-schin min jhaġġgru.—Dan l'editur għandu jcun bin xi Saracini eu xi rsir torc li chelna fi żmien ir-Religion.—Sur editur sejjjer n-ġhidieħiċi ciara u tonda, uisk nibża li sejjer tċun mniżżeq fil lista is-seuda ta' Giaħan, u jkiegħdech ma għemb Zoilu biex tċunu żeu għ ħmir autentati, imballati, u proclamat, u nhar Sant' Anton titbiereni ma huc Zoilu ħmar denniżżissimu bħalech.

LIL CATAPAN.

Sur catapan, hem bżon li nithattu xi hagia fuk il ħmeriet u il prepotenzi tiġiech; u bħala persuna pubblica nuru

lid-dinnja collha ir-redicolaggini li kiġi qed taħmel f'dac limpiegħ seuua man-nies tas-suk, chem ucoll ma xi uħud li ma ġħandek l'ebda ingerenza maġħhom; u nuru lil collħad chif ipperseguitait ingiustament lin-negoziant Chelment Mallia ta taħt il logiġ Strada Teatru. Mela chif collħad jaf, illi fil belt dauc in-nies collha li ġħandhom xi mezzanin, minn ġħair beit, per necessità jnixx fu huejigħhom, u il bżonnjet taħġhom collha fil gallaria eu fit-tieka, chif effettivament narauh collju fit-torok collha. Ftit ġranet ilu dan Chelment Mallia chien ipperseguitat mis-sargent Danza, u mis-sargent Tittu Attard, ġħażi chien jkīghed darba fil gimha eu meta chellu bżon tapit ta xi hames tixbar tul u lieta uisa biex jnixx fu ġħal l'umidità. Chienu fis-jmorru daun is-sargenti jgiagħluu jneħħi minn ġħair ma jgħidu ordni ta min! Fl'ahħar uara tant persequzionjet jicxej dan Chelment mil l-officju tal-polizia stess li hija affari tal-catapan, u kalulu illi l-officju ma jistax jipproibixxi huejjeg simili specialment huejjeg necessari ġħal famillij, fejn haun il polizia tħelmet saviamente. Issa però induru ġħal catapan, u ngħidulu: x'tindahal int f'daun il huejjeg li ma jikkientrau xein ma l'impiegh tiġiech? Mnein sa fejn tati ordni li ma jonxru in-nies fil gallariji? Ma taraxx illi inti kīghed tabbusa ingiustament mil l'impiegh tiġiech? Inti ġħandek tmur tara hemx xi miżien bil-ġain, eu xi huejjeg fis-suk jintnu li jaġħmlu deni lil pubblicu, u m'u in-nies x-tonxor u x'ma tonxor; avverti mela li ma jistemgħux iżied abbusi minnech ingrati. — Daun l' erba chelmiet nisperau li jatuc id-daul u jħakkluc.

LIS-SARGENT MAGGIUR.

Sur è, inti ġħaddech ma tafux id-dover

tighech? Ma nimmarravilliax ruhi, għax għadech lura nissopponi għaxar seculi tal-ankas!!! Iżda jena nġallimulech. Id-dover tighech, nibdghu leuvel nett mit-teatru, għandek tkigħed is-sabalterni collha all'ordni fil-postiet ta'għhom, għandek tmur f'lococ biex tara jsirux insolensi u tcun imparziali ma collhad. Barra minn dan collu tmur tfittekk lil malandriji, lil ħal-lelin, u in-nies ta bla condotta, u bħala żbir jech hem bżon torbothom; dan hu id-dover tighech, m'hux li tmur fil-botteghin tat-teatru tieku f'id-ejja li ġid Għahan, li Stenterellu, u is-Serpinella, u tgħid illi Għahan ma hux den li jaun illegat ma dauc il-fogli.—Ma għandixx ragiun tilminta minn Għahan! Għahan kad ma ried jgħid illi bin-nases forsi tighech checcu lil l'imseichen G.Attard, u baqtuh f'campannia eżiliat; ragel li għandu familia cbira, u l'actar galantom li chien hem fostcom; avverti sur Caruana, u aħseb tajeb li bil galluni li bihom imsauuar ma tiscancelle xein minn dac collu li jgħib Għahan fuk il-condotta pubblica tighech—haun tidher ir-rgiulia. U aħna ma nieħdux in considerazioni li tmur fil-huinet tithaddet contra Għahan, u icċiartu bi snienech għax niccompattixx l'innioranza tighech.

BORMLA.

Jiddispacina illi jcollna nerġiġu nit-hattu mil logħob darb'ohra—Sur Ajutant, dac tal-ħanut li jzom il logħob, biex tċun taf, jaun kigħed mimdud fuk il-banc biex jech in casu mai jaun gei xi had tal-pulizia, iġħajjal cajju(1) u il-mara bil-plattin. L-ahhar darba sur ajutant chien hem certu missier tal-famillia, illi għandu tliet sobijen

(1) Il pastazi li fil-aghjuhom fit-truncieri, jħallu uħed ghassa, biex meta jaun gei xi had tal-pulizia iġħajjal cajju, voldiri gejja il-pulizia.

imbuccauhom lu il-gisuiti fil-convitt ta li Mdina, u Alla jaf mischin chif chien jd-dobba il-mesata biex jħallasielhom, it-tantazzoni ħadu il-dich in-naha u tilef colla chellu, bid-disperazioni, f'loc li kabat cappellu biex joħroġ sab ċnetta koddiem għaineih, u meta ġareġ beda jiġri barra minn hasbu xi *Griegħ*, minn hasbu xi *Albanis*, tħàh ferħ ta genn u chien intenzionat li jakta griesmu, sa biex scont ħātu tcun meuttu.

Nhar il-ħad li għadda Għahan mar passeggiata sa Bormla, u chien għaddei f'xi is-saqtein mnein l'Oratori u lemhu imbexxak, il-cursitā għamlet bih, u ried jara x'chien hemma dac il-ħin f'dan l'Oratori; dahal u jsibu fieragħ bla nies, biss chien hem uħed la naſu abbatil la ma hux, jħidu li jibqat is-suk il-kadim iż-żejt ta Cristu mgħobbi għax daż-żmien għamlulu niċċa gdida li fukha nithadtu f'numru iħor. Fil uakt Għahan rasa uċċiu fuk l-orgni, u jilmah folla ta nies immensa, illi ġaseb li hem xi musica, kaqħad bil-kieħda jittenna x'hin tibda; is-solitu meta jaun hem xi musica dejjem tismagħ-hom jikkordau li strumenti—minn dan collu ma chien hem xein, għair hoss tal-flus, illi Għahan ġaseb illi lil cantanti u lil musici sejrin jħallsuhom koddiem. Iżda oh! chem chien ingannat Għahan, x'jisma f'dakka uħda! ġlieda li ma bħalha, uħed jħajjal, le, l-ass jirbaħ lil manillia coppi l-ħor le għamilt tappa culu, l-ħor karraktu bijja immarcaitu id-dui spati—u ngħidilkom is-seuua saret batta-boglia li kad ma deħret bħalha fid-dinnja, imbagħi fit-tempi t'Alla!!! Ah! marridx niftacar siha dil facenda . . . narġiġu għal captan Ruggens.

Chif għadda minn uidneina illi *Mastru Michiel* marid gravement—bosta galantom għamlu petizioni lil govern biex jaċċuistau dan l'impiegħ, u capt. Ruggens imħajjar li jaġimel ucoll petizioni. Aħna nitolbu bil-kalb collha lil governatur, u nirrichmandau li jeħdu in considerazioni, u jeħu ucoll in considerazioni xi servizzi li għamel lil polizia, allavollia chien imħallas.

LIL CULLETTUR.

Sur collettur,—Għand had ma nistgħu hair għandekk nirricorru għal dauc l'imejxha nisa tal bait li chienu jibgħu taħt il-loggia tas-suk; ahna jidrla li 'i catapan ma għandu l'ebda autorità li jakla għhom minn ġħair l'ordni tigħiech, u ma nemmnu illi inti kalbech chiefra daks tighu li takla għhom minn hem mentri imsejħha chienu jakilgħu hak chisra x'jeclu.—Sur Collettur din l'affari nħalluha f'id-ejja, aġħmel opra taiba a pro tal-fkir. Ibqat għal catapan imkar tibb hasla, u għidlu b'liema ardir jindha fl-afšarit tigħiech. Chif għaddha minn uidneina li tridu ticru hem dac il-loc, il-govern xi dar chera dejjem, u xi hanut, imma barra it-triech ma crieħ kad bħalma jaf coll-had. Frattant svantagġġ ebir għal pubblicu li tal-bait barra mis-suk.

TAHDIDA BEIN GIAHAN U BERTOLDU.

Gia. Għaddi, għaddi ma haun had sur Bertoldu, iddaugart illum chif chien?

Ber. Għandek ragiun, scużani, imma billi cont in-naha tas-suk, u hem xtara uisk, il-hin jħaddi u ankas tcun taf chif! Għidli hagia kraitu xein l'*In-nominat* cioè dac l'articulu li jitħaddet fuks is-sargent Attard, u bil-ghau tal-maggiur, chif jiddu, eż-żiliau għan-Naxxar?

Gia. Mela xi nħu kraitu lu għogħiobni, għax thaddet il-verità, xein inkas mil-veritable.

Ber. Imma Sur Għażiex tħid tabilhakk li bil-ghau tal-maggiur eż-żiliau?

Gia. Dan Alla ja fu, u li spettur, u il-catapan il-fiqatel tighu, imma jiech hu hech chif jiddu, hażin jaġħmel li spettur li jitħabba bil-CLIEM TA NIES nassies; u ma jivverificax il-huejjeg tajeb kabel xein.

Ber. Imma is-sargent maggiur mischin forsi għamlu għal l-ahjar, għax billi G. Attard giuvni educat, u mahbub minn coll-had u ma jintriġa fl-afšarita had jħidlech minn jaf hux sejjer jil-ġabli għabda fi trapna, għalhekk u ifhem jen li kaċċtu; xi tħid sur Għażiex?

Gia. Isma Bertoldu, inti kad kraitu il-fatt tal-chelb u il-lahama xi ġralu?

Ber. Le sur Għażiex, għax ma tantx ni-fhem bit-talian.

Gia. Mela han-nghidulech bil-Malti:

Ma xatt ix-xmara—Chelb chien għaddei, Bil-bicċia laham—F'haliku chien gei: Fl' ilma id-del lemaħ—Ta dac ir-risk, Fehem l'hi oħra—Aħiar bil-uisk; Il-laħam telak—F' dac il-mument, Illi hem hadha—Fis il-current; Għad-del ried jakbes—Biex jakbat tnein, Ma jommi x'katgħa—Chif baka b'xein! Ah! mseichen jena—Fis ghajjat shih: Għal del geit nitlef—Is-shih għar-riħ.

MORALI.

Coll min jirgħeb għal frugħia,
U jixtiek id-deni 'l-għar:—
Fl'acbar fakar jsib ruhu,
F'loc li jaġħni jnażza 'l-daru.

Avete Capito?

Ber. Oh verament sur Għażiex il-għurnal tigħiech jħalleml uisk, u mondu sirt segretariu tigħiech kiegħed nidbiddel bħal leil minn-nhar.

Gia. Għidli hagia, ma kontx għidli l-ahħar darba illi l-ajutant tal-pulizija chienet marid uisk?

Ber. Hech kaluli sur Għażiex, jena manniek bniedem li nħid chellma b'ohra. Jakau raitu?

Gia. Mela raitu it-teatru nhar l-erbha; fil-Belisari meta dakk dac tal-violin.

Ber. Tgħakkal xein mil-carnival il-haun?

Gia. Ajma jommi—Checcia lil-uhed giu-vni mit-teatru għax habbat u kal bravu lil tal-violin. Iż-żda dan inutili li nħidu; già la darba li Spettur jemminhom, u jemmen lil xi erba imposturi li jmorru ma duaru, dan ma jinkatax; taf x'naf nħidulech, eh, illi kabel li spettur chien mahbub uisk mil-popolazioni, u bil-kalakaila beda jimbagħad, u dan jgħib u b'ideih, għax chieku jen, la nisma cliem il-maggiur, la tal-ajutant, la tal-catapan, għax minn daun ma jistax jaccuista ġħair għali.

Ber. Xi hagħia oħra tridni?

Gia. Xein, bongioru!!!

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 20.

Nhar l'erbgha

28 ta April 1847

IL BAFFI TIGHI.

Xein la tistaħġġbu—Ja nisa sbiħ,
Għax Guadagnoli—Chiteb katih
Fuk daca mnieħru—Fuk ġalku ucoll,
Jen fuk il baffi—Nichteb lil coll;
Għaliex daun basi—Bla nighdeb xein,
Ta bein li mnieħer—Bein ix-xufstein.
Jena naf tajjeb—Ja nisa eđżiex,
Uisk minncom tħidu—Li fil uiċċ kżies;
Xi uħud tarauhom—Uiċċ ta bojjiet,
Barra xi tħajjal—Bx' erba żaibriet!
Frattant f' das-seclu—Bla nhallu 'l ħad
Seu xiuh eu żgħażaq—Jidru f' collha,
Anzi f' das-seclu—Jaghmlu fracass,
Xi ragel b' martu—Illi jmur spass,
U jcolhom maġħom—Lil xi tenent,
Illi jħidulu—Cajol servient!
Mhabba fil baffi—Mart il mischin,
Lil Cajol l'iżied—Thob għax cbairin.
X' simtu li in-nisa—Sei 'harsu leih,
Dac li ma jcollu—Baffi f' haddeih?
Ma tafx li ix-xaħar—Tar-ras iż-żina,
Sa xfar ġħaineina—Bi ġmiel jigħi,
Issollat jitla—Sa fil haddein.
U sa fid-dakna—Taħt ix-xufstein;

Mel' għax tistaħġġbu—Ja nisa 'l coll,
Għax taħt limnieħer—Jitilgħu ucoll?
Seuua jeħi timorru—Mel' gior-Russia,
Jeu tibkħu dieħla—Giò l'Ungherà!
Leuuel par baffi—Tar 'tarf il hara,
Uar' siġħa 'l sidhom—Jissaccia tara!
Ma già la intom—Tidħlu fil font,
Tal pregiudizi—Ma tatu x cont,
Ismuni o nisa—La tistaħġġbux,
Uiċċ ta bla xaż-żejt—B'għaklu mahux,
Mel 'la bix-xaż-żejt—Nsiru għarsin,
Għaliex jaktqidhom—Il muxxar?...
Jech taħġimlu tajjeb—Dir-riflessioni,
Min ġandu 'l baffi—Franc mil flussioni.
Mel' hagia tajba—Li tħun muxxar,
Basta tindocra—Seu leil u nhar,
Xufteich mil csuha—Snienech il coll,
Pontet imnieħrech—Tkigħed ucoll
Geuua xi hagi—Liż-żommu shun,
Tokħodx tiddardar—Jeun li jeun!...
Ah! mseien daca—Li minn ġhair Baffi,
Jrid jinnamra—U il but jsassifi!
L' imħabba tidħol—F' baffi issollati
M'ux f'uiċċ bla xaż-żejt—Bhal ta x'abbati;

Nghid bħalma kalet—Tfaila bil-lei:
 (Tchelmet mil Baffi)—O sbih, eu xe i!
 Frattant il Baffi—Żina uisk cbira
 Li min ma għandu—Jmut bil-ġħira;
 Mis-sema niżlu—B'don ġhal collhad,
 Barra minn nisa—Ma jcollhom kad!!
 Halhech imsejha—Sa f' collimchien.
 Nisa!! (voldiri)—“Is-sess ġħajjen.”

MALTA.

Il meut ta Omm is-sargent G. Attard.

Eccu is-sigil, il conferma ta dac collu li nħitieb f' dac il libret bil malti msejjah “*Il Carnival ta Malta*.” Arġħu akrau dich li strofa 9 pagina 21 fein jgħid:

Dauc il lhud mil l'izied chiefra
 L'ehżen nies taht is-smeuuiet!
 Dauc il chiefra Ipup u tigri,
 Dauc il hafna clieb bojjet!

Arau hux tabilhakk dac collu li nħitieb a carigu ta daun il-ħafna tiranni... arau il-ġira... l'infamia sa fein chellha tasal... Giuseppi Attard esiliat mil belt, bin-nases, b'xi ghideb tal malandrini, ragel li għandu famillia numerusa, sosten ta l'omm mabu-bba tighu, omm li chienet thobbu tenelement, chellu jaraha meita sobtu fuk sodda... meita bil-ġħali li tara il binha esiliat mil belt, bin-nases... bil-ġħideb... imbagħi ta min... ta ragel li jista Alla jikkastigħi ta din il-bricċunata, u jekirdu totalment ġħal famiglia tighu... idħol, idħol ja miserabili fisx in-nifsech, u aħseb stit chif ktilt mara... chif krid mil uiċċ ta l'ard omm!!... Xi nhu jaġħmel il-gvern li ma jatix ircabtu ta dan ix-xogħol? Jech li spettur ma jafx jiderigi l'affariet tighu seuua, u jokħod ġħal ciem ta tant imposturi, li ma jaġħmlux ħagħoħra ġħair dispotismi capricciusi, ingiustizi li ma bħalhom! Xi nhu jaġħmel il-gvern li ma jbiddlux, u jatina ragel iżied capaci, u

li jaf id-dover tighu? Aħsbu, aħsbu l'ombra ta dich l'omm titlob vendetta mil l'id onnipotenti tal-ċbir Alla contra il viltà, u l'infamità tan-nassesin contra binha! Din hia *in-negrologia* ta din l'imseichna omm, u l'Epitafiu li ġħad jcollu dac fuk kabru, biex jcun addattat seuua middeni li għamel il-binha, nir-ricorru narġħu ġħal *Carnival ta Malta*, strofa 11, pagina 21 fein jgħid:

Contestabili minnēna msejħa:

Ta l'infern iżda li scart!
 L'agħar nies li Alla halak
 Fuk il-uiċċ ta dina l'ard!!

LIL PROCURATURI tal Crocifiss ta Bormla.

Sinniuri Procuraturi,—Xein ma hem bżon tħarsuhom intom lil cbarat, u il-capiet tal-Cnisia, u tisparlau mat-terz u il-quart fuk dac collu li chiteb Għiā, għax aħna għandna pinna u carta biex nħarfuhulhom.—Leuvel nett riguard l'erbatax il-sena illi il-com fil procura u jidu li ma taitu kad contijiet; hem bżon perciò li jeħdu ħsiebhom il-cappijiet; — riguard illi l'Oratoriu aktarx sejjer lura eu il-koddiem hem bżon jeħdu ħsiebu ucoll &c. &c. Hem bżon li nithadtu xi hagia ucoll riguard it-tibd il-tal procuraturi, ġħaliex inħadet confidenza żejjda, seuua fl'Oratoriu, chem ucoll superiorità fuk il-cnisia, u superiorità uišk scandalusa. Ftacru illi Għiā għadu kad ma tħellem fuk dac il-procuratur li f'lejliet Santu Crucē meta chien kīghed, jżejjien l'artal maggiur u f' dac il-hin chien hem mara kiegħda titkarben, u il-cappellan ta l'Imkabba chien kīghed jaġħmel l'adorazioni, u xi erbha minn nies ohra—u das-sur procuratur għax għandu xi jgħid mal capitulu fuk mastru di

Cappella, min, jaħmel musica u ma jaħmilx, beda jħabbat bil ponn, u jħid ħakk . . . ux il capitulu li jippertendi li jieċemanda arau għandux hila ħakk . . . ħakk illi il cappellan ta' l'Imkabba chien obbligat joħrog sbalordit, u il mara li chienet titkarben ħarget bħal miġnuna, u coll min chien hem! Dauna bcejeċ ta' min jehodom in considerazjoni m'ux biss is-superiuri tal-cnisia iżda il pubblicu collu. U lilech sur procuratur, nitolbuc tistaear dejjem il proverbju multi, li jħid.

Ifrex soddētoc, u irkem darech:
Għaliex jista jigi jżurech
Dac li kad ma chien żarech.

LIL CATAPAN.

Sur Catapan! imma ma stħaic taġħmilha dich il-ħmeria tat-tapit? Dich li rac-containilech sin-numru l-ihor!! Aġħmel il-ġħakal, u cun onest fl'assarijiet tiġiech, thallix in-nies tgħid bich iżied—as li inti issa xabbait lil collħad; għandi navvertiċch, li meta tatxi xi ordni li tħecċi in-nies minn taħt il-logiġ (jekk hu assari tiġiech) cheċċiū lil collħad inchella lil had, m'ux minn kīgħed jħallas il-chera kod-diem biebu ma jistax jokħod, u il-hafna t-fal tas-suk insolenti thalluhom! daue collha li għandhom hem il-ħujenet ilhom tal-ankas tmintax il-sena kad had ma checcihom, mataraux illi dauna veri redi-colaggini, keġđia issiru id-dahc u il-burdel m'ux biss tar-rgiel imma tat-tfal facchini collha!!!

IR-RIGIMENTI IL GIODEDA.

Għadna kad ma raina f' hajnejta nies hžiena u bla condotta daks bosta mir-rgiel ta' daun iż-żeug regimenti li geuna ta' 54, u ta' 97.—Collħad immaravilliat chif il-gvern ma hemx li jehu īsiebhom

u jħakkalhom b' xi maniera—u m'ux lis-suldati biss, iżda ucoll lil xi uħud mil officiali.—Jahtieg illi il-gvern, jaħsebha tajjeb dil facenda, u jaħsibha serriament, u jekk jsiru xi inconvenienti beinhom u bein il-maltein, seuua ta' suat, ta ferimenti, eu (Alla ġares kad) ta' ktil, ma jkunx htia ħadihor għair il-gvern, għax chien avvertit u ma taxx ir-captu.

CASIJIET TAL-KTIL.

Minn stit żmien il-haun bosta casjiet ta' ktil saru, u casijet l-iżied ħorox u chiefra, u ma hemx li jinkabat uħed minhom.—Iżda nistħajjal tħidu, chif kad jišt ġu jinkabdu! huua il-puliziatun taf min sejjjer joktol! ma nħidx il-contrariu imma għaliex meta dari chien jsir xi ktil, allayollia chien hem seu seuua captan u nofs żbir, bil-ġri chienu jakbduhom?—Għax dac iż-żmien chien govern jħor, chien jimpenni sa' bil flus u if-rigali lil min jieħxel lil-ħati, u daż-żmien ma hem xein min dan anzi di più, il-briccuni u l-assassini li għandna jghi-du: Forca ma hemx, x' nista neħel stit snin il-ħabs?—Alla buon ora. Ah! jahtieg li jssir stit tar-rigorosità, u meta jaen hem bżon, juakksu tuakkifa il-forca, biex imbagħid jarau dal malandrini hiex abbollita eu le, dich il-forca, unicu għid taħna—Nitolbu lil govern illi il-cas tan-Naxxar, u il-cas li sar fl-ħaġjar Bormla ma jħallibomx jorkdu—U jimita governi li chelna kablu.

AVVIS.

Dauc il-persuni collha illi jmut il-hom xi had, u jridu li uara il-cadavru jcollhom bhas-solitu ir-ragel bil-bacil ta lubien—Capt. Rugens joffri ruħu għal dax-xogħol, għalech għamilha il-libsa tal-filpa seuda.

MISTOKSIA.

Għaliex il Biliardessa ta' l'Isla d'Erba nħar il Viatcu general fethet l'intrata u mlietha bil belladonna?

R. Biex turi li hia ma taġħmilx għalib lil fanfarruni.

M. Għaliex xi uhud minn Trebisonda li jakrau lil Għażiex jaħsbu xi articulu ġħalihom jatru ruiħhom lix-x.....?

R. Għax il chelb il mismut, coll ilma jaħsbu mishun.

M. Għaliex x'uhud jeħdu consil minn C. Ruggens, jech jistgħux jaġħmlu xi libel?

R. Għax l'inniuranti u l'fmgienen, ma l'inniuranti u l'imgienen bhalhom jistie-hmu.

LIL ISPETTUR.

Sur Spettur, għandek dauc it-tliet sargenti Grassi, Mifsud, u Cordina dac li kalu li chien serak iż-żeid, li sponos, u it-trombetta tas-sotta bojja, insolenti uisk. Nitolbu ucoll lil li spettur li jichxef mnein hija gejja tant premura cbira tac-citazioni li saret lil Calment Mallia, fil-ħdax marru ġħamluha, u uara tliet minuti chienet già għandu, mibgħuta lis-sargent Cordina li chien għassa is-suk, u mar-tahielu fil-mument. Chif nistgħu naħsbu li gejja forsi mil catapan, perciò l'ispettur għandu jokkħod attent min jindahallu fl'affari ta' l'officiu tighu; già ma għadux officċiu, iżda casa di fracasso. Daun l'affariet hu hsiebhom mil l'actar fis.

SAN GIORG.

Il festa ta San Giorg marret eccellenti. L'unica hagia mħarka li chelhom il predicatur, infatti kalu il kormin, illi bħal-dac mahux tajjeb għal-pulptu.—Uara nofs in-nhar imbagħi chien hem armata shiħa tibbordia mal costa. Chien hem Scuner, Cutrijet, Brigantini &c. uħed minnhom

ta font, u ma nkalax minn hem kabel ma ra xita tal-ħagħar mill'Arcipelgu, chif jidu chien caccia ta ferilla Kormia.

AVVIS.

L'officiu tal-polizia tal-belt il-gimħa li ħarget baġħat lil Lusar il-contestabili Bormla b'rapport tal-premura, u mar bid-dhaisa ma certu barclor jħidlu Geremia: u uara li ħadu u giebu ma ħalsux. Il-contestabili jbagħtu għand il-maggiur, dan jħid ma hix affari tighu, u hech jilagħbu bih il-brott, avvertu sa nħar il-ħad fil-ġħaxja chienu għadhom ma ħalsuhx, din hia għarucasa li jħaddmu in-nies u ma jħallsuhomx!!

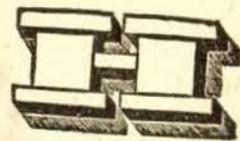
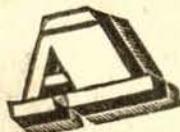
Għażiex.

Al signor Giusè della Catania

Caro del mio cuore!—Io già eravo colla intenzione quando pubblicai il penultimo mio *Għajnej* di far conoscere il pubblico che voi avete preso l'ardimento far l'amore nella strada della mia casa, ma vi domandate con molto calore voi signore non sei Catanese figlio del negoziante di s... fo? dunque queste frattarie *atquit* non li fate nella vostra patria? povera giovne lavevavo in passato spessu spessu, passate passate, e ella nel finestro del balconi spasma, spasma. Dunque io come *Għajnej* mi sento di dovere avvertirvi *Giusè!* che non voglio frattaria nel mia strada perchè se voi passare un'altra volta io direte a suoi fratelli, e lori vi arrangino molto bene le vostre spalle. Dunque vi raccomando andare un'altra volta sotto le abiti di vostra madre o pure a vendre le s... fo con vostro papa. Addio!

P.S.—Io presi questo ardimento scrive col taliano perchè voi siete frustiero e non sapete leggere col maltese mia lingua, perciò scrive col taliano, perchè ti-fimni.

Is-sur Ciantar jselli uisk għas-sur G. Lebrun u jtolbu jħalli min jarah!

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 21.

Nhar is-sibt

8 ta Mejju 1847

LI MNIEHER.

Għaliex ja nisa—Meta tilmħuni
Tharsu lein uicci—Bilġri tifluni?
Xi mnieħer għandu—Fis tħidu 'i coll,
X'cotor, xi hxuna!—Fis tħidu ucoll?...
Jena jidirli—Li mnieħer cbir,
Lil uicc jżejjen—Bi ġmiel m'ux zghir.
Iżda la qħogbot—Fija in-natura
Taġħmilli mnieħer—Daks creatura...
X'għandi mbaġħid naġħmel—Ja nisa sbiħ,
La mnieħri f' uicci—Chiber katib?
Cos intom bħali—Għax fl-ahħar fis-
Jahtieg li tieħdu—Seu chif jidher.
Anzi jen nahlef—U ibkħu fis-sgur
Chelma ta Għiān—Ta cbir Autur!!!!
Li dan li mnieħer—Dejjem gieb ġħira,
Lil min jaf x'jisua—U b'xeuka cbira:
Għax chif jgħidu—Li l-ahiar ras,
Li jcollha mnieħer—Daks il-Bugħas,
L'izied il moda—Tal-lum fit-tali,
Biex jidher ġharef—Jilbes l'ucciali,
Jech dan ma jcollu—Mnieħer cbir x'juri,
Fein jibda jkigħdu?—Scusi signiuri...
Nisma tħid l'ommi—Li uara it-tieġ,
Xtieket uisk tifel—(Effett taż-żuieġ!)

Talbet bl-egħuiedi—Chem chellha ħila,
Uara stit ġmiegħi—Harget fis tkila,
Uaslet biex teħles—Uar'tant ugiħ,
Xelgħet tant xama—U talb li ruiħ;
Chellha il majistra—Xiha maġħeusa,
L'ahiar li chellhom—Giò Carabusa.
Fl'ahħar mil l-ahħar—Kalb tant thatia,
Dhirt jen sid-dinnja—Geuua il lembia,
Fil uakt ix-xueiha—Gratilha īnsara,
Uakkħed l'ucciali—Billi stit tara.
Li mnieħri u gismi—Teftfet fil-ħin,
Hasbet li huma—Xi zeu għteumin.
Iżda x'hin libset—Regħġed l'ucciali
Rad l-hua mnieħri—Ftit cbir u ġħali;
Bedgħet tant tħajjat—U tħid mad-dar,
Jech jibka jtullu—Jilħak campnar; Iġriet,
U'ech f'mument uħid—L'ahbar tant
Mar-rħula collha—U it-tliet ti bliest;
Bedgħu tant dieħla—Bil cursită
Miżżeugia u romol—Ta coll età;
Ix-xebbiet tħajjat—Xi mnieħer cbir!
Ma ġħadx jilminta—Li huua skir!!
Min beda jkisu—Min josservah
Xi ksaira toġħla—Sa biex tarah!...

Min kal tauuali—Min kal scacciat,
 Min kal bil ghaksa—Min ippuntat....
 Kabżet fis xbeiba—Kalet: ghax tmieu?
 Ma hux xi ghageb,—Bħal ta missieru.
 Veru ta ragel—Chem triduh cbir
 Fl'ahħar mil ahħar—M'ux bin il ħmir!
 Ankas m'hux pruua—Ta xi vapur,
 Jaħtieg li tħożżu,—Seu għal futur.
 Bħal ma għamilna—Flimghoddi nett,
 L'hu 'i preteritu—Più che perfett!

MALTA.

Il Pulizia hazina li għandna

Uara tant casijiet coroh u chiefra li saru minn stit taż-żmien il haun, u li scont il galbu għadhom jsiru, u jibklu jsiru, hem bżon li nithadtu xi ħagia fuk il-pulizia hażina li għandna, u li spettur. Għal provi. Sur Spettur! fein kad sibtha illi lis-subalterni tigħeċċi tiproibhom li ma jaġħmluhiex man-nies, u ticcastiġġi-hom eu tisgradahom jech takbadhom ji-thadtu ma xi ħad? Inti ma tafx illi il-pulizia jmissħa tidhol f'coll tokba, u li teun taf l'il collhad u per mezz tal-ħberia li juru mat-terz u il-quart tħixx, u tiscopri m'ux biss id-delitti, iżda anche il-ħsiebijiet li il bniedmin tuebbel f'rasha? Chif trid tiscopri id-delitt li sar f'Bormla bil-ħmerijiet? u billi tibghad għal Pietru tal-kabla—illi dan Pietru mil l'Isla għal Bormla ma jafx jħaddi, aħseb u ara chem jaħfom in-nies ta dich in-naha? Imbagħat fl'ahħar nett, minn ġhair spjip ma taġħmlu xein! bli spjippa li hem f'Bormla biss ma taġħmlu xein; dac collhad jaſu u ragel odiat min-nies ta Bormla collha—jech dal bniedem bħala spjippa, ma jeunx maħbub man-nies, u ma jindahalx bħala persuna familiari—ma jista kad jiscopri, ghax collhad jiscartah, u coll fein tmur ma tismax ġħair jħidu id-deni fuku. Il govern f'din ic-circostanza uera biż-

żejjed l'insufficienza, u l'incapacità tal-pulizia bl'avvis li għamel ta mitt lira lil min għandu ħila jiscopridal fatt,—hecca voldiri uera illi il-pulizia ma għandiekk ħila taġħmel id-dover taġħha.—Għal dakstant immela eu il-gvern jisolv ijbiddel li Spettur xogħol ta darba, ghax ma hux capaci għal dan l'incaricu, eu jech ma jbiddlux, jehdu metudu jħor, u li ma jipproibux illi il-pulizia ma titchellek man-nies—Jech ma jcunx dan għandha ragiun in-nies ta Malta collha tħid, illi ħad ma hu sgur giu daru, minhabba l'insufficienza u il-mala direzioni tal-pulizia, htia l'incapacità tal-ispettur; uara dan il-poplu kiegħed jħallas tant liri biex jżom cap min din il-qualità!

LIS-SURGENT MAGGIUR.

Sur è! Ftacar li meta teun fis-serviz tigħeċċi, fil-curritur tal-Chistlania, tokħodx tħid lil min għandu jeħu minn għand il-pulizia li jħalsu *Giahan*, u li inti għandek tant six-xahar u *Giahan* ma għandu xein. Imbierech *Giahan* li ma għandu xein, ghax m'ux mibiugħi! imma minn hu mibiugħi u falla bħalma falleit inti meta cont in-naħha l'ohra u l'ajjutant irrangialech mil-l'ahjar li sata l'affarijet tigħeċċi chif chien kal il-Mediterraneu f'dac l'articulu l'inti taf bih iżied minni! dich hi ħagia tal-ħarucasa. Għamlilna piacir mela okħod quiet, rod salib għal uiccech, u il-Giahan ma għandix xi tridu, u jeun ahiar għalix.

Iccorriegi coċċe bħala maggiur lis-sargent Grassi, u għidlu li meta jeħu ic-citazzonijiet, jeħodhom bil-prudenza.

Iccorriegi ucoll lis-sargent Cordina li meta jeun fis-serviz fil-chistlania u jeħdu xi prigħiunier, u jeun jeżaminaħ ma għandu jidħol ħad, m'ux jdaħħal barranin jatihom is-siggiu biex jokħodu jisimġħu l'affariet li ma jmissħomx, sal contesta-

bili li chien hem ghassa fil bieb, avvollia mir-rahal, żamm lil din il persuna biex ma jidholx, dan ghax jaf is-serviz.

Arrivederci.

IL FESTA TA SANTU CRUĆ F' BORMLA

U l'ilsna tan-nies.

Verament ma nistħux nħidu li dis-sena fil festa ta Santu Cruć f' Bormla ma chienx hem minn collma jixtiekk il-fomm!.. Apparat fil Cnisia mil isbah!—Campagnati a rottà di *collu!* Musica superba.—Barra minn sparar, dac li hu veru veru, imma l'ilsna tan-nies ma jstgħux jcunu iżied ħażien; fil-ghodu uakt il-koddies, il-procuraturi chien kegħdin jecomplu mal-bonifatturi taqħhom, lil dac jistednuh għac cicculata, lil dac biex jatihom xi ħagia, lil dac jsaksuh hix sabiha il-festa, u għal daun il-ħuejjeġ hech innocenti chien hem xi malandrini kalu li kegħdin jistednuhom għal partita! Oh ilsna infami!.. oħrain li marru josservau il-ventartal tal-maggiur, kalu li rau fil-karnuna tighu tarf mil-l'ass coppi, xi uhud kalu l-huua inforrat bil-carti tal-loġħob biex tarau il-malignità sa fein tasal, anzi dan ma hu xein, oħrain kalu, li mit-tużel gdid li għamlu tal-filpa tfasslet libsa. Għarucasa, għarucasa, dan il-ghideb, daun il-klajjiet fuk il-procuraturi!

VARIETÀ.

Fil-ghodu uakt il-koddies uħed mil-procuraturi tal-Madonna tal-gioventun ta-Santa Teresa chien mistieden għac-cicculata, u chif chien jixrob talab xi ħagia għal Madonna lil certu galantom iħor li chien jixrob ic-cicculata ucoll; dakk hal jdu fil-but u tah xelin, u il-procuratur ġareġ il-lista biex jniżżlu ma l-oħrain, fil-mument jinkalha uħed mil-procuraturi tal-Crucifix, u malli ralu l-arberan mar-

jigri jogħażah lil vigariu; u il-vigariu uara sabu tah hasla, u kallu li fil-chnisia tighu ma jridx min jiġma.—Sur Vigariu, din uahda mil-ħmerijiet ebar tigeħek!

Lejliet Santu Cruć il-madmoiselle mar-ret accompagnjata mal-Quaccru biex tara l-apparat tal-Cnisia, uara stit hin tala il-Uizha, u il-Quaccru jeconsinnahielu, perciò mil lum il-koddiem lil-Quaccru tistgħu tħaġħitu *Figaru* liberamente.

Fl-ahħar net il-festa ta Santu Cruć chellha tħixx-filna in-namur li hem bein il-Ġoġla, u in-neputi tal-missudin collha. Hem, hem chellu jmur jħares il-vigariu, m'ux lil procuratur li talab xi ħagia għal Madonna!

Chellna narau f'din l'occasioni l-effet tal-carnagiun aħdar ma cappel celesti, verament zeug culuri li jaktkħu. Il-madmoiselle ucoll chienet grāziosa, bil-cappel abiat mal-carnagiun isuēt, zeug culuri li jaġħmlu effett sorprendenti ma xolxin.

Capt. Ruggens ma deher xejn fil-festa, għandu jeun chien kigħed jitħixx-fxi xi ħagia fuk il-fatt ta 22 ta-april, mondu xamm bir-rigal tal-mitt lira, ma tarahx b'nemes, ghax ifseċċa f'rassu li għad jehodhom bis-seuua eu bid-dneuua.

Lejliet Santu Cruć fir-real Teatru tas-suk chien hemma Serata a total beneficju tas-Signur. Leuuel mappresenta il-Ratto delle Sabine fil-Cancelleria Griega Strada Teatru. It-tieni xena *Didone Abbandonata* u icconsignata lil *Canoncu*. It-teatru chien briju seuua li fl-ahħar nett ma uakax il-palċ bl'orchestra!

SERIETÀ.

Fil-festa ta Santu Cruć ta Bormla chien hemm zeug sunetti, uħed minnhom magħmul minn giuvni ta-cbir ingen, u jipprometti iż-żejjied, u nisperau li jcompli il-carriera u għad jeun l-unur tal-

maltin; chien hem ihor hech u hech ma għandux x'jiaghmel ma l'ihor, magħ- mul minn giuvni minn naħha taġħna u ma jridx juri ruħu iffermat taħt un *Cospicuano*. Mn'Alla ma hux cospicuan dac li għamlu, għax marridux sunetti minn dich il qualită mil cospicuani. U jech hem xi had li jippretendi li hu għamlu, jaġħmel hażin jgħidu dal cliem, għax jeun jighdeb.

ID-DIRETTUR TAL ISCHEJJEL PRIMARJ.

Dac in-nhar li miet il Can. De Domenicu, certu surmastru ta scola privata mar għand il Can. F. Panzavecchia, sabiex jcollu il carità jiftacar fis-x hin jicconcorru għal dan il post vagant.—Iżda is-sur Panzavecchia hasel jdeih bħal Pjaltu, u kallu li ma huua assari tighu xein, imma assari tal gvern, għax f'laħħar concors ghela uisk (bħalli chieku ma għamilx lil min deherlu). Uara dir-risposta is-surmastru baġħad lil xi persuna is-segretaria għal xi informazioni u chif għandu jidderi ruħu--uiħed mis-segretaria stess kallha lil dil persuna—l'isbah la taġħmlu xein, għax min għandu jsir digià sar; ma-ġħmul mil Can. Panzavecchia ġranet kabel ma miet il Can. De Domenicu. Hjjiex ingiustizia din mil l'acbar?

(*Icun complut*).

REAL TEATRU TA MALTA.

Nhar l'erbha 5 ta dax-xahar chienet is-solita serata brilliantissima tal Buffu comiku Frangiscu Malagricci. It-teatru chien ben adornat, il paċċi chienu quasi collha mżeina bil Curunelli, u Cavalieri, Servienti &c. Il Curunelli collha, a guisa ta Dante, Petrarca, &c. minn f'loc il curuni tar-rant, bil curuni tal avoliu &c. &c. Leuvel att ta l'*Elisir* lil Għajnej għoġbu uisk allavollia jifhem daks chem jifmu l'edituri l-oħra—Is-sinfonia ma għoġbit-nix għax ma nafx ta min hi. F'ahħar nett id-duet tal Prima donna u Malagricci bil mali oħla hu minn chem zoccor, għasel u cannamieli hem fid-dinnja, li fil uakt għalni nagħmlilhom sunett bil cuda ad unur taġħhom it-tnein!

SUNETT.

Viva! Viva! Malagricci!

Viva il prima donna ucoll!!

Ma nsibx cliem biex infahharhom

Ma nafx chif il lsieni nħoll...

Lilech *Musum* (1) jena nħajjat

Mn'Elicona tixref fis,

Biex tatini stit tad-dehen

B'dac il għerf tigħech għażiż.

Hudhom bil-ġri f' Aganippe

F' dich il għain bla żmien ta xein;

Biex il *Musi* 'em jneżżeġhuhom,

U jgħa muhom fis li tnein...

F' dac il uakt lil Għajnej għiġi

Fukhom jixhet il pinit,

U minn uara giegħlu illesti

Tigan mimli bil mazzit.

Hech chif jeclu u jixbħu seuu

Hem mal *Musi* 'l coll chem huma,

Fis jħarsu 'l Prima Donna

U il Frangiscu jehdu Ruma!

Għajnej.

Signor Editorio del *Għajnej*.

Io non posso sapevare il perchè quelle article che avevavo avuto dato a vostra Signoria in carico della signora la signorina Madmasella Funga di portare nel vostro molto accreditato Giornale scientifico politico, mi avevate avuto l'ardimento di lasciareberi tutte fori, voldiri non stam-pati—Dunque per vostra consapevolezza se nel vostro venturo numro non mi lo mettete dentro, dichiarerò da questo momento di non sarebbe più socio—arre-verisco.

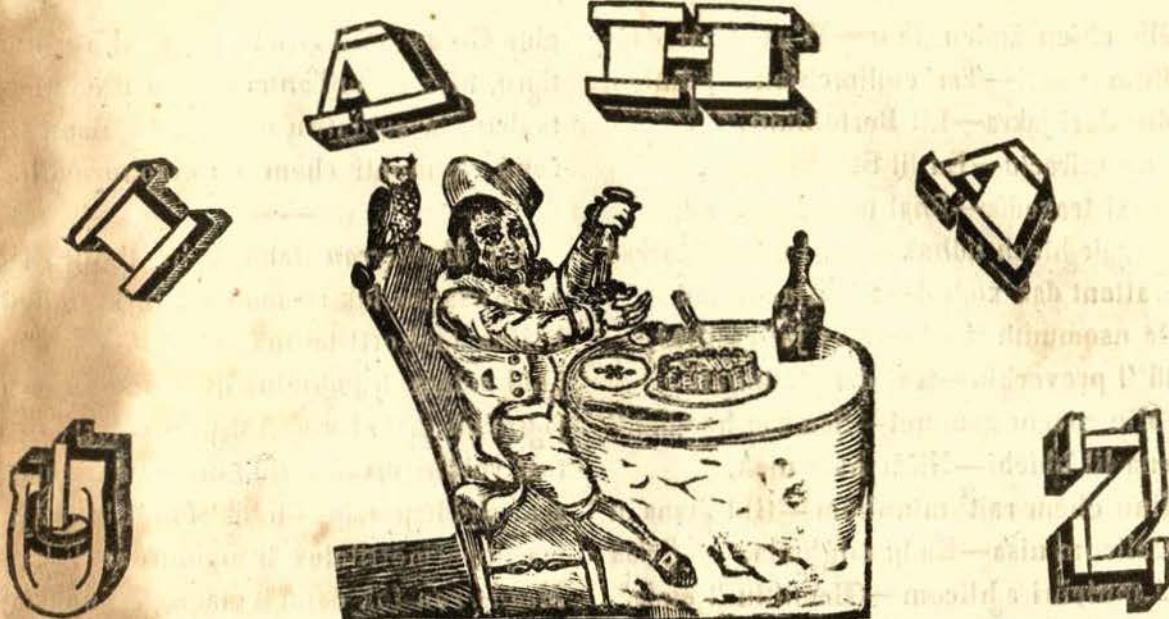
G. C. C.

Signor G. C. C.

Mi rincrescererebbe all'ultimo eccesso di avere avuto e ricevuto dalla vostra signoria questo rimprovero—conciò sia fosse—sechè il caso vi spiegherà la vera circostanza e il caso col punto e virgola. A me mi è paruto, che il Stampatore del detto giornalissimo siasi pregato (forse) da qualche personi riguardanti di non metterli mai più dentro—Se tanto è il fatto circostanziale, la pregandovi di non laprenderebbe contro di me—e farò tutta la mia possibile—reverisca.

Għajnej.

(1) Fil grammatica tad-Direttur, nissopponi li il masculin tal-femenil *Musa Musum*, l'inkas għageb!

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 22.

Nhar it-tlieta

18 ta Mejju 1847

II. CUDA LI MNIEHER.

Ar'chif ma nista—Nidher imchien,
 Bla ma nismaġħhom—Sa f' collimchien,
 In-nisa collha—Bi' agħiat u ix-xhir:
 Dan hu li mnieħer—Li kal tant ebir ?
 Kal l'hu mil l'acbar—Halef bl'unur !
 Dan hu li mnieħer?—Oh! Traditur !!
 Ma kaila, kaila—Ftit tal prudenza,
 Hallu nitħellem!—Tuni il licenza;
 Fl'ahħar imnieħer—M'ux ta xi ħmar.
 X'ridtuh euuilla—B'ogħla campnar ?
 Iddahħlu f'mohcom—Certa frugħia,
 Illi iggiaghlu—Nghid xi hmeria!
 Tismux l'hu il-torri—Minn ta Bolonnia,
 Fl'ahħar mil ahħar—M'ux tal virgona;
 Glax jena raitu—Fil mera ucoll.
 Dal ghageb collu—L'aghmiltu 'l coll!
 Eh! . . . min jaf forsi—Hattux errur,
 Fimtu għal iħor—Hech huua żgur,
 Cioè għal daca—Li kont etibtilcom
 Fin-numru l'ihor—Bla spiega itilcom
 Li huua mnieħer—Seu bhal tan-nies
 U nseit naġmlilcom—Ta xi chem kies.
 Ma billi fl'ihor—Ma chellix uisa
 Biex nurihulcom—Seu seu ja nisa,

Illum fehsiebni—B' chelmein milkuta,
 Lil dan li mnieħer—Naġħmillu 'l cuda.
 Chif? taġħmel cuda—Trid fil-folljet?
 Sigur naġħmillu—Issir f'sunett!
 Mela li mnieħri—Naġħmillu ucoll,
 Il-ghaliex tidheu—Kegħdin il coll?
 Fl'ahħar mil ahħar—Cos jen is-sid . . .
 U nitfa 'l cuda—Coll fein irrid!
 Marridx b'dil cuda—Tismu frattant,
 L'jecoli mnieħer—Bhal ta luu-fant!
 Jen naf li in-nisa—Mnejħirom zghir,
 U jidheu bja—Glax tigħi cbir;
 Cos m'ux min rajja—Li eż-żejt coll hin,
 Għaliex nistacar—F'autur latīn
 Li chien tant chiteb—Versetti sbih,
 Lil xbejba sbejha—U minnu fis
 Kal: *Salve naso—Nec minimo, kal
 Puella mea!*—(Ma chienx majjal!)
 Chien għaref dakxi—Ma mnieħru tond,
 M'ux tuil bil ponta—Li jxom profond,
 Mil-follj studia—Chien il politika,
 Minn ta li Muarrad—Studia il Critica;
 Chien xi fit jehel—Fil Grammatica,
 Glax studia il lingui—Chien bil-pratica.

Già chien żmien jhor—M'ux bhal daż-
Illum poeti—Tar' collimchien. [żmien,
Min dari jakra—Lil Bertoldinu,
Jcun miraclu—Eu lil Stoppinu. . .

Eu xi tragedia—Bħal ta li *Muarrad*,
Li jggieglech tidhak—Eh! basta iżżarrad
Frattant dax-xogħol—L'ahiar li kad
Ma nsemmuh iżied—Għax jaf collha,
Illi 'l proverbiu—Kal dal chelmet,
“Min uċċiu gemmet—Seu sar ġaddiet,”
Jena lil ħbiebi—Niżżei ġair uisk,
Minn chem rait minnhom—Gid għana u
Għalicom nisa—Kalbi miġbuda, [risk
Li mniegħri aghlicom—Għamiltlu 'l cuda,
Jahtieġ tħidu issa—Minn ġhair pè, pè;
Dil cuda aghlicom—Hix tajba eu le.

MALTA.

Jahtieġ li nargħu nithadtu xi-ħagia fuk il condotta hażina tas-suldati u l'officiali tar-Regimenti 54, u 97, li kegħdin jnisslu odiu l'iżied ebir fil popolazioni contra taġħhom, li uisk nibżġu minn xi conseguenza funesta li ġhad issir beinhom u bein il maltin. Il galbu illi il govern ma jridx jati ircaptu tighu dax-xogħol, iżda la na fuq ħal l'odiu li forsi ġħandu ħal maltin, u l'ankas għax il galbu ma chien kad mal-luk biex jiggoverna populu civilizzat bħal ma huua ta din il-ġzira. L'insolenzi li kegħdin jinsolentau li coll cetu ta nies huua insoffribili, fost tant insolenzi infami li saru nithadtu fuk dich ta nhar is-sibt, 8 ta dan ix-xahar, fit-teatru. Bosta suldati tal banda tar-riġiment 54 chieni ictarx fis-sacra, u iħed minnhom ried jeħodha ma collha. Xi persuna presenti li ma ġħamilx din l'infamità collha ta dan is-suldati kallu xi chelma, u l'officiali bil-għalli riedu jidde-fendu lis-suldati, illi chienet sejra tkun xenata m'ux żgħira stit, li ma chieni x il-pulizia li kabżet minnu fis, iżda l'iżied fosthom li applaca colloxx is-sargent mag-

giur Caruana bil prudenza u il maniera tighu, biex tarau l'ahua maltin il condotta ta daun is-suldati u officiali ta daun iż-żeu għrigenti chem hja disonorevoli.

Fil *Mediterran* tal gimħa l'ohra No. 459, nakrau fuk is-sentenzi u il condotta hażina tal korti tal magistrati, li bħalma jid id aktarx li jaġħmlu hem fuk is-sedia jaġħmluh għal xi-interessi particolari (piuttost voldiri mxahħħemin) inchella b'giustizia. Jiddispiacini illi dal foliet billi żgħir ma jippermettilniex li ingibu dac li kall il *Mediterran* fuk daun il magistrati specialment fuk is-sur Harper, chem sentenzi ingiusti, u chem huua inniurant li ma jidmissu xein jokkħod fuk dich is-sedia bħala magistrat għal giustizia u it-tranquillità publica—iżda fost is-sentenzi ingiusti tighu ingibu uahda li il *Mediterran* ma ja fxa biha—Fit-30 ta xahar li m'hodd fl'Isla strada Due Porte, uakt is-sigha eu is-saqtein ta bil-leil, zeug officiali tal bahar marru jħabtu tant chem jifilhu, li quasi riedu jiscassau bieb ta certa familia li tokkħod hadha San Gilian—L'omm li semġhet dat-taħbit spietat, ħajtet: minn issib li daun l'inglisi ja fu bil mali, uieġ-buha, iftaħ għax irridu xi-ħagħia minnech, u frattant it-taħbit iżied iccontinua, l'omm li ġħanda stit tal-ġħakal tel-ġiet fuk, u ġhadet maġħha recipient, xirfet fit-tieka, u reġġhet bil prudenza collha, kaltihom af li hadtu sbal; le kalulha int hu, jahtieġ li tiftaħ, fil uakt xeulhet fukhom dac ir-recipient u chellhom hecca jsalpau minn hemma bi fuiha li ma bħala; imba-ġħad sejħet lir-ronda, kaltihom li jmorrar jarrestauhom, ir-ronda marret, u ġhadet jsimhom; l'agħda fecceuhom, u ħal bosta ġranet ma sabuhomx; frattant uara jumein raġġu marru insolenta ha b'insolenzi stit acbar, fl'ahħar mil aħħar kabdu-

hom u haduhom koddiem Harper, saret il querela, u dal magistrat Harper kata is-sentenza *non costa*, għax ma chienx hem xhieda. Din x' sentenza infami hija? huua min jmur jaġħmel xi delitt jmur jaġħmlu koddiem ix-xhieda? Frattant kal tajjeb il *Mediterran* li nirreclamau l'Inghilterra, li jneħħuhulna lil dan l'innurant ta magistrat illi jaġħmel m'ux biss disunur lil dich is-sedia, imma anche disunur lil govern locali. Uara din is-sentenza hech galanti, reġħu marru jinsolentauha lil dil famillia oħrain tal bahar ucoll, illi il galbu mibgħutin minn dauc ta kabel.

IL FESTA TAL GIOVINTUN ta Bormla f'Santa Teresa.

Verament ma nistħux ma nħidux chelmein fuk dich il festa li saret nhar il had, 9 ta dan ix-xahar, f'santa Teresa Bormla. Festa li verament turi minnha infisha magħmula mil heggia tal kalb ta dauc il gioventun devoti tal Madonna, festa illi turi brju, u allegrezza. Bhalma jħid, San Alfonzo Liguori xi nhu li fid-dinnja li jgħilech ferħ u consolazioni daks li jgħilech biss l'isem ta Maria? It-triduu, leuel nett li għamlulha, b'tant devozioni, li coll min chien hemma, stħali jibbeatiska ruħu, leilietha fil-ħażja saret luminazioni mill'isbaħ illi collox deher huggiegia uahda. Giocu di focu ċeċeichen imma grazius, banda fuk palek li tħaxxak u in-nies tippassiggia, collhad hieni, coll-had content, li quasi quasi coll min chien hemma nesa il guai u il hem li jinsab fis, biss barra, barra minn dauc tal-crucifiss ta Bormla. L'aghda bedghet il festa, sunetti fl'idiein, panegiricu mil canoniku Fleri tal Birgu, u uara nofs in-nhar jħor minn don-Dovich Mifsud Tomasi. U il musica? Ah il musica . . .

għaliex insemmuha? biex nippofanau dauc in-noti tant hiluin, u divini, maħruġin mil geniu ta l'abbilissimu V. Bugeja patriotta malti bħalma m'ux biss li huua abili, virtus, u iddotat bil maestrja, iżda imżejjen bl'actar don rar, l'hijja l'umiltà, li jcollna nħidu minnu bħal ma kal certu poeta lil haddiħor ta li stess qualità:

Si ammirano i talenti,
Si loda la beltà,
Si onora la virtù,
Ma si ama l'umiltà.

CERTU FATT SEMISERIU.

Min kad chien jemmen illi kad sata jcun hem min għandu ħila Jasal sa fein uasal C. . . Isimħu u staħgħib. Certu neputi li ahna già semmejna fin-numru l'ihor ma conniex nafu li gennēu u tairu das-seduttur uara il-ġoġla, uebbillu f'rasu, biex jiżżeu u iż-żebbu. Certu neputi li ahna già imsemmi imboċċa bħal mazzun; huua għadu tifel, għax ma naħux jekk jaħix jafx jorbot kalzietu seua. Frattant dan l'impen collu ta dan C... ghiegħu m'ux b'xein, hem fis-xi misteru, imma xi jaun li ma jinstamax, x'insibu li chien dan l'impen collu? insibu li is-seduttur, uara li ippersuada lil dal giuvn li għandu iż-żeugiu lil ġoġla, u infatti lakkħu bosta drabi magħha, ried das-seduttur, li in-neputi għarġus jżeugiu l'oħtu, u biex tidħol fl-imħabba tiegħi ried li chiecu jlakka għhom privatament, u hech chien balla l'in-neputi, billi bla ġħakal, ħareġ b'oħtu passiġġiata sa Bormla, u għaddieha bil mixi mil Marsa, fein hem chien iccombinat li jink-ta għiġi. Dan l'imxeuak hadilha b' idha u kabadha lambrazzetta, u il-povra giuvna innocentia ma taf xein x'hem miżruh; ma

uara jumein chixset il giuvna għandu jcun ġuha tarfilha xi hagia—jommi malli chienet taf, x'tahbi bedġet thabba fuk u iċċha l-x'agħiż bedġet tgħajjat! Eh!! (bedġet tgħid) ja biccia ta cerċiur chie saħħi! ‘poni indigest,’ seduttur tad-demoniu u issa ittermnata li chif jgħaddi tippresentalu il-hatar ta . . . biex jech toħġibu jiżżeuegħ magħha!

— *Jcun complut.*

AVVIS.

Għal did-darba tal-pulizija jcollom stit tal-pacenzia, billi ma għandniex uisa bież-żejjed nħalluhom għal numru iħor.— Fuk il-ekappan għandna ucoll xi ngħidu xi hagia, cioè fuk il-condotta pubblica tighu. U nitolbu lis-sargent maggiur, li ma jinsie, li meta' jonksu is-subalterni per esempiu bħal *Cordina, Grassi, Missud*, u *Danza*, li kighted daż-żmien jinsolenta lil certu galantom bil-lei, Għiahan fuk li spettur u il-maggiur jdokk, fuk had iżied.

Arrevederci.

AVVIS IHOR.

Sur Għiaħan tibkax ma tħarrax il-pubblicu collu u l'impressarji tat-teatru li irridu nisimgħu l-opra buffa li chiteb il-patriotta tagħna Giuseppi Malfiggiani, hem bżon li jaun i-norraggit bhala mali bħalna. M'ux dejjem nincorragġixxu lil frustieri u għal maltin kad ma nuru ruiħna, aghar mil-chieb, u għarraf lil l'impressarij li aktarx irridu li spartit ta dan il-guveni mali milli irridu spartit jħor.

Bosta Maltin.

LIN-NIES TAL-ĠAKAL.

Min kad chien jemmen illi l'edituri tal-*Fiammetta*, u ta l'*Innominatum* biex jaħħiġru lil Prima donna chelhom jixtru et-chieb tad-devozioni, biex jsibu l-actar espressionijiet sbih, u commoventi? anzi dan ma hu xein, smaina ucoll li kegħdin jigimgħu bis-sottacoppa tar-ram biex jaġħmlu neċċia. Oh!.. issa dahlu fil-ghalka, jid id-proverbiu mali, tilloda u l-ġalliha, harsitha saħha seba saħħiet! Imma li tridu tagħmluha f-neċċia kalb dac il-haxix collu li tħalliha, tifgħiha kabel is-uaqt!!

TAHDIDABEIN GIAHAN U BERTOLDU

Ber. Bon giornu sur Għiaħan!

Gia. Bon giornu Bertoldu; għaddi.

Ber. Taf tgħidli xein, bona grazia tigħeċ, xi chem huma vili l'impressarji?

Gia. U ibni... daks il-mazzit.

Ber. Hsibtu jen. GHidli hagia kraitxa xein il *Fiammetta* li ħarget fl-ashhar N.25 fejn tgħid li il-lega tal-Burrattini, u il-lega tal-Gran Zimelli, u il-Gran Amore għamlu il-Don Desideriu giur-nata kabel is-serata tas-surmastru P. Nani?

Gia. Le ma kraitiekk. Iżda hech chif kiegħed tgħid int collu biex jaġħmlu id-denli lil-patriotta tagħhom. Dina indennjità cbira.

Ber. Imma min huua sur Għiaħan dan il-Gran Zimelli?

Gia. Uh!! għadech ankas taf? L'arcissimu conslu . . .

Ber. Ah! issa naf... iscot sur Għiaħan għax dac ras cbira! hech chienu jgħidu fejn il-funtana, u kalu ucoll li dac li tuebbillu rasu jaġħmlu, u ma jneħ-hiħulu had minn rasu.

Gia. Kaila kaila, Bertoldu, jaġħmel ta rasu m'ux ma collhad, għax l-imħallef Brunu ma hilu xein baġħtu erba tiej-jeż-żebi calzrat b'rasi u collo, u baka hem b'rasi l-īsbah hagia li tista tara.

Ber. Għandi piacir. Frattant chif marret is-serata?

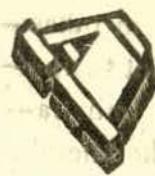
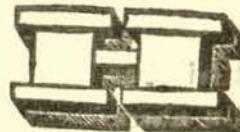
Gia. Tajjeb, ahjar milli xtekuhielu, cioè milli xtekuhielu l'impressarji għax il-pubblicu collu afferżonat leih għal virtu tighu.—Issa mur għand l'impressarji, u għidilhom illi si huejjeġ pubblici jaġħmlu is-seuua, u jgħiñu lil maltin bħalhom, jech huma maltin, inċhekk għidilhom hagiar jarau fuk spalleihom, m'ux tisfir; mur u iġri!

Ber. Dal uakt migħeċ—bon giornu.

AVVIS.

Issa ma hemx difficolta li Captan R... ma hux spiun, għax nippovaulu minn tant huejjeġ li sama u tenniehom lil-pulizia. U nirracċmandau fid-devozioni tal-pastażi u il-barclori collha.—Addio.

P. S.—Nitolbu lil li scrivan ta *Cupetta* li ma jinsamx nies—Addio.

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 23.

Nhar il gimħa

28 ta Mejju 1847

IL HSARA TAT-TAZZA.

Oh x'uhda ġrali—F'dar tal caffè,
Jech ma temnuni—Staksu 'l Giusè,
Illi chien miġhi—Giò Balzunetta
Flimchien nixorbu—Ftit aniżetta;
Toħrog il ghageb—Donni mishut,
Chsirtilha ħagia—Lil tal hanut! [nħol,
X' hin cont kegħd nixrob—Bies griesmi
Dahħalt mnieħri—Fit-tazza ucoll,
U il galbu mnieħri—Chien xi stit ebir
Għaliha it-tazza—U'hi fomma zghir;
U' ech malli daħħel—Hadet xi dakka
U it-tazza inkasmet—Imseichna f'dakka,
Imu'Alla mnieħri—Ma ġralu xein,
Għax sa biex tfeiku—Cont trid sentein!
Fil uakt hallastha—Hem minnu fis,
U kaltli: 'l zeugi—Xein la turih,
Għax ara x' jaġħmel—Ma jemminnix
Jahseb ill'inti—Ma hallastníx.
U' ech ahiar jibka—ColloxB midfun,
Jech imbagħi jichxef—Jeun li jeun...
X' hin raitha hmaret—Ma hi xein tosta,
Għidtiha: "Scusi—Af m'ux apposta;"
Imma dit-tazza—Hech chif stait nara
Chienet imgelgħla—Kabel il-ħsara...

Le l kaltli shiħa—Jafu collhad.
Iżda lin-nisa—Temminhom kad,
Għax biex temminhom—F'dac il-mument,
Jibcu u jahilfu—Bla compliment.
Ma ġalli ġrali—Issa haun jen,
Halfa irrid naħleß—Bla nitlef żmien,
Naġħmel chif jaġħmlu—Is-sicranin,
Illi ġal katra—Jakħu meitin,
Nixrob seu bhalhom—Minn giò 'l flix-xun,
Imnieħri barra—Coll fein incun.
Għax nithattuha—Ta hbieb li tnein,
La mnieħri mn'Alla—Ma ġralu xein,
M'ux dnub li tilmħu—minn tant sbuhia,
Niekes u imbiccer—U collu dmia?
Jech kad jisimħlu—Ta Carabusa,
Il malandrini—Nies scandalusa,
Cioè ta l-isued—Dauc i'aż-żarr Razza,
Seirin jħidu—Li tiflu b'tazza??
U kalb il-Musi—Minn tal Parnasu,
Chif nibda naġħmel—Minn ghair in-nasu?
U kalb in-nisa—Giò xi banchett, [zett!
X' jaġħmel bla mnieħer?—Jehduc b'ma-
Anzi xi mnieħer—Żgħir fil-bniedmin
Jaġħmel figura—Bhal tal-meitin;

U in-nisa għandhom—Mottivi cbar,
 Li jridu ir-ragel—Hai leil u nhar.
 Hecca xein inkas—Dil mara ucoll,
 L' hia tant tuaiba—Tafuh il coll,
 Naġimel imħatra—Maġħcom bid-dieher,
 Li jech koddiemha—Nidher bla mniex
 Sa biex nitlobha—Li tiscusani
 Tibda tisserdech—Tiddisprezzani,
 B' corla tuaħħalni—Koddiem ix-xhut,
 It-tazza inhallas—Għal bżon elf scut !!

MALTA.

Għadna ma nistgħux naſu chem feħsiebu jdum sejjer biha' din l'amministrazioni hażina u dannusa li kīghed juža il govern f'din il-Gżira. Id-deni cbir li kīghed jsir f'coll branca ta din l'amministrazioni kīghed jicber bis-sighat, u minn f'loc li jatu rimedi, jħalluh joctor, saħansitra jeun impossibili li tfeiku. Is-snin jħaddu bhal berka, u uahda aghar mil oħra. Għal xein in-nies tilminja, il gazzetti jietbu, għax ma jaslux għand min għandhom jaſlu, m'u x-ġax ma jistax jisma, imma għax ma jridx. Coll tama ta xi meliorament li jcollna, tħaddi mar-riħ, bħal meta għak-kadna it-tama fuks ciem lord John Russell meta dahal fl'amministrazioni tal govern ta Londra u il conti Grey meta dahal fid-dipartiment coloniali, il ittri li imbagħtu minnhom fejn quasi konna żguri li jcollna f'kasir żmien il Consigliu Popolari, u frattant għadda tant żmien u għadna m'u x-chif konna imma aghar bil bosta.

Is-sigritariu il-ġdid tal govern li jlna nistenneuh bħalma llhud jistenneu il messia, ma hemx li jasal; li ċhif jingħad li huua irrinunzjaha din il carica, u li jarġa jeun dac li chelna kabel. Ahna ma nemnux huejjeġ simili, imma id-deumièn li dam dan is-segretariu il-ġdid jatina x'naħsbu uisk, u li hem xi hagia fin-nofs. Frattant l'affarijiet tal-Gżira seirin im-

għarka seuua, spejjes immensi, il popolazzjoni thallas, u il-flus jintefku a capriċċi ta min jħall għalina. Li schejjel tal govern seirin imġħarka seuua, illi il govern juri bic-ciar li ma jridx li incunu educati. Il codici il-ġdid ma hemx li jippublicau, frattant nistgħu ngħidu l'aħna bla ligi, eu taħt ligi barbara u infami bħal ta l'inquizzioni. Frattant hem uisk xi ngħidu, ma x'jservi li titchellem la ħad ma juiegeb? Bħal dauc iż-żeugħi casijet tal-ktil li saru, bakgħu ucoll moħbia ħad ma jaf min huma il-hatjnejn.—Fein hija il-garanzia, u is-sicurtà pubblica?

Jaħtieġ li narġħu nithadtu xi hagia fuk ir-rigimenti li għandna, u hem bżon illi il govern jehu ġsiebhom seriamment, għax seuua is-suldati chem ucoll l'officiali keġdin japrofittau ruieħhom mit-trascu-ragini tal-gvernatur taġħna, u keġdin jaġħmlu huejjeġ l-actar odiusi, u scandali. F'inkas minn għaxar tijjem fil-korti tal-magistrati ingiebu actar min għaxar casi ta insulti, u disordnijiet pubblici, u chienu iccondannati. Imma dan ma hu xein, għax is-suldati keġdin jaġħmlu iż-żejjed sa meta jecunu fis-serviz taġħhom, si ħmistax il-giurnata chelna żeugħi casijiet li jkajjmu il-popolazzjoni. Is-sentinelli ta Bighi u ta Forte Tinniè għamlu in-nar fuk dghajjes li chienu għaddejja minn dauc il-bnadi, għax il-barclor ma uieġbux meta il-ġħassa għaitet who goes there. Imma xi iservi li nichtbu jech il-capijiet ma jridux jisimġħu, ifmuha mela darba għal dejjem li cap ma għandniex, eu għandna imma deboli uisk, u staeru fil-proverbiu li jkbid; "meta ir-ras tugia, il-gisem jbati."

IL FULA BINT IL MIŻUET. *Prov.*

Nhar l'erba 12 ta dan ix-xahar konna fis-serata ta li mghallek P. Nani, fein it-

teatru chien mimli bhal baida, raina xena li l'autur tagħha chien jimmeritah caval għax iblah iżied minn Pipettu *fl'Ajo in imbarazzo*. Uara is-seconda parti, il pubblicu ried bit-taħbit jargia johrog l'erba titfal li żifnu *il-tarantella Naplitana*. Fil uakt ta dan it-taħbit, jissacia giuvni inglis fil bieb tat-teatru, u saksa lil sargent tal pulizia, jech huiex tal pulizia. Is-sargent kallu iva. Fil uakt dal giuvni inglis kallu daun il chelmi. *Why don't you stop this set of savages?* "Għaliex massicchitx lil dil kafha salvaggi?" Malli smainih għal leeuvel īsbih fis-sacra, eu miġnun, infatti għidna lil partinar li jmur jsejjah tabib. Stakseina min huua, u kalluna l-huua bin sir Patrick Stuart il gvernatur tagħna!! Ah! seuua jħid il proverbiu illi il-fula bint il-miżuet—u il proverbiu l-ihor talian, *il maestro conosce la fabbrica*, min hem fid-dinnja collha salvaggi daks chem huua salvaġġ dal bnie-dem. L'Europa collha tgħajjat lil inglesi salvaggi tagħha.

LIZ-ZIU PAULU!!

Tafu xein min huua dan iz-ziu Paulu? Le? Iz-ziu tan-neputi tighu, collu chem hu. Ma heinx bżon nithadtu, hux tasseeua ziu Paulu? Taf li ingiblech rispett, u marridx nati gost l-egħdeuua tigħeċ. Mela nitolboc li l-isem ta Għiġan tħożża tajeb, specialment ma dauc l'erba malandrini ta Trebisonda, u għidilhom li b'għaxar volumi ma jħallsux vers biss li etlibtilhom, u li għad nictbillhom.

Arrevederci.

AHBAR MINN TREBISONDA.

Mal vapur Puff Cap. Ruggens, giet l-ahbar illi il-gneides jrid jbiġ il-pappagal għax kal illi jitchellek hażin uisk; imma jech sidu, il-Isienu ma hux ghair sa-

crileggi, u cliem fahxi, dan l'imseichen pappagal chif triduh jitchellek cliem taj-jeb??..

IL PULIZIA MAL DIRETTA.

Ahna nixtieku nafu il-ġħaliex il-capijiet tal pulizia, cioè li spettur, l'ajutant, u is-sargent maggiur, ma jissurvelia fuks tant subalterni inniuranti illi f'loc li kegħdin għat-tranquillità pubblica, kegħdin għad-disordnijiet, u biex jaġħmlu passi l'iżied infami ma persuni li ma għandhom min jekaf maġħhom ħad, u li ma jafux jitkolbu ir-ragiuni tāgħhom. Ahna ma nafux chem il darba ctipna fuksom daun l'insolenzi u jech il-capijiet ma jridux jatu irecaptu hem bżon li naħsbu għaliex xortohra. Pass jhor iżied infami, nhar is-sibt li għadda f'xis-sigha ta uara nofs inhar, fejn il-consu tad-deheb, chienet hem mara xiha insolentata mit-tfal, illi dover ta l'umanità l-euvel net li coll bniedem li jara xi persuna avanzata immalestata mit-tfal għandu jipprotegiha u juiddeb lit-tfal li ma jimmolesta uhiex. Ahseb u ara jech hux dover tal pulizia li jipprotegiu lil dal qualità ta nies, dia ix-xiha, uara li chienet tant imkħabura, u immalestata minn dauna it-tfal illi il-bichi tagħha gieb ħniena li collha, jinkala contestabili A. No. 10. u hadha il castellania calzrata!! Dana għaliex? Xin huma jaġħmlu il-capijiet li semmeina li ma jħarblux il-ġħaliex ħada calzrata il contestabili? Ahna fejn ahna? X'inquisizioni hi din? Dan il-fatt li spettur jahtieg jcun jafu.

Arrivederci.

Hem bżon li l'ajutant tan-naha l-ohra juiddeb is-subalterni tighu, li fl'Isla strada Due Porte ma jħalluhx billeil bla ronda, l'abitanti ta dikk in-naħha jilmentau uisk fuk din it-trasouragini, u nistgħu

nixhdul ahna ueoll li chem il darba għad-deina minn dich it-triek f' ħinijiet uisk innoltrati ma ntkaina kad ma ronda, specialment minn San Gilian sa San Flippu. Daun l'erba chelmiet nisperau li jcunu effettuati.

AVVIS.

Master Rolly professur tal-lira, jaysa lil pubblicu collu illi dahal ma dauc tal-Generu neutrū biex jcanta il *Palestrina*, għal daks tant dauc il persuni collha li jridu japrofittau ruihom jiddirigju ruie-hom għal Francuni, u hem jsibu il colleg reali.

Lil Capt. Rugas naksulu sitt habbiet col jum mil paga, billi ma chixifx il fatt ta-dich li katlu f'Bormla. Mela xi spiun int? kallu Żeppi li żbir!!

Il gimħha l-oħra chien hemma il processioni tal-capitulu dal Catidran, il kapellani collha, l'impiegati u is-siminaristi collha, minn San Giuan għal għand l'iskof is-Sant biex jiferħulu ta'lli sar eugitur ta-monsinnjur Caruana. Imma f'dich il processioni l'izied li nħoġbu il mazza, u il mazzier, u nisperau li dich il mazza għad tintem fuq jrius is-suēd bħalma ġralhom meta haġġruhom, u checceu hom minn Spannja b'ordni tar-re Ferdinandu VI, fis-sena 1766.

Chiecux ma tidhaex!!

Il procuraturi tal-Crucifiss ta-Bormla dauc appuntu li ma jridux jirrendu contijiet ta-erba tax il-seħħi fis-serviz, dauc appuntu li l-ihsna hxiex u m'ux ta-min jemminhom ħargiuha li huma laġħaba! sejn ahna nistgħu nixdu li huma nies bosta onesti!!! marru jħidu li it-tużel il-ġdid li għamlu kamilhom il-mijiet, għax tal-bellus fin... Bum!! X'żelka din fin-niexef, ahna ma naħux mnein xtraituha dich il-filpa? u filpa ordinaria. Dich il-filpa, xtraituha minn għand ir-ramli tliet xelini il-kasba, u il-gallon salz daks chem intom foloz intom!

Arreverisco

Ma nistgħu
collha li għam
f'din l'impresa, imma hem bżon li nsemmu mot speciali bla l-ebda esagerazioni is-sur Emanuele Nuzzo, illi nardixxu nħidu l-ahjar delettant li għandha l'izied lepidu, u verament il-partijiet li jeħu jaġħi milhom bl'impen, u jirnexxu a proporzjoni daks ta-l-icbar professur.

Cor tad-devoti. [żommu
Oh smeuuiet f'dakka—Lid-dinnja iż-
U sa minn dejjem—Il-cliemna iddommu,
Isimgħu talbna—Għinuna ftit,
Li l-flus nakilgħu—Minn għair taħbit.

It-tobba.

Il-Isien atuna—Ja cbar smeuuiet,
Li jipperċuadi—Lil gensi jiet,
Sabieħ allegri—Lil morda 'l coll,
Għad-dinnja l-oħra—Nibaġħtu ucoll,
Biex mejta jsibu—Hem il-mistrihi . . .

Cor.

U il-krabha thallas—Seu minnufihi.

Il-gazzetticri.

Tina li nistgħu—Bis-sentiment
Naħarsu nictbu—Coll tradiment,
U li nithali—Tighu dal hell,
Minn għair ma nakħu—Kad f'xi libel,
Seu jech ingħairu—Eu ma ngħairux . . .

Cor.

U min ma jħallas—Ma nerħulux.

L'avvocati.

Ah int ja sema—Nissel il-ghelt,
Fin-nies tar-ħħula—U in-nies tal-belt,
Biex jigu għandpa—Collha b'cuestioni,
U l-ilna aġġimilna—Tant Ciceroni,
U id-dritt intuhom—U coll ma jmiss. . .

Cor.

Iżda l-flus ahna—Nehduhom biss.

Collhad.

Ah smeuuiet f'dakka—Ieconsolauna.

It-tobba.

Ah! ħniena minnēna—Fis ajjutauna.

L'avvocati.

Tina lsien tajjeb—Għaref u għali,

Il-gazzettieri.

Għinna ja sema—Għin il-giornali,

Il-flus kallagħna—B'daun il-gazzetti.

Cor.

Sa chem fid-dinnja—Tħix il-mażetti!

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAUI

No. 24.

Nhar it-tlieta

8 ta Giunnju 1847

LI MHALLEF U ZEUG SAJJEDA.

Pignotti.

Nisma 'l Poeti—Minn dejjem tħid,
Li hech chif nakas—Iż-żmien tal gid,
Astrea (1) ħarbet—Mid-dinnja fis,
F'din l'ard huejjigha—Halliet sa'l kmis;
U chif jħidu—Il slien u it-tali,
Li dauc il huejjeġ—Lbies tal Legali,
Bih geuua il krati—U il parlamenti,
Seu l'audituri—Chem presidenti,
Chem avvucati—Chem consulturi,
Jehdu cbir isem....—U cbar unuri....
Giurnata uahħda—B' dal lbies sabiħ,
Deher imdandan—Ragel stit xiħ,
Uiċċ zor u mkarras—B'tant tichmixiet,
Fih pingiut tilmah—Mitt īsbijiet; [ħed
Illi dal bniedem—Chif chien hemma ki-
Donnu il Giustizia—Li b'harsa trigħid!!!
Xi mil bħid minnu—Chien hemma glieda
Ta zeug imseichna—Fkaira sajjeda;
Għax chienu kabdu—Flimchien li tnein
Gaidra, u ma setgħu—Jistieħmu b'xein
Lil minn tmiss minnhom—Daun iż-żeug
Billi ma kabdu—Xein dac in-nhar : [skar,

Frattant jarauha—Hem fl'ard mistuha,
It-tnejn imxenka—Sabiex jecluha;
Uara li venvnu—Tant daqha cbir,
U sahnn seuua—Beda it-ħajnej.
Jispicciau fl'ahħar—Riedu li tnejn,
Jaġħmlu bhas-slaten—Jigu fl'idein;
Frattant il moda—Daż-żmien fein teun,
Min l'actar jislaħ—Għandu ragiun;
Daun sentimenti—Tal metafisici,
Tad-dispotici—Tal pulitici.
Malli biex jaħbtu—Geu dich il heina,
Resak li mhallef—Illi semmejna;
Fis bl'acbar kima—Dal gelledin,
Resku koddiemu—Collhom chiebjiż:
Fil uakt deħrilhom—Li mis-smeuuet,
Niżel dal bniedem—F'dauc in-nahiet;
Miġu fis stieħmu—Bl'acbar prudenza,
Sabiex jaktħilhom—Huua is-sentenza;
Accetta it-talba—Bla-marru staha
U il gaidra f'idu—Issecuestraha.
Hemma fis juru—Bedġu li tnejn,
Id-dritt tagħhom—(L'ihor ciem xein.)
Jen raitha l'euevel—Il uħed kal,
Ureitha lilu!—Le annimal

(1) Il giustizia jisimha Astrea.

Jena li kbadta—L'ihor fis niegeb
 Sa beda jahlef—Bix-xemx u il eutecheb.
 Frattant li mhallef—F'ideih jzommha,
 Jisma ir-ragiunji—Colltant jxommha;
 Fil uakt li mhallef—Chif chien hem kighed
 Kasamha u tahom—Koxra coll uihed,
 U'ech dan li mhallef—Collu prudenza,
 Sabiex jithallas—Ta dis-sentenza,
 Il kalba kala—Mn'idhom dichment,
 F'haiku mbuccaha—Seu legalment;
 U hares leihom—Hà b'id xolxin,
 Kal man-nies tajba—Trid tcun hanin,
 Ma mesx il borsa...—Għax minnghair flus
 Ma 'i kalba chielha—Ta mhallef stus.
 " Intom li ukaitu—Taħt il chefria
 " Ta ulied Astrea—Omm karrekijja,
 " Ghidu fis intom—Tnejħiħihomx Gloria,
 " Jech din hix hrafa—Eu vera storia.

MALTA.

Il Catapan.

Is-serviz hażin, li kighed jaġħmel C. Zammut l'incarrigat mis-suk, ma jista jissoportih had iżied. Marridux insemmu il ħmerijiet cbar li kighed jaġħmel continuament fis-suk; marridux insemmu it-tonn li iccondanna u chien approvat mit-tobba, marridux insemmu il hobż li kabat intortament nhar il had lil Giorgi Schembri fein napprovau li ma chienx sih ramel għax mil istes fur-nata baġħad jbjih ma ragel iħor fein il Monti, rauh u maccondannauhx, biex tarau meta nġħidu li dal Catapan ma jaſx jaġħmel id-dover tigħu hux tabi-hakk dac collu li nġħidu.—Iżda nieħdu in considerazioni, u nithadtu xi hagia għal lum fuk fuq mix-xat tal-belt, minn dauc id-disordnijiet, minn dauc il huejjeg jin-tu pesta, mil insolensi u huejjeg uisk inconvenienti tal-bejjjha ta dac il local illi coll persuna li tgħaddi minn hemma ma hix hair tilmenta fortemm tal-con-

dotta, u l'effetti ta daun il bejjjha; u is-sur Carmnu Zammut ma jidherx għar darba col tliet xhur fein jmissu aktar hem jissorveglia milli jissorveglia bnadi oħra. Oltre li dan Zammut ma jidher kad, għal daks hech coll hagia mħoddia tinten tin-biġi hemma, u bi prezziżiet a capriċċ ta-ġħhom. It-trascuraggini tal pulizia li ma tissorvegliax suk it-tniedi, u id-dniedel li jdendlu, u l'intiena li jagħmlu, illi coll minn jgħaddi jakbdu deni għax ma jissaportix. Daun l'erba chelmiet huma esordiu ta dac collu li għandna nġħidu suk ix-xatt tal-belt specialment; għal did-darba il fogliet majippermettilniex li ngibu hagia b'hagia li għandna nġħidu.

P.S. Ie-citazioni li għamilt lil consu Farrugia, għax katel muntun id-dar tigħu, jmissha tatich lezioni, u turix chem int incapaci għal dil branca li taue ta catapan b'disgrazia tal pubbliu. Inti uara li għamiltu ie-citazioni tmur tara u tkalleb illi jieħi jistax joktol eu ma jistax? Għaliex ma kallibtiex u rait milleuvel? ma tarax li inti *Arrivederci.*

LES SAUVAGES D'EUROPE!

Min jista kad jfisser l'ahua maltin l'inciviltà il mal educazioni ta xi erba *Villains* li għandna kalbna. Isimħu u stagħġbu b'daun il malandrini li chien fit-Teatru nhar is-sibt 29 ta Mejju!

Nhar is-sibt chienet l'ahħar rappresentazioni ta l'impresa, u it-teatru nħalak bil *Lombardi*; in-nies li chien hem collha bl'acbar kima u rispett, u b'educazioni ebira chien kegħdin jitpaxxeu b'diċi il-musica divina ta li mgħallem Verdi.—F'noxs it-tielet att, in-nies collha seuu tal platea chem ucoll tal-palchi, indunau illi certu ufficjal chien kighed b'rīglek imtellha suk xifer ta banc, f'uicċi il pubblicu collu illi din l'actar indecen-

za, u maleducazioni cbira li tista tingħata ma l'erba parti tad-dinnia. Il pubblicu beda jsaffar, u jħajjal li jniżżeł riggleih, u huua ad-dispett ta' collha żammhom fein chien kiġidhom. L'agħiat u il vir-gonnj iżied bedħu joctrū, chif infatti fil uakt dahal is-sargent maggiur Caruana, uidbu li jniżżeż il-hom, u il maledueat ma riedx jicconsenti għal cliemu. Is-sargent maggiur billi chien hem l'ajutant St. John, ma satax jagixxi, iżda da-hal jħidlu. Fil mument giè St. John imma biex jurina l'incapacità u ir-redicolagini tighu collha. Is-sur St. John ma għamilx id-dover tighu, għax la huua cap tal-pulizia, u saret dit-takliba collha f'loc publicu, bhala pulizia chellu l'autorità li johrog barra, u għal bżon jarresta l'autur da dac id-disturbju collu. Frattant l'agħiat aktar chiber uasall li fl'eccessi, l'opera chellha takta, u il maleducat icconsenta li johrog; fil mument shabu niżlu collha mil-palchi tas-second'ordni, u dħalu fil-platea jurtau l'in-nies, lil pulizia, lil purtinari, dħalu u żammeuh li ma johrog, u bakgħu l'opra collha bl'istess indecenza li chien kabel a dispert tal-publicu collu, u a dispert tal-pulizia stess iżda bir-riħ tal-coronel Fane tal-54, fein dan militar l'actar anzian fil-guarnigion u consilier tal-govern, chien jmissu juiddbu xorx' ohra—u haun spicciat ix-xena ta-nhar is-sibt.

Uara daun l'inconvenienti collha simna illi il-govern jati jrcaptu biex darb'ohra ma jsirux, iżda minn dan collu ma chien xein. Nhar it-tnejn l'uffiziali marru it-teatru għamlu li stess inconvenienti li għamel seħibhom nhar is-sibt li għadda, li din ix-xena sbrigat bi ġliedha barra tal-maltin u l'inglisi. Tasfu xein l'ahua maltin x'ripar tā il-govern ta daun id-disturbji? Staġġbu u arau f'liema cas

ninsabu! Chien li sejjah it-troppa il-piazza b'ordni chif nistgħu nissopponu, bhal ta-dich tal-Carnival ta-bħasa sena, li jaġi-mlu in-nar fuk il-populu! Dan huua il-govern ta-Malta, li ma jistax jżomm quieti erba offiziali, u minn fuk jatihom għainuna minn dix-xorta biex jassaltau il-populu, u populu l'iżied quiet u pacificu—Iżda il-htia ta-dan collu ma hix għair l'inċapacità tal-gvernatur tagħna Sir Patrick Stuart.

F'numru iħor nġħarrfu lil pubblicu min huma it-tliet *spurjj maltin*, li marru kalu lil offiziali min huma il-personaggi li chienu fil-ġlieda, u semmeu uiħed b'ismu. Sa biex jcunu maġħrufa mil-pubblicu, u jcun jaf collha chif jżommhom.

Arrivederci.

IL FESTA TAL-GIOVENTUN TAL-BELT.

Nhar il-ħad 30 ta' mejju saret is-solita festa tal-Madonna tal-gioventun taħt it-titulu *Mater Gratiae*. Ma hemx bżon nġħidu b'liema pompa u maestosità issir il-festa għax chem ilha issir piuttost tiż-diet, eu tonkos. Imma jech ma nsemmu xein, ma nistgħux ma nsemmux lil l-imghallem V. Bugeja, illi meta tħid musica divina, teun għadech ma għid xein. Għal daks tant did-darba minn quanto l-imghallem ma nitchellmu ahna, iżda nhallu l-eğħdeuua tighu li jfahhru, b'żeug modijiet—L'euvel nett dauc li għandhom fit-tal-ġħakal, u jippretenduha ta-ġorrif, jistħu jħidu koddiem min jisħem li ma hix musica divina, għax jħaddu ta-mażetti, għal daks tant jcolhom jicconfessau bid-

debbus ta kalbhom il verità u ir-restitudini. L'egħdeuua l'ohra li għandu inniuranti, ja fu per un momento illi il musica ma tistax tċun aktar tenera u divina milli hi, għax kalbhom thabbarulhom, imma billi huma inniuranti id-disperazjoni li teu pinguola f'uicċehom, u il kasma ta kalb flimehien mal confusioni iġġi aqħalhom jicconfessau l'hia musica verament sacra adattata għat-Tempiu t'Alla. Xi nħidu imbagħt mil professur Dr. G. M. Spiteri is-sulu tal violin li dakk michtub espressament mil imsemmi Bugeja għal dae in-nhar? Hallina mil professioni għax fit-tit nifmu, imma il ħleuua, il ħleuua u l'espressioni min jista jiċċehadhom? U it-tenur L. Grech li canta li stess sulu ma liema tenur haun Malta tridu tipparagunauh? Mil profesjoni, mil vuci, mil maniera tal cant, u minn collox, ma min tridu tipparagunauh? Ma xixi cantant tat-teatru? Fein hia il maestria ta'għhom, il ħleuua, u l'espressioni li għandu dan l'anglu tal cant? Iżda b'dan collu x'tismu li daun it-tliet persunaggi li jaġmlulna unur f'Malta ma għandhomx egħdeuua? Ah! iżda ahna nħidu ma l'immortali P. Metastasio. —

*Che dalla ruota e dal martel cadente
Mentre soffre l'acciar colpi ed offese,
E più fino diventa, e più lucente.*

VARIETÀ.

Nhar it-tlieta fil-ħodu chieni imtel-kkien koddiem il magistrati Ceci, u Harper, Vincenza Ferris li jixxel il fanali, Enricu Sammut, G. Busuttil, u J. A. Mamu citati mil pulizia u arrestati għax kalu li tefgu il-hagiars nhar it-nein fil-ġlied

tat-teatru—Ferris mar għoxrin giurnata calzrat, u s-ġammat jumein, u jħallas ġumes scudi. Uara dis-sentenza koddiem li stess magistrati chieni citati Dr. C. Parnis, u is-sur S. Fatta għax kalu li tefgu il-hagiars mil gallaria li stess leila tal-ġlied, iżda il causa ma chienitx ippovata u fil-moment baqtuhom. L'ajutant St. John id-dobba parroċċa minn għand il-magistrat talli gieb maliziosament u iniquament żeuġ persuni rispettabili fejn kad ma nstama isimhom fl'ebda ħagħia, ahseb u ara f'barabanda simli—Imma il magistrat urieħ biżżejjed u f'uicciu lil l'ajutant St. John koddiem collha l'huxu incapaci għal dac l'impiegħ.

Nhar il-gimha uara nofs inhār, is-sentinella tal barracca il-kadima chienet fis-sacra, u iccāġġat l'azzarin bil balla biex tispara fuq in-nies; iżda per fortuna in-nies indunat u irrapportau bil-ġri liss-sargent tal-ġiassu u ħaduha arrest il Main Guard—Voldiri mindu geu dar-rigimenti il-ħaia ta'għna ankas ma hia fis-sigur.

Granet jlu thalna fl'aula capitulari tal Collegiata ta' l'Isla, u ħadna uisk piei bil proprietà li hemma. Iżda l-iżied li għogħibna dauc l'armi collha tal canonici seuua tal meitħin chem ucoll tal-hajjin. Imma bkaina uisk immaravilliati il-ġaliex fost douc l'armi collha tal Can. F. Panzavecchia ma hix hem; imma uihed minn ta hem geuua għandu jgħidilna il-ġaliex ma hix hem, u f'numru iħor nitchelu fuq dil-ħagħia.

LIL KOPTI.

Sur Kopti, meta tħalli fi diar ta persuni rispettabili, u jcunu hem il galantomini okħod decentement u m'ux b'rige fuq

I'ihor bhal pastaza bhalech, jech il Galateo
ma kraitux mur issellfu !!

IL CONSLU TAD-DEHEB,

Hem bżon illi *Għajnej jidher* l'is-sentenza u l-*consu tħad-deeb*, u l'abużi ucoll li kīgħed jaġħmel.

Jlu xi sena circa, daks tlietin im-ġħalleml tad-deheb għamlu memorial għal koddiem Sua Eccellenza, fejn talbu f'dal memorial illi il mancament għandu jcun dejjem a favur ta' l-im-ġħalleml, u m'ux a favur tar-rigattieri, iż-żda il galbu illi dal memorial baka f'id-ein is-segretari bla kad ma ip-presentah f'id-ein il gvernatur chif huma solitu jaġħmlu f'dich il mishuta u karrieka cammarilla, u hech bakgħu minn ġhair risposta. Uara sena li nt-ġħamlet dil petizioni Luigi Fonk im-ġħalleml tad-deheb bighi lil uihed negoziant certi opri magħ-mulin u lesti u baġtu għand il conslu sabiex jati il mancament bħalma jati lir-rigattieri, il conslu mariedx jati dal mancament b'li scusa li jahtiieg lu li jcun midu Fonk bħala im-ġħalleml. Fonk li sama dir-risposta li għandu jcun hemma, u ir-regattieri jeħdu il mancament allavvoglia minn ġħair l'im-ġħalleml, chien costret li jaġħmel citazioni lil conslu u jaccusah li ma għamilx id-dover tighu, cioè la darba jati il mancament lir-rigattieri li ma humiex im-ġħallmin, tant iħor għandu jati lil dac li xtara minn ġħandu minn ġħair l'ebda preferenza. Uara li il magistrat Schembri sama il querela li għamel Fonk contra il conslu, iddecida illi dac huwa dritt ta' l-im-ġħalleml li jċollu hanut pubbliċu, u dac li ma għandux hanut pubbliċu avvolija im-ġħalleml, hem bżon li jumur in persuna għand il conslu biex jottieni il-

mancament, u iccondannah bli spejjes u colloxx fis-sbatax ta' meju li ghadda.

Uara li Fonk chellu dis-sentenza uisk stit irragiunata, tala bil-għalli għand li spettur tal-pulizja urieħ is-sentenza, u sieħmu il-fatt seuua mil-bidu sat-tmiem, u talbu li chif jinsabu hamsa eu sitt-hu u tħalli tar-rigattieri ma humiex im-ġħallmin, u mil-conslu jottienu il mancament bħal im-ġħallmin, scont is-sentenza ma jistgħux jcunu, oppure jech ma jecinx im-ġħalleml bis-suppliċa in-faċċ-tighu. Fil-uakt li spettur hadha dil facenda uisk in-considerazioni u baġħat għal conslu bil-għalli, u sak-sieħ din l'affari chif inhi, il-conslu starba u kallu illi dan certu abbus, jlu jiezisti mil-conslu il-mejjet, għal-daks hech ma ndaha l-kad f'dau il-huejjeġ. Li spettur veramente ta' minn jillodah għal pass li għamel, għax fil-mument baġħat jissospendi il-huuenet collha tar-rigattieri sa' ma jsir leuvel comitat, uara ġranet sar il-comitat, u id-deċċida illi colloxx għandu jcun second il-ligi.

Fuk din il-ligi il-conslu chien costret li jordna lir-regattieri, li jcollhom im-ġħalleml f'hanuthom b'suppliċa infaċċ-tighu sabiex jaġudu il-privileġġ tal-mancament, u chiecu ma chienx jcun dan Fonk għandu l'autorità collha li jargia jecċitah għax ma jecu ximxi second il-ligi, u is-sentenza favorevoli li tah il-magistrat. Ir-regattier Giovanni Cauchi, ta' Strada Santa Lucia, daħħal lil conslu tal-Monti Vincenzo Bellia jirrispondi għas-suppliċa; din a timmaraviliana iż-żejjed, chif kad jiista jeħu is-suppliċa in-faċċ-tighu, jech il-għiornata chem hi tuu la dejjem il-Monti? — Frattant daun l'abużi tra' għandhomx jcunu u l'autorità għandha tieħu ħsiebu dax-xogħol. Ma nistgħix fuksa l-ġiġi kien is-sentenza fuq il-maniera li a-għixxa biha li Spettur tal-Pulizja, u li ma chienx huwa li ha ħsieb li issospenda lir-

rigattieri, chiecu l'affariet actar marru struppiati milli chienu mn' issa lura, iżda dan collu m'ux gei minn hagioħra ghair mil insufficenza u l'inniuranza tal conslu. Iżda nisperau li chif chellu il bontà li spettur li jassisti maġħom mil-leuuel, hech u coll nisperau li jibka sa l'ahħar, u il chelma tigħu tista tuassalhom fit-triek it-taiba.

N.B. Ftacar sur conslu x' conna għid-nilech si ftit tan-numri ilu, illi għandna xi nkanklulech xi huejjeġ dispiacevoli, fuks stimi ta hagħar preziu, u deheb &c. Hal daks hech ahiar li tiftah għaineiħ!

Arrevederci.

AVVIS.

Smaina illi il gneides sar spiun bhal Cap. Rugens, u kighted jindahal mal pulizia. Hem bżon li jifθu għaineihom il pulizia tan-naha l'ohra, għax ahna għaineina mistuha dejjem fuksom. U jech majevit uhomx lil daun iż-żeu għal malandri ni, leuvel xita tħallhom.

Sur Għajnej,

Nitolbuc bil kalb collha li tinserilna daun l'erba versi fil giurnal tigħeċ. Inti taf illi ftit tal-ġranet ilu chien miet it-tabib A. Muscat, li chien it-tabib tal-fokra, u chif għadda minn uidneina illi hem xi toħba pretensuri għal dan l'impiegħ, fost l'ohrain iż-żattat uihed għax jkbid li serva lil pulizia? Coll meta serva das-sur tabib dejjem thallas, u għar li thallas ankas ma ġħamel id-dover tigħu chif jmissu, infatti min jakra il *Mediterran tas-sittata marzu 1844* jista jara l'abbilità singulari tigħu, u biex ma noko għadx inkalbu uisk il *Mediterran* ma għaddietx sena li ma in-

għamilx articulu contra is-serviz hažin l-ħamel. Frattant biex mantaulux nesortau lil govern li ma jatix retta ta l'impegn li kighted jaġħmlu (chif jiddu) l'ajjutant, u xi spia tal-pulizia (manafx sim-tunix) U meta jeun dana Sur Għajnej nibk għulech uisk obbligati ta l'avvis li tait.

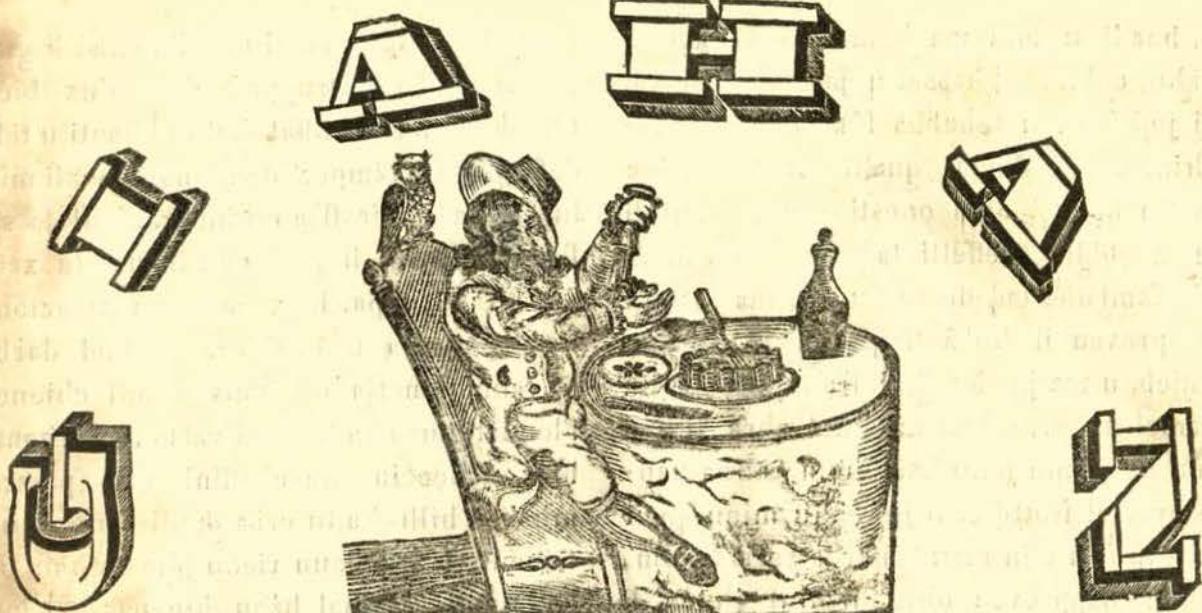
Hafna Bormlisi.

INGIUSTIZIA.

Nhar it-tlieta li għaddeu chien hem fil-korti tal-magistrati koddiem Harper il comparsa ta Giuseppi Maria Borg, contra is-sur Ross accosah li sautu. Uara li dan Harper sama l'accusa u ix-xhieda li kalu bic-ciar li dan Borg chien imsauuat; minn għair għankas biss sempliei ammobilizzoni lil l'accusat, tā is-sentenza contraria lil Borg bli spejjes u collo! Ahna jidrlna illi dal magistrat ma jistax jeun li ma għandux ferħ ta għen, għax fl'ahħar mil l'ahħar li chien bniedem qualunque drah il post, bħal dauc il ħmir l'jidrau il cortil, scusauni nithħaddet b'dat-termini, imma chif tgħamel biex taf li jisfmech min għandu jisfmech!

AVVIS TA GIAHAN.

Sinniuri Socj—Dan huua l'ahħar numru li bih jingħalku it-tliet xħur, u għandna motiv cbir li nirringrazia u com ta l'attenzioni u cumpatiment li użaitu maġħna fil cors ta dan iż-żmien. Hal daks tant nistighu li għat-tliet xħur li seirin narġħu, tużau maġħna li stess chif użaitu fl-ġħoddxi.

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 25.

Nhar il-gimħa

18 ta Giunnju 1847

IL PETIZIONI.

Lil l'Eccellenza—Sir Eteccetra,
Il petizioni—Ta Masu Cetra,
Malti u mħammet—Haun Malta ucoll,
Giò San Dumincu—Mniżżeq fir-roll.
Nisponi u nuri—Uisk umilment,
Illi missieri—Serva f'riġment,
Seu erbghin sena—Chien ilu hem,
Giarrab uisk xorti—Ciarciar uisk demm
Għas-sultan tighu—F' coll tharbitiet,
Issa stit ilu—Li mseichen miet.
Għandi inseriti—F'dil petizioni
Certificati—Għala il penzioni,
Eu timpiegauni—F'xi officina,
U' ech din il grazia—Nitma tatina.
—Jena nħamilha—Dil carità
(Il gvern fis kabeż:)—Fein hi 'l mamà?
Il mamà mietet—Iħha tliet snin...
Kabeż il giuvni—B' leħen mischin.
Tajjeb mel feinhom—Hutech il bniet?
Għax ma geux huma—B'daun it-talbiet?
Jen Eccellenza—Ma għandi 'l had,
La omm la ħuti—Jafu collhad.
Gib xi karibtech—Eu xi cugina...
Forsi bi lsienha—Tintennerinā...

Eu gib jech għandech—Lil xi zijètech
Xi hut il mamma—Eu hut missierech.
Jen eccellenza—Ma nighdiblichx,
Ma chiecu chelli—Żgur ma ngibblichx!
Għax jen geit nitlob—B'mertu missieri,
U irriż naf cliemech—Fis x'jigisieri!!
Mel' biex tcun tafa—Bla compliment,
Sa biex tottieni—Trid tcun... content
Eu nċħella ismech—Jibka midfun
Tista tcun gharef—Daks Salamun!!

MALTA.

Ix-xatt tal-Belt.

F'laħħar numru conna għidna li għandna nitchellmu xi hagia fuk ix-xatt tal-belt cioè fuk ix-xelleragini, l'indecenzi, u l'effetti hżiena li jibighu f'certi posti, u il-hell u is-serk li jisirku xi uħud minn dauc il-bejjigha, illi quasi il-hallelin stess jistħu jarau iżied dac il-qualità ta serk li jisirku lix-xerrej, ahseb u ara min huua onest, għandux ragiun jirriċlama contra daun il-massa ta hallelin, u contra il-captain C. Zammut li kad ma jidher f'dauc

il bnadi, u billi ma hemx is-suggizzioni tighu, collhad jhasset u jaġħmel li jrid u li joġiġbu, u mhabba f'xi erba malandrini minn din il qualitā li semmeina jeħlu daue l'erba onesti u galantomi li hem jbiġi l'effetti taġħhom kalb daun l'infamiees tad-demoniu.—Ahna nistgħu napprova il-hobż li imbiġi bi prez ta-tajjeb, u ma jisuiex għal l'animali, collur amel u żrar, u tant kċeżijet ohra, li ġadha hem min jeħu ħsiebhom, ahna naprova il-frottijiet li jimbighi minn għair misiura, u min marat marda seria bihom, ahna napprova oltre il-hut jinten li jbiġi lil skar, is-salami imherrijia jintnu pesta, jicconsmauhom f'dauc it-tvieren bi pregiudizi u cbir tal-skir, u jħall-hom oħla milli chiecu jixtri it-tajjeb. L'alonga li imbiġiet imghoddia ta-hames-tijien, certa famiglia li xtrat minnha, ma l-euvel buccun intefhu xustehom, tauha lil ktates, u il-ktates mardu. Fein huua is-sur Carmu Zammut? Fein huua l-incarigat mis-suk jigi-jara dal-ħel, dal-barbarismu? Fein huua jigi jħarbel il-prezzijiet li jaġħmlu a capriċċi taġħhom, u jekk ma jtuhomx chem jitkol imkar tċua l-acbar xbeiba, jehduha b'haġna ciem hażin u daqha l-actar sagrilegu? Fein hija il-pulizia tigi ucoll tara ftit daun l-insolensi hech enormi?—Fein hija il-pulizia li tippermetti bil-leil li jaġilku il-posti bit-tniedi, ma tmurx tara hem tahtom xi jsir u x'ma jsir? Haun jecolli nisserma, ahna nisperau li għidna biżżejjed għal min għandu jishem, f'numru iħor niccontinuau nuru il-ħell, il-barrabdati, u l-indeċenzi scandalusi li jsiru, sabiex l'autorità ma teun tista kad tgħid li ma taf-xein xi jsir u x'ma jsir.

ABBUSI TAL-GVERNATUR.

Fein kad instemgħet f'sitta u erbghin

sena li ilha igvernati mil l'inglesi li għal-ġlieda it-tallha it-truppa? già m'ux biex tħierak ma biex taħbat għal l'abitanti u tid-defendi l'erba impertinenti maleducati militari? kad għair fl'amministrazioni ta sir Patrick Stuart, li għal coll-ħagħja ta-xein jsejjah it-truppa, biex jumilia popolazjoni l-actar quieta u pacifika. Leuvel darba li raina ħmeria u abbus simili chienet f-leuvel giurnata tal-carnival ta-bħasa sena, biex jchecciu lic-citadini mil piazza, mħabba billi għaitu erba għajnejt innocenċement, u għal daun riedu jħadduhom bil-bajjiunetti, u għal bżon biu-nar. Ahna dich is-sena ħsibna li teun leuvel u l-ahħar ta-abbus hech ibla u inniurant den biss ta sir Patrick Stuart, iżda chelna nar-ġħiġi nara u darboħra. Dan hu collu li taf taġħmel ir-ras cbira tal-gran Patrick Stuart, u tal-consillieri tighu tal-Palaz! u b'dal mez jrid jevita id-disordnijiet? Dan huua il-gvern o sia il-missier li għandna? U jekk jiecont ġiġi chif hu sejjer, nistgħu ncunu żguri iżied mil persuna taġħna? Mela hech nistgħu ncunu msauta, u għal bżon maktula min erba militari illi għandhom il-gvern li jipprotegħi? U chif nistgħu ma nilmintaux minn dan il-stat li fis ninsabu?

Iżda ahna nittamau, illi hech chif ir-regina maħbuba taġħna teun im-ħarsa mil-l-aġħmil hażin tal-gvernatur taġħna, mi qed li stat deplorabili li fis għiebna bl'abbusi u il-ħmerijiet tighu, billi jsejjah it-truppi armati contra ic-citadini tatina giustizia, u tbiddlu mil l-actar fis.

Bosta u bosta drabi, u quasi f'coll numru, seuua il-Mediterran chem ucoll il-Portafoglio jitchelmu u jħidu fuq l-introitu, u l-infik li jsiru tal-caxxa pubblica ta Malta, il-galbu illi l-Inghilterra semgħu bl'abbusi li jsiru minn din ir-rendita u l-infik li jonksu a capriċċi taġħhom bla ma

jimpurtahom xein jech jħaccsu lil popolazioni, eu ma jħaccsux. Issa iżda informati tajjeb, illi fis-seduta tal-ċamra tal-comuni fl'erba u għoxrin ta' giunju li għadda uara mozioni li għamel Dr. Bowring ordnau li jcunu ipprezentati il kontijiet tal-ebar introiti tar-renti ta' l'Isola ta' Malta tas-sena 1846, u jridu ucoll il-kontijiet b'liema maniera chieni minfuka. Ahna nissoponu illi Sir Casolani għal-daks tant-msejħah l'Inghilterra, bħala collettur.

AVVIS.

Mil lum il-koddiem *Għażiex* jħarraf lil pubblicu collu illi coll tliet numri jati Rivista generali ta' dac collu li jgħib il-gazzetti ebar collha, sabiex dauc collha li jakrau il-Għażiex u ma jakraux dal-gazzetti li semmeina jcollhom fuk fuk is-sodiszżon.

RIVISTA.

Il *Portafoglio* tas-sitta ta' mejju jithad-det fuk l'educazioni tal-populu mali, jurina f'kasir ciem l'insufficienza u l'inniuranza ta' dauc li kegħdin imjassra taħtom, u li uara tant-snin li jilna nħaitu u nitolbu xi meliorament sli schejjel Primari tauna biex aktar jgħarkuna fl'inniuranza, lil-ġaref Panzavecchia!!!

Li stess *Portafoglio* tas-27, jithad-det illi il-pulizia għandhu jcollha sistema, u ma tcunx icconfidata fuk il-ġħama taś-subalterni taġħha; li għandu jcollha principi sodi, minn-f'loc il-massmi boloh taġħha, sabiex teun degna ta' coll-stima fis-società, u xi nhuma daun il-principii? xein ħaż-żejt, għair principi jarr-rettitudini, u ta' l'unur.

Il *Mediterran* tal-19, jħid: "Illi min jogħza lil bniedem bħalu biex jakla ir-ri gal jeun jaġħmel azzjoni l'aktar vili, u l-iżied ta'mibedha, daks id-delit li jrid fis-

jixxex, bil-prezz li jatuh għal infamia." Dal bniedem frattant jeun juža dauc il-meżzi collha li jcun už-a il-hati.

Il *Portafoglio* jitchellek mil-l-insufficienza tal-pulizia juri chif il-gvern im-kabbes biex jirrekorri għal passi l'aktar inniuranti u redicoli biex jidhxel delitt.— Jiddissapprova it-tagħiġi.

Il *Mediterran* tas-26 jurina illi il-codici li għandna hu tas-seculu l'aktar barbaru u dispostiu, il-kaos tal-bandjiet tal-proclami, ta' l'ordinanzi u ta' tan-notificazzjoni jidher għalina hu il-volontà assoluta ta-militar, u il-capriċċe l'aktar tiran tal-camarilla: eccu dac collu li għamlet għalina l'Inghilterra f'1847 sena li hila tbatti il-bandiera taġħha fuk dil għira! Disgrazia iżda illi dac il-foll iżied jithad-dett tajjeb milli huwa utili! aktar jgħid is-seuua milli huwa em-nut! mit-elf darba tħellek mil-ħtiegia ta-codici, iżda ciem mitfu mar-riħ.

Il *Malta Mail* tal-11 ta-dax-xahar jitħellek bil-parzialità collha fuk il-ġliedha ta' l-inglisi maleducati (u msejha minnu educati) mal-maltin, iżda il-għalbu billi dal vieg inxtara xi stit oħla milli dari jinxxtara kala il-bili l'aktar redicoli fuk il-*Portafoglio* u il-*Mediterran*, iżda dal-foll, (jech huwa den li jcun imsejjah foll) Għażiex stess ma jiccalculahx, aħseb u ara chem jiccalculau dauc iż-żeug fogli degni ta-coll lodi.

ACCIDENT.

Ftit tal-ġranet ilu f'xi nofs il-leil taħt il-logiog tal-biblioteca, chieni rekdin tnein min-nies skar ta' età iċhtarx avanzata, u il-pulizia tipproibi lil-colħad min-jorkod fuk il-banchini, fis-siġha u il-hin nisimgħu tant-aghjat ta-ragħiż imsauuat, ajma! ajma! ma għaddietx interval ta-minnuta (ismu tajjeb) morra narau x'giara, u insibu il-daun it-tnejn minn-nies ieċċontorniati

b' hafna tal pulizia, arau imbjerech Alla x' heffa ta pulizia, mnein chienu taru għal ħdeihom ! ! għax għadda inkas interval ta għaxar secondi ta minuta li ma chienux ħdeih, malli uaslu aħna narau il uħed min daun iż-żeugħ skar jżom rasu u jibchi bid-dakkiet li zchielu xi ħad... u sieħbu uċċiū collu dmia, u jibżu jħidu min sauuathom, u il pulizia issaksihom xi gral-com ? Isimħu l'ahua : Il pulizia ħdeihom, jibżu jħidu min sauuathom, ma nafx f' min nibda nuahhal ; f' laħħar nett biex jeieku minn dauc id-daktein ħaduh arrest!!!

CLEOFFOTTITTE CRIMONA.

Certu giuvni mil l'*Isla d'Erba* uisk iż-żied onorevoli milli huua dan il gran Cleoffottittu jilminta uisk mil condotta hażina ta dan il prezuntus facchin illi mondu għamel *Polka* b' cumbinazioni tal fortuna għax *fortuna amica d'asini*, jrid jehoda ma collhad, u jiddisprezza, jmakdar lil coll minn jara b'għaineih ; iż-żda aħna għal did-darba tigħina carità minnu li ma nakraulux il biografia tal-ħaja ridikola tighu, u nuruh imbagħd jeh huiex capaci u abili li jehodha mal-guvintun illi bl'educazioni u il fama taiba li jgaudu jissuperaux f' colloks lil dal *gian-net ambulanti* !!!

L.B. & Co.

IL CONSLI Tal-fidda u tad-deheb.

Għal did-darba lil conslu tad-deheb ma nħelmu xein, iż-żda f'numru iħor nuruh folia folia il codici ta l'argentieri, u nuru f'chem jonkos, u f'chem ġuejjeġ ma jafx id-dover tighu oltre l'abbusi.—Lil conslu tal-fidda, oltre li nqħarfuh ucoll xi hagia mil codici, nuru certi poloz rediculi li jħassar darbein tlieta sa jgħibhom seuua, għax il pjs ma jieconoxxi xein—nuruh ucoll xi qualitā ta forgia jżom għas-saggio

tal fidda, jech għandiekk tħun biż-żift eu le, u leuvel chif jissaggħaha jħid li hi taiba, u uara ma hix ; u nuruh ucoll xi opra li toħġibu jżommha forsi bi prepotenza xi ohra li ma toħġibux jħarraka fejn jista.

Arrevederci.

VARIETÀ.

Nhar it-tnejn ta dil gimħa f' xi l'għax-xra nieksa quarta ta bil-leil Għiġan chien għaddei minn Trebisonda Strada S. Paolo u lemah spiun kieħed jissamma fit-tokba tal mustiħ ta certa dar ta famiglia mil-belt rispettabili.—Ma chienx hem bżon cannochiali biex taħraf min huua, għax chien Cap. Ruggens bir-ruh u il gisem.

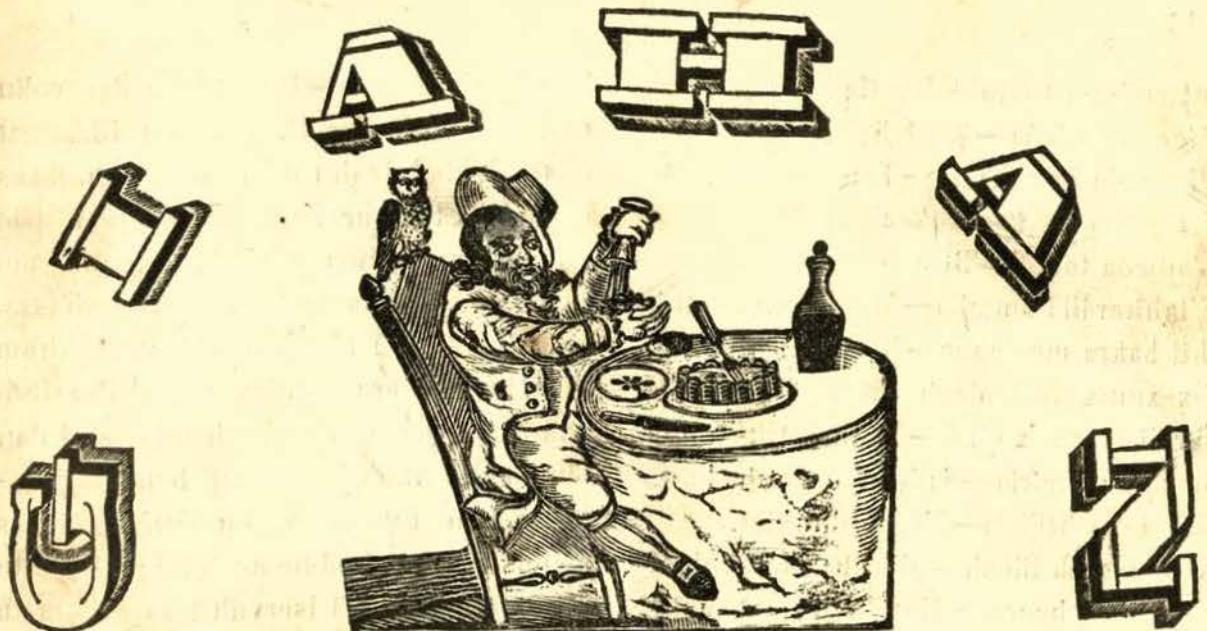
Il ghnejides ta Trebisonda uara li berbak collma chellha u jista jcollha il bakra, uaka tisicu—infatti jech tarau b'dauc il għainein imberka tighu, taħsbu bniedem għadhom chif strangulauh ; frattant ir-solva li jaġmel consulta, u gieb cirurgieku capo d'opra tal bluha—L'assisstant *Kopti* ta l'Albania, famus għat-trisett—u il famusissimu *Uizgha* original għal coll qualitā ta logħob li insab—mot speciali biex jdauru—Uara li icconsultauh tajeb, ordnau lu li jakta minn fuk l'orgni, għax il medicini ta Għiġan sihom il-velenu.

Chif għaddha minn uidneina illi iż-żuieġ ta *Funga*, mal *Uizgha* ma għaddiex il-koddiem, għax kalet li mil li spjip biss ma jakla xein, għal sensal ma jridu had, u minn tighu ma għandu xein, għax *Contestabi* ta l'isem—għal daks hech collhad jibka billi ha.

Dauc it-tliet spiunj li nassēsu il mal-tin ma l'inglisi, u lil uħed semmeuh b'i-smu biex marru fisceuh sa fil cassé ta l'*Europa* huma min tal-muntanni. Għax għairuhulhom koddiem collhad fil cassé tal-Commerċ.

D. Għaliex il-ġoġla ma jiżżeugitx ?

R. Għax il-ġmiel taħġha jħammex il-ġħainein, u had ma jrid jaġma uara ġmielha.

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 26.

Nhar it-tnein

28 ta Giunnju 1847

IR-RAGHAJ U IL LUPU.

... Little Villains must submit to fate
That great ones may enjoy the world in state.

Gerth' Dispensary.

F'leila muḍlama—Ta ruiesen cbar,
Illi b' uahx tbażza—Lil cbar u iż-żgħar,
Xakk daul madeher—Minn gios-smeu ujet
Hair lehh il berak—Bx' erba raġdiet:
Kalb dan il biża—Giò gnien miftuh,
Dahal fis Lupu—Mejjet bil giuħ,
Dembu ma žakku—Mkaima uidneih,
Miexi kal' kaila—Jibri ghaineih;
Kalb dauc il hxejjex—Beda qhaddej,
Ma b'dich id-dalma—Ma jara xe'i:
F' laħħar mil laħħar—Uara tant guaj,
Uasal fein xibka—Minn ta ragħaj,
Kalb dauc il hxejjex—Chienet moħbia,
B' ingassa f' nofsha—Seu' imhejja.
U biċċa ġobon—Marbuta siha,
U il Lupu resak—Għal dich ir-riħa,
Dahal fl' ingassa—U ngħalket sheih,
U il halliel kabdet—Fis minn riġleih.
Għal xein jitħabat—Beda dichment,
Għax baka muahħhal—Fit-tradiment:
Uara li tama—Ra li ma hemx,
Uaslet il ghodua—Telghet ix-xemx.

(In-nhar jbażza—Uisk lil ħatjin,
Bħalma tant tbażza—Dan il mischin:)
Ir-raġħai stembah—Kabat kurbaġ
Fetaħ il makiel—Hareġ in-nħaż
Sa biex jehodhom—Għal merħha 'l coll
U hu għal għana—Fis grieżmu jħoll;
Uasal fein f' laħħar—Lemah scantat,
Halliel fix-xibca—Jibchi iddisprat.
“Ukait sa f'laħħar—Kallu : mäkbut!!
Dal uakt inhalsech—Chiefer mishut;
Vittma tal merħla—Naġdmilech dal uakt,
Flacar chem dmja—U tħrief berbakt:
Noktloc u indendlech—F'siġra mil cbar,
Sa biex hem tibka—Seu' leil u nhar,
Biex il fatt tigħech—B' esempiu jeun,
Lil l'assassini—U il coll briccun.”
“Jech hia htja—Nieclu 'l xolxin,
Tmissni dil meuta—Kal il Lup f' ħin:
Jech għal min joktol—Hem lest tebut,
Min kad jmissu—Daksech jmut?
Jen jech geit ktittlech—Xi żeuġ nħagiet,
Il giuħi chien htia—Jafu is-smeu ujet;

Int colljum toktol—Bla tfalli kad,
 Tiecol bla biža—Bla jchellmech had.
Ghal xein in-naghia—Tatich halib,
 Fix-xitua susha—Fukech iggib;
 L'ulieda toktol—Bl'acbar chefria
F'lahħar lil l'ommha—Minn ġhair mistha.
 U il bakra mseichna—B'tant tbatijiet,
 Fix-xmux taħdimlech—Bl'aħrax mohriet
 Uar'li f'tant xogħol—Tcun int tgaudiha
 Bl'acbar chefria—Sa 'i meut tatiha!
 Mel' jech htijieti—Huma dnubiet,
 Xi jmissech lilech—Mil cbar smeūniet?
 Jech huua hecca—Għax ma tmutx mighi?
 Jech m'ux hech, ġħala—Trid il-meut tighi?
 "Min hu li uebblech—Kallu ir-ragħaj,
 B'din il-cobria?—Vili bla rai!
 Chif tista' l-bniedem—Ixxebbhu mighex?
 Ma tafx li huua—Is-sultan tigħeħ?
 Collma jrid jista—Hu jaġħmel bich,
 Jech jecol minnech—Uuur ġħalix?
 "Uri fis, kabeż—Il Lup quiet quiet,
 Min chiteb b'demmna—Dan id-dicriet:
 "Ser'tiddubita—Ja vili Lup?
 (Ir-ragħaj kabes:)—Dal hsieb biss dnub..
 Ma jen bieħ tar—Hux seu li ġhidt,
 Nurich jech fukech—Għandix id-dritt."
 Chif spiccia 'l-chelma—Ha saut il-fart,
 Sa bih hem meijet—Xehtu ma l-art.
 "Min chem nies baxxa—Hem ħallelin,
 "Jaħtieg jmutu—Fis maktulin,
 "Għax chem hem slaten—Halliela ucoll,
 "Kegħdin siguri—Fuk saltna 'l-coll.

MALTA.

Ix-xall tal-belt, u il-bejigha in general.

Ma għandniex bżon nargħu intennu u
 nghidu illi il-hell li jsir mil bejigha tax-xatt
 tal-belt, nibdju leuuel nett mil prezzi-
 jiet li jaġħmlu a capriċċi tagħhom, u frattant
 xi frotta ma hix misiura ma tinsabx ġħair
 hem, xi hut jinten imġħoddi ma jinsabx
 ġħair hem, huejjeġ l-actar ħażiena u li
 jaġħmlu id-deni lil coll min jixtribhom ma

humiex ġħair hem—U il-ħtija ta dan collu
 min huua? is-sur C. Zammut incarigat
 mis-suk!! Isimghu ucoll uahda nukkas
 il-ġħakal tas-sur Zammut — Meta jrid
 jħabbar xi miżien u l-użin, leuvel net
 jibġħat javża mas-surgent li jcun ġħassa,
 imbaġħd jgħiġel lil tal-ħanut jtallagħhom
 l-officiu biex jara humiex taiba! Possibili
 kad li ma jarax l-huua inabili ġħal dan
 l'impiegħ? huua jech dac il-bejġi li jecollu
 miżien bil-ġħain, eu l-użin nieksej
 sejjjer jgħibhom koddiemech? Jgħib li jecollu
 mohbja geuua, illi jservuh biss ġħal meta
 tagħmillu il-vista!! U min jbatihom im-
 baġħi daun il-ħmerijiet? Il-popolazioni,
 specialment, il-skar; biex tarau meta u iħed
 hu tant inniurant ġħal dan l'impiegħ!

Arrivederci.

THANK GOD HE IS GOING!

Eccu l-ahua maltin, uara li siż-żmien
 li ilu magħna sir *Patrick Stuart*, uara li
 li govern tighu fuq din il-Gżira, bir-ras
 originali tighu, chien strument potentissimu
 tat-tirannia, tal-crudiltà, u id-
 dispotismu tal-karrieka u infami Camar-
 illa, chif irsolva li jħallina, u chif nit-
 tamau illi jħallina ġħal chem hi tuila l-e-
 ternità! Veramente għandna biex nistħarhu
 mil-gvern ta-dal bniedem, u chieku is-
 sib ruh li tkid-gid, ġħair xi erba impie-
 gati fil-miħsuta Camarilla, illi bil pro-
 tezjoni sagħriġega tigħi, jopprimu, jħac-
 csu, u li chienu jistgħu joktlu u jinvele-
 nau lil popolazioni maltiā bħalhom, bħal-
 ma kegħdin joktluha stit stit bil-giugħi bir-
 raggiri, u il-malizja chiefra tagħhom.—
 Eccu l-ahua maltin chif sejjer sir *Patrick
 Stuart*!!

P.S: Jassigurauna ucoll illi iż-żeug
 malandrini ta-rigimenti ligħandna il-54 u
 97 sejrin ucoll. Hem fosthom nies pessi-
 mi li aħna kad rajna fl-armata inglisa nies

hecca hallelin u gellieda—Lil 54 jibagħtu h l'Indji Occidental, u lil l'eueel battaljun tal-97 fit-Trinidad, u it-tieni battaljun ta-listess 97 fil-Canada.

IL KAMH !!

Jiddispacina illi jcolna narġħu nkan-klu l'istes articolu li gibna conna fit-tinie-nia u għoxrin ta-jannar li ghadda N.º 11 fejn conna sejjahha l'attenzioni tal-gvern biex jissorveglia fuq il-condotta ta-l'erba malandrini ta-negozianti li għandhom taħt ideihom il-kamh u bl'actar infamità cbira kegħdin joktlu il-colħad bil-giugħ—Jech dich id-darba forsi giebu xi scusa li il-kamh chien scars mad-dinnja collha u għalleulna il-hobż f'dakka saħħha—ma issa li kamh giè aktar milli tasa Malta u riedu jbeġlu hu b'xein, u beġħulhom bosta, il-hobża għaliex ma torħosx chif jmissħa torħos bħal meta chienet kabel? Hauna jahtieġ illi il-gvern jati ireaptu ta-dan il-maniġ li kighed jsir a-dannu tal-popolazioni, specialment ta-skir—u ahna minn għair l-ebda scruplu niccondannau lil daun in-negozianti li għandhom ir-riedni tal-kamh taħt ideihom bl'acbar assassini li siha id-dinnja.

IL CAMMARILLA.

L'ahua maltin! Intom tafu biżżejjed chem hi karrieka u ħaina, l'infami Cammarilla taġħna, it-tirannismu, u id-dispositivu li jsir minn dauc l-erġħha ta-hem geuua biżżejjed biex jecomplu jirrovinatura stit iżied milli jrrrovinatura sli m'hodd. Okoġħdu attenti, asu illi kadx teħduha contra il-gvern sa-barra, għax dac collu li jaġħmel ma jenixx gej minn band' ohra għair mil mishuta Cammarilla. Għal daks hech xein tifmu li ncunu aħjar jech meta jigħiha gvernatur iħor u immixxu minn imnien-hru bħalma mexxeu lil sir Patrick

li chienet rovina tiegu u tal-populu. Għal daks tant la nafu xi trod u x'ma trod din il-ħaina Cammarilla, u il-governatur li għandu jigi f'loc sir Patrick Stuart għadu ma hux innominat, chien jeun tajjeb l-ħaha maltin chif jesortana l-ahħar *Portafoglio*, li nagħmlu petizioni lir-regina, u siha nitolbu li tibaqtilna governatur civil, u m'ux militar. Frattant jeun gid cbir għal popolazioni; u l-Inghilterra ma għandhiex mottif li tinnegħalna talba hech f'locha.

TALBA.

Nixtieku nafu jech hemx xi autorità li tista tipproibixxi il-ħarucasa l-abbus ebir li kighed jsir il-Carcara f'dauc li mħażen tal-faham kalb l'abitanti bi pregiudizi u ebir ta-diarhom ta-huejjighom collha, cioè li jħarblu il-faham tal-ħażra f'nofs it-trik bisuit li mħażen tagħhom, frattant malli jakbdu jħarblu colħad jecollu jaġħi-lak u jettappan, ciononostante l-aghlik, it-trab jibka jippenetra fil-ċamar u m'ux biss li jħassar il-mobbili tad-diar collha imma sa jippenetra fil-exaxen tal-gradeazi u jħassar il-biancheria u colma jkun hem. Ahna jidrillna illi jech jrid il-gvern jista jati ripar tiegu, cioè leeuvel nett l-ajutant tat-tliet ti-bliet, jech ma għandux autorità li jipproibhom, jati rapport lil minn għandu autorità; u ahna nirrispondu lil xi had li kal f'biebu jaġħmel li jrid u li jogħiġbu, il-govern fit-triek pubblica jipproibixxi lil minn jaġħmel deni ebir lil popolazioni. Specialment bit-tħarbil tal-faham kalb l'abitanti.

CHELMTEIN LIL GNEIDES

Dan il-folljet appuntu semmejnejha *Għaż-żepp* isem rediċulu biex inniżżlu fis-hi ir-rediculi bhalech—Dan il-folljet *Għaż-żepp* sar appuntu biex jiġbor giu' fis-hi lil malan-

drini collha, u dauc collha li jcunu sih imniżzlin per esempiu bħalma nžilt int bosta drabi u tinżel ma shabech malandrini collha, jistgħu jisseihu liberament nies ta bla condotta nies bla carattru! Eccettuati biss dauc li insemmuhom accompagnati mal virtù o sia l'arti taġħhom biex jcunu mäghrufa mad-dinnja collha l'huma virtusi u degni ta coll lodi.

IL LOGHOB TAN-NOLI

Ilu xi tmien tijem bil leil *Giahan* mar jaġħmel visita giò Trebisonda lil certa famiglia rispettabili; uara li tant lakħuh u thadtu tant huejjeg fuks l'affarijiet taġħhom uaka id-discors fuks il fatt li għamel Cap. Rugens li mar jissamma mit-tokba tal mustiħ ta certa famiglia rispettabili mil belt; kabżet dil famiglia u kalet illi m'ux leeuvel darba li lemħuh jaġħmel pass simili, u li appantu dac huua il hin li jgħaddi jispija. *Giahan* allura talabhom li chieku jippermettulu li jitla telgħa fuks il beit biex jech jgħaddi jista bla ma jarah jaġħmel l'osservazionijiet tighu, il famiglia iccontentat, u tala. X'jilmah malli tala? Jommi chem jilmah nies fuks il beit ta Funga. U x'chienn jaġħmlu? jilagħbu noli! u jgħamdu lil xolxin b'mactur, colħad jakbat x'jakbat! U indovna il *Uizgħa* lil min l'actar chien jakbat? Lil Funga! U x'tisma malli jakbadha, tersak si ħdanu, u tgħidlu:—Ajma il cori! *Caro del mio cori*.—*Quantu ardi il mio cori per voi!* Jakbeż hu b'vuci rauca: Hakk id-dui spadi ma hemx bniedem li jħobboc daksi, għandi hila għalix insofri toppaculu bla ma nidħi l'ebda daqħua! uara din il conversazioni hech piacevoli scartau mil commettiva, u nisperau illi Bertoldu għad jieqsef sein marru biex jcollna x'nictbu u nidħcu.

ACROSTICUM

*Salvatorem Josephus Rugensarum
Recentibus Solemnitatis.*

Giahan jħarraf—Lil chem hem nies,
Illi dal bniedem—Sensal tal kżies;
Uaħdu giò Bormla—Iproclamat
Spia, fil korti—Autenticat;
Elf fol haun sassa—Tant tħishir tah,
Phat-Torc li f'leila—Innoleggiah!!
Pep hux tas-seuua?—Mit-Torc mischin
Erba snin ilu—Klait nohs xelin??
—Beqtu Pep issa—Il cannocchiali?
Oh! chem int ibla!—X' int bħal majjali?
Rugens tibka għlech—Għal dil ħmeria,
Giò Bormla collha—Mghoddi bi spia!!!

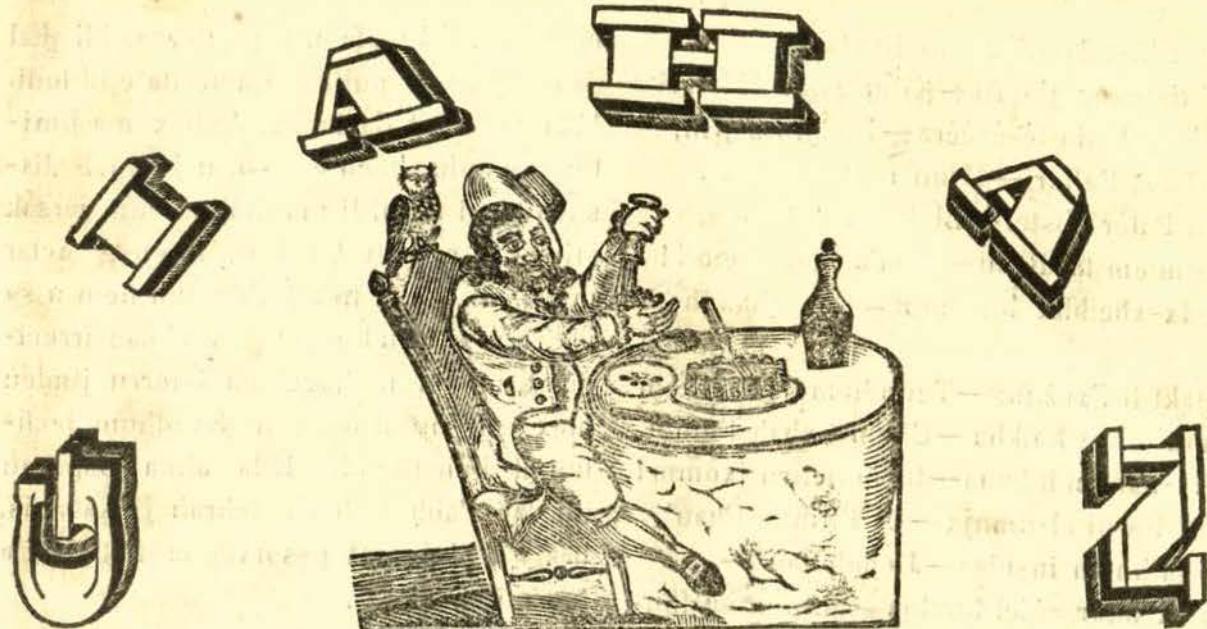
Signor Ajutanto del Tri Città.

Scusatme se ho presunto la confidenza di farvi partecipato del gioco che ancora esiste in Bormla, io una volta avrà detto qualche cosa al sargeante maggiore, ma pare che non ha l'impegno che abbiamo me e te che siamo due capi d'opra di politica—Conci ossia cose che farete tutta la vostra possa a scoprire una tal *scelleragine*, e vigilate ed orate specialmente sul Toro.—Se sarà tutto questo beviamo tre grani d'acqua vita insieme—Reverisco

Giahan.

Domenica scorsa tra le carrozze che si son portate alla Notabile s'apparve una molto distinta nella quale v'era monsieur A. Marruna colla sua amante la signora Grossa Grossa, madamigella Itropica Britannica e la signorina del signor Geitu tal Calliet vicino il cocchiere v'era il Vallett coi occhiali; dopo la corsa passarono da casal Lia e Birchircara ed ivi arrivati in città andarono in casa a preparare Beefsteak per gl'ufficiali.

Comunicato.

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 27.

Nhar il-hamis

8 ta' Luglu 1847

IĆ - ĆA ĆCRA.

Allegri nisa—Hudu id f' id,
Li contu tafu—X'sejjer ingħid!
Fuk certa hagia—Toġħġobcom sgur,
Li hia iċ-ċaċċra—Bla immis l'unur;
Iselu mela intom—Hallu nħid jen —
Minn uara tħellmu—Titilfux żmien.
Fost l'isbaħ doni—Li is-sema tana
Uara li mnieħer—(M'ux ghideb dana)
Il ħalk jidirli!—La tistaghġibux,
Għaliex minn għairu—Ma nitchellmux;
Għal hech kadx tħidu—L'hu cas mil ċbar
Għax taħt li mnieħer—Seuua 'i ħalk sar;
Chien jcun żejjed—Dan ix-xak fina,
Hech niedi u aħmar—Leun il-pepprina,
Chien għan-natura—Jcun ġid xein,
Li is-snien fih tana—U żeug xufstein;
Jech ma nitchelmu—Xi iservi chien,
Li fiż-żebleb—Dal ġierk ta' Isien!
Il ciem giò ħalkna—Sar bħalma ġħedt,
Mil leuvel uahda—L'iggib dublet,
Voldiri mn' Eva—U jibka uara
Sa ma ticcriepa—Sa l'ankas mara.
Frattant iċ-ċaċċra—(Kalet sinniura)
Tinhtieg ġħal bniedem—Bżon tan-natura,

U din-natura—Hi mara ucoll,
Ma tistax teħmed—(Tixħdu il coll);
Insatti mara—Bi Isien kasir —
Eu m'ix seuu' mara—Eu ġħageb cbir.
Cos ta' dil Gżira—Bhal ċbar pajjisi,
Għax ċaċċaruni—Daks il francisi;
Massibx fost mia—Mara m'ix tosta,
Għal ciem u in-nases—Il Isienha apposta.
Min kad miġmuha—Ra l'ommijiet,
F'xi ballu uħudhom—Giò xi rocniet?
Tħid uahda 'l oħra—Tholl dac il Isien:
Min għandha bintech?—Il flien u il flien!
U tigħeħi tigħeħ?—Tħid lil Loreta!
Eh! tighi, tighi!...—Xi guai ... Poeta!..
Takbes fis l-oħra—Hi it-tiġla tigħeħ
Tasseu għarusa—Max-xih li miġhech?
Hi ticcontenta—U ser' teħdu?
E... li cont minneħi—Tiha żaqżi...
Xi tridha tgħaudi?—Donnu fantasma,
Imnieħru meċiaipar—U għandu l'asma!
Takbes ix-xiha—Hallich mil ħlieka,
Il flus u il ġħana—Jnejħu id-dieka.
M'ix ser' tiżżeuueg—Tigħeħi lil flien?
Inżeuuigħiha—Chiecu cont jen ...

Nara lit-tisla—Uisk inclinata,
X' tistenna j' ohti—Xi grigalata!!! ...
U 'ech b'din ic-éacéra—Jibk়hu sejrin,
Jichxfu l'affari—Minn ta xolxin . . .
Sal Pater noster—Li huua it-tmiem,
It-tmiem tal Ballu—U m'ux tal cliem !!
—Ix-xbeibiet bhalhom—Cos ghandhom

Xtakt li f'xi žifna—Teun hem tismagħhom
Tara minn halkha—Chem tixbah l'omm,
U in-namrat ħdeiha—Bi mnieħru jxomm!
Eh! din hi id-dinnja—La l'hin la l'hau',
B'halkhom in-nisa—Jiddelettau —
M'ux bhar-rgiel bhalna—Sinniur eu skir,
Ma jhossux seuua—Bla mnieħer cbir.
Daun huma 'l-gosti—Nghidhom bid-dieher
In-nisa halkhom—U ir-rgiel li mnieħer!!
—Hem xi nisa oħra—Emmnu sinniuri
Jridu jghaddu—Ta cbar dutturi!
Jitchelmu jcidu—Fiekk ma jismu,
Hmerijet hoxna—Li ma nstemħux,
Platone jħidu—Chien architet,
U il-gosmorama—M' ix ġhair ballet;
Il Metastasiu—Chien cbir castel,
U sultan f'Ruma—Dac il Munġbel.
Le, le, ja nisa—Għaliex titchellmu,
La tistħux ħalkeom—Għair biex isselmu
Af jech jiċċiarat—Tasx chem jibdielcom,
Mel bexkuh nitfa—Chem terdħu lsiencom;
Idrau kal kaila—Bil stit il stit,
Biex tarau x'tieba—X'zoccor, x'pinit.

M A L T A

L'eghiun tat tliet ti-bliet.

Ahna ma nistghux nafu il għaliex il-li-
gijet ma humiex għal collimchien xorta
uahda.—Jech uihed jersak reska imkar
fl'inkas ghain li hem il belt, u jaħsel xi
stit subghajh, f'dakka uahda jara chem
hem pulizia tersak fuku, u jech ma jillar-
gax, għal bżon jarrestauh, għaliex? għaliex
mnein jixorbu il bniedmin, għandu jcun
hem l'actar rigurosità cbira, biex jim-

mantien l'indafa u il pulitezza, illi għal dan il pass il pulizia timmerita coll lodi. Iżda l'ajutant Castagna, għaliex ma jimitax esempiu hech eroicu, u juiddeb lis-subalterni tighu, li ma jħallux min jersak jaħsel il cavetti təl-hut, ġuejjeg aktar mokkieža, jisku lil bghula minn hem u sa jdahħlu xi uħud sakaihom f'dac irrecipient, mnein il ghaggienna jmorru jimleu biex jaġiġnu il-hobż li għandhom jech-luh il-bniedmin! Iżda aħna nisperau illi dan l'abbus hech ichrah jinkata fis, basta li l'Ajutant jissorveglia fuq hagħia hech importanti.

IL FESTA TAL GIUVINTU' TA L'ISLA.

Verament dis-sena had ma jsta jhid illi il giuvintun ta l'Isla ma ghamlux festa illi tghaddi lil ta coll sena, allavoglia bosta u bosta ma chellhomx piacir li tirnexxi chif irnexxiet, ibda minn xi uhud mil capitulu, u xi uhud ohra seculari, iżda meta il hagia tcun magħmula b' intenziuni taiba, il Madonna ma tippermet-tix li l-egħdeuua jittrionsau. L'apparat quasi chien daks tal Vittoria—Musica mil l-ahiar ta l'Imġħallek Paolo Nani, u processionili verament stit jsiru, minn quantu ġhal ġmiel u il proprietà li jsiru fl'Isla. Leilietha fil għaxia, chien hem is-salve, bil musica, composta mid-dilettant Franciscu Mallia, ma nistgħaux ma nillodauhx ġhal meritu tigħu illi bhala dilettant ma conna kad nifmu li jasal sa fein uasal, verament chiteb salve li tammirac, seuua mil gost, seuua mil filosofia tal cliem.—Chienet cantata mid-dilettanti colla u it-tenur Luigi Bonnici, illi verament jmissu il proxit ġħal ħleuua, u l'espressioni li cantaha—fil għaxia nett imbagħi chien hem illuminazioni, u il giogodifogu u ħlejjak immensi; iżda l-actar li ammiraina il graziosità u il gost tajjeb li chien

sih il palec il għid tad-dakk.—Disin ta li scultur Vincenzo Bonnici giuvni ta cbir meritu, maġħmul dan il palec fatta ta piramida, meta jkun illuminat tistħajjal tara campnajix mixgħul illi mat-tixbax thares leih. Għal daks tant did-darba ħad ma jista jgħid xein li ma jexxu a favor tal-procuraturi, u ta dauc ic-contribuenti collha li ic-contribueu għal festa hech sabiha u divota.

Sur Redattur.

Iccompatini nitolboe bħal habib tisserili daun l'erba versi fil-foll tiegħi.

L'Isla 8 ta lugħju 1847.

Lil mastru Cleofotide Cremonae.

O lilech mastru Cleofotide; ma kont kad nemmen illi li stomeu tiegħi jinsab mimli bil-velenu għal-İa, minn għair kad ma chelli x'nakSAM migħech. Nissoponi illi dan il-velenu hu collu effet tal-mal-ġnità, ta l-invidia, tal-presunzioni, tal-viltà u fuq colloxx ta l-inniuranza tiegħi, għax ma għandek l-ebda educazzjoni, u hech hu, mnejn għandek iggibba? mil. simtni? Dana kigħed nħidulech biex nur-riċċi li għandek ras ta nemusa, u li ma chien dan, ma kontx teun tant presuntus li kigħed isservi rediculu u deserta tal-giuvinġun, għax collhad jafli bghaqdarbeen għand is-sur Editur biex jictiblek xi hagħia fuki: m'ux hech chellech tagħmel; halli nħidulech u teunx żont u għarbi, isimmi; chien jmissech tichteb inti stes jeħi taf, m'ux tittallab biex tonfha b'mim-fah ta-haddiħor, biex mangħidelikxi iż-żejjed ciara bil-malti; simtni eh? Imbagħid inti xi nhu li tista tichteb fuki? Ghaddech ma tafxa sassa illi Għajnej ma jidher għal-fuk il-boloh u il-malandrini? eh? Marridx nieħodha tuila iż-żejjed biex ma naħħix il-linċa uara il-giannetti bħalech; ingħidlech biss jeħi tippretendi xi hagħia minni, nid-disidac għal-piñna, dina hi l-armi tiegħi, u okħod sigur jeħi teħodha miġħi iż-żejjed, naklaġglech biha it-torsin collu, m'ux biss bil-malti, imma ucoll bit-talian, imma nħid li kigħed naħħi iż-żmien għal-xein,

għax collhad jaf chem int inniuranti, u mat-tasx għair thok ir-ramel, u tinhak bħal-hmar.

P. A. C.

LIL MADAMA LA FLAMMETTE.

Fis-Serpinella tas-sitta u għoxrin ta giunni li għadda *nuova serie No. 34* kraina illi *Għajnejn* ha b'cens il-Villa Portelli il-Carċara, biex bil-quiet jittraduci bil-malti *it-Talmudo*, u il-*Corano*, dan collu veru għax effettivament hem jinsab, u f'daun iż-żeug ligħiġiet kighed jegħrek il-ħarak tad-dem; għax billi dil *madama la Flammette* (la tridni ingħid colloxx) ma riedet kad tieconverti fil-ligi nisrana forsi nicconvertiha *bit-Talmudo* ligi tal-ħud, biex mat-tibkax bla religion. U il-*Corano* il-ligi tat-toroe għaliha ucoll, biex la titgħalmu seuua (infatti jen għandi natħha il-prattica tiegħi) tmur Costantinopoli tesercita ruha ma xi *Diruix*, u hech bil-*Corano* u bi-ġmielha tgħix onestament! ...

Monsieur Għajnejn.

CAP. RUGENS FL'ACBAR FIXLA.

Tif Tacru xein f'dich il-giurnata illi dauc il-hbieb chien bil-leiħ suk il-beit jil-ħabu noli? Tif Tacru xein meta, il-Uiżgħa ġalef halfa bid-dui spadi u scarta lil-Funga mil-commettiva u ma naħfu xein fejn marru? Jieħi intom tif Tacru nħidilkom dac collu li issuccieda.— Mela Bertoldu dich il-leila per combinazioni chien max-xitan iz-zopp jtir fl-ajru biex jitchixx f-l'affariet tan-nies malandrini collha biex jcollu xi jgħid lil-Għajnejn. F'dac il-uakt illi il-Uiżgħa chien nieżel b-Funga, jilmahhom, u ra illi id-direzioni għal-cantina; niżel koddiem bli spiritu infernali biex jsib roċna u jaġħmel bil-quiet l-observazionijiet tiegħi. Iż-żda malli niżel xi jsib, lil Captain Rugens mohbi fid-dlam u giuvnot ta xi tmintax il-sena. Cap. Rugens, li jgħallek in-nautca, fost l-istumenti chellu cannocchiali, u il-globu *solare*, u il-globu *terrestre*, u chien kigħed bil-compas jsib ic-centru tal-boxxja, meta fil-uakt jisma tant hsejjes fit-taraġġ tnein minn nies jiġru chem għandhom hil-a,— u min chien dauna? Chienu Funga u il-Uiżgħa, malli niżlu f'dac id-dlam it-efti fu, jisma lil-Funga

tħidlu—le akbdu int jaħasra. Jakbes il Uizħha int għaliex ma takbdux? Captan Rugens ħaseb għalihi, rafa bil-għri il can-nocchiali u il globi fiċ-ċiurnieni li ma jinvestuhx u ichissruhom lu; u frattant imriġied, u imbażza, inħallicom tħasbu x'da beda jidha Bertoldu b'din ix-xena oscura. Frattant għadna ma nafux xi 'nħu li beddu jgħidu akbdu inti, u akbdu int, iżda fl-ahħar nett ra Bertoldu li chienu jgħidu għal fenech, testef minn haun, u chexxuex minn hem ma setgħux jsibuh lil dal fenech, fl-ahħar nett jisimħu thaxxiż fit-tokba fejn chien Cap. Rugens, u hasbu li hu il fenech, in-namrata premurusa ibbaxxat bil-għri imbè, in-namrat bin-nemes f' idu biex aktar jeċunu fis-sgur—Cap. Rugens u il-guvnor donnhom muti ma jitchellmu xein—Dauc jħauru biex jakbdu il-fenech. F'daq id-dlam u il-confusioni in-namrat jaħbat imnieħru mal-ħnejja, u jinfaraġ, ghajjat għaita tant cbira, Captan Rugens igġennen, beda jgħajjat min-naha l-ohra. Fuk jisimħu l-aghjar niżlu jiġru bhal l-imġienen fil-cantina, u jilmu ditt-tragedia collha, lin-namrata imbè, l-in-namrat jimsah mnieħru mid-dem tal-ħabta, lil Cap. Rugens, imdeffes fir-roċna li colħad baka scantat u mibluu fis-inniſsu.—Dan hua ir-raccont genuin li għamel Bertoldu. *Salva sempre la verità.*

AD REDATOREM DE FOGLIUM IMPERTINENTISSIMUS.

Għajnej is-salma in obsequium provolutum.
Magister,

Quando in tempore, egressus est *Salvatorem Josephus Rugensarum* cum libellum in manum suam trans Cortem de Judicio ubi erant Fiscalibus sedentes; ed querebant ad eum quomodo *Impertinentissimus* interficerent. Et abiit, et locutus est cum magistratibus, quemadmodum illum traderet ille. Fiscalibus autem interrogavit eum, dicentes: Tu es *Salvatorem Josephus Rugensarum?* At ille respondens eum: ille dicis. Ait autem Fiscalibus ad *Salvatorem Josephus Rugensarum*: Nihil invenio causæ in hoc hominum. Sprevit autem illum Fiscalibus cum exercitus suum; et illusit intutum

vestimentam silparum nigro et remisit ad Ospizium.

P. S.—In diebus illis, Salvatorem Josephus Rugensarum, erat in Ospizium propter seditionem quamdam facta in civitatem Cospiquensis, et libidenarum, missus in ospitium ad juventutem. Salve.

Ego sum servum tuum
Obligantissimus,
Għajnej.

Melitensis octavus Luglji MDCCCLVIII.

Sur Għajnej,

Nitolbuc li tħarraf lil l'Ajutant tat-tlietibliet illi dac il-miġnun li hem l'Isla koddiem il-enja kikid jaġħmel ħmeriet cbar uisk, l-insolenzi tighu ma jista had jisfrihom iżied, għal daks tant nitolbuc li tara chif taġħmel u tibaqxtuh lo spizzi. Ahna jidrlina illi collu galantom li jgħaddi minn biebu ma għandux jeun insolentat minn ragħel bla moh; għal daks tant ahna dan collu n-ħarfu-hulech sa biex fis taġħmel id-dover tigħeġ, għaliex din hia hagħia uisk iżied importanti min xi dar li tmur tincommoda lis-sid u tħidlu li hia iccondannata, u effettivament, ma t-cunx.

Arrivederci N. F. C.

MEGLIO TARDI CHE MAI.

Ilha uisk biex nithadtu xi hagħia fuk il-virgħonn, li sfacciataġini u il-hel ta xi-erba usurarj li kegħdin jisirku ix-xemx qħaddejja—actar ma uiħed jeun fil-bzon, aktar jgħaccuh u jkaxxru minn bejn għaineih. Intom tafu l-ahħua maltin *Għajnej* chem huua liberali, xein ma impurtah għax jsemmihom b'isimhom stess lil daun it-tali, anzi unur cbir għalihi li jgħiġi l'autorità taġħraf lil daun it-tali, illi minn-nena mseihin hal-lelin domestici, u jmiss-hom jaġudu il-habs iżied bosta minn dauc l-imseichn li jmorru jisirku xi-xcora silla biex jakilgħu fis-siha hak hobża għal famiglia bil-għiġi taġħġid taġħidhom. Għal daks tant dauc li huma usurarj bhal ma għidna il-lestu spallejhom għax leuvel xita tbilhom; frattant haun għadni ma semmeit lil had particolarment, iżda jekk hem xi had imbagħi li jrid jehoda għalihi, jehoda liberamente.

Arrivederci.

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 28.

Nhar il-had

18 ta Luglu 1847.

IL HAJA, U IL VINTURI TA GIAHAN.

Già l'intom thobbu—Takrau dal foll,
Minn Carabusa—M'intomx il coll,
U'ech la tasuni—La nafcom jen,
Dehirli nichreb—Bla nitlef żmien
Il haja tighi—Sa biex collhad
Jara il prodigj—Li bhalhom kad. [ntemx,
—Certi jum f'marzu—Chien ɻhad ma
Seu f'Capricornu—Chienet ix-xemx.
Chelna seu seuua—Tmienia u għoxrin,
Ta l'elf tmien mia—Tmintax puntin,
Uakt l'in-nies titlob—*F'l Ave Maria*,
Dhirt jen fid-dinja—Għal giò 'l lembia!
Jech il proverbju—Jħid is-seuua,
Li nhar ta gimħa—Hu jum id-dneuua,
Għallia chiefer—Għien dac in-nħar,
Għax fis īmuied—B'disgrazj cbar.
Chif tuelid jena—Chelna flus uisk,
Chelna minn collox—Chelna mit risk;
Uara stit ġmīghi—Għosfru mar-riħ,
Ma bakax f'darna—Għair stit tal-għi.
U'ech mil fiskia—Jasfu collhad,
Thaddant mal fakar—U ma nkla jid koll;
U x'hin il fakar—Jaġfsech coll jum,
Requiem eternam—Iżied ma tkum.

—Bil ctieb minn ciocni—Kad ma rid na
Għar b'kasba niġri—Biss ɻhal ġuttaf.
Uara dil ħajja—Ta disa snin
Omni u missieri—Jibcu coll ħin.
Resak missieri—Ma għembi geuua,
U beda jħidli—B'dich l'acbar ħleuua;
Ibni int taf tajjeb—Li gidna intem,
Biss dotet ommoc—Fadal bil chem,
Jech immut jena—Chif gidna dab,
Frisch issib ruħech—Fit-triek tallab;
Jakau trid titma—Fin-nies għanjin?
Fein kad instama—Sinniur hanin??
Mel' tħallek akra—Ahiar ɻhalix,
Iż-żmien jech titlef—Għad jbicċich.
Tafx l'int cbirt seuna—Mis-snini u is-sura,
M'intix mil boloh—Mohħoc m'ux lura;
Fid-żen biss nitma—Seu leil u nħar,
Int f'loc tistudia—Ser' issir ħmar!
Mur minn koddiemi—M'intix den tighi...
La irrid inħobboc—La nzommoc mīghi!
Ah! missier ɻidltu—La tħecċinix,
Ah! mamma tighi—La thallinx!
Iva nistudia—Nakla 'l flus fis,
Cullar għamillu—U nsir kassis.

Fis sirt abbat—Gios-Siminariu,
 F'mument ghalmuni—Nakra il breviariu.
 Ma x'hin bdeit nieber—Rait li bkait ħmar
 Muleja ahfirli—Tlakt il cullar.
 Ma tantx il Chnisia—Tilset uisk minn i,
 Jen li tlift minnha—Bestia u emminni.
 Sal-lum jen chiecu—Sirt Cappellan,
 Eu xi canoncu—Eu xi decan;
 Minn ġhair tbatia—Minn ġhair taħbit,
 Ingħix ta princep—Niecol bl'aptit.
 Ma jen li chelli—Dil fantasia
 Illi nitħallem—Il poesia,
 Hsibt se 'nsir Dante—Eu xi stit actar,
 Nidħac b'Ovidiu—Stahjilti acbar.
 U għamilt bhalhom—Bdeit bin-namur,
 Fl'ahħar settilli—Li id-din ja indur.
 Chif geit mis-safar—Bdiet l'egħrusia
 Illi din chienet—L'ahħar ħmeria.
 Ma biex infisser—Colloxx chif chien,
 Dal foll ma jservi—Uech naħlu iż-żmien.
 Ahiar f' numru iħor—Narġġu nibdeu,
 Sabiex coll ħagia—Titfisser seu.

(*Jcun complut*).
 —————

MALTA.

Kraina fil *Malta Mail* tad-disħha ta lul-
 luu illi il governatur sir Patrick Stuart
 jsiefer għal l'Inghilterra, mal vapur l'*In-
 dus* hech chif jigi mil Lixandra. U it-
 tifal tighu sabi u żeug bniet marru via
 Marsiglia mal vapur francis *Ramses*—U
 abbort ta listess vapur siefer Mr. Bour-
 chier bil famillia.

Għadda minn uidneina ucoll illi l'ispet-
 tur tal pulizia siefer ucoll għal tliet xhur
 eu xahrein l'Inghilterra, f'locu sejjer
 jeun St. John l'ajutant, u f'loc l'ajutant,
 chif jħidu sejjer jaġħmel is-sur C. Zammut
 l'inċaricat; jekk hua tabiħak illi Zammut
 sejjer jcun għal dax-xahrein f'loc l'ajutant
 ma jistgħux jaġħidu ragel iż-żied incapacit
 għal dac l'impiegħ milli hua dac Zammut?
 Naturalment imbagħt il Canonu jeun

urah bix-xettru biex jarresta lil l'editur;
 u f'loc il Canonu jidhol Don Faham—
 benedica chien jenkosna xi stit ħmerijiet
 ohra fid-dipartiment ta' polizia—Għax
 ma hemx redicolagini biż-żejjed.

Aħna jidrlina illi jech is-sur Zammut
 jeun f'loc l'ajutant, jeun gran tort lil l'a-
 jutant Castagna, mela fit-tliet xhur tal-
 marda ta St. John chien tajjeb, u issa għal
 daun ix-xahrei ma hux! Imma aħna
 nisperau li minn dan collu ma jeun xein
 imbagħt jech jeun, jnħidu li għandna
 nħidu.

Frattant il maltin lil sir Patrick Stuart
 tista iddokklu *requiem eternam*, — għax
 għal Malta niżżuha l'Alla bħalli chiecu
 miet darba għal dejjem.

L'EGLIUN TAT-TLIET TIBLIET.

Aħna jidrlina illi dauc l'erba chełmiet
 li conna għamilna fuk: l'eħġiun tan-naħha
 l'ohra chienu biżżejjed sabiex l'ajutant
 jati ricapitu mil l'actar fis, u chif effettiva-
 ment ta ricapitu, u uahħlu piantun biex
 ma jsirux iż-żied inconvenienti—imma chif
 jididulna bosta persuni di considerazioni
 illi kieghda issir xi parzialità (forsi li l'a-
 jutant ma hux intis) li l'il ingliji jħalluhom
 jisku liż-żuiemel bla had ma jchellim-
 hom—Dana ma hux seuua, u nisperau li
 ucoll għal dan intħata ricapitu. Aħna
 neżortau li collha għal gid taqħġi u tal-
 pubbliet, li jekk jarau xi inconvenient
 minn din il fatta jirriċorru għand l'aj-
 tant, u bla dubiu huua fil mument jati-
 com sodisfazion.

Jiddispacina li jecollna ingħiddbu ruħ-
 na did-darba—fuk li għidna sin-numru ta
 kabel illi id-dar li hem Strada Nelson No.
 Bormla mahix iccundannata—Aħna mor-
 na rainha u effettivament timminaccia
 rovina u jistgħu jgħi disgrazi ebar.—Għal
 daks tant aħna nħarsu lil l'avucat Fiscal

biex jiehu hsiebha la darba is-sid ma hux intenzionat li jevita xi disgrazia.

Nixtieku nafu il għaliex fil mini collha in general tan-nahha l'ohra ma jaġħmlu fanal, biex jech uihed għal l'ankas jeun maktul, ma jmutx fid-dawl bhal l'insara—Ilu stit tal-ġranet chien hemma ragel mohbi taħt il minn tal-Calcara, fein tħad katgħadha lil certu galantom li chien miexi għal l'affari tighu, giuvni li kad ma tħad fastidiu lil had, għal daks tant nitolbu caldament lil l'autorità li taħseb mil l'actar fis-ghaldaun il-fanali hech importanti, u jahsbu ucoll li jkiegħdu xi piantun f'dauc il-buadi, li jeun iservi għal xi malandrini, u għal xi suldati li jħaddu f'dauc il-hinjet jisċċiu l'occasioni seuua għal glied chem ucoll għas-serk.—Nisperau li ma jecolniex għax nitchellmu iżied fuq dil particolarità.

IL FESTA TAL CARMNU TAL BELT.

Verament illi l'unica festa li tista tissejjah solenni, sabiha, brijiusa geuua 'l-beld, hia il festa devotissima tal-Madonna tal-Carmnu—Il mot li japparau il-Chnisia, taraha ħagħia singolari mil-cnejjes l'ohra, il-musica li jaġħmlu, juru verament li teun minn għair sparan, u il-ħlejjak li tieconcorri għal din il festa il-belt ma tarahomx għair darba fis-sena, għax minn coll belt, u minn coll rahal tara ħlejjak u popolazioni immensa.—Frattant għandna uisk piacir illi din il festa hech popolari, saret bis-solitu briu, bla l'ebda disgrazia, collox mar scont ix-xeukat ta'l-uled devoti taħħha, għad-dispej̄ ta' l-egħdeu īnfurġġi.

Lejjet il festa tal-Carmnu, fil-luminaria kalb dauc il-folol immensi, u akt li innam-rati keghdin imxieġħba jinnamrau, dac jit-filha beusa, dac l'ihor jaġħmežha bil-

mactur, l'ihor jmissilha idha minn kalb il-folol biex ma jindunaux niesha, oħrain l-abrazzetta magħhom; il-miż-żeugin, bil-cavalieri servienti, u zuieġhom koddiem bħal cap di fil-a, u ma jaſu xein xi nħuma jiddu in-nisa taħħom, nisimħu tant-äghiat ebir, bdeina niġru biex narau x'chien, l-äghiat chien jati bein strada Stretta u strada San Domenicu; u nsibu missier jiġri uara ibnu, iben li għandu xi tlietin sena bin *Donquixotte Cacassenno* u in-namrat, imkabbat f'tifel tas-suk jrid jeclu bil-ghidim, żeuġ ti clieb uraihom uahda tal-caccia, l'ihor paniol ichraħ chem jista jeun—u confusioni li had ma jista jaf xi nhu li ġralhom; fl-ahhar nett dahal Bertoldu jferakhom, u chixef il-faċċenda collha li issuccediet lil daun it-tlieta min-nies, 'cioè bil-clieb hamsa—u il-fatt chien dan:

Dan *Donquixotte Cacassenno*, għandu tifel ta xi tlietin sena jismu *Cuclu*... Missieri jibagħtu fil-ghodu u fil-ghaxja jaġim mel li spisa is-suk għax għal hagħoħra ma hux tajjeb.—Mela dan il-giuvni għandu namrata tokħod f'certa dar li taħġmel can-tuniera—trik tuila tuila, uiesha uiesha già ir-ruħ tifhem—mel chif chien gei bil-pastas tas-suk uraiħ, raha fit-tieka għam-lilla is-signal biex tinżel tħallmu, billi chien stit tad-dlam, in-namrata niż-żejt, u huwa uabhal uċċċiu fix-xak tal-bieb. Fil-uakt li chien mitluf, tas-suk ipprofitta ruħu kaġħad jislitlu il-mactur mil-but tas-surtun; u fil-uakt li it-tifel kigħed alienat u imbażza jiġbet il-mactur, il-chelba ta-missieru li chienet tant-ġażiżha għandu, siltetlu it-tigiegħi li xtara mis-suk bla ma jhoss xein; fl-interval li il-chelba kiegħda tisrak it-tigiegħi, jersak chelb paniol għebbi għalha u hadiha it-tigiegħi. Nħall-licom taħsbu x'confusioni sabu ruieħhom siha, tas-suk jrid jaħrab biex ma jmurx

calzrat, il giuvni namrat jibchi il mactur, it-tigiegia li serkulu, u il chelba mighdu-ma mil chelb paniol, fil mument jirecapta don Quixotte missieru u jsibu f'dil habla collha u il fatt spiccia b'xebgha uakt il luminazioni f'dac il mument li il cavalieri servienti chienu keghdin jonorau lil tant negozianti; u lil xi uhud f'dac il mument stess chienu keghdin jiddecorau lir-rgiel ta dauc innisa li chienu magħhom bl'uniformi ta Coronelli!!

VITTORIOSA.

D. Perchè quest'anno nel giorno del glorioso San Luigi non celebrossi la festa con musica, nè fatta quella pompa come il solito?

R. Perchè i procuratori sono assaliti dall'Inedia.

Comunicato.

UN PECCATO D'INVIDIA.

Oh quanto è tristo il Demonio dell'invidia! L'invidioso, sarebbe capace di cavare un occhio, se un suo rivale virtuoso non ne avesse che uno. A parte i proverbi e le moralità—e al fatto.

Un Esculapio novello invaso dalla tentazione dell'invidia si è contentato ultimamente conservare la sua deforme zampa, piuttosto che permettere che un Taumaturgo straniero, il quale va tanti prodigi operando fra noi vi mettesse mano ad acconciargliela. Egli soffrirebbe moltissimo pensando che un medico come lui sapesse più di lui—e "per il diavolo disse sono storpio, ma ci rimango volontieri, a dispetto della sapienza d'un impostore." E conservò da uomo d'onore quella zampa storta che sta come grazioso finimento nella persona d'un insipido poeta.

ODI.

Lic-Celebrissimu Poeta Zuppetta u sieħbu Scumbu Bussu seriu.
O sur Zuppetta!—Cioè duttur Tal poesia—Int hu l'Autur?
Li cont etibt b'siekech—Ma hilu xein,
Int u li Scumbu—Flimchien li tnein?
Tafx li ureit ruhech—O sur Zuppetta,
Chienu in-nies jaħsbu—L'inti mażetta.
X'taitu li Scumbu—O sur duttur
Talli għamillech—Suggeritur?
Dac bhalech gharef—Għandu mil beis,
Fein mar ġħamlulu—Rait baut feis!
Iżda dan collu—Biex jonorauh;
Bħala l'etib tigħech—Meta jakrauh;
Insatti kālet—Id-Dejtà,
Malli titgħallek—L'imbeabà,
Fuk ħmar bil-guienah—Fis itairue
Biex bil-bies taġħhom—Fis jżeinu,
Koddiem bil-filpa—Biċ-ċemusa uara,
Iżda il-curuna—Teun tal ka...!
Mil versi tigħech—Jaħmlu rimariu
Biex isservina—Għat-t....

Hafna hbieb tas-sur A.

L'ORATORIU TÀ BORMLA.

F'certa conversazjoni chienu keghdin jħidu illi il procuraturj tal-Crociſis għam lu consulta privata biex jsiru il-kniepel—kabes certu devot kal mneinjridu jaħmlu-hom daun il-kniepel, ma fadalx eghuiedi x'jimbigu; jakau tridu l'imbiġiū iċ-ċiangaturi tar-rham? kabes iħor ruh tajba kall forsi jsiru minn xi plattin tal-giucata.

E P I T A F I U M
I N H O C M U N I M E N T U M
D E P O S I T A T U M E S T
M E M O R I A M T R A V I
F E C I T M E R A B I L I A I N D I E B U S
G O V E R N A T I O N E M S U A M
E T E R A N T S T U P E N D A M
M E M O R I A M E J U S
R E Q U I E S C A T .
M D C C C X L V I I I .

AVVIS.

F'dan laħħar mument konna naſu illi is-sur Carmnu Zammut baħed f'uċċeċju ta l-ajutant Chif chien?—L'ajutant St. John f'loc li spettur, u is-sargent maggiur Caruana jisferma f'loc l-ajutant.

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 29.

Nhar l'erbha

28 ta' lugliu 1847

IL HAJA U IL VENTURI TA GIAHAN.

(Continuazioni)

Din hia id-dinja—Ja Peppu hej,
Ta min hu sejjer—Ta min hu gei;
Min keghd jituiuled—Min keghd jmut,
Min hu f' carrozza—Min hu f' tebut;
Min jrid jorbot—Għarusa jrid,
Min jixtiek jargia—Għażeb mil ġdid.
U'ech din id-dinja—M'ix għair ir-riċċieden,
Voldiri ospiziu—Minn ta li mgienen.
— Mel' allu nostru—Narġħu nibdeu,
Il ħrafa tighi—Bil mot u seu:
Uara li tani—Hal poesia,
U bdeit ftit nichteb—Ma bid-dbatia,
Ommi u missieri—Mietu li tnejn,
Halleuni axxuttu—U b'xi ftit dein.
Billi ma chelli—L'ebda risorsa,
Il hemm hachimni—Sħajjaltni f' morsa,
B' deit biex nistampa—Xi curunella,
Lil Bertoldinu—U il Pulcinella,
Għamilt is-socjj—Gbart tant sinniuri
Bis-sensia chienū—Tas-superiuri;
Min ha gost bihom—U min ma hax,
Hemma min krahom—Min ma karax,
Min jghid taiba—Prez ma sihomx,
Min jghid srakthom—Min ma srakthomx

U' ech minn tal-ġħarfa—Beda li mkas,
Xtieku nidbiċċhem—Eu nidra 'i għas.
Malli rait hecca—Bilġri sdingait,
L'ahħar Addio—Lil Malta tait;
Tlakt għal l'Egħittu—Fis mal-ġħarbin,
Għid: Daun mir-razza—Taġħna maltin,
Voldiri razza—Minn ta rius cbar...
Min ma jisimha—Arcismu ħmar!
Hem sibt minn collox—minn coll nazion,
Li jaſu jdokku—L'arpa b'coll ton...
Sibt Naplitani—Sibt Purtughisi,
Russi, Rumani—Maltin; u Inglisi;
Il Lhud u Toroc—Danimarchisi,
Americani—U tant Francisi,
Eccetra eccetra—Sibt minn coll gens,
Min bil beżbuża—Min donnu ġħens.
Fl'ahħar mil l'ahħar—Bdeit in-namur
Hech chif f' teatru—Cont thalt pittur,
Ma certa armena—Lì dac il-ġmiel,
Chien minn giò uiċċha—Joktor bil kliel.
Inħalli taħsbu—X'fatta igġennint,
Iżda minn niesha—B' deit nisma lmint.
Giurnata uahda—B' nar ta li mħabba,
Illi giò kalbi—U f'kalbha trabba,

Signal għamlitli—Sabiex li tnej,
 Il ġnien immorru—Ta *Harem bej*;
 Jen had giannetta—Hia giannet,
 Tlakna u għaddeina—Minn gior-Russet.
 Jommi x' hin thalna—Fil ġnien li tnejn!
 Dich ġuti siġra!—Chif ma tgħid xein!!
 Dauc ġmiel ta hxejjex!—Dac ġmiel ta frot!
 Frotta biss uahda—Thosha decot . . .
 Coll frotta f' idech—Ma taħchimieħ . . .
 Ma tistax tifhem—La maddukieħ.
 Dich ġuti toħġma—Daca culur!
 Min leun il krolla—Jommi x'sapur!
 Biss thares leiha—Thossu jigħi
 L' aptit li tiecol—Basa minn dich.
 Uara li chilna—U xbaina shiħ,
 Il hmir irreibba—Greina bħar-riħ,
 Hi marret darha—Jen mort f' camarti,
 Hlomt dich il leila—Li hia marti;
 Hlomt li sirt baxa—Bix-xettru ħdeja,
 Stembah u mnieħri—Insib f' ideja. . .
 Li stess chif joħlom—Dac in-namrat,
 Li għal hanina—Jorkod disprat,
 M'ux għair jheuden—U jħabbel rasu,
 Chif jħellimha—U jtirlu nħasus. . .
 Ma jen ghaineja—B'dan ma ncheddeux,
 Tarau f'numru iħor—Jech ma tegħmeux
 (*Jcun complut*)

MALTA.

Estrat tal-*Portafogliu* tal-15 ta lugliu 1847
 It-Times ta Londra tal-4 ta lugliu fl-articulu li gieb biex jħarrar id-dimissioni li talab sir Patrick Stuart, jħid: Il maltin mixtiekin li jecollhom gvern civil uara li jmur sir Patrick Stuart, u nissoponu (jħid) li jatuhulom scont ix-xeukat taġħhom.

Il- cliem ta giurnal bħar-*Times*, illi quasi ħaqiex uahda mal gabinet, u li l-opinijiet tigħi u Inghilterra sihom uisk vigur, jmisshom milkugħin ucoll minnēna bi piacir cbir.

Per mez ta li stampa l-Inghilterra għar-

fet li ix-xeukat taġħna huma għal gvern civil, iżda biex aktar indah luhom fl-impen, li jatuhulna, hem bżon li nitolbu-hulom b'petizioni bhalma chien esortana il-*Portafogliu* ta l-24 ta giugnu li m-ġħoddxi. Iżda m'ux it-Times bis li uriena id-disposizioni cbira li għandha l'Inghilterra għal-lina, imma it-taħdida fukna li għamel Dr. Bowring, dac is-signur li tant jinteressa ruħu għal-lina, u għal-għid tal-għira, fis-seduta tat-2 ta lugliu fil-camra tal-comuni int-ġħamlet attenzjoni cbira għal-petizioni ta Malta fuk il-gravami li keħdin jgħakksu lil din il-għira. Ir-risposta tas-sur Hawe turina ucoll illi id-dipartiment coloniali għadu b'heggia cbira occupat fuk l'affariet taġħna, għal-daks tant minnēna issa jiddipendi li nuruhom chem ahna aggravati, sabiex collox jcun rimediat: issa il-uakt favorevoli għal-lina għax jech nitil-fuh, min jaf meta nargentu nakbdu iħor?

DON FAHAM!!!

Lil *Don Faham* dal viegħ chellna ingibhu bhala disturbatur ta consulta, la na fu iżda jech hia fratellanza tal-hajjata u l-an-kas ta li scrapan, basta uahda minnhom. Frattant uara li hassr ilhom collo, u ried jħarrak anche certi interessi privati ta xi fratelli, u jissavorixxi lil xi had iħor, biex tarau il-moralità, u it-teologia ta dan il-fansfarrun sa fejn, tilħak, ried jipersuadihom illi is-sinodu proibit!!! Arau fit-tarrazza ta niuranti u mażżetti għandna!

Arrivederci.

VARIETÀ.

Capt. Rugens dac ic-celebre Selvatore Peppu sur mastru tan-nautica, m'ux hażin mil marda, billi bli studiu ta din in-nautica chien għoddū tilef il-vista, it-tobba urdnau lu it-tabacc ta li mnieħer, imma kal li ma tantx jaġħmillu affett it-

tabac, iccorda balzamina tal fidda mimlia
bic-cira di granu, u jghid li jhossha iżied
salutifera!!!

PIETRU BURGU.

Lil Babbu Marrara.

Bab avverti xogħloc targia tinsolentani, u lin-nies li jcolli mighi, għax jena bil-ponniet nid-delitta mighech, bħal dac li kallu "genti grossa dacci favi"—Bab af-illi dauc li chelli mighi ma humieq bħażżeuġ duieb li għandek id-dar, u l'ankas bhag-giannetta fiorentina—fteinimna Bab hei (?) Mela avverti xogħloc għax leuvel darba lissibni, bil-biribis, nurich il-cuie-čheb f'noxs in-nhar. Fimtni eh (??)

P. . . & Co.

Arrivederci

Al signur Giusè Namura,

L'altra giurnata tu eravate nel pottega del argentiero della strada della Santa Lucia della Valetta, e parlate voi sopra di me, ed hai detto che se voi trovererà a mia persona solo mi tagliate uno occhio, ma non dicesti la quale (*scusi*) e voi mi avresti ancora fatto le chiavi col diti vostri del vostro mano.—Signor Giusè scusatme, io nel *temporibus illis* li ho fatti assi alla vostra signuria, quando voi ancora era nella *nieka*. Ora cosa volete? volete farmi gambetta (?) scusatmene io parlerei con voi in italiano perchè siete letteratum—Dunque signor Giusè non fatme più questa azioni, perchè io dire a papà della vostra persona, e alla mamma di voi, e non vi lasciari più andare alla namrata.

Vostro Amice *Ex Rivale.*

Calcarè 28 Fuilliet 1847.

Madamè la Flammettè

Il è veritableman che ge sui le terrur du le govern du Malté, e de l'Angleterré, e probableman che mon gazzettè (com vu m'ave dit, fet tut le chos bien agiustè avech lu guvern, che son par exempli lu

Carnivalè &c. Ma set son chos de politichè che vu ne comprenè pa. Ma recorderè bien bien madamè che vus et le terrur de tut le fam, parschè vus alè tu giur a la tramontanè, e set chos son contrarè a tut le fam. Ge vus avè dirè l'otr giur, che se vus alè a Costantinoplè, vu farè la votr fortunè. Ge crua madamè che vu mastichè tre bien le sug de Gali che le Turc vu done avech plesir; parconseccans, il serè tre nesesser che ge serè un intendent de sanitè, parche se vu sare attachè avech chelch malur il fo che, ge ferè la quarantinè dan le port oscurè, parschè le sug de Turch son tre delicate.

Monsiu Giahnè

P.S. Preparè vu bien, parschè un otr quatr giur è la visitazion de *Barsacchè* si vu vule de l'o de coloniè ge vu donerè bocu pur lavè la serconferans de votr buče.

AD DOCTOR OLIVARUM.

Magister,

At quit tibi bicciera mihi? Se tu voluisse unam lezionem de professionem vestra dedissem semper, ma vos scripturam meam non delectaberis. Ma ego sum magister eziam de medicinam, et ego facebbo unam esaminacionem ad vos de professionem vestram. Rispondimini ad interrogacionem meam. Ad nos:

Magister, quid est medicinam?—Medicinam est erbam cum aromaticum bullitum, quamdam factam cum imposturam. Prosit.—Quid est intestinum? Intestinum? Utique.—Nescio... Nescio dixisti! At-quit?? Un altram interrogacionem. Quit est cristallam in pedibus infirmorum, ed in operacionem lasciatam in pedibus viri? Cristallam lasciatam in pedibus viri, ad prolongatio visitationibus. Bestialitatem, quomodo facere quando cristallorum producitur cancrenam?—Taliamus pedem. Taliabit! questam est unam scellerginam,—et ego taliare ad vos Deploram vestram. Tu est un caput operam, ed magister iniuriantarum. Ed ego odio donavit ad vos unam deploram *Giaħ-nescam*, ed ite cum eam in quartibus partem de mundi, et sarabit autenticatum

da omnes genere bestiarum quid abitavit
in totem orbem terrarum. *Alleluja.*

P. S. Per vostram regolazionem que-
stum articolorum est scomunicatum, non
est proprietatem meam. *Jahanis.*

TE VOGLIO BENE ASSAI.

Traduzioni.

Is-sliem għalich ja Napli

Nidbighed minnech bghid,

Għaliex dal ħsieb hech icrah?

Nitolboc l'inti tħid,

Għaliex dil għania 'ech cherha

Marridx nismagħha le,

Ta ti voglio bene assai

E tu non pensi a me.

F' coll trik f' coll skak li tidhol

Dil għania tinfusac,

Ma jista ħad jismagħha

Għax thossha tiddisprac;

Sax-xiuh, għożżeib u trabi

Uraich jħaitu ghè,

Ti voglio &c.

Ipprova mur f'xi roċna

Fitħex l'affari tigħeħ,

Bieħx tara chem jcolloc

Nies imdaura migeħech.

Collhad f'uidneich jħajjat

Għid tħellem u tħidix lè,

Il ti voglio &c.

Jech tħellem lil xi mghalleml

Tisimġħu jħannihieħ,

Jech tħajjat lil lauzara

Tisimġħu jtennihieħ.

Sas-serva tisma tħanni

X'hin tigi bil caffè,

Ti voglio &c.

Sa tar' li spacciaturi

Li jbighu xi giurnal,

Bin-nhar ma riġleħ jīgħru

Bil-leil taħt xi fanal;

Jħajtu sold il copia

Michtuba alla mirè.

Il ti voglio &c.

Jech l'ibnu il missier jibghad

Li scola bid-dunat,

Jisimġħu jibchi u jolsok

U jħajjiat bħad-disprat;

Ixtrili papà, jħidlu,

Jahasra tħidlix le,

Il ti voglio &c.

Missieru jħecceih bil-għri,

Jistudia 'l be a bā

Iżda ommu fis is-sieħlu:

Pipettu tħidlu ħà.

Fil uakt jmur jixtriha,

Mil piazza fil caffè

Il ti voglio &c.

Frattant coll-had jħannni

Dil għania hech tal-ċsuha,

Sal' mastru di cappella

Imgennen b'din il bluha,

Tismaġħha fuq coll cimblu

B' chitarri sa bl' obuè,

Il ti voglio &c.

Il bierah fil-ġħaxja

Tal chera gieni id-dar,

Flus ried kabel ma hareġ

Għamel xenati ebar.

Cħif dahal lejja ħares,

He . . . he . . . sibtech sur è !!

Io ti voglio &c.

Cħif hareġ nilmaħ dieħla

Hajjat u li scarpar,

Kaluli hux seu' heccha,

Tħabbatna leil u nhar ?

Tħalmi tech sas-siftura

Hux haun ? tuiegħibna lè . . .

B' ti voglio &c.

Is-sliem għalich ja Napli

Ma nsofri iżied ugiħ,

X' hin jakbdu jħannuhieli,

Għax naħrab daks ir-riħ.

Immur giò l'arcipelcu,

Bieħx neħħles minn dil ghè,

Ta ti voglio bene assai

E tu non pensi a me.

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 30.

Nhar il had

8 ta agostu 1847.

IL HAJA U IL VENTURI TA GIAHAN.

(Continuazioni)

Dakkiet fid-dinja—Trid, eu ma trid,
Jahtieg iggiarrab—Elf mit tahbit;
Għax tħidu hecca—Dan raitu fia,
Ma ġadx gost quarta—Minn ġhair tbatia;
L'izied min jakbat—Trik in-namur,
Ma tgħaddix sīha—Ma jenx mahkur.
Nistieħmu tħakru—Li stess namrata,
U tuahħlu f'hajja—L'izied disprata!
Arau x'jigrili—Maġħha l'armena,
Uar' li ħabbitni—Habbeitha jena.
Giurnata uħda—Chif cont ġħosbien
Inpingi xena—Reggia bil-ġnien; [l-ġiara
Nisma 'l bieb ħabbat—Komt ī-sibtha
Chien don Basiliu—Bhalchiecu żiara. [fuk?
X'hem ġidlu, għaddi—X'giebech haun
Dal uakt ingħidlech—(Uiegeb māhnuk).
Hadni fit-tieka—Urieni 'l hitan,
Tad-dar fein jokħod—Monsu Rolan.
Għidlu dac ġħandu—Uahda francisa!
Kalli: Dich f'kalbi—L'izied għażiż...
Mondu dil mara—Innamrat minni,
La ġħandi sabar—La quiet, u emminni.
Ma gembha seuua—Chien hem famiglia,
Chienet chif għadha—Giet minn Siviglia;

Li chellhom, maġħom—Certa sestura,
Aħiar uisk chienet—Minn mit signura.
Din chienet seuda—Mis-sued sbiħ,
Coll min jaraha—Chienet tħaxxi;
Uiċċha tond sbejjha—Għaineiha cbar
L'isbaħ li mbigħet—Geuua 'l Basar;
Għalia, bonċia—Spallein uesgħin,
Dirghain jħaxxku—Hoxnin, ħoxnin;
Riġleħha mdakksa—La cbar la żgħar,
U kaddha... jomm i!—Nischtu aħiar..
Għax li chien flöchi—Xi missionari,
Leuvel ma jaħħar—Chien il Calvariu.
Mel' hadet geniu—Dis-seuda mighi,
Coll fein issibni—Takbadli driği;
Tħellimni toħxa—Takleb għaineiha,
Teħodli b'jdi—Takbadli jdeiha...
Iżżeq bia—Tħidli: “Ja sidi,
U Alla ma thobbn?—Hutt idek f'jdi.”
Giurnata uħda—Chif cont hem jena
Jommi takbadni—Maġħha l'armena;
Fil uakt li f'uiċċha—Cont jen inbusa,
Nippersuadiha—Ridta b'għarusa,
Eh “chiefer” kaltli—“Eh tradituri!..
“Haun chelli nsibech—Taġħmel l'amur?

"Ma din is-seuda—Uiċċe ta xadin !!
 "Tibdilni maġħha—Ja malandrin !!"
 Fil uakt li kighted—Cont f' dan li stat,
 Lil don Basiliu—Nara iddisprat,
 Mil bieb gei jiġri—Minn tan-namrata,
 Jibchi u jħajjiet—“Tlift is-serata !!”
Għax ma nafx x'fatta—Donnu ix-xitan,
 Bin-namur chixef—Monsiu Rolan.
Jiddej issa—Addio sgur,
 Tlift is-serata—Mhabba l'amur,
 Chif hech infatti—Għralu mischin
 Ragia giè jecol—Hobż il maltin;
 Li baka hemma—Chienu joktluh,
 Già hu minn hemma—Giena bla ruh.
 Ma nhallu lilu—Jokħod bil quiet,
 Nakbdu fl'armena—Tati l'hartiet
 Lil povra seuda—U iżżomli jdi,
 U is-seuda tħajjat—“*Għinni ja sidi !!*”
 Chif nibda naġħmel—Hbieb tighi it-tnejn,
 Chelli bhal cujjus—Nokħod ciem xein;
Għaliex lis-seuda—Uisk habbeit jen;
 Iżied l'armena—Naħseb fil-ġnien . . .
 Ma jen f'numru iħor—Nuri bil quiet,
 Din il-facenda—X'fatta spediet;
 U maġħha nuri—Ucoll l'esiliu,
 Li minn hem ħareġ—Bih don Basiliu.
 (jeun complut.)

MALTA.

Il Pulizia.

Mionn stit taż-żmien il haun chif staina
 narau illi il pulizia b'xi mot tħakklet,
 ma għadieks tuża dac il barbarismu (già
 ta clieb li huma) uahda għax il gazzetti
 ma ħafrulhomx uahda, u l-oħra għax
 is-superiuri b'xi mot uakfulhom, ucoll.—
 Imma issa mondu il giornali sichtu xi
 stit, ma għadhomx b'dich il herra (chif
 jimmeritahom) jichtbu fuksom, raġġu
 seirin jibdhu jisserdu, u jiccommettu xi
 ingiustizij, cioè ma min ma jafx jitlob
 ir-ragiuni tighu, u ma għandux ħila jeħod-
 nom bil ha . . . lil daun il ħafna animali

irragionevoli. Frattant conna ħsibna li
 b'xi mot icċivilizzau ruieħom, ma scont
 il galbu illi *il lupu jibdel għildu u m'ux il-*
vizzi jgħid il proverbju. Ahna nisperau illi
 daun l'erba chelmiet biżżejjed ġhal min
 għandu jifhem, u jokħod attent illi Giaħan
 ma mietx. U narġħu nħidu u intennu
 illi lis-sur Carmu Zammut ma għandhomx
 x'jriduh fil pulizia, għax m'ix branca tighu,
 u jekk dach ma jafx jaġħmel id-dover
 tighu fil branca li fiha incarigat, aħseb u
 ara che hu abbili biex jiħak fil branca
 tal pulizia! Jakau tridu li teun redi-
 cula iżied milli hia?

Arrivederci.

AMMINISTRAZIONI HAŻINA TAL PULIZIA.

Nhar is-sibt 31 ta lugliu li għadda, fit
 uara nofs il leil, fil Calċara sar feriment,
 minn żeuġ ħaddieda u carpentier. Daun
 it-tlieta la naſu b'mus l'ankas b'arma
 oħra fereu lil Capt. V. Bondin, fein dan
 V. Bondin chien ma ħuh u galantom
 iħor l'actar quiet u pacificu jistgħu jixxdu
 in-nies collha li chienu fil Calċara, u ahna
 ucoll li conna nharsu lein il facenda
 collha. Izda kabel xein ma nidħlu f'dich
 li hi materia ta ragiuni, u m'ux ragiuni,
 (dan nistgħu narauh, u jeun ivverifikat
 koddiem il magistrati fit-trattazioni tal
 causa) nħarblu stit il condotta li biha
 agiet il pulizia tan-naħha l-oħra, leuuel
 nett nibdgħu biex nibbiasimau li scar-
 sezza li hem tal pulizia, illi loc bħal dac
 specialment nhar ta hamis u nħart sibt,
 li jeun hem solol immensi ta-nies, barra
 mil quantità ta dghajjes li jeun hemma,
 tista facilment tingħakad ġlied, eu xi
 ferment bħalma issoccieda. Ahna jidrlna
 illi contestabili ujhed, u sargent migħu
 m'umiex biżżejjed biex jsicchet u jarresta
 lil prigionieri, u dan l'abbus nisperau

jatu rimediū għaliex li jservi għid għalihom u anche lil l'abitanti collha.—Nixtieku nafu frattant x'autorità għandha il pulizia, uara li tarresta lil dauc li fereu lil dan il bniedem, o qualunque persuna oħra, li titlakhom u mażżommihomx arrestati sa-jeċunu iggiudicati? Jech il-pulizia ma tafx id-dover taġħha, jaħtegħilhom jitħalmu kabel ma jeħdu incarrigu tas-sigurtà pubblica. Ahna ngħidulhom, u nisgurau-hom illi scont il-ligijiet tad-dinja collha, illi qualunque persuna li tsieri persuna oħra, u anche ma tferix iż-żid sospet semplicej li jrid jfieri, eu jirreca jrid dannu il-bniedem bħalu, il-pulizia għandha tiegħi considerah ragel di mala condotta, ragel ippremeditata biex jiddisturba il-paci pubblica, għandha minn għair l'ebda interval tarrestah u tiggarantixxi lil l'offis, iż-żid mil-brava pulizia tan-naha l'oħra minn dan collu ma raina xein. Anzi di più, m'u biss illi telkuhom ma żammeuhomx arrest, imma nhar it-tnejn riedu jtell-ghuhom (già jtallahom is-sargent maggiur G. Psaila koddiem il-magistrat, u chif jgħid uera ruħu uisk impegnat li jeħlismhom 'minn coll guaj, infatti ma giebx għair xhut uihed). Il-magistrat stess Zammit liemu għax m'umiex arrestati nies li iccommettu feriment, u irrisponda li stess maggiur kallu għax nies di buona condotta. Saksieh x'jaghmlu, x'mistier għandhom, kallu li huma nies tas-safar, fejn dauna żeug ħaddieda u carpentier. Chif jista il-maggiur jgħid li huma ta-condotta taiba jech ma jaħfomx? u min hu tajjeb jfieri, eu joħrog munit bl'armi? Daun l'erba chelmiet nisperau li jeċunu mez lijtuna sodisfazion mil l-agħiż hażin u imbecille tal-pulizia, u jservi ucoll baži lil magistrati li jeħdu in-considerazioni din il-causa, għal garanzia tal-poplu collu.

P.S. Għandna uisk ragiun nilmintau mil l'intendent tas-sanità fuks it-trascu-ragini tad-dgħajjes tal-Barriera—cioè li ma jidhru kad specialment il-Calcara fil-lieli li teun hem tant dgħajjes &c.—Li chiecu dich id-disordni li saret nhar is-sibt meta iccommettu il-feriment chienu fuks il-baħar—chienu jitkatlu bħal annimali bla ħad ma jista jatihom għajnejha u l-ankas il-pulizia għax ma jistgħux jmiddu jdeihom fuks il-baħar—ahna għamilna osservazzoni m'uxx darba u tnejn, iż-żda collu, illi id-dgħajsa tal-Barriera tigi uakt xid-disgħa tara li ma hem ħad targia tmur bis-sliema għal xogħolha—Hem bżon li l'intendent jiehu dan collu in-considerazioni, u jibqat id-dgħajsa specialment nhar ta-ħamis, u nhar ta-sibt, mil-ħad sal paternoster; leuvel nett għal dac li jista jissucciedi u it-tieni għal xi inconvenienti u climiet ħażien li jsiru koddiem tant famigli tal-għalli specialment xebbi. Nisperau li l'intendent ma jatix motiv iżied li nilmintau.

LIL L'AJUTANT CASTAGNA.

Sur Ajutant din l-ahħar darba li sejrin nilmintau minn dikk il-porcheria li hem fil-maħzen tal-Calcara tal-ġhadam, biex teun taf kighed jirreca uisk dannu lil l'abitanti bl'intiena li kighed jitħalak—u dil gimha stess xi ħad tah sveniment fejn nistgħu niprova hulech; inti taf li dac iccondannat mil Protomedicu stess, għal daks tant nisperau illi inti ucoll mattiniekk mottiv li nibbiasimau il-condotta tiegħi fuks ħażi hekk importanti.

DISGRAZIA.

Nhar is-sibt 24 ta-lugħju, instama terremot ebir uisk f'xi nofs in-nhar; piazza san Giorgio bil-palaz u colloks riedet tikkala bli scussati li hadet—X'ma tarau.

l'ahua, il pulizia tigri biex tara xi nhu li giara, l'impiegati collha *in moto* is-suldati fuk l'armi, u frattant had ma jaf x'giara! X'chelna nichxu fl'ahhar net li chienet—hagia li kad ghada manstemħed, tasu x'giara l'ahua, harab travu mis-sala il cbira tal Palaz!!!

IL CONGRESS TA L'EDITURI.

Nhar is-sibt 24 ta lugliu uara xi nofsigha li siefer sir Patrick Stuart ġhal dejjem min dil gżira, hareġ is-sotta boja bit-tambur (billi it-trombettachienu serkuhielu) jati il bandu sabiex l'edituri collha jintakħu il Glub, u jiccombinu x'articoli għandhom jgħibu fil-giornali taġħhom uara din il firda li nsired minnena sir P. Stuart. Leuvel ma marret Madame Serpinella liebsa la polca, u Madmażel la Flammett bil-curcar uraiha, chienu donnho gejjin min xi vista..... imma chelna 24 mix-xahar. Uara daun iż-żeug dami hech galanti nilmhu l'Innominata furius jiġi b'carta tal-musica f'jdu la nasu chiavi tat-tenur l'ankas ta castrat, iżda confus donnhom serkulu iz-zocċra.—U l'Impertinent jiġi ucoll hsiebu fil-logħob, issa jiġbed il-cuda ta daca, u issa ta dac l'ihor, u daħal limħien ma l'Innominatu l'ambrazzetta.—Uara quarta il Cavalier Stenterellu niżel mil-vulant koddiem il Glub, liebes bl'uniformi ta conslu chinnis bid-decorazionijet tigħi, u jħares, b'lunetta biex jara jilmaħx xi had mil l>Edituri, fil-uakt jisma uraih hanka ta ħmar, jdaūuar ueċċiu, u jara lil Għażiex kighted jisbarca min fuk GIANNET li anti-cament chien jismu Zoilu, u illum jismu Scumbu buffu seriu. Uara ftit minuti daħlu l'ambrazzetta, il Malta Mail u il Malta Times; il Malta Mail haita erbarbhaja, u il Malta Times f'sacra ma jarax ard, jiġru chem għandhom hila biex ma

jiltakħux mal Mediterranean u il Portafoglio li chienu gejjin uraihom jirragiunau, u iħed fuk l'ingiustizzi ta li mħalsin, u l'ihor fuk il-briccunati tal-magistrati, u id-diar tal-govern li jincreu bi pregiudizi u cibit tal-populu, u tal-caxxa pubblica—U daħlu uara ftit li daħlu l'ohrain.—Il Glub ingħalak, l'edituri collha f'posthom, u il Cavalier Stenterellu libes id-doga, ta' zeug palmati lil l'Impertinent biex jokħod ġueijied, u beda: Signuri edituri! a nom tal-patria, illum chif ninsabu miġmuha biex niftiehm x'għandna nagħmlu fil-giornali taġħna, li minn-hom tiddependi is-salvezza ta Malta, u tad-dinu collha, u ta xi mchien jhor, hem bżon tħidu dac collu li għandcom taġħmlu biex minni jcun imniżżeż u irregistrat, u issigillat fil-ġħodu chmieni uara li nieħu il-caffè fil-cancelleria No. 1, u uara li jcun ucoll minnkom im-ġħoddji, jcun minni ippatentat. Amen.

Fil-uakt kam il Mediterranean, baxxa rasu ġhal l'asperges, u kal: Jena għalia ma mbiddilx stil, kabel ma jneħħu xi magistrati minn fuk is-sedia, u jatu in-nar lil cammarilla.—Kam il Portafoglio, għamel bħalu, u kal: Jena il-korti tal-commerciali fastidi, għax colloxx jridu lilhom, u lilna xein, mela kabel ma jimmur xi xahar calzrat b'xi libel famus, la mbiddel stil, u l'ankas ma nistriħ, ġhal lankas nagħmel bħalhom nimxi fuk il-codici ta Pilatu. U int xi tħid sur Malta Mail? kallu Stenterellu. Jena manafx x'parti nibda nieħu kallu il Malta Mail għax ma coll riħ nakleb vengen denari al resto son qua io. Prosit! U int sur Malta Times? Eh jen! spicciat għalia il primavera tal-briccunati—Mar sir P. Stuart, bkait bil-Palich, u mib-ghud mal maltin collha ġħal ghideb li għidb, ma necessitas non abet legem. U int madame Serpinella xi tħid? Jen sur Sten-

terellu naħmel mil aħiar li nista; jen u madame la Flammette žeug venturieri, imma ħad ma jista jgħid akkal mil lisem taġħna, u għal-did li bi-condotta u unur, sakxi lil Giahan għalina. Xi tgħid int Giahan? Jen ma naf xein ili nashom mondu hargiu mis-sala il-ċbira, u iżied hem geuua inchella barra, *del resto* tal galbu nashom. Fil mument Stenterella cencel il-kampieni, impona silenzju. Uid-deb lis-Serpinella, titħammet u tbiddel li stil; u lil Flammette tixtri eotx ġħata u tishon bih; l'Innominat jkerr għax quanġtu prima nakraulū in-negrologia. U lil l'Impertinent li jakta dal logħob li jmur jati fastidiu lix xiuh.—U lil Giahan uidbu li ma jistibx iżied poesjj għax għandna biżżejjed siex insorru is-sardin imma ji-jeħu ħsieb jiġbor lil l'edituri colha biex f'sant' Anton jidbiercu.

TREBISONDA.

Lip! int igġennint, thallil lil Lip jaġ-millech il cavalier servient, Lip! af dac il Lip nuciv; chem il darba għamel il cavalier servient giebu fein ried. Lip hei, kaċ-ċitu barra lil Lip li ma għadx jħallix seriamment! *Addio.*

Nhar is-sibt li għaddha uara is-suk ta Bormla, Giahan chien għoddu kala dakka ta ras ta barri bli misietah u colloxx—chien mahlul jiġri furius—Nirracmandau lil pulizia li chem tista tokogħidilhom attenti dil qualitā ta annimali.

Smaina illi Cap. Ruggens sar giojjer, jinneżoza fi-rusetti; min irid xi ħagħi sabiha, jirrekorri għandu, jsibu fil-ġaxia il-ġnien tas-signura fein chien ra lissuldat u it-torc bil cannocchiali.

Chif chien il-ġnejdes ma hadiex lil għoġla jiccuraha għant Dr. Wailandt? fors xi ħekk ma taf-chien jaġħi miha xogħol ta darba. Min jaf Giove chissirhiex il-forma?

SI LOCA

Mahżen Strada Tramontana mibni għal tapposta biex idahħlu fuħi l'arbli ta col qualitā ta Bastimenti mkar ta d'iebar Gifen proprietà ta madame la Flammet.

N. B.—Prezz scont l'accordiu.

DIMANDE E RISPOSTE

D. Perche il signor A. Marruna passerà tutto il giorno dal signor Gheitu?

R. Affinchè quando guarirà dalla pac-cottiglia che ha addosso ti fà maritare sua sorella.

D. Perche madamma Ipotica Brittanica disprezza ai maltesi?

R. Perchè tiene color di "patate inglesi"

D. Perche il signor Marruna chiama ai maltesi spiantati e vili?

R. Perchè avvezzo a far..... alle sorelle non li riuscì mai di trovar un maltese che li farà cambiare il suo colore.

Comunicato.

P. S. Madame la Flammete għamlet avaria, chisret il globu terrestre mic-cen-tru tighu—ħal daks tant tavza li hia indisposta fis-sodda—u kabel ma tistabbi-luxxi ruha seuua ma hemx audienza.

Prodomedicu.

Calcarè 8 Août 1847.

Madamè la Flammettè,

Ge vu repondrè pur la votr de 24 Fuilliet—Vu m'avè dirè che ge avè chantè la *Casta diva* avech la vua de fam, e vu m'avè consiglie a fer iun consulte dan chelch brav Doctur pur l'operazion—Ma ge vu repondrè madamè, ch'il sera mieu se ge consigliè mua mem avech vu; par-schè vus avè fet set operazion chech truas annè a dernier, vus et san mustachè, e san barbè.—Comprenè? truas anne a dernier? vu ferè ge crua madame tut pur le dernier, il ne pa vrè madamè la Dernier? Chelch uit giur a dernier le gazzet l'*Impertinent* fet un avis si vu vulè ascetè chelch livr.—Ge crua che le vis Oriental se la migliour pur vus—Addiu madamè.

Monsieur Giaħnè.

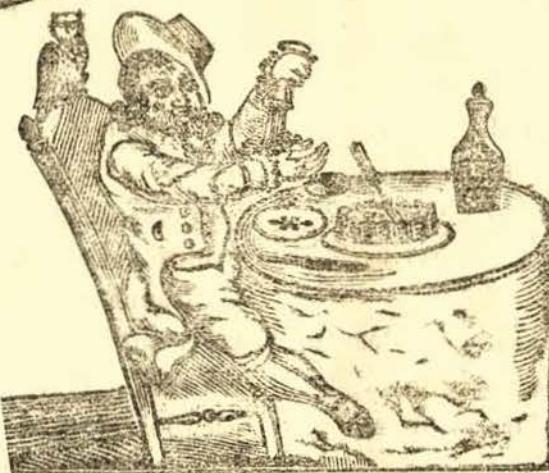
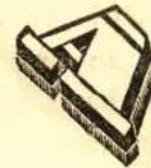
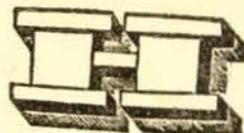
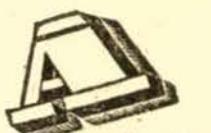
ID - DIVINA COMMEDIA

TA DANTE GIAHNE SCH

L' Infern.

F' nofs it-trik seuua—Minn ta hajjtna,
 F' xaghra mudlama—Jommi it-trik tlifna.
 Fimt li cont sejjer—F' palaz sabih
 Iżda sibt ruhi—Fl' Infern giol kigh. [ħsieb
 X' hin thalt hemm geuua—Gieni mit
 M'ux lembut dana—Dante ghiddieb!!
 Kal b'disá cerchj—Ma hux tasseu,
 Jen zeug sulari—Biss rait hem geu!
 Kabel ma tidhol—Tilmah facciata
 Tar-rham, u fukha—Mara sfacciata,
 B' mižien u mħamda—B'seif fil lemin,
 U chif stait nara—Li tbigh bl' užin...
 Voldiri jixtri—Min għani jcun,
 (Xein ma jimporta—Għandux ragiun.)
 Kabel ma tidhol—Tilmah intrata,
 Fil bieb hem camra—Fiha brigata,
 Ta tant demonj—Bix-xettru f' jdhom,
 Ma 'l biża ngedded—Jech insemmihom.
 Ftit il hem minnhom—Hem tentazioni,
 Caronte 'l galbu—B' elf citazioni,
 La xmajjar hemma—La dgħaisa għandu,
 Ghax la jgibielech—B'rīgleich tmur għan-
 Titla cotx iħor—Hem curitur [du.
 Eluf ta xiaten—Gio sih iddur,
 U dana huua—L'ahħar sular.
 Fein għandech tilmah—Ix-xiaten ebar.
 Fein hu Plutone?—Bdeit f' kalbi nħid,
 Kalb dich il għażha—Dac it-tħabid??
 Fettilli nidhol—Giò sala cbira,
 U nilmah tlieta—Giò camra żgħira,
 Li keġdin jilbsu—L'isued il coll,
 U faxxa baida—F' għonkhom ucoll.
 Sakseit il uiħed—Donnu guardian,
 Magister (għidlu)—Scusi int xitan?
 Le, kalli: jena—L'inkas partier.
 Iżda żmien ilu—Cont cancellier.
 Ghidlu min huma—Dauc ta hem geu?
 Li donnhom xiex—Fehimni seu?
 Tidher l'int għarbi—Kalli: x'int ħmar,
 Fost id-demonj—Dauc l'iżied ebar!!

Uihed Minosse—L' iħor Vulcan,
 Tan-nofs Plutone—L' acbar xitan.
 Fil mument hargiu—Dat-tliet il Ipup.
 U indannat nilmaħ—Hemma migiup;
 Biex bil conxenza—Jiccondannaħ
 Uara li jixbghu—Jinterrogau.
 Uar' tant pacenzia—B'tant corla faru,
 Chem chien hem xiaten—Daru ma duaru,
 Kaimuh bil uieksa—Sabiex jatuh,
 Dich is-sentenza—U isfel jeħdu.
 Già scont id-drauha—Sentenza jatu,
 Fuk l'ahiar ligi—Minn ta Pilatu.
 Dan scont ix-xhieda—Ma għamel xein,
 Iżda Minosse—Baġtu sentein,
 B' catina f' sieku—Sabiex bl' ugħiġ,
 Ipatti 'l htia—Ta dac tas-siħ!!
 Dac infern l'ahħua!—Mux bħal ta Danti!!
 Hem crucifissi—Tara, u tant santi;
 Sal bibbia għandhom—Għal giuramenti,
 Biex jaġħisuc iżied—Bla complimenti.
 Già bl' eccezioni—Ta xi signur.
 (Jech jaħħamhom—Hemma jmur żgur.)
 Imma jech jaka—Kad fil commerc....
 Ah! dan minn hemma—Johroġ żgur uerċ;
 Ghax bil pulitica—Jiddefendu,
 Sa chem minn għidu—Fis jnakkuh!!
 Jech Alla ħares—Iżda mischin
 Jeħu sentenza—Mil li mħalsin.
 Għal xi cas ichraħ—Giò criminal,
 Jeun imċarcar—Bħala majal,
 Għal giò l'abbissi—Tad-dlamijiet,
 Fein kalb ix-xiaten—Ma jsib kad quiet;
 La it-talb jservi—Ta l'avucat
 Fl' infern għal dejjem—Jibka dannat;
 Mela ma Dante—Fis għidu 'l coll.
 Intom li tmorr—F' dal-loc ucoll;
 Ghaliha sejjer—F' belt imbicchia,
 Man-nies mitlufa—Kalb il chefria.
 It-tniem ta l' Infern.

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 31.

Nhar l'erbha

18 ta agostu 1847

IL HAJA U IL VENTURI TA GIAHAN.

(Continuazioni)

Già la ueghidcom—Li għandi nicteb
 Il ħaja tighi—Bla xein ma nighdeb,
 Jahtieġ incompli—Bla nitlef żmien,
 Biex tarau x'ħaja—X'hemm ħaddeit jen.
 Ma kabel nidhol—Hech f'xi rkakat,
 Halli nħidilcom—X' fatta sbrigat,
 Dich il-facenda—Minn ta l'Armena
 Li f'lahhar numru—Uegħidcom jena.
 —F'dauc laħħar ġranet—Li chelli insiefer
 Minn giò l'Egittu—(Oh! xi viäg chiefer!!)
 Had b'id is-seuda—Tislima taitha,
 Irgiait chilt chisra—U jzied ma raitha.
 Izda id-Demoniu—Ma għandux žejt,
 Uara xi sığha—Irgiait ħaddeit,
 Minn fein l'Armena—Biex inselmilha,
 U li sen'siefer—Fis ingħidilha”
 Malli nissaccia—Fil cantuniera,
 Nilmaħha tibchi—Mkabbda f'missiera,
 Tħajjat u iżzommu—“Toktlux papà”
 “Giuvni li għandu—L'abilità ...
 “Għarrasni mighu—Jen lilu irrid” ...
 Le kabes huua:—“Noktlu b'din l'id” !!
 Fil uakt li kighted—Cont f'dix-xenata,
 Smait fit-trik l'ohra—Pistolettata,

Li chien sparaha—Monsiu Rolan,
 Lil don Basiliu—Liebes tauxan
 “Oj, oj, għidt f'kalbi—L'affari seria,
 Marridx fl-Egittu—Ngaudi 'i carnieria,
 Ahiar ingħosfru—Malta li tnein,
 Imkar nahirbu—Bla nuru xein!
 U minnhem tirna—Bħala qħasfur,
 Jena bil-kala—Hu bil-vapur!
 Uara stit ġranet—Usalna 'i Gżira,
 Jen u Basiliu—B'aria uisk cbira!
 U dan chien l'ahua—It-tmiem tal-viäg,
 Dejjem imbatu—Ma bil-curaġġ.
 Avvoglia sieħbi—Chien scritturat
 U jen mat-torok—Nigri id-disprat;
 Fl-ahħar bdeit naġħmel—Xi tarf negoziu,
 Sabiex ma nibka—Fit-trik ta l'ozu;
 Xtrait erba pieti—Tabac mil-fin,
 Li irvina chienu—Tighi mischin
 Chelli tant jaħdmu—Cioè serra!,
 U jen hem f'nofshom—Nokħod ninhal;
 Min f'loc li jaħdmu—Jidhom fil-but...
 U f'tul ta-sena—Tlift sit mit-seut.
 Dit-telfa għallia—Serviet lezioni,
 U'ech fis bdeit nicteb—Tant orazioni,

Forsi jahfruli—**Għidt is-smeu ujet,**
Hal xi veniali—Eu ciait lil bniet.
F' laħħar settilli—Ar' x'miġnun jen,
Ctieb contra in-nisa—Nicteb bla żmien!
Chem suiel kares—Dac il-libret,
Saksu li Scumbu—Dac il-GIANNET,
Jecorda mighi—Mit scut seu' seuuə,
Uara stit ġranet—Dahħalni geuua,
Għax kal li jecorda—Mia u għoxrin,
Citani u halef—Il malandrin,
Dan altru Cherimes—Minn don Basiliu,
Il forca tmissu—U m'ux l'esiliu...
Ma jen cont ġmieli—F' dac il-local,
Coll tant jigini—Chien xi rigal...
Chienet iggibu—Certa seftura,
Già b'dich is-sensia—Minn tas-signura.
B'xi ittra mighu—Mietuba seu',
Fein tħidli oħrog—Fis minn hemm geu'.
Imma ser' nidħol—Haun f'bahar cbir,
U jen għidtilcom—Li dal foll zghir,
Aħiar f'numru iħor—Niċċonċinuau,
Biex ir-rbit tħi—Seuua tarau—
Tarau l-in-nisa—Iva ja ħbieb,
X'cuccanja jaṁġlu—Fuk il-ghożżeib,
Nistieħmu in-nisa—M'ux coll xebbi,
Ma daue il-hatab—Ta ommijiet.

(*Jew komplut.*)

MALTA.

Jiddispiacina uisk li chem il giurnal
 għandna fil-Gżira seriu, u di considera-
 zioni għadu ma haseb kad jirrasserenā
 il-popolazioni u jħid hux tas-seuua li is-
 sur *Arrowsmith* l'inginier tal-govern ki-
 died jisrak jeu le, fuks spallein il popo-
 lazioni b'dannu cbir tal-caxxa pubblica!
 Aħna nixtieku naſu, hagia peraltru li
 mannemnu, ma jech hu veru, x'auto-
 rità għandu das-sur *Arrowsmith* li jaħ-
 dem ir-raba li ha min għand il-govern
 f'San Giusep bin-Nies stess tal-govern
 id-destinati biss biex jaħdmu fl'ammini-
 strazioni pubblica, frattant teun kie-

għda tħati il-caxxa pubblica minn fuks spallein din il-povera popolazioni?—Nixtieku naſu, x'autorità għandu li jniżżejjel mil-ġħain pubblica giōr-raba tighu leil u nhar ghel-għul ta ilma oħxon li xi uħud jħidu għaż-
 xar pulzieri circonferenza—u ic-cittadini forsi jcunu bil-ġħatx u ma jtuhomx permess li jehdu għas-serviz taġħhom u biex jaktgħu il-ġħatx?? Frattant ja-
 sigurauna illi colljum jdħlu il-Belt tant-carrettuni fil-ġħodu m-ġħobbja bil-hxejjex minn coll-xorta, biex iżied jeompli jħaxken il-borsa minn fuks spalleina!—Aħna nisperau illi il-giurnali il-ċbar jin-furma ruieħhom seuua fuks dan il-particular hech importanti, u jħarrfu l-l-
 autorità, sabiex dan l'abbus li voldiri ħell bil-veru termnu, hech hu veru, jaktgħuh darba għal dejjem.

VARIETÀ.

Fost il-vucijiet collha li chellu Bugeja nħar S. Laurenz l-aqbar li chellu il-Don Basigliu, ħassar duet f'leileti u duet iħor si-nħaru fil-ġħodu, jaħtieg n-ġħidu-hielu ciara u tonda li vucijiet bil-buccun marridux la fuks l-orgni, u la fit-teatru.

Verament ta min jatiħ il-prosit lil far-macu F. Fungu tal-blu lait li uera leilett il-festa. Chif jħidu illi coll ma għamel biex jati gost lis-signura *Mamà* forsi iż-żidu fil-ħobż li tatih colljum. Imma dac li għamel jiccompatina m'ux *blue light*,—*blue dung* jħidulu.

Il Gneides, il Kopti, il Quacceru, u il Haddiet li beda juža l-unetta alla polca, mal commettiva malandrinesca collha daħlu il-cnisia nħar S. Laurenz *fit-Tantum ergo*, u xbin il-ġħokot bel-ġħuhi sli stoncu tagħbom bhal pillola.

Żeug inniuranti tal-prima sfera, al non plus ultra—ilu stit tal-ġranet seiħu lil Mastru Janu, u iccopiaulu certu memorial li chellu għal-giogo di fogu ta S. Agata. Iżda għaliex biex jiccriticau? *Bestie vestite e calzate*—jech uħed minnhom f'-cuniomu jħalli ittra, u li hor ma jisimx

ħair f'xi ass coppi chif jistgħu jieċiċċau ?? Suk tal carrettun !!

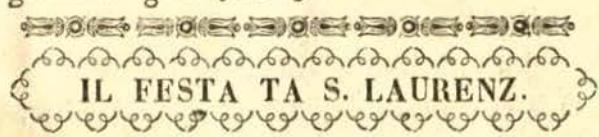
Certu galantom saksa lil galantom iħor, kallu: għaliex xi dakkaka ta l'Isla ma toqghibhomx il musica ta Bugeja?—Kallu mur saksi lil xi majal il għaliex id-diamanti f'ħalku ma joqgħibux—imbaġħ incun naf nħidleeb !!!

IL CATAPAN U IS-SARGENT GRASSI.

Nixtieku nafu x'imprudenza bia li is-sargent Grassi jmur jħajjat mal puteali tas-suk? illi jmur b'arroganza cbira jrid ineħħilhom il ksejjf li jeunu kegħdin fis-sinjal li għandhom jokħod, bla ma jara ta hattihor li chienu barra mis-signal—u di più jgħid: “dauc affari tighi hech joggibni li jokogħdu”—u uara dan il ciem ta imbecille is-sur C. Zammut, jgħedilhom: “Jen taitu l'ordni, u jaħtieg tobdu”! Izda nakbżu ahna u nħidu; jobdu meta tati ordnijiet retti u seuua ta veru cap—u m'ux ordnijiet boloh u inniuranti.—Għandhom ragiun immela in-nies tas-suk li jgħadduc ta imberlina u it-tfal jgħajtu Għiahan.—U is-sargent Grassi buona grazia tighu ma tħalli jokħod jiż-żargen uisk, għax nakilgħulu il briconati tighu collha, u jech is superiuri tighu ma jehd ux-hsiebu, nuru lil pubblicu collu min hua l'ispjun ta Għiahan!!!

Sur Għiahan,

Bona grazia tigħeħch tħarraf lil S. V... jħallas l'associazioni tas-Salmi u jech l'opra ma jridiex affari tighu. Meta ma jioġibux jidhol fl'associazionijiet, ma għandux għax jintriga. *R. T.*

IL FESTA TA S. LAURENZ.

Verament ma nistgħux nħidu li fost il festi collha tat-tliet tibliet ma hix l'iżied festa popolari, u anche iż-żmien li fis-sir hu addattat, u jippermetti minn coll xorta ta divertimenti. Dis-sena specialment il festa saret xi stit iż-żejjed solenni milli saret snin ohra.—Il gioco di fogu li għamlu minn għair l-ebdaadolazioni m'ux

biss l'unicu, imma għadu si żmienēna ma sar kad uħed bħalu; illuminazioni chienet superba, illi il Birgu collu, bis-surt Miratur sa l'abitazzjoniet tal Calcara collha ma chienux ġħair ġuggieġa uahda; u id-dakk u il bandi li l'armonia ta'għidhom tirbomba mas smeuuiet, u jaleggħu il popolazioni li hem chienet titgħaxxak b' dac il-ġmiel collu. Il enisja imbaġħt, hem bżon tidħol int stess biex tara il-ġmiel ta l'apparat u iż-żina li chienet im-żeina, altrimenti la jen nista infihem, u ankas intom ma tistgħu tifmu. U il-cu runa f'laħħar net tal festa x'chienet? Ah! ma chenitx ġagħiġra, għair l'armonia divina ta dauc in-noti maħruġin mil kalb tas-Surmastru V.Bugeja. Musica li tratab il klub tal bronx—musica li tiekconverti l'atej għal ħdan tar-religion.—Il professuri imbaġħt li cheliu collha impegnau ruieħhom u cantau mil ahiar li setgħu, izda is-sulu tal violin li kad matixba tisimġħu eseguit mil professur G.M Spiteri (già l'unicu prim violin li għandna f' Malta) u it-tenur L. Grech illi diffideli tiddiscrivi il maniera u il-ħleuua tal vuci tighu, illi daun iż-żeug professuri patriotti hadu mil pubblicu collu l'applausi meritevoli ta'għidhom, u il prosit lil Canonico Bonomo procuratur. U xi nħu li ġralhom l'egħdeuua ta dan is-Surmastru V.Bugeja?—(Già egħdeuua tal professioni tighu) Ĝralhom chif jiddiscrivi il Pignotti. U haun nirreppliċahulhom jen ucoll u nħidilhom:

Voi che d' un falso merito

Talor, vili, impostori,
Brillate in faccia a' semplici
Ignari ammiratori:

Voi che fra gente stupida

Nel buio risplendete
Che il sole alfin discoprasi
Sopra di voi temete.

ID - DIVINA COMMEDIA

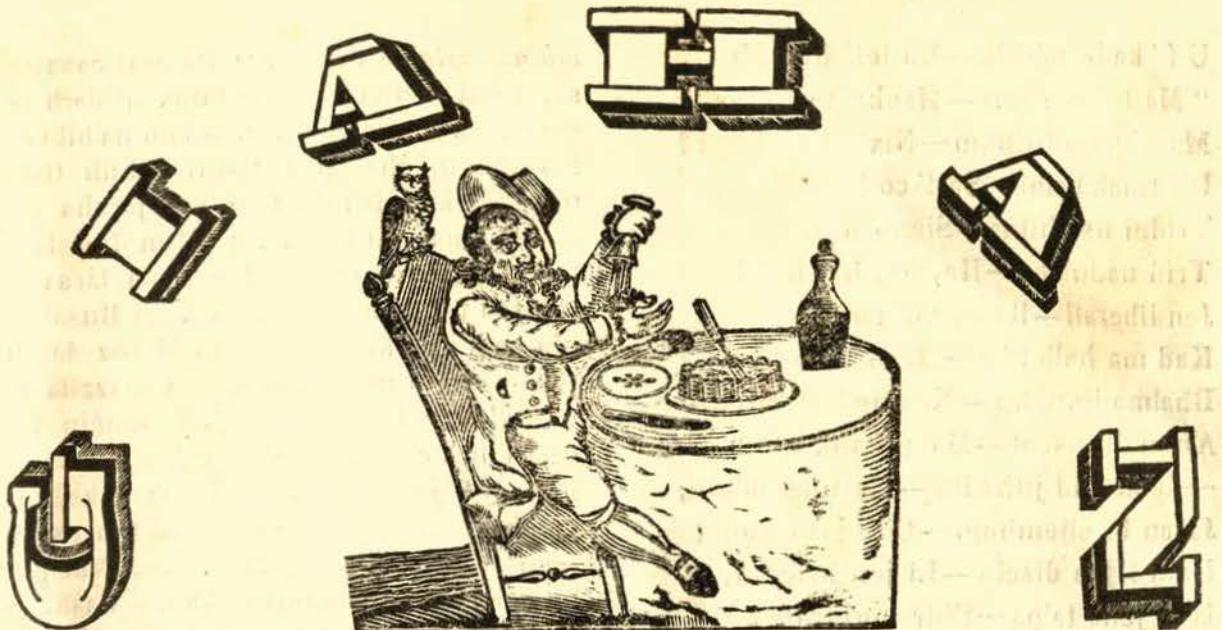
Ta Dante Giaunesch.

Il Purgatoriu.

Jahtieġ li ncanta—Fis nibda jen,
 Minn ghair ma nitlef—L'ebda stit žmien,
 Mit-tieni Regnu—L'hu 'l Purgatoriu
 Bil mali jisser—Ir-Resitoriu.
 Chif nista nhalli—Halki midbuk,
 Bla ngħid x' tipporga—Coll jum sis-suk ?
 Seu'malli jisbah—U titla ix-xemx
 Trid tahseb x'tiecol—Hem eu ma hemx,
 Trid tlesti 'l geulak—U thejj 'l eas,
 Mil but tipporga—Frattant il flus.
 Jech tmur f'l-oċanda—Eu ġħand mercant,
 Teun kighed tati—Lil but purgant.
 Jen nisguracom—Bħal ħabib taġħcom
 La 'llum ix-xorti—Lakkhitni maġħcom,
 Li collma tista—Tara b' ġħaineich,
 U sa coll hagia—Li tmiss b' ideich,
 Hi purgant kaui—Iżied miż-żeid,
 U m'ux le ghideb—Dan li ser ngheid.
 Ma nistħajjalcom—Tħiduli 'l coll,
 Ix-xemx sis-sema—Purgant ucoll ?
 Sigur l'hi porga—Porga kauuia,
 Għaliex tipporga—Lil biancheria.
 Anzi... ma nibża—Xi had jilminta,
 Jech iñissrileom—Meta jeun quinta.
 Le l nibża nibża—Jehduha b' satra
 U jghemgħmu minni—Naġħmel imħatra...
 Iż-za la geina—F'dan id-discors,
 Jeolli nuri—Xi nhu bil fors.
 Dan m'ux ħaqioħra—Jaſu collhad,
 Alla tharisma—Turih lil had.
 Forsi jeun ragel—Kauui daks ġġant,
 Jatih tal kamar—Coll tant il tant,
 Tant xeuma jneħħi—Min geuua fis,
 Già minn giò ħaiku—U'em li jistriħ,
 Jista jittarrax—Eu ma jarax...
 Jech fil uakt tighu—Ma jipporgax ??
 Semmili ħagia—Li jidher lilcom,
 Li ma hix porga—Jen provi inticom.
 Anzi ngħidilcom—Li sa 'l bniedmin,
 Huma ucoll porga—Porga 'l xolxin.

Mur verbigrazia—Għand xi habib,
 Oh! merħba jħidlech—X'hin geit, u
 Hux tasseu dana—Uiegeb sur ē, [iggib l'
 Mortx tipporgalu—Tazza caffè ?
 Jech tmur il cnisia—Tisma l'koddies,
 Kalb daue il folol—Kalb daue in-nies,
 Tarah gei jiġma—B'dich it-tapsina,
 Hox ucoll porga—Tatih cinquina ?
 Idħol il korti—Cita 'l xi ħad.
 Biex tarau x' porga—Li bħala kad l'
 Leuuel ma jibda—Biex porga jtib,
 L'avucat tigħeċ—Jibda jnakkix,
 Uara li tseħmu—Xi nħi l'azioni,
 Jgħegħlech thallas—Ic-citazioni.
 Jgħegħlech tibda—Tic-cita ix-xhut,
 Frattant teun kighed—Tipporga 'l but.
 L'int ġħandek tirbah—Jissigurac,
 U jtieħmech jibka—Sa jipporgae.
 Jech kad li mhallef—Juža clementa,
 Jgħegħlech thallas—Fis is-sentenza,
 Targia ucoll thallas—Bħala iddisprat.
 Biex tieħu flusech—Fis il mandat,
 Jech tilfghu geuua—U jeun miżmum,
 Hem erbarbħajja—Tatih coll jum ;
 Dich hut porga—Uahda mil ebar.
 Li tporga iggieħglech—Billeil bin-nhar !
 Anzi intom forsi—Ma temmuni,
 Eu tabirru ħcom—Ma tismuni.
 Halli nsehimcom—Chif il bniedmin
 Jatu 'l coll porga—Haun lil xollxin.
 Nibdħu mil ġhani—Jisloħ lil skir,
 Già 'l cbir minn dejjem—Jecol liż-żgħir,
 Lil ġħani jkaxxru—Xi negozi,
 Li teun m'ux porga—Ma viżċiġant ;
 Lin-negozianti—Fis jisirkuhom
 Tas-suk, tal huienet—X'hin jbequlhom;
 Tas-suk, chif jahtfu—Lil dac u il dan,
 Jmur jisrakhom—Il catapan.
 U' ech Deus ġhal dejjem—In Adjutoriu'
 Sa tmut u tporga—Fil PURGATORIUS !

It-tmiem tal Purgatoriu.

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 32.

Nhar is-sibt

28 ta agostu 1847.

IL HAJA U IL VENTURI TA GIAHAN.

(Continuazioni.)

Isth u idneicom—L'ahua għax bdeid!
Harsu 'i proverbiu—Antich xi jgħied:
“Min f'ħabs għal ankas—Darba ma jmur
“Eu m'ux fid-dinja—Eu iblah sgur.”
Niżżei ħair l'Alla—Jen mort darbein,
Fuk, fl'isbah sala—Cioè tad-dein.
Fuk dieħ l'affari—Li cont għidtilcom,
Ta daca Scumbu—Chif spiegaitilcom;
Ma billi hsiebi—Chien fl'egħrusia,
Ftit f'dan cont nahseb;—Għair poesia
Ma kontx inheuden—U fil għarusa,
Nahseb fuq ġmielha—Chem hi gustusa.
F'laħħar mil laħħar—Hriġt minn hem
Issa nfehimcom—L'affari seuu. [geuua
Tant chem ħabbeitha—Scartait sal hbieb,
Cont ingħaddilha—Coll jum mil bieb;
Immur coll leila—Cont bil chitarra,
Biex ingħann ilha—Fil bieb ta barra,
Mal cantuniera—Taħt il fanal,
Jech ma temnuni—Saksu 'i Baschal. *F'laħħar għakkadtu—Jen dan iż-żuieġ,
U biex ma ntawwal—Uasal it-tieġ.
Għad fadal bosta—Huejjeġ xi ngħid,
Iż-żda ahiar niscot—Nahrabbom bghid,

Għax marridx nati—Xi dispiacir,
Lil min ma jmissu—U li jaċun ebir;
Għaliex inħobbha—Daks ruhi seuu,
Kigħda magħlu ka—Haun f'kalbi geuua.
U nibka nhobbha—Eternament,
Għax jech ma nħobbha—Ma ncunx con-
Ma jech lix-xiha—Nicteb emnuni, tent
Mit riżma carta—Sgur ma jservuni,
Cioè nifteħmu—Ma hemx xi tħid
Fukha, għair xini—Mghobbi bil gid...
Mara tal Cnisia—Ta krarha ucoll...
Coll jum titkarben—Tafuh il coll...
Nissiguracom—Mara tar-ruh,
Kad le ma thalli—Lil ġad bil giuħ.
Infatti taġħmel—Uisk carità...
Basta tħajt ilha—Signura mä! !!
Minni (mischina)—Ma għandhiex ħniena
(Già taġħmel tajjeb—Għax ankas jena)
Tħid trid tarani—chiecu impiegat,
X'naf hux contrariu—Tridni ippiagat!!
B'dal hsieb ma jena—Żgur ma nirtema,
Hniena biss nitma—Minn ħdan is-sema;
Niftacar iva—Coll uakt coll hin,
F'dac il proverbiu—Taġħna maltin,

U f'kalbi n̄ghidu—Bil leil bin-nhar,
 “Ma titlax sema—Hanka ta hmar”
 Ma x'hamiltihom—Nixtiek naf jen?
 Illi tmakdruni—Sa f' coll imchien??
 Tridni nsejhilha—Signura mà,
 Trid nadulaha—Ha, ha, ha, ha!!
 Jen liberali—Ragel tar-ruh,
 Kad ma halleitha—L mara bil giuh!
 Bhalma jixtieku—Xi ulied il cieb,
 Ahiar li niscot—Ma nistaħx cieb...
 —Jech kad jithadtu—Ma nies jafuni,
 Jarau bi ciemhom—Chif javveluni;
 Kalu l'jen disclu—Li jen brigant,
 U li jena talpa—Cbir inniurant.
 Li jena f'hahti—Kad ma klait flus,
 Li għaib naġmlilhom—Li jen cencius,
 Ma ta dan collu—Ma natix cont,
 Min jfittixni—Jsibni pront.
 —Haun jaħtieg niscot—Bla nittlef żmien
 Ghax xi hmeria—Forsi n̄ghid jen, ...
 Già già hmeria...—Il verità
 Nuri l'inganni—U il crudeltà,
 Li giarrabt f'hahti—Jafu coll had,
 Bla ma ninsihom—Le kad ta kad.
 Già lsieni tajjeb—F' haliki miżum,
 Għaliex coll quarta—Coll hin coll jum,
 Nuri lid-dinja—Chem jen miġnun ...
 X'fatta ingannaitcom—Chem jen briccun...
 Fimtu Signura—Cliemi xi nhù?
 Ibka bis-sliema—Mbierech Gesù!!
 (*Jcun complut.*)

MALTA.

It-tigħira ta Santu Roccu.

Oh! verament ma hemx diffiċultà li din il festa o biex n̄ghid ahjar it-tigħrija ta Santu Roccu ma hix popolari, u jcun hem il kix u il mix tal popolazioni ta Malta collha, Għaudex, Filla, Ċhemmuna u Ċhemmunet.—Carrozzi, vulanti, calessi u carrettini; duieb, bħula, hmir, giannetti u oħrain riechba fuksom, f'kasir cliem minn colloċx jcun hem *homes generes musiċċarom* jghid Uistin l'arloggier—X'ma taraux dich is-signura bil cappellin leuuel darba li libsit, għax għadha għarusa frisca,

ciò nonostante l'ambrazzetta mal cavalier servienti tagħha. X'ma tarax lil dich is-signurina bil cappellin u coll imma bil velu blu fok uiċċeħha għax tisthi, u billi tisthi tindeħes kalb il folla fein ma jaraha had ġħair in-namrat tagħha, u bil moħbi tatih fuor u l'ittra mighu!!—X'ma tarax lil Catrina (Catrina m'ux ta Ugi Rusatu li ma naġħlux) kiegħda hdein Maroz tagħha tiekol biccia mazzita, imma x'mazzita siġnuri! x'tieba!! nixtiek naf mnein tis-servi biex chif incun sejjer għal xi facenda nisserva jen ucoll; u Maroz jakthilha gemba ta hobża tal mahlut illi thares leihom jgħibulech mit aptit, &c. &c. għax inchella ma nispicciau kad. Uasal sa fl'ahħar il hin tat-tluk.—Telku iż-żuiemel, id-duieb, il bħula, u il hmir, chien jonkos il Giannetti—Hech chif resku li Stenterellu, l'ex Stenterellu, is-Serpinella u l'ex Serpinella taħt il habel, Għażiex mischin chien għad ma għandux gerrei, fl'ahħar per miraculu resak giannet iħor jismu *Scumbu buffu seriu* resak taħt il habel u Għażiex richbu bhala gerrej tigħid, u malli uasal għax ħà leuuel (arau x'għiġi net-xinhu famus) tauh paliu bħal dac li tauh fis-sala fein jaġħmlu l'accademj il filharmonici sollennismu *who are you? Who brought you here? Go about your business!!* &c. &c. Allura in-nies collha ingiabar f'daru, u uara li daru bi Scumbu il giannet mal furiana u il belt collha bis-solitu għe bil paliu fuk dahrū mżejjen collu ciossi u żagarelli, neżżeġlu, haduh il cortil slimchien mal hmar ta Cambu, u il galbu għadu hem sal lum għax ma deher xein strada Nassi; o pure inċhera għal bosta ġranet xi mchien fil bighid.

VARIETÀ.

Għażiex jħarraf lil daue collha li għandhom xi premura għat-teatru li il *prima donna* Servoli, sis-sebha eu fit-tlittax taxx-xahar id-diebel tigi mal vapur, iż-żda minn quantu is-siftura li chellha ma tigħix—għal daks tant *Belcore* u li *Stampatur* jistgħu jaġħmlu dimenu li ma jmorrux jilkħuha, u nirracemandalhom li ma jibex, specialment il *Belcore* għax sar miseria, u b'dan in-namur iż-żu tigħiġi kiegħda tonkos bis-

sedhat. Iżda forsi xein ma taf jggibx xi sifstura ohra bia għazza, u hech jirras-serenau ruiħhom!

Billi colħad chien confus fuq it-tiġrija ta Santu Roccu, specialment minn ħà leeuel mil giannetti—Għiex jaktki il-com il-cursitā, għax rah bil-paliu f' idu leillet Santa Agata Bormla jdur man-nies u ixeiřu f'idu. Dal giannet imsemmi Uizgħa, u ir-registrat fil-ctieb ta l-erbghin follia.

Il-kopti, quacċru, u vapur, nhar sant' Agata fil-ghodu kienu fis-sagristia jieconclavju chif solitu jaġħmlu biex jhas-sru il-festi, xi barri chien jonkos biex chienet tcun il-compagnia compluta, nix-tieku naſu għax krauh dac is-sunet! huma jismu? Harra barra.

AVVIS.

Jidrılna illi fil-locandi għandu jeun hem rigorosità cbira għal xi scandali, u il-pulizija għandha tivviglia uisk.—Chif iġid-dulna illi fil-locanda ta Dunsford, il-ueiters jaġħmlu il-briedel collum ma nies pubblici—nisperau li dau il-chelmejn jeun sihom effet.

IL FESTA TA S. AGATA F'BORMLA

Verament ta minn jillodaha il-fratellanza ta sant'Agata ta Bormla għal festa u l'impegni li għamlu biex jonorau lil l'immaġini imkadza ta sant'Agata. Nillodauhom anche mix-xelta li għamlu għal vara il-ġidha li teun disin tal-professur HYZLER ragel li jimmerita coll-lodi seuua għal professioni chem ucoll għal gost li għandu għal huejjeġ sacri. Hem bżon però li nillodau il-cbir ingen u il-maestria ta li scultur P. Paulu Azzopardi li eseguixxa lil dina l-opera li fost l-operi moderni collha hia l'unica, seuua mil-ġmiel, mil-gost u ix-xogħol rassifat li fiha, illi quasi l-arti t'oltrapassa l-in-natura; verament ma nistgħux nħidu li dan li scultur mabux den secular tac-celebre MARIANU manti bħalna illi l-isem tighu ma jintesak. Nhar is-sibt 21 ta agostu uara nofs inhar saret it-transulazioni tal-vara minn san Paul għal chnisia pomposament bil-capitulu—Musica sollennissima tas-sur Luigi Grech, musica verament degna tat-Tempu t'Alla, gost mudernissimu iżda compost bl-acbar dignità chif titlob ir-

religion—Fil-ħażja giogo di fuoco, luminazioni mil lisbah, banda ben scelta, u arch trionsali &c. L'aghda koddiesa bil-musica tas-sur G. Malfiggiani musica anche uisk graziosa u ta minn jaħħara, illi il-popolazioni, harget uisk contenta. Sunneti tas-sur F. Grech giuvni li jaġħmel unur lil għira.—Scrizionijet fuq il-bueb tal-čnisa composti mid-diacunu L. Caruana li jaġħmel anche unur lil cleru, u panegħiriku sabiħ minn don Giamaria Vella. Uara nofs inhar musica ta l-imsemmi L. Grech li il-gost tiġi ma ninseu kien kad. U il-musica collha chienet diretta mil-bravu professur Dr. G. M. Spiteri, l-unicu prim violin ta Malta, processioni solennissima, u hech spicciat il-festa bi briu li ma bħalu prosit lil procuraturi, u prosit lis-sur S. Caruana li għaraf jaġħmlilhom musica altru milli hasbu in-nies.

S. FILOMENA IL CALCARA.

Dis-sena tabiħhak li il-festa ta Santa Filomena marret arci tajjeb, allavvoglia issur D. Dovich Balzan billi chellu jippredica band'ohra halla l-abitanti privi mixxekk tagħhom, li jonorau fil-chnisja l-imkadza Filomena.—Dina festa li introducieha il-populu, li il-poplu jridha, u issur D. Dovich Balzan, biex ma jitlifx predica, tilef id-devozioni, l-amicizia u ir-rispet ta popolazioni intiera, iżda ahna nisperau illi l-iskof jeħu hsiebhom dauc il-kassisin illi bli scandli ħażien taġħidhom jbiegħdu lin-nies mil-kima u ir-rispettar religiusi u tar-religion. Frattant leillet il-festa sar il-giogo di fuoco, luminazioni superba, għad li il-ġmīgħ chien ċchejchen, iżda li spisa superiuri, u dich il-leila għad-diet bl-acbar allegria xein inkas mid-dak ta dich il-banda brillanti li chellhom.—L'aghda uara nofs inhar saret il-giostra, concors ta nies u dgħajjes immensi.—Li ma chieux għax inkal-ħet xi ġliedha ż-ġħira fuq dgħajsa, u il-barriera ma għarfexx tid-deporta ruħa chif chien jmissha l-jżżom u ħed minn-hom abbott tighu, u ma tib-ġħażu l-ard biex raġġu f'dich is-sahna jgħieldu, chiecu had ma sata jħid u et. Ma ciò non ostante colloxx spiccia bil-briu, u collhad bierech dich il-bagatella li ta biex issir festa hech sabiha u briusa.

ID - DIVINA COMMEDIA.

Ta Dante Giaħnesch

Il Genna ta Bruc.

Oh daul li jdaunā—Lil dina l'ard!
 Oh loc la għomma—Ma sih la bard!!
 Lilech insejjah—Ja cbir Apollu,
 Nakra nitolboc—Marridux collu . . .
 Tellagħni f' xifer—Fein tallait tant,
 Chseitħhom rashom—Bl'egħruk tar·rant;
 Ma nistħajjalcom—Tgħidu xi jeun
 Dad daul l'issemmi—Fein hu midfun?
 Ah! dad-daul huti—Hu l'aċbar hena
 L'jdum għal dejjem—M'uġġimha o sena?
 Takbžu tgħiduli—Spiegħalna stit,
 Xi jeun dal hena—Loc ta l'aptit?
 F' dal-loc ja ħuti—Massibx turment,
 Tafu sejn huua?—Fein teun econtent.
 Hech verbi grazia—Teun f'xi xalata,
 Fuk xi tigiegia—Eu raviulata,
 Erba bottigli—B' dac l'imbit far,
 Hux l'isbah hena—Għaxka mil ebar!!
 Basta iżda tokħod—Ma tixgħellux . . .
 Inchella l'hena—Sgur massibux.
 Fein issib hena—Isbah miż-żakk?
 Eu ma xi xbeiba—Tifsen f'xi dakk?
 Eu meta tiecol—Iċla b'aptita?
 Eu jech thob tilghab—Taġħmel partita?
 Eu f'leil tax-xitua—Teun riekked shu,
 Kalb tant suf ħilu—Donnac beċċiun?
 Ecċetra ecċetra—U tant ħleuuiet
 Dan huniex hena—Tal hennijiet?
 Nieħdu b'esempiu—Signura cbira,
 (Cbira voldiri—Miż-żmien m'ix żgħira)
 Illi tinnamra—Ma xi giuvnot,
 Teunx tarah hena—Thossu decot?
 Illi bi ciemu—Thossu jatiha
 Ħleuua tal hena—Li uisk jaħjiha! . . .
 Iżda noċċerva—Li i'giuvi 'em magħha
 Speculazioni . . .—Għat-tifla taġħha;
 Jirreverixxi—L'ommha coll ħin,
 Ma huua u bintha—Jaġħmzu l'xolxin.
 Dan hux hena iħor—(Min jaf jxon.)
 Jgaudi it-tifla—Per mez ta l'omm??

Oh ħleuua! ħleuua!—Chem int sabiha!!
 Ma 'i maladrini—Jibkħu bir-riħa,
 —Chif jiddiscrivu—L'antiehi dari,
 Li sih il-hena—Disa sulari
 Jena napprova—Maġħhom ucoll,
 Issa nsehimcom—Xi nħu lil coll.
 Mel' allu nostru—Bla nittief żmien
 Fis leuuel stanza—Nuricom jen:
 Mell' leuuel stanza—Tafu xi nhia?
 Hi l'għerf u il-ghana—U il poesia.
 U it-tieni stanza—L'hi oħla stit,
 Ma hix għair pranzu—Tieclu bl'aptit.
 It-tieled stanza—Imbagħi signuri
 Ma hix hagħoħra—Għair in-namuri,
 Jech si ħdan xbinti—Jommi tawvanz,
 Dica tissejjah . . .—Ir-raba stanza.
 U il-hames stanza—Chem hi sabiha!!
 Ah! xorti jocoloc—Jech tmur giò siha!
 Jech ingħidilcom . . .—Nibż-a mainà . . .
 Aklaħha! . . . fisal!—It-trainanà!!!
 Is-sitta stanza—Ma hix hażin,
 Għax taġħimlech hieni—Coll uakt coll hin;
 Jech ingħidilcom—Tittairu sgur,
 Hi ir-rebh ta l'Ottu—U issir signur.
 Ma is-seba stanza—Jommi xi ġmiel.
 Għax kad ma tista—Taka si xchiell;
 Jeocoloc renta—Ta mit elf scut,
 Għaddejja dejjem—Sa meta tmut . . .
 Dejjem imdauar—Bl'isbah xbeibiet,
 Jservu huma—F' coll tbatiet!!!
 U it-tmienia stanza—Xi stit aħiar,
 Għaliex uisk tgħaxxkek—Bil leil bi nhar;
 Jech insemmilech—Tafx chif tinhax.
 Già, ma hemx x'tħalli—Teun giò serral.
 U id-disħha stanza—Ah dich tas-seuua
 Ma tixtiekx toħroġ—Kad min hem geuua
 Fic-centru seuua—Kieħħda tax-xemx,
 U malandrini—Fiha ma hemx.
 U issa għal hemma—Kejjed jiftilli,
 Ma *Dante* nitla—Kalb l'isbah stilli.

It-tmiem tal Genna ta Bruc.

IXROB LIBSA GHAX LILECH STMAU!

No. 33.

Nhar l'erbha

8 ta settembru 1847

IL HAJA U IL VENTURI TA GIAHAN.

(Continuazioni.)

L'ahual dan laħħar—Minn ta chem għet,
U forsi laħħar—Minn tal Folliet.
Spicciaitu b'ħaġi—Sabiex il ħbieb,
Li chienu seej—Jaġħmluh fis etieb.
Jech incun nista—Nati ir-ritrat
Biegħi ma tinseuni—Sgur imbagħt kad;
Nictiblu taħtu—*Necrologia*
U naġħmilielu—A poesia;
B'requiem eternam—Nispiccia jen,
Biegħi x'hin takrauha—Tuię́għi Amien.
Iżda fidalli—Għad stit xi ngħid,
Ma biex nispiccia—Maniex fil bħid,
Rid ingħarrascom—Chiecu suk fuq,
Mil malandrini—Chem cont milħuk;
Sa chienet f'Bormla—Saret xi satra,
Li għimilha jen—Sa għamlu mħatra;
Già chienu x-Sibha—Mil malandrini,
Laħaba pessimi—Cbar assassini!!!
Ma hemx bżon naħbu—Min huma daun,
Il-lbsu l'ucciali—U akrauhom haun;
Il Gnejdes uihed—Il Bakra tnein,
Il Goġġla tlieta—Bla naħbu xein;
Il Kopti erbha—U biex infacċru,
Il Uiż-ġha hamsa—Sitta bil Quacċru;
Hemma li Stuali—U 'em il Vapur,
Oh dana jaġħmel—Għal mia sgur,
Bilħak, għad fadal—Dac it-tabib,
Li żieid tal Locca—Lakam jgħib. . . .

U il Flagel mahhom—Bil frosta jtini,
Insomma ħafna—Cbar malandrini;
Già f'dil gazzetta—Eu f'dan it-tom
Kad sibtu euuilla—Xi galantom?
Barra minn dauca—Illi insemmuhom
Bil virtu taħhom—U lodi intuhom?
L'ohrain nunuhom—Mal Pulizia,
Mil briccunati—U mil hżunja;
Għalhech il Għajan—Bdeit nichet jen,
U dal cliem ghidlu—Bla telf ta zmien:
“Mur iġri Għajan—Fis bhala ir-riħ,
Mur kalb iż-ż-ġaħażaq—U in-nisa sbih;
Mur kalb il hena—Tal bniet gustusi,
U ahrab għal dejjem—Lin-nies scruplusi;
Mur għal fortuna—U ma jibdielech,
Mur jen nibaqħtech—U teuā imbierech,
Min jaf chem għarsfa—U rius mil cbar,
Jixtruc biex jidħeu—U jħairuc ħmar?
Min jħid chiesah—Min stil villan,
Min argumenti—Ta cbir bagian!!
Min jħid hilu—Min ma sih ħleuua,
Min jħid sraktu—Eh! dan tassequua!!
Imma jech tokħod—Tati dir-retta
Ta daun il critichi—Teu ċbir mażetta,
Titlef fis mohħoc—Jafu collhad,
(Jech il poeta—Jitilfu kad
Naf li 'i foll icraħ—U sih x-erruri,
Nofshom il htia—Li stampaturi;

Quasi 'i coll strofa—Jonkosa 't lima,
U spiss intenni—Xi drabi ir-rima;
Ma min jsielech—Bhat-tentazioni,
Ma jtichx zmien tagħmel—Il correzioni.
Iżda għax nagħli?—Stampau tant ġuejjeg
Hakk min jaħrakhom—Giò l'acbar ħejjieg!!
Ma jen muiegeb—Chif uiegeb chien,
(Ma nafx hux f'Napli—Basta xi mchien)
Lil professuri—Dac li scular,
Reduh li jħaddi—Collha bi ħmar,
“ Tasseu li rasi—Ma tantx studiat,
Ma jmissni (kallhom)—Li ncun lauriat,
Ma billi naħcom—Ta kalb ħanina,
Ma xi ruh thennu—Li tcun mischina,
Tatu tant lauria—Lil tant persuni,
Kalb il ħmir l'ohra—Tistgħu iddejsuni.”
Fil uakt hem uieġbu—Donnu ir-rettur,
Kallu seusani—Sur Professur
Li ma chienx hecca—Ma hemx dutturi,
U buona notte—Ai sunnaturi.
Mel' chif tarauni—Duttur ucoll,
Fis Alleluja—Glannuli il coll!!

It-tmiem.

MALTA.

Avvis lis-soci ta Għiġan.

Signuri, dan huua l-ahħar numru li biih tingħalak is-sena li ilu joħrog *Għiġan*, u fil uakt li niringrazziacom uisk ta' tant attenzjoni u kompatimenti li usaitu mighi fil cors ta' dina is-sena, nitlobcom li tar-ġħu jecolley il bontà li tusau mighi li stess attenzjoni għas-sena li narġħu nibdħu fit-tmintax ta' dan ix-xahar, bis-soliti condizionjet, u bis-solita premura, voldiri li nsautu u naħkru chem nistgħu lit-tiranni, lid-dispotici, lil prepotenti u il malandrini collha. Kabel xein ma nispiecchia dan l'articolu hem bżżeń nħarras fkom fuk fuk dac collu li fehsiebni ingib fuċċi *Għiġan* ta' din is-sena, u f'kasir ciem huua dan:

1.º Il bricconati, it-tirannismu, il ħell, l'incapacità u l'infamità tal pulizia.

2.º L'impostura u il hiena in qualità pubblica tas-Sargent Maggiur C.

3.º Xi spalletti li nsterku minn smaieħi lil certu official tal 88—u intisa il pulizia—u keġidin fuk spallein xi had.

4.º Fuk xi registri,.. li hemi f' xi krati.

5.º Bricconati ohra in qualità pubblica

ta sur catapan, fuk l' amministrationsi tigħu ma xi bejjiedha.

6.º Revista generali fuk il bricconati u sentenzi ħażieni tal magistrati.

7.º Flahħar nett fuk tħeċċia, u esiliu li esiliau u cheċċeu mil corp tal pulizia certi subalterni galantomi, biex jżommu lil quintessenza tal briccuni.

Dan huua l-ahua l-esordiu ta' dac collu li għandna ingibu, barra minn dac li jinkala mil ġdid.

Arrevederci.

N. B.— Nisperau li il condotta Ħażina u biażimevoli tas-sargent Grassi tispiccia darba għal dejjem, u dac l'abbus li jmur jati il fula lil certu chelb fl'intrata ta' sidu stess ma jkunx iżied—U li ma jatix fastidju iżied anche fl'att ta servizz tigħu li certa persuna u jħabbilha f'neħħi ta' lieli, u oltre li jridha assolutament tatih canal, u bozza tal cristal &c. jidrlina illi dal bniedem għandu bizzżejjed biex jitħeċċia, u xein ma naf signuri superiuri minn chienu dauc li chissru iż-żieg, u bneu il bieb St. Zecca fis-sebħha ta frar li għadha; mela torkdnx. għax *Għiġan* imkajjem!

AVVIS.

Eccu *Għiġan* chellu il hila jati alla luce id-divina commedia bil quair—Lestu ruħecom issa għas-sena il ġidida għaliex jaticom l'Orlandu furius, ta *Għiġan Ar-rostu.*

Esiste un locale in Strada Santa Lucia No. 136 preso in locazione da Carlo Venitria; in cui vi è una piazza, ed un fetore insopportabile, di giorno e di notte, cagionato da quantità di porci ed altri animali volatili che vi sono. Gli abitanti, ed alcune altre persone ricorsero alla pulizia, senza essersi dato rimedio, alludendo che sono stati a visitare il luogo, e non hanno trovato questi animali immondi. Ma il gua sta che la rivista è stata fatta superficialmente e di fuori, perchè appena s'allontanò il sargeante, uscì quantità di porci, per pochi giorni. Pare che qualche rigaluccio di colombe, è stato il motivo.

Comunicato.

GRAN PRANZU
LI TA ID-DEMONIU FL' INFERN
ad unur ta Giahan u tal folljiet,
fis-sitta ta settembru 1847.

L'acbar Demoniu—Ilu jumein
 Fl' Infern irtira—Uakt xis-sagħtein,
 Dam hem sal hamsa—Chiel bħal miġnun,
 Ftit malandrini—Msajra ragun.

Uisk cħochi chellu—Għal geuua 'l ċċina
 Sbatax il-ghadu—Għal giò 'l cantina
 Xiaten ma duaru—U duar il-meid
 Mia u xi għaxra—Barra miż-żeid

Inhalli tahsbu—X'meida hejjeu,
 Ghad dad-Demoniu—Sid ta hem geu'.
 Lil Giahan chellu—Mistieden mihu,
 Ghax sena ghalak—Il Follett tigu;
 U'ecca ried chiecu—Li jonorah,
 B'dan il GRAN PRANZU—Li fl' Infern tah.
 Leuuel ma belgu—Soppa ghas-sahha,
 Ta għoġla smercia—Bil hxejjex tahha;
 Minn uara... mixui—Gieb għax-xalata,
 Ta bækra xiha—Fuk il paċċata...
 (Għax tgħid laħamhom—Dal Bakar xiuh
 Fuk il patata...—L'ahiar jecluh)
 Minn uara Barri—Chiel f'dac il ħin,
 Barra minn krunu—Għaliex xerfin.
 Sairu demoniu—Li chien disprat
 Biccia pulpetti—U oħra stuffat.
 —Jommi x'ma tara—Gei fit-tigan,
 Mnieħer addobbu—Minn tad-decan,
 Cioè tal Quacru—Tifmux hażin,
 Dac l'isued u icrah—Daks ix-xadin.
 U iz-ziu 'l Kopti—Ta l'Albania,
 Kighted f'cazzola—Bħal fricassia;
 U is-sieħba tighu—Addobbu ucoll,
 Biex jdukuha—Fl' Infern il coll....
 Già già, coxxitha!—Ftehimna hej?
 Dal fatt beinnietna—Nafuħ li tnej
 Tishimx nitchellem—Meta 'l calzetta
 Teun iddahħħilha—Donnuc mażetta
In ginocchione—Jasu coll had,
 Le... dan ix-xogħol,—Ma ngħidu kad.
 —X'matarx l'ahua—Mkassam fis-sietti
 Lil l'*Olivarum*—Hem fletti fletti,
 Barra mil lsieu—Dac lid draguni,
 Ghax morri lilsna—Tal fanfarruni
 Iż-za... mitfugħha—Collha giu nhasa,
 4. ipattu—Tant għarucasa,
 5. I-

Ja sconcentrati—Nies ta bla ruħ,
 Li jnorru jatu—Fastidiu ix-xiu.
 Minn uara giebu—Geuua seffut
 Giseu bħal kafas—Għonk ta bedbut,
 Imkatta flieli—Għal figatelli,
 Barra minn rasha—U il maruzzelli...
 Tasu min hia?—Ma tistaghġibux...
 Funga! għal gieħna—La titchelmux!
 U il Uizgħha torta—Barra mn'ideih,
 Cioè nofs gismu—Tneħħi rigħleih;
 Il bkja mixui—Dal buonavoglia
 Fuk cieb inħarak—Ta l'erġiġin foglia.
 Sa stuali chellu—Bid-demm u il fuiet,
 Ma chif jgħidu—Ta xi ħaddiet.
 Sa chellhom droghi—Tisfen Rondò,
 Bl' eğħruk ta l'Upas—Għal fricandò.
 Chellhom Canoncu—(Beinietna spiun...)
 Zalzet imkatta—Għal mar-ragun
 U biex jssajjar—Hem dan il laħam,
 Taħt il fuclari—Harku 'l Don Faham.
 Bottigli jiġi—Bl' imbejjjet fini,
 Già chienu id-dmia—Tal malandrini.
 Uar' tant evviva—U l'isbaħ dakk,
 Deħred curcanda—Minn ras Bużakk (!)
 Fil uaktinstama—Hos il Vapur,
 Bil cannocchiali—Fl' Infern jdur;
 Billi id-Demoniu—Baġħat għalih,
 Sabiex bħal dari—Fis jserviħ.
 Hares leih ħarsa—Ma b' ħarsa żorr,
 Taħħid id-deploma—Baġħtu Gomorra!
 Hem lococ kallu,—Ja sur im Bè,
 U it-tfal sa tasal—Jgħaitu ghè.
 Kabel ma telak—Taħ bagħnu shun,
 Cioè sa għonku—F'loc il cummun.
 U ech spiccia'l pranzu—B'haġna żu fietti,
 U ahna ucoll nidheu—B'daun il mażetti

TALBA TAL POPULU

Il popolazioni ta Bormla tinsab uisk oppressa mil għaċ; il fontanier uisk tard jmur jistħa l'egħiun, u uisk cmieni jaġi-lakhom; bosta persuni skairin li jridu jbaccru ghax-xogħol, ma jistgħux jaġudu katra ilma li tathom il-Providenza, u bosta uhud eu ghax jitilku tard mix-xogħol, eu ghax jistħu joħorgiu cmieni minn diarhom ghax bil fakar jinsabu eghrieuen, u di più jibklu privi sa mil l'ilma, illi bi flus il popolazioni fokra u signuri, saru l'egħiun li illum jieżistu, u dana ġħala? biex is-surfuntanier jigi u jmur bis-santa comodità tigħu.—Ahna nisperau li dan il-cliem jinstama, u jcolna motiv li nghidu allura illi darba ġħal l'ankas instama it-talb tal-fkir.

Il Populu.

LIL PULCINELLA MLAKKAM GIOJJer.

L'ahua maltin! Pulcinella ġħamilha f'rassu li sar giojjer, cioè ġħandu jcun ħolom, u ġralu bħal tal-hrafa 'rakad bil-guġi ħolom bil-stajjar,' biex tarau chem huua ħmar!! Marret certa persuna b'haġra jididulha robin, biex jaġimilielu labra, kallu: bon-giornu sur Pulcinella! irriidech taġħmilli dar-rubin labra. Oh signur, kallu, nagħmil-lech labra li ħad ma jaġmel bħalha; uara li spicċiahielu minn f'loc li ġħamillu labra ġħamillu gaidra, allura tigi uehidha, illi Pulcinella giojjer tal-gaidri!! Issa ma tar-räx sur è li inti ma taf taġħmel xein, ġhair xi gaidra eu xi rajja.... ġħaliex ma tmurx ġħand xi giojjer seuu biex jidhalmech fit-tit? bħallieku ġħand l'imħallek P. Laus? dac capaci biex jidhalmech u jatid il-lezioni!! imbaġħ jeħi int mimli bich innifsech jistiednech biex taġħmlu xi hagħia flimchien. Addio sur Pulcinella. Tonkox!!!

Għażiex.

NOMINA TA GVERN TA MALTA.

Il *Malta Times* jidheraffna minn nomina li saret għal gvern ta Malta, u chif jidid li i'innominaw lis-sur *Richard More O'Ferral*, ma hilux membru tal-parlament għal contea ta Kildare fl'Irlanda.—Dina ittra li mbaġħtet mil ministru brettanicu ta Napli mictuba lil certu ħabib tigħu.—Is-surf O'Ferral cattoliku, u gei jiggverna dil għiżira bhala gvern civil.

Il gazzetti ta l'Inghilterra ma jitchelmu xein minn nomina ta dan il-bniedem.

INNU NAZZIONALI

lil cbir

PIU IX.

Mil cbir hemm, mil lfiekk, mil bichi

Ruma fl'ahħar giet misdia,

PIU DISGHA chien li fdieha

Uakka 'l chiefra fil-mistħia.

Chem hi cbira dich l'Italia

Bl' ulied taġħha imbicchijin,

Minn ta Pietru rau li mfietah

F' idein PIU miżmumin.

Tisma id-dinja collha tgħajnej

Coll fejn timxi coll fejn tmur!

Viva PIU DISGHA, viva

Ta san Pietru is-successur!!

Hu 'l bandiera, huua dina it-tarca

Li jehlisna leil u nhar,

Mit-tiranni l'iżied chiefra,

Prepotenti l'iżied cbar.

Viva PIU DISGHA, viva

Il feddei tat-torrofnati!

Minn giu 'l jasar geu f' pakkishom,

Collhad LIU 'l barca jati.

Għarcobteih collhad koddiemu,

Trabi, xiuh, misserijiet,

Viva PIU DISGHA, jħau:

Sa jreħħmolu l'ommijiet.

Viva PIU DISGHA! viva

Ta l'insara 'l cbir pastur!!

Viva PIU DISGHA! viva

Ta san Pietru is-successur!!

R. T.